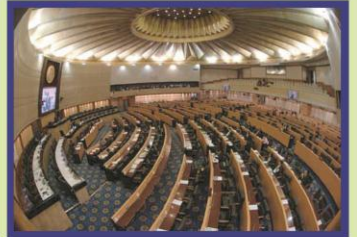

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

การควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธ

ที่มีอำนาจทำลายล้างสูง

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๗/๒๕๖๑

วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๑

อ.พ. ๕๕/๒๕๖๑

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธ
ที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

๑.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

๑.๒ เหตุผล

โดยที่คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติได้ออกข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔) เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๗ และข้อมติฯ อื่นที่เกี่ยวข้อง กำหนดให้ประเทศต่าง ๆ ต้องมีมาตรการภายในประเทศในการป้องกันการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตมนุษย์ สัตว์ หรือพืชในวงกว้างหรือต่อสิ่งแวดล้อมอย่างร้ายแรง ตลอดจนสินค้าทั่วไปที่สามารถนำไปประกอบ พัฒนา เสริมสร้าง และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ซึ่งประเทศไทยในฐานะประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติมีหน้าที่ตามที่กำหนดในข้อ ๒๕ ของกฎบัตรสหประชาชาติที่จะต้องปฏิบัติตาม แต่กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่สามารถควบคุมการเป็นนายหน้าและสินค้าที่จับต้องไม่ได้ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องใช้ระบบคณะกรรมการในการกำหนดนโยบายและแนวทางการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงเพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้ระบบอนุญาตหรือมาตรการอื่นใดสำหรับการกระทำกิจกรรมควบคุมและสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพ

ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

ทำลายล้างสูงที่กำหนดเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงและความปลอดภัยสาธารณะ และกำหนดความรับผิดชอบทางแพ่ง ตลอดจนโทษทางปกครองและทางอาญาที่เหมาะสมเพื่อให้ประเทศไทยสามารถควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๓ ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. มีเนื้อหารวมจำนวน ๓๒ มาตรา สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑.๓.๑ บทนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๔)

“อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง” หมายความว่า อาวุธนิวเคลียร์ อาวุธชีวภาพ อาวุธเคมี หรืออาวุธอื่นใดซึ่งมีอานุภาพที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตมนุษย์ สัตว์ หรือพืชในวงกว้าง หรือต่อสิ่งแวดล้อมอย่างร้ายแรงทำนองเดียวกับอาวุธดังกล่าว รวมทั้งระบบการส่งอาวุธ และส่วนประกอบหรืออุปกรณ์ของอาวุธนั้นด้วย

“สินค้า” หมายความว่า สิ่งที่ต้องได้และไม่ต้องได้ ไม่ว่าจะมิประโยชน์ในเชิงพาณิชย์หรือไม่ ตลอดจนภาชนะบรรจุสิ่งนั้นและหีบห่อของภาชนะบรรจุสิ่งนั้น และให้หมายความรวมถึงเทคโนโลยีและซอฟต์แวร์ด้วย

“สินค้าที่ใช้ได้สองทาง” หมายความว่า สินค้าที่นำไปใช้ได้ทั้งในทางพลเรือนและทางทหาร โดยสามารถนำไปใช้ออกแบบ พัฒนา ผลิต ใช้ ดัดแปลง จัดเก็บ หรือลำเลียงอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง หรือนำไปกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

“สินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง” หมายความว่า อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง อาวุธยุทธภัณฑ์ และสินค้าที่ใช้ได้สองทาง

“กิจกรรมควบคุม” หมายความว่า การส่งออก การส่งกลับ การถ่ายลำ การผ่านแดน การเป็นนายหน้า และให้หมายความรวมถึงการดำเนินการใด ๆ เพื่อแพร่ขยายสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

“การเป็นนายหน้า” หมายความว่า การจัดการหรืออำนวยความสะดวกเพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงซึ่งอยู่นอกราชอาณาจักร ไม่ว่าจะกระทำในนามของตนเองหรือเป็นตัวแทนในนามของบุคคลอื่น และไม่ว่าจะมีค่าตอบแทนหรือไม่

ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๑.๓.๒ กำหนดยกเว้นมิให้นำพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่กิจกรรมควบคุมใดสถานศึกษา หรือหน่วยงานอื่น โดยให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา (ร่างมาตรา ๓)

๑.๓.๓ หมวด ๑ คณะกรรมการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

๑.๓.๓.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง โดยให้คณะกรรมการฯ ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เป็นรองประธานกรรมการ และกรรมการโดยตำแหน่งอื่นอีก ๑๓ คน (ร่างมาตรา ๖)

๑.๓.๓.๒ กำหนดให้คณะกรรมการฯ มีหน้าที่และอำนาจในการเสนอนโยบาย แผนงาน มาตรการ และแนวทางต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง รวมทั้งหน้าที่และอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (ร่างมาตรา ๗)

๑.๓.๓.๓ กำหนดให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ มีอำนาจขอให้คณะอนุกรรมการฯ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงและการประเมินความเสี่ยงทางเทคนิคของสินค้า และให้อธิบดีฯ รายงานให้คณะกรรมการฯ ทราบ (ร่างมาตรา ๘)

๑.๓.๓.๔ กำหนดให้ในการประชุมคณะกรรมการฯ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม สำหรับคะแนนเสียงที่ใช้ในการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก (ร่างมาตรา ๙)

๑.๓.๓.๕ กำหนดให้ในการประชุมคณะอนุกรรมการฯ ต้องมีอนุกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนอนุกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม สำหรับคะแนนเสียงที่ใช้ในการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก (ร่างมาตรา ๑๐)

ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๑.๓.๔ หมวด ๒ การควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

๑.๓.๔.๑ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการฯ มีหน้าที่และอำนาจประกาศกำหนดมาตรการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง เช่น กำหนดสินค้าที่ต้องขออนุญาตหรือต้องมีการรับรอง กำหนดมาตรการอื่นใดเพื่อควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงให้เป็นไปตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (ร่างมาตรา ๑๑)

๑.๓.๔.๒ ในกรณีที่มีประกาศกำหนดกิจกรรมควบคุมสำหรับสินค้าที่ต้องขออนุญาตแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำกิจกรรมควบคุมนั้น เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย ซึ่งออกตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๑๒)

๑.๓.๔.๓ ผู้ขออนุญาตกระทำกิจกรรมควบคุม ต้องเป็นบุคคลที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมการค้าต่างประเทศตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีประกาศกำหนด และไม่มีลักษณะต้องห้ามบางประการ เช่น ไม่อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือถูกระงับการรับรองตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๓)

๑.๓.๔.๔ ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตแก่ผู้กระทำกิจกรรมควบคุม ที่มีได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตได้ครั้งละไม่เกิน ๑๒๐ วัน (ร่างมาตรา ๑๔)

๑.๓.๔.๕ ในกรณีที่มีประกาศกำหนดกิจกรรมควบคุมสำหรับสินค้าที่ต้องมีการรับรองแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำกิจกรรมควบคุมนั้น เว้นแต่จะได้มีการรับรองสินค้านั้นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๑๕)

๑.๓.๔.๖ ในกรณีสินค้าที่ผู้รับรองมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์หรือวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ให้ถือว่าไม่เคยมีการรับรองนั้น (ร่างมาตรา ๑๖)

๑.๓.๔.๗ ในกรณีที่มีประกาศกำหนดมาตรการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำกิจกรรมควบคุม เว้นแต่จะได้มีการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดนั้น (ร่างมาตรา ๑๗)

๑.๓.๔.๘ ให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศมีคำสั่งระงับการกระทำกิจกรรมควบคุม หากผู้กระทำกิจกรรมควบคุมไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไขที่อธิบดีฯ ประกาศกำหนด ทั้งนี้ จนกว่าผู้นั้นจะปฏิบัติให้ถูกต้อง (ร่างมาตรา ๑๘)

๑.๓.๔.๙ ให้นำกฎหมายว่าด้วยศุลกากรในส่วนที่ว่าด้วยการนำของเข้าและการส่งของออก การผ่านแดน การถ่ายลำ และของตกค้าง พนักงานศุลกากร และบทกำหนดโทษมาใช้บังคับแก่กิจกรรมควบคุมซึ่งสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงด้วย โดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๑๙)

ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๑.๓.๕ หมวด ๓ การอุทธรณ์

๑.๓.๕.๑ ผู้กระทำกิจกรรมควบคุมที่ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ ตามหมวด ๒ มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรี ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง (ร่างมาตรา ๒๐)

๑.๓.๕.๒ ให้รัฐมนตรีพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ (ร่างมาตรา ๒๑)

๑.๓.๖ หมวด ๔ พนักงานเจ้าหน้าที่

๑.๓.๖.๑ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่และอำนาจต่าง ๆ เช่น การเข้าไปในสถานประกอบการ หรือสถานที่ใด ๆ ที่เกี่ยวกับการกระทำกิจกรรมควบคุมในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น หรือการกักยานพาหนะที่บรรทุกหรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบรรทุกสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด (ร่างมาตรา ๒๒)

๑.๓.๖.๒ ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่อำนวยความสะดวกตามสมควรแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ (ร่างมาตรา ๒๓)

๑.๓.๖.๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง (ร่างมาตรา ๒๔)

๑.๓.๖.๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๒๕)

๑.๓.๗ หมวด ๕ ความรับผิดทางแพ่ง

- กำหนดความรับผิดทางแพ่งสำหรับผู้กระทำกิจกรรมควบคุมซึ่งสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงโดยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ จนเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพอนามัย หรือเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหายด้วยประการใด ๆ ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายเพื่อการนั้น (ร่างมาตรา ๒๖)

๑.๓.๘ หมวด ๖ บทกำหนดโทษ

๑.๓.๘.๑ กำหนดระวางโทษสำหรับผู้กระทำกิจกรรมควบคุมโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๒๗)

ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๑.๓.๘.๒ กำหนดระวางโทษสำหรับผู้ให้ข้อมูลอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้มีการออกใบอนุญาตกระทำกิจกรรมควบคุม หรือเพื่อให้มีการรับรองว่าสินค้าที่จะกระทำกิจกรรมควบคุมไม่เป็นสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง หรือเพื่อให้เป็นไปตามมาตรการที่กำหนด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๒๘)

๑.๓.๘.๓ กำหนดระวางโทษสำหรับผู้กระทำกิจกรรมควบคุมซึ่งสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง อันเนื่องมาจากการให้ข้อมูลอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๒๙)

๑.๓.๘.๔ กำหนดกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ นอกราชอาณาจักรต้องรับโทษในราชอาณาจักร เช่น กรณีผู้กระทำความผิดหรือผู้ร่วมกระทำความผิดคนใดคนหนึ่งเป็นคนไทย หรือกรณีผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าวและได้กระทำโดยประสงค์ให้ความผิดเกิดขึ้นในราชอาณาจักรหรือรัฐบาลไทยเป็นผู้เสียหาย (ร่างมาตรา ๓๐)

๑.๓.๘.๕ กำหนดระวางโทษสำหรับผู้ไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามหนังสือเรียก ขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๓๑)

๑.๓.๘.๖ กำหนดให้ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ การกระทำ หรือละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น จนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย (ร่างมาตรา ๓๒)

๑.๓.๙ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมท้ายร่างพระราชบัญญัตินี้

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) ค่าขอรับใบอนุญาต	ฉบับละ	๒,๐๐๐ บาท
(๒) ค่าขอต่ออายุใบอนุญาต	ฉบับละ	๒,๐๐๐ บาท
(๓) ค่าขอใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
(๔) ค่าขอรับการตรวจสอบระบบงานควบคุมสินค้า	ฉบับละ	๒,๐๐๐ บาท

ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

(๕) ค่าขอต่ออายุใบรับรองระบบงานควบคุมสินค้า	ฉบับละ	๒,๐๐๐ บาท
(๖) ใบอนุญาต	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐ บาท
(๗) การต่ออายุใบอนุญาต	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐ บาท
(๘) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
(๙) การตรวจสอบระบบงานควบคุมสินค้า	ครั้งละ	๑๐๐,๐๐๐ บาท
(๑๐) ใบรับรองระบบงานควบคุมสินค้า	ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท
(๑๑) การต่ออายุใบรับรองระบบงานควบคุมสินค้า	ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท

๑.๔ ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. มีดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ^๑

๑. มีระบบควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการส่งออกการถ่ายลำ การผ่านแดน DUI ในภูมิภาคอาเซียนตอนบน อันเป็นการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการกระจายสินค้าที่มีความปลอดภัย ไม่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

๓. ทำให้เกิดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment : FDI) ที่จะเข้ามาลงทุนผลิตสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีที่มีความซับซ้อนและมูลค่าสูงในไทย โดยผู้ลงทุนมีความมั่นใจว่าการลงทุนในประเทศไทยมีความปลอดภัย และน่าเชื่อถือ ซึ่งจะช่วยยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้

๔. มีการกำกับดูแลสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการก่อการร้าย

๕. ส่งผลให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ แรงงานและบุคลากรของประเทศไทยได้เกิดการพัฒนาคความรู้และฝีมือ และสามารถขยายผลไปในการลงทุนวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่จะช่วยลดต้นทุนการผลิต ซึ่งทำให้สินค้าที่ผลิตในประเทศสามารถแข่งขันได้ทั้งในด้านราคาและคุณภาพ ส่งผลให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้น

^๑ ผลกระทบจากการตราร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ., กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์.

ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

ด้านสังคม

๑. ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น มีความมั่นคงในชีวิตและปลอดภัยจากการก่อการร้ายที่เกิดจากการสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD นอกจากนี้ ประชาชนสามารถเรียนรู้การจำแนกสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD ได้

๒. สังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน เนื่องจากมีการค้าที่มีประสิทธิภาพและปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

๓. มีการยกระดับทางการค้าของประเทศให้มีคุณธรรม จริยธรรม และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม

ด้านความมั่นคง

๑. สร้างภาพลักษณ์การค้าระหว่างประเทศของไทย ที่มุ่งให้ความสำคัญต่อการไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายทั้งทางตรงและทางอ้อม อันเป็นการสร้างความมั่นคงและความเชื่อมั่นทางการค้าต่อประเทศที่มีการค้าที่ใช้ได้สองทางอย่างปลอดภัย ซึ่งทำให้ประเทศไทยได้รับการยอมรับจากประเทศคู่ค้าและนานาชาติ

๒. มีมาตรการการกำกับดูแลกิจกรรมตามข้อมติฯ และสอดคล้องกับสากล ได้แก่ การส่งออก การผ่านแดน การถ่ายลำ และการเป็นคนกลาง DUI และเทคโนโลยีขั้นสูงที่ซับซ้อนเพื่อป้องกันการแพร่ขยาย WMD ไม่ให้ไปอยู่ในมือของผู้ก่อการร้าย

๓. ป้องกันประเทศคู่ค้านำข้อมติฯ มากำหนดเป็นมาตรการทางการค้าที่มีใช้ภาษี (Non-Tariff Measures: NTMs)

ด้านเทคโนโลยี/นวัตกรรม

- มีการกำกับดูแลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ e-TCWMD ซึ่งภายใต้ระบบดังกล่าวประกอบไปด้วย ๓ ระบบหลัก ได้แก่ e-Self Classification e-Self Certification และ e-Licensing และ ๕ ระบบเสริม ได้แก่ e-Seminar e-Meeting e-Form e-Report และ e-Service จะช่วยสร้างความรวดเร็วในการปฏิบัติราชการเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการได้ ซึ่งระบบอิเล็กทรอนิกส์นี้สามารถอำนวยความสะดวกความยุ่งยากและเสียเวลาได้ และเป็นการเสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการได้

ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

ด้านการปกครองและบริหารราชการแผ่นดิน

- ประเทศไทยมีการปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ โดยให้มีการใช้ระบบอนุญาตและระบบการดำเนินการโดยคณะกรรมการเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อให้งานเกิดความคล่องตัว โดยมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน และไม่สร้างภาระแก่ประชาชนเกินความจำเป็น เพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ นอกจากนี้ยังมีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินและการจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน และเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๒๕๘ ของกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๑.๕ ข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

๑.๕.๑ ผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการดำเนินกิจกรรมควบคุมภายใต้ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงทุกภาคส่วน ต้องเตรียมความพร้อมบุคลากรให้มีความรู้ในการปฏิบัติตามกฎหมายทุกขั้นตอน ซึ่งอาจส่งผลให้ต้องใช้เวลาและมีค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากร รวมไปถึงการคัดกรองคู่ค้าที่มีความปลอดภัยนี้อาจทำให้เสียคู่ค้ากลุ่มเก่าที่มีความเสี่ยงได้

๑.๕.๒ ผู้ประกอบการต้องมีความรู้ และมีความตระหนักถึงการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD และสินค้าที่ใช้ได้สองทางว่าจะต้องมีการคัดกรองก่อนดำเนินกิจกรรมควบคุมตามกฎหมาย ดังนั้นผู้ประกอบการต้องปรับตัวให้เข้ากับมาตรการที่กฎหมายใช้บังคับ

๑.๕.๓ กฎหมายที่จะมีผลบังคับใช้ มีบทกำหนดโทษที่ร้ายแรง โดยเฉพาะโทษทางปกครอง ซึ่งรวมถึงการพักใช้ การระงับและการเพิกถอนการดำเนินกิจกรรมควบคุม ซึ่งผู้ประกอบการที่กระทำผิดและถูกลงโทษดังกล่าว จะไม่สามารถดำเนินธุรกิจได้จนกว่าจะดำเนินการให้ถูกต้อง นอกจากนี้ ยังมีโทษทางแพ่งและทางอาญาซึ่งมีความร้ายแรงและอาจมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการที่กระทำผิดทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาว

ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๑.๖ กระทรวงพาณิชย์โดยกรมการค้าต่างประเทศ ได้ทำการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งนี้ จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. แล้ว เห็นว่าได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ แล้ว (ดังปรากฏอยู่ในส่วนข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ หัวข้อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หน้า - ๑ - ถึง - ๑๔ -)

ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตุลาคม ๒๕๖๑

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายณัฐ ภาสข	เลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายณัฐพล นันทมานพ ประชุมญาติ	นิติกรชำนาญการพิเศษ
นางพัชรา พุกเศรษฐี	วิทยากรชำนาญการ
นางพวงผกา วรศิลป์	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวอมรรรัตน์ สงเคราะห์ธรรม	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวศิริพร แซ่ลี	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลปฏิบัติงาน
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย	โทร. ๐ ๒๕๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ ได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมาย วุฒิสภา ชั้น ๑ อาคารรัฐสภา ๒ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธ
ที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๑

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้อง กับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

- การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย - ๑ -
- หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) - ๑๕ -
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้า
ที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.
เรื่องเสร็จที่ ๘๔๖/๒๕๖๑ (พฤษภาคม ๒๕๖๑) - ๒๖ -
- ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ
การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. - ๓๙ -
- ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ
การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. - ๔๒ -
- บทความที่เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ
การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. - ๔๙ -
- ข่าวก่อนเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธ
ที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. - ๖๒ -

ภาคผนวก

: หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๘๗๖๒ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธ
ที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (๑)

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

- : ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธ
ที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๒)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้า
ที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)..... (๑๓)
- : สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้า
ที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. (๒๒)
- : ผลกระทบจากการตราร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้า
ที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. (๓๓)
- : สรุปประเด็นข้อเสนอแนะสำคัญการจัดรับฟังความคิดเห็นต่อร่าง พ.ร.บ. การควบคุมสินค้า
ที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ในการจัดให้มีการรับฟัง
ความคิดเห็น ณ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ และทางเว็บไซต์
กรมการค้าต่างประเทศ ระหว่างวันที่ ๙ ตุลาคม - ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ (๓๘)
- : การวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้า
ที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. จากการเปิดรับฟัง
ความคิดเห็นทางเว็บไซต์กรมการค้าต่างประเทศ (www.dft.go.th) ระหว่างวันที่ ๑ - ๒๓
พฤษภาคม ๒๕๖๐ และการจัดให้มีการแสดงความคิดเห็นเมื่อวันจันทร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม
๒๕๖๐ ณ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ตามแนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมาย
ตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (๔๑)
- : แผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบสาระสำคัญและกรอบระยะเวลา (๕๒)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของ

ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธ
ที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธ
ที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สาระสำคัญ

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

๑.๒ เหตุผล

โดยที่คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติได้ออกข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔) เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๗ และข้อมติอื่นที่เกี่ยวข้องกำหนดให้ประเทศต่าง ๆ ต้องมีมาตรการภายในประเทศในการป้องกันการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตมนุษย์ สัตว์ หรือพืชในวงกว้างหรือต่อสิ่งแวดล้อมอย่างร้ายแรง ตลอดจนสินค้าทั่วไปที่สามารถนำไปประกอบ พัฒนา เสริมสร้างและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ซึ่งประเทศไทยในฐานะประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติมีหน้าที่ตามที่กำหนดในข้อ ๒๕ ของกฎบัตรสหประชาชาติที่จะต้องปฏิบัติตาม แต่กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่สามารถควบคุมการเป็นนายหน้าและสินค้าที่จับต้องไม่ได้ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องใช้ระบบคณะกรรมการในการกำหนดนโยบายและแนวทางการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงเพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้ระบบอนุญาตหรือมาตรการอื่นใดสำหรับการกระทำกิจกรรมควบคุมและสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่กำหนดเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงและความปลอดภัยสาธารณะ และกำหนดความรับผิดชอบทางแพ่ง ตลอดจนโทษทางปกครองและทางอาญาที่เหมาะสมเพื่อให้ประเทศไทยสามารถควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

๔. บทจำกัดสิทธิ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้มีกฎหมายควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงตามข้อมติ คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔) และข้อมติฯ อื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

๕. วันใช้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป เว้นแต่มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๖. บทนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง” หมายความว่า อาวุธนิวเคลียร์ อาวุธชีวภาพ อาวุธเคมี หรืออาวุธอื่นใดซึ่งมีอานุภาพที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตมนุษย์ สัตว์ หรือพืชในวงกว้าง หรือต่อสิ่งแวดล้อมอย่างร้ายแรงทำนองเดียวกับอาวุธดังกล่าว รวมทั้งระบบการส่งอาวุธ และส่วนประกอบ หรืออุปกรณ์ของอาวุธนั้นด้วย

ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

“**สินค้า**” หมายความว่า สิ่งที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ ไม่ว่าจะมิประโยชน์ในเชิงพาณิชย์หรือไม่ ตลอดจนภาชนะบรรจุสิ่งนั้นและหีบห่อของภาชนะบรรจุสิ่งนั้น และให้หมายความรวมถึงเทคโนโลยีและซอฟต์แวร์ด้วย

“**สินค้าที่ใช้ได้สองทาง**” หมายความว่า สินค้าที่นำไปใช้ได้ทั้งในทางพลเรือนและทางทหาร โดยสามารถนำไปใช้ออกแบบ พัฒนา ผลิต ใช้ ดัดแปลง จัดเก็บ หรือลำเลียงอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง หรือนำไปกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

“**สินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง**” หมายความว่า อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง อาวุธยุทธภัณฑ์ และสินค้าที่ใช้ได้สองทาง

“**กิจกรรมควบคุม**” หมายความว่า การส่งออก การส่งกลับ การถ่ายลำ การผ่านแดน การเป็นนายหน้า และให้หมายความรวมถึงการดำเนินการใด ๆ เพื่อแพร่ขยายสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

“**การเป็นนายหน้า**” หมายความว่า การจัดการหรืออำนวยความสะดวกเพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงซึ่งอยู่นอกราชอาณาจักร ไม่ว่าจะกระทำในนามของตนเองหรือเป็นตัวแทนในนามของบุคคลอื่น และไม่ว่าจะมีค่าตอบแทนหรือไม่

“**คณะกรรมการ**” หมายความว่า คณะกรรมการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

“**พนักงานเจ้าหน้าที่**” หมายความว่า ข้าราชการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“**อธิบดี**” หมายความว่า อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ

“**รัฐมนตรี**” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๗. มาตรารักษาการ (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนด ลด หรือยกเว้นค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ กับออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกันตามประเภทหรือรายละเอียดทางเทคนิคของสินค้าก็ได้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๘. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๘.๑ บทยกเว้นมิให้นำพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ การยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่กิจกรรมควบคุมใดหรือแก่สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติหรือหน่วยงานอื่นใด ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามข้อเสนอของคณะกรรมการ ทั้งนี้ พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจะกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับกิจกรรมควบคุมไว้ด้วยก็ได้

๘.๒ หมวด ๑ คณะกรรมการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

๘.๒.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง” ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เป็นรองประธานกรรมการ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อธิบดีกรมศุลกากร อธิบดีกรมองค์การระหว่างประเทศ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ เจ้ากรมการอุตสาหกรรมทหาร และเลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการกรมการค้าต่างประเทศจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๘.๒.๒ กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการฯ (ร่างมาตรา ๗)

มาตรา ๗ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบายและแผนงานในการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ

ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

(๒) เสนอแนะมาตรการและแนวทางต่อรัฐมนตรีเพื่อกำหนดมาตรการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

(๓) ตรวจสอบและให้คำแนะนำการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

(๔) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ มาตรการหรือแนวทางตาม (๒) และการตรวจสอบตาม (๓) ต้องมีผู้รับผิดชอบชัดเจนและไม่สร้างภาระแก่ประชาชนเกินความจำเป็น และการแต่งตั้งคณะกรรมการตาม (๔) ให้กระทำได้ตามที่จำเป็นและให้กำหนดระยะเวลาดำเนินงานให้ชัดเจนด้วย

๘.๒.๓ กำหนดให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ มีอำนาจขอให้คณะกรรมการฯ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงและการประเมินความเสี่ยงทางเทคนิคของสินค้า และให้อธิบดีฯ รายงานให้คณะกรรมการฯ ทราบ (ร่างมาตรา ๘)

มาตรา ๘ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ อธิบดีอาจขอให้คณะกรรมการ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงและการประเมินความเสี่ยงทางเทคนิคของสินค้า และให้อธิบดีรายงานให้คณะกรรมการทราบต่อไป

๘.๒.๔ กำหนดองค์ประชุมของคณะกรรมการฯ ผู้ทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม รวมทั้งคะแนนเสียงในการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม (ร่างมาตรา ๙)

มาตรา ๙ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๘.๒.๕ กำหนดองค์ประชุมของคณะอนุกรรมการฯ ผู้ทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม รวมทั้งคะแนนเสียงในการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม (ร่างมาตรา ๑๐)

มาตรา ๑๐ ให้นำความในมาตรา ๙ มาใช้บังคับแก่การประชุมคณะอนุกรรมการด้วย โดยอนุโลม

๘.๓ หมวด ๒ การควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

๘.๓.๑ กำหนดให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการฯ มีหน้าที่และอำนาจประกาศ กำหนดมาตรการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (ร่างมาตรา ๑๑)

มาตรา ๑๑ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการฯ มีหน้าที่และอำนาจ ประกาศกำหนดมาตรการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดสินค้าที่ต้องขออนุญาตหรือต้องมีการรับรอง

(๒) กำหนดกิจกรรมควบคุมสำหรับสินค้าตาม (๑)

(๓) กำหนดมาตรการอื่นใดเพื่อควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ให้เป็นไปตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ

เมื่อรัฐมนตรีประกาศกำหนดมาตรการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้รายงานต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อทราบ และให้เผยแพร่ให้ประชาชนทราบในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมการค้าต่างประเทศด้วย

๘.๓.๒ กำหนดให้ในกรณีที่มีประกาศกำหนดกิจกรรมควบคุมสำหรับสินค้าที่ต้อง ขออนุญาตแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำกิจกรรมควบคุมนั้น เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๒)

มาตรา ๑๒ เมื่อได้มีประกาศกำหนดกิจกรรมควบคุมสำหรับสินค้าที่ต้อง ขออนุญาตแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำกิจกรรมควบคุมนั้น เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

การขออนุญาต ประเภทของใบอนุญาต การออกใบอนุญาต แบบใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ซึ่งจะกำหนดให้มีการตรวจสอบระบบงานควบคุมสินค้า ด้วยก็ได้ แต่ต้องกำหนดระยะเวลาดำเนินการในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนด้วย

ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๘.๓.๓ กำหนดให้ผู้ขออนุญาตกระทำกิจกรรมควบคุม ต้องเป็นบุคคลที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้
กับกรมการค้าต่างประเทศตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีประกาศกำหนดและไม่มีลักษณะต้องห้าม
(ร่างมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๓ ผู้ขออนุญาตตามมาตรา ๑๒ ต้องเป็นบุคคลที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับ
กรมการค้าต่างประเทศตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีประกาศกำหนดและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือระงับการรับรองตามพระราชบัญญัตินี้
(๒) เคยถูกพักใช้ใบอนุญาตหรือระงับการรับรองตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่
ได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดครบถ้วนแล้ว

(๓) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ได้ถูกเพิกถอน
ใบอนุญาตมาแล้วเกินหนึ่งปีก่อนวันยื่นคำขออนุญาต

(๔) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีนี้บุคคลเป็นผู้ขออนุญาต ผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลต้องมีคุณสมบัติ
และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามวรรคหนึ่งด้วย

๘.๓.๔ กำหนดให้อธิบดีมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตแก่ผู้กระทำกิจกรรมควบคุมที่มีได้
ปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต (ร่างมาตรา ๑๔)

มาตรา ๑๔ ผู้ใดกระทำกิจกรรมควบคุมโดยมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไข
ที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต ให้อธิบดีมีคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดครั้งละไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน

ในกรณีที่ผู้กระทำกิจกรรมควบคุมมิได้แก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในเวลา
ที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตนั้น

๘.๓.๕ กำหนดให้ในกรณีที่มีประกาศกำหนดกิจกรรมควบคุมสำหรับสินค้าที่ต้องมี
การรับรองแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำกิจกรรมควบคุมนั้น เว้นแต่จะได้มีการรับรองสินค้านั้น
(ร่างมาตรา ๑๕)

มาตรา ๑๕ เมื่อได้มีประกาศกำหนดกิจกรรมควบคุมสำหรับสินค้าที่ต้อง
มีการรับรองแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำกิจกรรมควบคุมนั้น เว้นแต่จะได้มีการรับรองสินค้านั้น

การรับรองสินค้า แบบการรับรอง และอายุการรับรอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ให้นำความในมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับแก่ผู้รับรองด้วยโดยอนุโลม

ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๘.๓.๖ กำหนดให้ในกรณีที่สินค้าที่ผู้รับรองมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์หรือวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ให้ถือว่าไม่เคยมีการรับรองนั้น (ร่างมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๖ สินค้าที่ผู้รับรองมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์หรือวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง ให้ถือว่าไม่เคยมีการรับรองนั้น

สินค้าที่ผู้รับรองมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง ให้อธิบดีมีคำสั่งระงับการรับรองจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

๘.๓.๗ กำหนดให้ในกรณีที่มีประกาศกำหนดมาตรการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำกิจกรรมควบคุม เว้นแต่จะได้มีการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดนั้น (ร่างมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๗ เมื่อได้มีประกาศกำหนดมาตรการตามมาตรา ๑๑ (๓) แล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำกิจกรรมควบคุม เว้นแต่จะได้มีการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดนั้น

การกำหนดมาตรการตามวรรคหนึ่ง อธิบดีอาจกำหนดเงื่อนไขให้ผู้กระทำกิจกรรมควบคุมต้องปฏิบัติด้วยก็ได้

๘.๓.๘ กำหนดให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศมีคำสั่งระงับการกระทำกิจกรรมควบคุมหากผู้กระทำกิจกรรมควบคุมไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไขที่อธิบดีฯ ประกาศกำหนด ทั้งนี้ จนกว่าผู้นั้นจะปฏิบัติให้ถูกต้อง (ร่างมาตรา ๑๘)

มาตรา ๑๘ ผู้ใดกระทำกิจกรรมควบคุมโดยมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๑๗ วรรคสอง ให้อธิบดีมีคำสั่งระงับการกระทำกิจกรรมควบคุมนั้นจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

๘.๓.๙ กำหนดให้นำกฎหมายว่าด้วยศุลกากรในส่วนที่ว่าด้วยการนำของเข้าและการส่งของออก การผ่านแดน การถ่ายลำ และของตกค้าง พนักงานศุลกากร และบทกำหนดโทษมาใช้บังคับแก่กิจกรรมควบคุมซึ่งสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงด้วยโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๑๙)

มาตรา ๑๙ ให้นำความในกฎหมายว่าด้วยศุลกากรในส่วนที่ว่าด้วยการนำของเข้าและการส่งของออก การผ่านแดน การถ่ายลำ และของตกค้าง พนักงานศุลกากร และบทกำหนดโทษมาใช้บังคับแก่กิจกรรมควบคุมซึ่งสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงด้วยโดยอนุโลม

ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๘.๔ หมวด ๓ การอุทธรณ์

๘.๔.๑ กำหนดสิทธิและระยะเวลาในการอุทธรณ์ กรณีผู้กระทำกิจกรรมควบคุมผู้ใดไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ ตามหมวด ๒ (ร่างมาตรา ๒๐)

มาตรา ๒๐ ผู้กระทำกิจกรรมควบคุมผู้ใดไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของอธิบดีตามหมวด ๒ มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนั้น

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งนั้น เว้นแต่รัฐมนตรีจะสั่งให้ทุเลาการบังคับไว้ก่อน

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สิ้นสุด

๘.๔.๒ กำหนดระยะเวลาในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ (ร่างมาตรา ๒๑)

มาตรา ๒๑ ให้รัฐมนตรีพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์

ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จได้ภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดระยะเวลานั้น ในการนี้ ให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ถ้ายังวินิจฉัยไม่แล้วเสร็จ ให้ถือว่ารัฐมนตรีเห็นด้วยกับผู้อุทธรณ์

๘.๕ หมวด ๔ พนักงานเจ้าหน้าที่

๘.๕.๑ กำหนดหน้าที่และอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๒)

มาตรา ๒๒ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานประกอบการ หรือสถานที่ใด ๆ ที่เกี่ยวกับการกระทำกิจกรรมควบคุมในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานทีนั้น หรือเข้าตรวจค้นหรือตรวจสอบยานพาหนะที่บรรทุกหรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบรรทุกสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

(๒) กักยานพาหนะที่บรรทุกหรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบรรทุกสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด หรือเรียกให้ยานพาหนะใด ๆ ซึ่งยังอยู่ในราชอาณาจักรให้กลับเข้ามาจอดหรือเทียบท่า ณ สถานที่หรือท่าที่กำหนดเพื่อตรวจสอบและควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) มีหนังสือเรียกให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารและหลักฐานที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่

การใช้อำนาจตามวรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แสดงความบริสุทธิ์ก่อนการเข้าค้น แสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่และเอกสารที่ให้อำนาจในการตรวจค้นให้แก่ผู้ครอบครองเคหสถานหรือสถานที่ค้น เว้นแต่ไม่มีผู้ครอบครองอยู่ ณ ที่นั้น การค้นให้กระทำต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคน โดยให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งมอบสำเนาเอกสารนั้นให้แก่ผู้ครอบครองในทันทีที่กระทำได้

เมื่อได้เข้าไปและทำการค้นแล้ว หากยังดำเนินการไม่เสร็จจะกระทำต่อเนื่องไปในเวลากลางคืนหรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นก็ได้

ในกรณีฉุกเฉินอย่างยิ่งจะทำการค้นในเวลากลางคืนก็ได้ โดยจะต้องมีพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไปเป็นหัวหน้าในการดำเนินการ

๘.๕.๒ กำหนดหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ (ร่างมาตรา ๒๓)

มาตรา ๒๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๒ ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

๘.๕.๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง (ร่างมาตรา ๒๔)

มาตรา ๒๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด

๘.๕.๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา(ร่างมาตรา ๒๕)

มาตรา ๒๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

๘.๖ หมวด ๕ ความรับผิดทางแพ่ง

- กำหนดให้ผู้กระทำกิจกรรมควบคุมซึ่งสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงโดยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ จนเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพอนามัย หรือเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหายด้วยประการใด ๆ ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายเพื่อการนั้น (ร่างมาตรา ๒๖)

มาตรา ๒๖ ผู้ใดกระทำกิจกรรมควบคุมซึ่งสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงโดยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้จนเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพอนามัย หรือเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหายด้วยประการใด ๆ ผู้กระทำกิจกรรมควบคุมต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายเพื่อการนั้น เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าความเสียหายนั้นเกิดจากเหตุสุดวิสัย การสงคราม หรือเกิดเพราะความผิดของผู้เสียหายนั่นเอง

นอกจากการกำหนดค่าสินไหมทดแทนเฉพาะในความเสียหายที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง ศาลอาจมีคำสั่งให้ผู้กระทำกิจกรรมควบคุมคืนผลประโยชน์ที่ได้จากหรือเนื่องจากการกระทำผิดโดยคิดรวมเข้าไปในค่าสินไหมทดแทนได้ รวมทั้งกำหนดค่าเสียหายตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ผู้เสียหายต้องรับภาระจ่ายจริงในการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

(๒) ค่าเสียหายสำหรับความเสียหายต่อจิตใจอันเป็นผลมาจากความเสียหายต่อร่างกาย หรือสุขภาพอนามัยของผู้เสียหาย และหากผู้เสียหายถึงแก่ความตาย สามี ภริยา บุพการี หรือผู้สืบสันดานของบุคคลนั้นชอบที่จะได้รับค่าเสียหายสำหรับความเสียหายต่อจิตใจ

๘.๗ หมวด ๖ บทกำหนดโทษ

๘.๗.๑ กำหนดระวางโทษสำหรับผู้กระทำกิจกรรมควบคุมโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนด (ร่างมาตรา ๒๗)

ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

มาตรา ๒๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดตามมาตรา ๑๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสิบล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่มีการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำเพื่อที่จะนำสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงไปใช้ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้อื่น หรือนำไปใช้ออกแบบ พัฒนา ผลิต ใช้ ดัดแปลง จัดเก็บ หรือลำเลียงอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง หรือนำไปกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินยี่สิบปี หรือปรับไม่เกินยี่สิบล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่มีการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามสิบปี หรือปรับไม่เกินสามสิบล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
สินค้าที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามวรรคสอง ให้รับเสียทั้งสิ้น

๘.๗.๒ กำหนดระวางโทษสำหรับผู้ให้ข้อมูลอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อให้มีการออกใบอนุญาต การรับรอง หรือเพื่อให้เป็นไปตามมาตรการที่กำหนด (ร่างมาตรา ๒๘)

มาตรา ๒๘ ผู้ใดให้ข้อมูลอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อให้มีการออกใบอนุญาตกระทำกิจกรรมควบคุมตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง เพื่อให้มีการรับรองว่าสินค้าที่จะกระทำกิจกรรมควบคุมไม่เป็นสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง หรือเพื่อให้เป็นไปตามมาตรการที่กำหนดตามมาตรา ๑๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งสิบล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๘.๗.๓ กำหนดระวางโทษสำหรับผู้กระทำกิจกรรมควบคุม อันเนื่องมาจากการให้ข้อมูลอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้ง (ร่างมาตรา ๒๙)

มาตรา ๒๙ ผู้ใดได้กระทำการกิจกรรมควบคุมซึ่งสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงอันเนื่องมาจากการให้ข้อมูลอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งตามมาตรา ๒๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสิบล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่มีการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำเพื่อที่จะนำสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงไปใช้ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้อื่น หรือนำไปใช้ออกแบบ พัฒนา ผลิต ใช้ ดัดแปลง จัดเก็บ หรือลำเลียงอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง หรือนำไปกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินยี่สิบปี หรือปรับไม่เกินยี่สิบล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่มีการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามสิบปี หรือปรับไม่เกินสามสิบล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

สินค้าที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามวรรคสอง ให้รับเสียทั้งสิ้น

ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๘.๗.๔ กำหนดความผิดที่ต้องรับโทษในราชอาณาจักร (ร่างมาตรา ๓๐)

มาตรา ๓๐ ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ นอกราชอาณาจักร ผู้นั้นจะต้องรับโทษในราชอาณาจักรตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ถ้าปรากฏว่า

(๑) ผู้กระทำความผิดหรือผู้ร่วมกระทำความผิดคนใดคนหนึ่งเป็นคนไทย หรือมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย

(๒) ผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าว และได้กระทำโดยประสงค์ให้ความผิดเกิดขึ้น ในราชอาณาจักรหรือรัฐบาลไทยเป็นผู้เสียหาย

(๓) ผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าว และการกระทำนั้นเป็นความผิดตามกฎหมายของรัฐที่การกระทำเกิดขึ้นภายในเขตอำนาจของรัฐนั้น หากผู้นั้นได้ปรากฏตัวในราชอาณาจักรและมิได้มีการส่งตัวผู้นั้นออกไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับแก่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งด้วยโดยอนุโลม

๘.๗.๕ กำหนดระวางโทษสำหรับผู้ไม่มาให้ถ้อยคำ ไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐาน หรือขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงาน (ร่างมาตรา ๓๑)

มาตรา ๓๑ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำ หรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามหนังสือเรียกตามมาตรา ๒๒ (๔) หรือขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๘.๗.๖ กำหนดความรับผิดของนิติบุคคลและผู้แทนนิติบุคคล (ร่างมาตรา ๓๒)

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการ หรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๘.๘ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมท้ายร่างพระราชบัญญัตินี้

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) คำขอรับใบอนุญาต	ฉบับละ	๒,๐๐๐ บาท
(๒) คำขอต่ออายุใบอนุญาต	ฉบับละ	๒,๐๐๐ บาท
(๓) คำขอใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
(๔) คำขอรับการตรวจสอบระบบงานควบคุมสินค้า	ฉบับละ	๒,๐๐๐ บาท
(๕) คำขอต่ออายุใบรับรองระบบงานควบคุมสินค้า	ฉบับละ	๒,๐๐๐ บาท
(๖) ใบอนุญาต	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐ บาท
(๗) การต่ออายุใบอนุญาต	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐ บาท
(๘) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
(๙) การตรวจสอบระบบงานควบคุมสินค้า	ครั้งละ	๑๐๐,๐๐๐ บาท
(๑๐) ใบรับรองระบบงานควบคุมสินค้า	ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท
(๑๑) การต่ออายุใบรับรองระบบงานควบคุมสินค้า	ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท

ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธ

ที่มีอำนาจทำลายล้างสูง พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*

๑. สรุปความจำเป็นในการตรากฎหมาย

โดยที่คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติได้ออกข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔) เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๗ และข้อมติฯ อื่นที่เกี่ยวข้อง กำหนดให้ประเทศต่าง ๆ ต้องมีมาตรการภายในประเทศในการป้องกันการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตมนุษย์ สัตว์ หรือพืชในวงกว้างหรือต่อสิ่งแวดล้อมอย่างร้ายแรง ตลอดจนสินค้าทั่วไปที่สามารถนำไปประกอบการพัฒนา เสริมสร้าง และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ซึ่งประเทศไทยในฐานะประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติมีหน้าที่ตามที่กำหนดในข้อ ๒๕ ของกฎบัตรสหประชาชาติที่จะต้องปฏิบัติตาม แต่กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่สามารถควบคุมการเป็นนายหน้าและสินค้าที่จับต้องไม่ได้ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องใช้ระบบคณะกรรมการในการกำหนดนโยบายและแนวทางการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงเพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้ระบบอนุญาตหรือมาตรการอื่นใดสำหรับการกระทำกิจกรรมควบคุมและสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่กำหนดเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงและความปลอดภัยสาธารณะ และกำหนดความรับผิดชอบทางแพ่ง ตลอดจนโทษทางปกครองและทางอาญาที่เหมาะสมเพื่อให้ประเทศไทยสามารถควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้^๑

๒. สรุปการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ ที่ให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามแนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมการค้าต่างประเทศได้จัดให้มีรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ดังกล่าว^๒

๒.๑ วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

ก. กรณีเริ่มแรก

กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมการค้าต่างประเทศได้จัดรับฟังความคิดเห็นเพื่อให้ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. (Thailand's Control on Weapons of Mass Destruction related items Act : ร่างพระราชบัญญัติ TCWMD)

* เรียบเรียงโดย นางพัชรา พุกเศรษฐี วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

^๑ ที่มา : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

^๒ สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

ไม่เป็นอุปสรรคต่อการส่งออกฯ ของประเทศและเป็นการเตรียมความพร้อมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดกลางหรือขนาดย่อมให้มีความรู้ความเข้าใจต่อความ จำเป็นและสาระสำคัญของกฎหมายในการปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง โดยมีการจัดรับฟังความคิดเห็น ดังนี้

(๑) จัดสัมมนา “Industry Hearing Outreach: กรอบแนวทางการยกเว้นพระราชบัญญัติ การค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงของไทย” ณ โรงแรมเดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๘

(๒) จัดรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ผ่านทางเว็บไซต์ของกรมการค้าต่างประเทศ (www.dft.go.th) เป็นระยะเวลา ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ - ๒๒ เมษายน ๒๕๕๙

(๓) จัดรับฟังความคิดเห็น “Industry Hearing Outreach: ร่างพระราชบัญญัติ การค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.” เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๙ ณ ห้องศูนย์ฝึกอบรม ชั้น ๖ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ จังหวัด นนทบุรี

ทั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ได้แก่ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้แทนจากบริษัทส่งออกสินค้าที่เข้าข่าย เป็นสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (Weapons of Mass Destruction : WMD) รวมถึงสินค้าที่ใช้ได้สองทาง (Dual Use Item : DUI) จากภาคอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ไฟฟ้า คอมพิวเตอร์ เครื่องจักรกลและวัสดุที่เกี่ยวข้อง เซมิคอนดักเตอร์และเลเซอร์ ซอฟต์แวร์และเทคโนโลยี และ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ซึ่งผู้เข้าร่วมสัมมนาฯ ได้ให้ความสนใจและไม่มีข้อคัดค้านหรือ โต้แย้งต่อกฎหมายฉบับนี้โดยให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดเพื่อไม่ให้ส่งผล กระทบต่อการประกอบธุรกิจ เนื่องจากตระหนักถึงความจำเป็นของภาครัฐในการกำหนดมาตรการ ดังกล่าวเพื่อยับยั้งการแพร่ขยาย WMD ที่แผ่มาในรูปแบบทางการค้าต่าง ๆ ให้ลดน้อยลง

(๔) จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๑๔ หน่วยงาน เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ประกอบด้วย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวง อุตสาหกรรม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงกลาโหม กระทรวงการคลัง กระทรวงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงาน สภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานคณะกรรมการ กิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อพิจารณาเสนอความเห็นต่อ ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. โดยที่ประชุมได้รับทราบสรุปข้อคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติฯ รวมทั้งแนวทางการดำเนินงานของ กระทรวงพาณิชย์ (พณ.) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ซึ่ง ๑๓ หน่วยงาน ยกเว้นสำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกา (สคก.) ได้มีหนังสือเห็นชอบและยืนยันหลักการร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว มาเพื่อ ประกอบการเสนอคณะรัฐมนตรี (ครม.) พิจารณาอนุมัติในหลักการต่อไป โดยที่สำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา ให้เหตุผลในขั้นนี้ว่ากระทรวงพาณิชย์ควรนำร่างพระราชบัญญัติการควบคุม สินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. เสนอให้ คณะรัฐมนตรี

พิจารณาฯ ได้ทันที โดยไม่ต้องรอหนังสือยืนยันหลักการร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว เนื่องจาก สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะพิจารณาให้ความเห็นต่อร่างกฎหมายต่อเมื่อคณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรี ได้มีมติหรือคำสั่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ดำเนินการตรวจพิจารณาฯ ตามข้อ ๓ ของระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าด้วยการจัดทำและการพิจารณาร่างกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับหรือประกาศโดยคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒

ข. กรณีได้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ ความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลาย ล้ำสูง พ.ศ. เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ ประกอบด้วย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวง สาธารณสุข กระทรวงกลาโหม กระทรวงการคลัง กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงาน ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา และฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมคณะรักษาความสงบแห่งชาติ รวม ๑๕ หน่วยงาน

คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้ำสูง พ.ศ. เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ ตามที่กระทรวง พาณิชย์เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็นของ กระทรวงกลาโหม กระทรวงอุตสาหกรรม และสำนักงานศาลยุติธรรม ไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติ แห่งชาติต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการควบคุม สินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้ำสูง พ.ศ. ระหว่างเดือนเมษายน - ธันวาคม ๒๕๖๑ โดยมีการจัดการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฯ จากผู้ที่เกี่ยวข้อง อีก ๒ ครั้ง ดังนี้

๑) กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมการค้าต่างประเทศ จัดประชุมเพื่อรับฟังความ คิดเห็นร่างพระราชบัญญัติ ฯ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ ห้องฉลาดลบลอสสรค์ สำนักงาน ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ ที่เห็นชอบ แนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทยและหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ โดยมี ผู้เข้าร่วม ประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ๔ หน่วยงาน คือ กรมโรงงานอุตสาหกรรม สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ และสำนักข่าวกรองแห่งชาติ และ ผู้แทนหน่วยงานภาคเอกชน เช่น บริษัท General Motor (Thailand) Ltd. บริษัท Electrolux Thailand Co., Ltd. บริษัท Isuzu Motor Int'l Operations (Thailand) Co., Ltd. และบริษัท เอสซีจี เทอร์ตี้ เจ็ด จำกัด เป็นต้น โดยมีผู้เข้าร่วมการรับฟังความคิดเห็นทั้งสิ้น ๑๔๕ คน และได้เปิดรับ

ฟังความคิดเห็นทางเว็บไซต์กรมการค้าต่างประเทศ (www.dft.go.th) ระหว่างวันที่ ๑ - ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐

๒) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้มอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าต่างประเทศ) และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกานำร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ไปดำเนินการรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติม ซึ่งได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็น ๓ ช่องทาง ดังนี้

(๑) การรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ของกรมการค้าต่างประเทศ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นระยะเวลา ๓๓ วัน ตั้งแต่วันที่ ๙ ตุลาคม ถึงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

(๒) การรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ของ lawamendment.go.th เป็นระยะเวลา ๓๒ วัน ตั้งแต่วันที่ ๑๙ ตุลาคม ถึงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และ

(๓) การจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ ณ ห้องฉลาดลบลေเซอร์ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ทั้งนี้โดยที่ประเด็นข้อคิดเห็นดังกล่าวเป็นประเด็นที่ได้รับจากผู้ที่เกี่ยวข้องผ่านช่องทางของกระทรวงพาณิชย์ กรมการค้าต่างประเทศจึงได้เปิดเผยประเด็นความคิดเห็นและผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นดังกล่าวผ่านทางเว็บไซต์ของกรมการค้าต่างประเทศแล้วตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นดังกล่าวมาใช้ประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ ด้วยแล้ว

๒.๒ ประเด็นที่รับฟังความคิดเห็น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการคลัง กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานข้าหลวงแห่งชาติ และฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมคณะรักษาความสงบแห่งชาติ มีความเห็นไม่ขัดข้องในหลักการร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. เพื่อให้ไทยมีกฎหมายในการป้องกันการแพร่ขยาย WMD ตามหลักสากลและสอดคล้องตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ อย่างไรก็ดี กระทรวงกลาโหม กระทรวงยุติธรรม และกระทรวงอุตสาหกรรม มีความเห็นและข้อสังเกต ดังนี้

๑. กระทรวงกลาโหม เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. โดยเห็นควรกำหนดให้ชัดเจนในร่างพระราชบัญญัติฯ เกี่ยวกับบทยกเว้นการขออนุญาตกรณีสินค้ามีการกำกับดูแลโดยหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องแล้ว เพื่อมิให้มีข้อขัดแย้งระหว่างร่างพระราชบัญญัตินี้และพระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งอาวุธยุทธภัณฑ์และสิ่งที่ใช้ในการสงคราม พ.ศ. ๒๕๕๕

๒. กระทรวงยุติธรรม เห็นชอบในหลักการของร่างฯ และมีข้อสังเกต ดังต่อไปนี้

(๑) นิยามพนักงานเจ้าหน้าที่ควรรัดกุมและเทียบเคียงได้กับข้าราชการพลเรือนสามัญระดับสามโดยเทียบเคียงจากพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่จะถูกค้นตามร่างมาตรา ๓๒(๑) และ (๒) (“ข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญระดับสาม ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวงเพื่อให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ”)

(๒) เพื่อให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลตามหลักสิทธิมนุษยชนสากล ควรกำหนดให้อำนาจในการตรวจค้นตรวจสอบในเคหสถานกระทำได้เฉพาะกรณีที่เป็นอย่างยิ่งเท่านั้น

(๓) การกำหนดให้คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุดท้ายนั้น หมายถึงเป็นที่สุดท้ายในฝ่ายบริหารเท่านั้น

๓. กระทรวงอุตสาหกรรม มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการให้คำแนะนำของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการตามร่างมาตรา ๑๒ ถึงร่างมาตรา ๑๖ ซึ่งเห็นว่าน่าจะกำหนดเพียงคณะกรรมการเท่านั้น เนื่องจากคณะอนุกรรมการได้รับแต่งตั้งโดยคณะกรรมการตามหมวด ๑ อยู่แล้ว

๒.๓ จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้ง

กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมการค้าต่างประเทศ ได้ดำเนินการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. จำนวน ๕ ครั้ง ดังนี้

๑. วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๘ จัดสัมมนา “Industry Hearing Outreach: กรอบแนวทางการร่างพระราชบัญญัติการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงของไทย” ณ โรงแรมเดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ

๒. วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๙ จัดรับฟังความคิดเห็น “Industry Hearing Outreach: ร่างพระราชบัญญัติการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.” ณ ห้องศูนย์ฝึกอบรม ชั้น ๖ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ จังหวัดนนทบุรี และได้เปิดรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ของกรมการค้าต่างประเทศ (www.dft.go.th) เป็นระยะเวลา ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๙

๓. วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๑๔ หน่วยงาน ณ ห้องประชุม ๑๖๐๑ กรมการค้าต่างประเทศ เพื่อพิจารณาเสนอความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. โดยที่ประชุมได้รับทราบสรุปข้อคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติฯ รวมทั้งแนวทางการดำเนินงานของกระทรวงพาณิชย์

๔. วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ จัดรับฟังความคิดเห็นฯ ณ ห้องตลาดพลูเลอสรณ์ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ และได้เปิดรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์กรมฯ (www.dft.go.th) เป็นระยะเวลา ๒๓ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๑ ถึงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐

๕. วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ จัดรับฟังความคิดเห็นฯ ณ ห้องตลาดพลูเลอสรณ์ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ และได้เปิดรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ของกรมฯ (www.dft.go.th) และเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (www.krisdika.go.th) เป็น

ระยะเวลา ๓๓ วัน ตั้งแต่วันที่ ๙ ตุลาคม ถึงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ รวมทั้ง เปิดรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ของ lawamendment.go.th เป็นระยะเวลา ๓๒ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๑๙ ตุลาคม ถึงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

๒.๔. พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

การรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์กรมฯ (www.dft.go.th) และเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (www.krisdika.go.th) ครอบคลุมทุกพื้นที่ และจัดสัมมนา รับฟังความคิดเห็นในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและกระทรวงพาณิชย์ จังหวัดนนทบุรี

๒.๕ สรุปผลการแสดงความคิดเห็นและคำชี้แจงในแต่ละประเด็น มีดังนี้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ประกอบกับพิจารณาข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผลการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องสรุปผลการพิจารณาได้ ดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมชื่อร่างพระราชบัญญัติเป็น “ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.” เพื่อให้เกิดความชัดเจน และตรงตามความมุ่งประสงค์ของกฎหมายที่มีขึ้นเพื่อควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้อง

๒. แก้ไขเพิ่มเติมวันใช้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้โดยกำหนดให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป เพื่อให้กฎหมายมีวันใช้บังคับที่ชัดเจน อีกทั้งหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคธุรกิจมีระยะเวลาที่เพียงพอในการปรับเปลี่ยนระบบงานและระบบงานทางอิเล็กทรอนิกส์ในการยื่นเอกสารเพื่อตรวจสอบและปฏิบัติตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นมาตรา ๓ ถึงมาตรา ๑๐ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เพื่อให้คณะกรรมการมีระยะเวลาในการดำเนินการเพื่อออกกฎหมายลำดับรองได้ทันวันใช้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒)

๓. เพิ่มเติมบทยกเว้นการใช้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้แก่กิจกรรมควบคุมใดหรือแก่สถานศึกษา หรือหน่วยงานอื่นใดโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา เพื่อมิให้การใช้บังคับกฎหมายส่งผลกระทบต่อการใช้บริการบางลักษณะที่อาจมีส่วนเกี่ยวข้องในกิจกรรมควบคุม การเผยแพร่และการพัฒนางานวิชาการจนเกินความจำเป็น ตลอดจนมิให้เกิดความซ้ำซ้อนในการใช้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้แก่สินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ที่มีหน่วยงานและกฎหมายเฉพาะกำกับดูแลกิจกรรมควบคุมอยู่แล้วด้วย (ร่างมาตรา ๓)

๔. คำว่า “อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง” ให้สอดคล้องกับความหมายตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ เนื่องจากเป็นกฎหมายที่มีขึ้นเพื่อดำเนินการตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔) เช่นกัน

๕. คำว่า “สินค้า” คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) พิจารณาแล้ว เห็นว่า คำว่า “สินค้า” ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ใช้ในความหมายกว้าง รวมทั้งสิ่งของที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ และไม่ว่าจะมีประโยชน์ในเชิงพาณิชย์หรือไม่ และเห็นควรกำหนดให้ความหมายของสินค้านี้รวมถึงภาชนะบรรจุหรือหีบห่อด้วย เพื่อให้การใช้บังคับกฎหมายสามารถบรรลุผลได้

แม้ว่าสินค้านั้นจะมีใช้วัตถุที่ถูกควบคุมแต่เป็นภาชนะหรือหีบห่อบรรจุสินค้าดังกล่าว จึงแก้ไขเพิ่มเติมนิยามคำว่า “สินค้า” ให้หมายความว่าสิ่งของที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ ไม่ว่าจะมิใช่ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์หรือไม่ ตลอดจนภาชนะบรรจุสิ่งนั้นและหีบห่อของภาชนะบรรจุสิ่งนั้น และให้หมายความรวมถึงเทคโนโลยีและซอฟต์แวร์ด้วย

๖. คำว่า “สินค้าที่ใช้ได้สองทาง” เพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้นว่าหมายถึงสินค้าที่นำไปใช้ได้ทั้งในทางพลเรือนและทางทหาร

๗. คำว่า “สินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง” โดยตัดสินค้าที่เข้าข่ายเป็นสินค้าที่ใช้ได้สองทางออก เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติฯ และแก้ไขคำว่า “อาวุธยุทธโศปกรณ์” เป็นคำว่า “อาวุธยุทธภัณฑ์” เพื่อให้มีความหมายทั่วไป โดยขอบเขตของอาวุธยุทธภัณฑ์จะอยู่ในรายการสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงซึ่งรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการจะประกาศกำหนดมาตรการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงต่อไป

๘. คำว่า “กิจกรรมควบคุม” โดยแก้ไขถ้อยคำในความหมายของคำดังกล่าว จาก “การเป็นคนกลาง” เป็น “การเป็นนายหน้า” เพื่อให้สอดคล้องกับคำว่า “brokering” ซึ่งกำหนดไว้ตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔)

๙. คำว่า “การเป็นนายหน้า” โดยเพิ่มเติมถ้อยคำให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้นว่าเป็นการจัดการหรืออำนวยความสะดวกเพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงซึ่งอยู่นอกราชอาณาจักรไม่ว่าจะมีค่าตอบแทนหรือไม่ ซึ่งในประเด็นนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้พิจารณาข้อคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องที่เห็นว่าการควบคุมการเป็นนายหน้าจะเป็นอุปสรรคให้ประเทศไทยไม่สามารถเป็น Trading Nation ได้แล้วยังเห็นว่าควรคงการควบคุมการเป็นนายหน้าไว้ เนื่องจากเป็นการดำเนินการตามพันธกรณีของประเทศไทยตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔) ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับนานาประเทศ

๑๐. คำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” ให้หมายความว่า “ข้าราชการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้” เพื่อให้เกิดความรัดกุมในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อสังเกตของกระทรวงยุติธรรม

๑๑. ตัดบทนิยามที่เป็นถ้อยคำที่มีความหมายทั่วไปและไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้ ออกประกอบด้วย คำว่า “เทคโนโลยี” “สินค้าที่เข้าข่ายเป็นสินค้าที่ใช้ได้สองทาง” “เหตุอันควรสงสัย” “อาวุธยุทธโศปกรณ์” “การส่งออก” “การผ่านแดน” และ “การถ่ายลำ” (ร่างมาตรา ๔)

๑๒. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรารักษาการ โดยกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติหน้าที่ (ร่างมาตรา ๕) โดยมีกลไกคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้ดำรงตำแหน่งในหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องโดยตรงกับการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ร่วมพิจารณากำหนดมาตรการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

๑๓. แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการให้มีกรรมการโดยตำแหน่งเท่าที่จำเป็นเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญฯ และแก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่

และอำนาจของคณะกรรมการให้การเสนอนโยบายและแผนงานการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ เพื่อให้นโยบายและแผนงานได้รับการพิจารณาอย่างรอบคอบและสามารถปฏิบัติให้บรรลุผลได้ ตลอดจนเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตาม (ร่างมาตรา ๖ และมาตรา ๗)

ในประเด็นนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) มีความเห็นเพิ่มเติมว่า คณะกรรมการ ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลให้การดำเนินงานของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นไปตามนโยบายและแนวทางที่กำหนด จึงทำหน้าที่เป็น regulator ในการกำกับควบคุม ซึ่งต้องแยกออกจากผู้ปฏิบัติและผู้อยู่ภายใต้การควบคุมเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ที่มีความเป็นกลางและไม่นำไปสู่การแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ นอกจากนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถเรียกข้อมูลและเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาและรับทราบข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องได้อยู่แล้ว และในกรณีที่คณะกรรมการจำเป็นต้องพิจารณาประเด็นทางเทคนิค คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจากผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อทำหน้าที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงและปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

๑๔. เพิ่มเติมกลไกให้อธิบดีขอให้คณะอนุกรรมการพิจารณาให้คำแนะนำทางเทคนิคเกี่ยวกับสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงและการประเมินความเสี่ยงทางเทคนิคของสินค้าได้ (ร่างมาตรา ๘) โดยตัดบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้อธิบดีมีอำนาจวินิจฉัยสั่งการกรณีที่มีปัญหาซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปของอธิบดีในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้อยู่แล้ว (ร่างมาตรา ๒๗ เดิม)

๑๕. แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจของรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการในการประกาศกำหนดมาตรการเพื่อควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง เพื่อให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับบัญชีรายการที่จะประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๑๑)

๑๖. แก้ไขเพิ่มเติมกลไกการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ประกอบด้วย การอนุญาต การรับรอง และการดำเนินมาตรการอื่นใดเพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์ให้มีการตรวจสอบระบบงานควบคุมสินค้าเพื่อประโยชน์สำหรับการออกใบอนุญาตบางประเภท เพื่อให้ผู้กระทำกิจกรรมควบคุมมีระบบงานควบคุมสินค้าตามมาตรฐานที่กำหนด โดยหลักเกณฑ์ดังกล่าวต้องกำหนดระยะเวลาดำเนินการในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนเพื่อมิให้เกิดผลกระทบต่อผู้ประกอบการจนเกินสมควร การกำหนดมาตรการทางปกครองที่เหมาะสมตามระดับความร้ายแรงเพื่อให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งเพิ่มเติมการกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตและผู้รับรองไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจน (ร่างมาตรา ๑๒ ถึงร่างมาตรา ๑๘)

ในประเด็นนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) เห็นว่า แม้ว่าการกำหนดมาตรการควบคุมสินค้าจะเป็นการเพิ่มขึ้นขั้นตอนและระยะเวลาในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยในฐานะประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติมีพันธกรณี

ที่จะต้องยอมรับและปฏิบัติตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติตามที่กำหนดในข้อ ๒๕ ของกฎบัตรฯ ซึ่งในด้านประโยชน์ต่อประเทศในภาพรวม การปฏิบัติตามข้อมติฯ เป็นไปเพื่อดำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศและลดโอกาสที่ประเทศไทยจะเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสนับสนุนการก่อการร้ายระหว่างประเทศ ส่วนในด้านประโยชน์ต่อประชาชนและภาคธุรกิจ เมื่อประเทศไทยมีระบบการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่เหมาะสมและเป็นไปตามมาตรฐานสากล ประเทศไทยจะได้รับการพิจารณาจากประเทศที่มีระบบการควบคุมนี้ให้อยู่ในฐานะ Green Country ที่ประเทศคู่ค้ามีความเชื่อมั่นในการดำเนินธุรกรรมทางการค้าและการลงทุนด้วย อันจะเป็นการเพิ่มศักยภาพและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการและนักลงทุนไทยในการดำเนินธุรกรรมทางการค้าและการลงทุนกับประเทศต่าง ๆ และเพื่อให้ประเทศไทยสามารถควบคุมการแพร่ขยายสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงได้ตามข้อมติฯ จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรการในการควบคุมสินค้าและการกระทำกิจกรรมควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้โดยให้ดำเนินการผ่านระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของกรมการค้าต่างประเทศ โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้ตัดค่าธรรมเนียมสำหรับการเข้าใช้ระบบฐานข้อมูลดังกล่าวเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของภาคเอกชน และเห็นควรให้กรมการค้าต่างประเทศขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการและพัฒนาระบบฐานข้อมูลดังกล่าว

นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ เห็นควรแก้ไขคำว่า “ผู้ยื่นคำขอรับการรับรอง” เป็นคำว่า “ผู้รับรอง” ทุกแห่ง เพื่อให้ตรงตามข้อเท็จจริงเนื่องจากมาตรการรับรองเป็นการรับรองด้วยตนเอง ไม่ต้องมีการยื่นรับรองใด ๆ และเห็นควรเพิ่มเติมคุณสมบัติผู้รับใบอนุญาตและผู้รับรองตามมาตรา ๑๓ (๒) ให้รวมถึง ผู้ที่ไม่เคยถูกพักใช้ใบอนุญาตหรือระงับการรับรองตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขครบถ้วนแล้ว เพื่อให้การใช้บังคับกฎหมายกรณีที่ระยะเวลาตามใบอนุญาตหรือการรับรองใกล้ครบกำหนดสามารถกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๗. แก้ไขเพิ่มเติมการนำบทบัญญัติกฎหมายว่าด้วยศุลกากรมาใช้บังคับโดยอนุโลมเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ (ร่างมาตรา ๑๙)

๑๘. ตัดบทบัญญัติเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจากการใช้บริหารระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ให้นำไปใช้ได้เฉพาะในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัตินี้เท่านั้น และบทบัญญัติเกี่ยวกับการห้ามบุคคลอื่นใช้ใบอนุญาต ใบรับรอง หรือเอกสารอื่นใดออก เนื่องจากไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดไว้ (ร่างมาตรา ๒๐ เดิม และร่างมาตรา ๒๑ เดิม)

๑๙. ตัดบทบัญญัติเกี่ยวกับการดำเนินการทางอิเล็กทรอนิกส์ให้มีผลโดยชอบ เช่นเดียวกับการดำเนินการโดยเอกสาร ออก เนื่องจากหลักการดังกล่าวเป็นไปตามพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ อยู่แล้ว (ร่างมาตรา ๒๑ เดิม)

๒๐. แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการอุทธรณ์เพื่อให้เกิดความชัดเจนและกระชับรัดกุมยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๒๐ และร่างมาตรา ๒๑)

ในประเด็นนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) เห็นว่า ระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดให้อุทธรณ์ต่อผู้ทำคำสั่ง โดยผู้ทำคำสั่งต้องพิจารณาอุทธรณ์ภายในสามสิบวัน และหากผู้ทำคำสั่งไม่เห็นด้วยกับผู้อุทธรณ์ให้รายงานความเห็น พร้อมทั้งเหตุผลไปยังผู้มีอำนาจพิจารณา

คำอุทธรณ์ และให้ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์พิจารณาคำอุทธรณ์ดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน ซึ่งหากมีเหตุจำเป็นไปอาจพิจารณาให้แล้วเสร็จได้ ให้ขยายระยะเวลาพิจารณาคำอุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกินสามสิบวัน รวมระยะเวลาการพิจารณาคำอุทธรณ์ทั้งสิ้นไม่เกินเก้าสิบวัน ซึ่งการกำหนดระยะเวลาการพิจารณาคำอุทธรณ์ตามร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการลดขั้นตอนการอุทธรณ์ โดยให้คู่กรณีอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองต่อรัฐมนตรีได้โดยตรงโดยไม่ต้องอุทธรณ์ต่อผู้ทำคำสั่งก่อน จึงเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมกรอบระยะเวลาสำหรับการพิจารณาคำอุทธรณ์เป็นเก้าสิบวันเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานกลางตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และเพื่อป้องกันผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของภาคเอกชน โดยกำหนดให้รัฐมนตรีพิจารณาคำอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำอุทธรณ์ ถ้ามีเหตุจำเป็นไปอาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดระยะเวลานั้น และให้ขยายระยะเวลาพิจารณาคำอุทธรณ์ออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว แต่ถ้ารัฐมนตรียังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ให้ถือว่ารัฐมนตรีเห็นด้วยกับผู้อุทธรณ์

๒๑. แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับการดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้แก้ไขเพิ่มเติมนิยามคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” ให้หมายความว่า “ข้าราชการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้” เพื่อให้เกิดความรัดกุมในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ส่วนอำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการเข้าไปในเคหสถานหรือสถานประกอบการนั้น ได้เพิ่มเติมบทบัญญัติให้การใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีความชัดเจนและสอดคล้องกับการดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพื่อป้องกันผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน (ร่างมาตรา ๒๒ ถึงร่างมาตรา ๒๕)

๒๒. เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับความรับผิดทางแพ่งตามข้อผิดคุณสมบัติมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔) เพื่อคุ้มครองบุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๖)

๒๓. เพิ่มเติมถ้อยคำในส่วนบทกำหนดโทษเกี่ยวกับ (๑) สำหรับการให้ข้อมูลอันเป็นเท็จให้รวมถึงการปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับองค์ประกอบของความผิด (๒) เพิ่มเติมบทกำหนดโทษสำหรับการกระทำความผิดซ้ำอันเนื่องมาจากการให้ข้อมูลอันเป็นเท็จ และ (๓) เพิ่มเติมบทกำหนดโทษสำหรับการกระทำความผิดนอกราชอาณาจักรที่ต้องรับโทษในราชอาณาจักร เพื่อให้เกิดครบถ้วนสมบูรณ์และสอดคล้องกับมาตรา ๑๓๕ แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งควบคุมอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงเช่นเดียวกัน (ร่างมาตรา ๒๗ ถึงร่างมาตรา ๓๐)

ในประเด็นการกำหนดอัตราโทษ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) เห็นว่าการกระทำความผิดตามร่างพระราชบัญญัตินี้มีความร้ายแรงและส่งผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของมวลมนุษยชาติ และอัตราโทษจำคุกที่กำหนดสอดคล้องกับการกำหนดโทษสำหรับความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรและความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามมาตรา ๑๐๗ ถึงมาตรา ๑๒๙ และมาตรา ๑๓๕/๑ ถึงมาตรา ๑๓๕/๔ แห่งประมวลกฎหมายอาญาแล้ว

นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ ได้แก้ไขถ้อยคำในร่างมาตรา ๒๘ ให้ครอบคลุมการให้ข้อมูลอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้เกิดความชัดเจนและครอบคลุมการให้ข้อมูลไม่บริบูรณ์หรือละเว้นการให้ข้อมูลด้วย

๒๔. ตัดอำนาจของอธิบดีในการเปรียบเทียบเพื่อให้คดีระงับออก (ร่างมาตรา ๒๖ วรรคสองเดิม และร่างมาตรา ๕๒ เดิม) เพื่อให้การใช้บังคับโทษมีความเหมาะสมกับความร้ายแรงของการกระทำความผิด เนื่องจากความผิดตามร่างพระราชบัญญัตินี้มีความร้ายแรงและมีอัตราโทษสูง

๒๕. ตัดการจ่ายเงินสินบนรางวัล (ร่างมาตรา ๕๐ เดิม) ซึ่งอาจเป็นช่องทางในการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบและนำไปสู่การทำลายระบบคุณธรรมในการบริหารราชการแผ่นดิน

๒๖. แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำของบทบัญญัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของนิติบุคคล ซึ่งในประเด็นนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) เห็นว่าบทกำหนดโทษตามร่างมาตรา ๓๕ เดิม เป็นการกำหนดให้ผู้บริหารนิติบุคคลรับผิดชอบร่วมกับนิติบุคคลด้วย ซึ่งความรับผิดชอบดังกล่าวมิใช่การสันนิษฐานความผิดโดยอัตโนมัติ แต่เป็นกรณีที่ผู้บริหารดังกล่าวมีส่วนร่วมในการสั่งการหรือการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น หรือละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการในกรณีที่มีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบในทางอาญาของผู้แทนนิติบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๐ และคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๒/๒๕๕๕ (ร่างมาตรา ๓๒)

๒๗. แก้ไขเพิ่มเติมค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระของร่างพระราชบัญญัติฯ โดยตัดบทบัญญัติเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมรายครั้งในการใช้ระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของกรมการค้าต่างประเทศเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายแก่ภาคเอกชน และเห็นควรให้กรมการค้าต่างประเทศขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการและพัฒนาระบบฐานข้อมูลดังกล่าว ส่วนค่าธรรมเนียมอื่นนั้น ได้กำหนดเป็นเพดานขั้นสูงไว้ โดยการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บจริง กรมการค้าต่างประเทศสมควรที่จะพิจารณาอัตราจริงที่จะเรียกเก็บตามที่จำเป็นและเหมาะสม เพื่อมิให้อัตราดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันและทำให้ราคาสินค้าสูงขึ้น นอกจากนี้ได้กำหนดให้อำนาจรัฐมนตรีที่จะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกัน โดยคำนึงถึงประเภทและรายละเอียดทางเทคนิคของสินค้าได้เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากผู้ประกอบธุรกิจ (ร่างมาตรา ๕ วรรคสอง)

๒๘. แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำเพื่อให้เกิดความถูกต้องและเป็นไปตามแบบการร่างกฎหมาย ดังนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติโดยระบุเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องมีการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล การใช้ระบบคณะกรรมการ ระบบอนุญาต และการกำหนดโทษอาญา เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางการเขียนบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบการเสนอร่างกฎหมายเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐

(๒) เพิ่มความเป็นวรรคสองและวรรคสาม ของคำปรารภเกี่ยวกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฯ ที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล

โดยระบุถึงเหตุผลความจำเป็นในการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพตามมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ไว้ด้วย และ

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำและวรรคตอนในเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ เพื่อให้มีความถูกต้อง สมบูรณ์ และเหมาะสมยิ่งขึ้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) มีข้อสังเกตเพื่อให้การใช้บังคับกฎหมาย เป็นไปด้วยความรอบคอบและมีประสิทธิภาพ ดังนี้

(๑) ขอบเขตการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพ ทำลายล้างสูงตามร่างพระราชบัญญัตินี้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) มีข้อสังเกตว่า ขอบเขตการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงตามร่างพระราชบัญญัตินี้ มิได้ระบุให้ครอบคลุมกิจกรรมทุกชนิดที่กำหนดตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔) เนื่องจากกิจกรรมดังกล่าว เช่น การผลิต การใช้ การเก็บรักษา และการขนส่ง ซึ่งสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงมีการควบคุมอยู่แล้วตามกฎหมายเฉพาะ ได้แก่ การควบคุมอาวุธยุทธภัณฑ์ตามพระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกนอกราชอาณาจักร ซึ่งอาวุธยุทธภัณฑ์และสิ่งที่ใช้ในการสงคราม พ.ศ. ๒๔๙๕ และพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ การควบคุมเครื่องวิทยุตามพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๔๙๘ การควบคุมวัตถุอันตรายและเชื้อโรคที่กฎหมายกำหนดตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ การควบคุมวัสดุนิวเคลียร์และวัสดุกัมมันตรังสีตามพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ และการควบคุมการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยร่างพระราชบัญญัตินี้ ได้กำหนดกลไกที่สำคัญให้มีคณะกรรมการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ทำหน้าที่ในการพิจารณาเสนอแนะนโยบายและแผนงานเพื่อบูรณาการการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงในภาพรวมของประเทศไทย และกำหนดให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการฯ มีอำนาจประกาศกำหนดมาตรการอื่นใดเพื่อควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงให้เป็นไปตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ คณะกรรมการฯ จึงสมควรที่จะพิจารณามาตรการตามกฎหมายต่าง ๆ เพื่อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมายให้เป็นระบบและครอบคลุมกิจกรรมที่กำหนดตามข้อมติฯ ต่อไป

(๒) การกำหนดอัตราโทษที่แตกต่างจากกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน
คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) เห็นว่าการกระทำความผิดตามร่างพระราชบัญญัตินี้ เป็นเรื่องที่มีความร้ายแรงและก่อให้เกิดความเสียหายในวงกว้าง ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ จึงกำหนดให้ผู้กระทำความผิดที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดต้องระวางโทษในอัตราสูง ซึ่งเป็นอัตราโทษที่สอดคล้องกับความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรและความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณากฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวข้องที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ปรากฏว่าอัตราโทษตามกฎหมายเฉพาะดังกล่าวยังมีความแตกต่างกับอัตราโทษตามร่างพระราชบัญญัตินี้อยู่มาก โดยเฉพาะกฎหมาย

ว่าด้วยการควบคุมอาวุธยุทธภัณฑ์ซึ่งได้ใช้บังคับมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานแล้ว และยังมีได้มีการปรับปรุงอัตราโทษให้เหมาะสมและสอดคล้องกับปัจจุบันจึงสมควรที่กระทรวงพาณิชย์ในฐานะหน่วยงานหลักในการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงจะได้หารือร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมอัตราโทษตามกฎหมายเฉพาะดังกล่าวให้เหมาะสมและสอดคล้องกันต่อไป

(๓) การควบคุมการเป็นนายหน้า

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการควบคุมการเป็นนายหน้าซึ่งตามกฎหมายต่างประเทศ เช่น กฎหมายสหภาพยุโรป (Council Regulation (EC) No 428/2009) จะมีบทกเว้นการควบคุมการเป็นนายหน้าไว้ หากว่ากิจกรรมที่กระทำมีเพียงการขนส่ง การให้บริการทางการเงิน การประกันภัย การประกันภัยต่อ หรือการโฆษณาหรือการส่งเสริมการขายทั่วไปเท่านั้น กรณีนี้ กระทรวงพาณิชย์จึงสมควรพิจารณากำหนดบทกเว้นการควบคุมดังกล่าวโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามข้อเสนอของคณะกรรมการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงตามร่างมาตรา ๓ ในการยกเว้นไม่นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่กิจกรรมควบคุม สถานศึกษา หรือหน่วยงานอื่นใด เพื่อมิให้เกิดผลกระทบแก่ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมควบคุมนั้นจนเกินสมควรด้วย

๓. สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายอย่างรอบด้าน^๓

ด้านเศรษฐกิจ

เชิงบวก สร้างภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นทางการค้า รวมทั้งโอกาสการเป็นศูนย์กลางการส่งออก การถ่ายลำ และการผ่านแดนสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD ในภูมิภาคอาเซียนตอนบน และโอกาสทางเศรษฐกิจจากการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment : FDI) ที่จะเข้ามาลงทุนผลิตสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีที่มีความซับซ้อนและมูลค่าสูงในไทย นอกจากนี้ป้องกันไม่ให้ประเทศคู่ค้านำข้อมติฯ มากำหนดเป็นมาตรการที่มีใช้ภายใต้การส่งออกสินค้าไทย

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก ผู้ดำเนินกิจกรรมที่ควบคุมภายใต้ร่างพระราชบัญญัติฯ

เชิงลบ การจำแนกสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ ผู้ดำเนินกิจกรรมที่ควบคุมภายใต้ร่างพระราชบัญญัติฯ

ด้านสังคม

เชิงบวก ประชาชนจะได้รับความปลอดภัย และความมั่นคงในชีวิตจากการดำเนินการตามมาตรการภายใต้พระราชบัญญัติฯ ฉบับดังกล่าว

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก ผู้ดำเนินกิจกรรมที่ควบคุมภายใต้ร่างพระราชบัญญัติฯ

เชิงลบ - ไม่มี-

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ -ไม่มี-

ด้านอื่นๆ (ด้านความมั่นคง)

^๓ หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist).

เชิงบวก ไทยจะเพิ่มความมั่นคงทางการค้าต่อประเทศที่มีการค้าที่ใช้ได้สองทางอย่าง
ปลอดภัย และสร้างความเชื่อมั่นต่อนานาประเทศ

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก ไทย

เชิงลบ ไม่มี

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ -ไม่มี-

๔. การเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นของ ประชาชน

จัดทำรายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นพร้อมทั้งได้เปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็น
และวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นของประชาชน ของร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้า
ที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ผ่านทางเว็บไซต์ www.dft.go.th

๕. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

กระทรวงพาณิชย์โดยกรมการค้าต่างประเทศ ได้พิจารณาความคิดเห็นและข้อสังเกต
ดังกล่าว เห็นควรยืนยันตามร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธ
ที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ตรวจสอบแล้วเสร็จ
เพื่อนำเสนอตามขั้นตอนทางกฎหมายต่อไป

๖. ความเห็นต่อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติ
การควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. แล้ว เห็นว่าได้มีการ
ดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗

หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ(Checklist)

ร่างพระราชบัญญัติ การค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.....

กฎหมายใหม่ แก้ไข/ปรับปรุง ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ..... กระทรวงพาณิชย์.....

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจคืออะไร การออกกฎหมายกำกับดูแลการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (Weapons of Mass Destruction: WMD) รวมถึงสินค้าที่ใช้ได้สองทาง (Dual-use Items: DUI) ตามมติคณะรัฐมนตรี (ครม.) ว่าด้วยการปฏิบัติตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ (UNSCR. ๑๕๔๐) ที่กำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องมีมาตรการภายในประเทศในการกำกับดูแลการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสินค้าทั่วไปที่สามารถนำไปประกอบ พัฒนา เสริมสร้างและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กับ WMD ในการป้องกันไม่ให้เกิดการแพร่ขยาย WMD

เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องใด ปัจจุบันไทยยังไม่มีกฎหมายในการป้องกันการแพร่ขยายสินค้าและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับ WMD ที่ครอบคลุมการส่งออก การผ่านแดน การถ่ายลำ และการเป็นคนกลาง การที่กระทรวงพาณิชย์ร่างพระราชบัญญัติการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ..... (Trade Controls on Weapons of Mass Destruction related Items : พ.ร.บ. TCWMD) จะทำให้ประเทศไทยมีกฎหมายที่สอดคล้องตามข้อมติฯ และเป็นที่ยอมรับในเวทีสากล อีกทั้งจะเป็นแบบอย่างให้หน่วยงานต่างๆ ที่กำกับดูแลเฉพาะ DUI ต้องพัฒนาปรับปรุงกฎหมายฉบับปัจจุบันของหน่วยงานให้ทัดเทียมกับร่างกฎหมายฉบับใหม่ของกระทรวงพาณิชย์เพื่อให้การบริหารจัดการฯ อยู่บนมาตรฐานเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ คือ เป็นไปตามมติครม. เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๗ ให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงกลาโหม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการคลัง กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และกระทรวงพาณิชย์ ดำเนินการตามข้อมติฯ ในฐานะประเทศสมาชิกสหประชาชาติ ที่จะต้องปฏิบัติตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ

หากไม่ทำภารกิจนั้นจะมีผลประการใด ไทยจะถูกกดดันในเวทีการประชุมระดับนานาชาติว่าไทยไม่แสดงท่าทีที่ชัดเจนในการป้องกันการแพร่ขยาย WMD ซึ่งในฐานะประเทศสมาชิก UN ไทยต้องทำรายงานการดำเนินการตามข้อมติฯ หรือชี้แจงเหตุผลในการไม่ดำเนินการดังกล่าว นอกจากนี้ การที่ไทยไม่มีกฎหมายในการป้องกันการแพร่ขยาย WMD อาจส่งผลกระทบต่อข้อกำหนดมาตรการคว่ำบาตรตามข้อมติ UN ได้ และในอนาคตหากประเทศอื่น ๆ ในอาเซียนที่เป็นคู่แข่งกับไทยมีกฎหมายและระบบบริหารการค้า WMD ก่อน ก็จะทำให้ไทยเสียประโยชน์ทางการค้าได้

๑.๓ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีกี่ทางเลือก มีทางเลือกอะไรบ้าง...มี ๓ ทางเลือก ได้แก่ (๑) การยกเว้น พ.ร.บ. TCWMD เพื่อป้องกันการแพร่ขยาย WMD ตามข้อมติฯ (๒) การปรับปรุง พ.ร.บ. การส่งออก ไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ (พ.ร.บ. ๒๕๒๒) และที่แก้ไขเพิ่มเติม (๓) การปรับ / เพิ่มเติมกฎหมายอนุบัญญัติภายใต้ พ.ร.บ. ๒๕๒๒ เดิม

แต่ละทางเลือกมีข้อดีข้อเสียอย่างไร...ทางเลือกที่ (๑) เป็นทางเลือกที่เหมาะสม เนื่องจากจะทำให้ไทยมีองค์ประกอบของประเด็นทางกฎหมายครบถ้วนตามข้อมติฯ แต่ต้องใช้เวลาในการดำเนินการระยะหนึ่งส่วนทางเลือกที่ (๒) ไม่ต่างจากการยกเว้น พ.ร.บ. ฉบับใหม่ แต่อาจจะใช้เวลามากกว่าทางเลือกที่ (๑) เนื่องจากวัตถุประสงค์ของ พ.ร.บ. ๒๕๒๒ ไม่สอดคล้องกับข้อมติฯ และการปรับปรุงสาระสำคัญของกฎหมายเดิมอาจส่งผลกระทบต่ออนุบัญญัติ

ต่าง ๆ ที่อยู่ภายใต้กฎหมายเดิม ส่วนทางเลือกที่ (๓) เป็นการนำกฎหมายเดิมกลับมาใช้บังคับและปรับเพียงกฎหมายอนุบัญญัติ ทำให้องค์ประกอบของกฎหมายไม่ครบถ้วนตามข้อมติฯ ได้แก่ ไม่มีการควบคุมกิจกรรมคนกลาง และไม่ครอบคลุมการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับ WMD

๑.๔ มาตรการที่บรรลุลักษณะประสงคของภารกิจคืออะไร...มาตรการการกำกับดูแลกิจกรรมตามข้อมติฯ และสอดคล้องกับสากล ได้แก่ การส่งออก การผ่านแดน การถ่ายลำ และการเป็นคนกลาง DWI และเทคโนโลยีขั้นสูงที่ซับซ้อนเพื่อป้องกันการแพร่ขยาย WMD ไม่ให้ไปอยู่ในมือของผู้ก่อการร้าย

๑.๕ ภารกิจนั้นจะแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้เพียงใด...ไทยสามารถกำกับดูแล / ป้องกัน / ป้องปราม / สร้างความตระหนักให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจคืออะไร (๑) ไทยในฐานะสมาชิกของ UN ได้ปฏิบัติตามข้อมติ UNSCR ๑๕๔๐ (๒) ไทยยังมีกฎหมายกำกับดูแลการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยาย WMD ตามข้อมติฯ

ตัวชี้วัดความสำเร็จของกฎหมายมีอย่างไร (๑) ไทยสามารถกำกับดูแลกิจกรรมที่ควบคุมตามข้อมติฯ (๒) ไทยยังได้รับความไว้วางใจจากนานาประเทศว่ามีระบบบริหารการค้าสินค้า

๑.๗ การทำภารกิจสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยมีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศใด ในเรื่องใด...ในฐานะรัฐภาคีสมาชิก ต้องปฏิบัติตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (United Nation Security Council Resolution: UNSCR) ที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔) รวมถึงข้อมติอื่นๆ ที่ขยายอาณาเขตเพิ่มเติมจาก UNSCR ๑๕๔๐ คือ UNSCR ๑๖๗๓ (๒๐๐๖) UNSCR ๑๘๑๐ (๒๐๐๘) UNSCR ๑๙๗๗ (๒๐๑๑) และ UNSCR ๒๐๕๕ (๒๐๑๒)

การดำเนินการดังกล่าวจะเป็นผลดีหรือก่อให้เกิดภาระแก่ประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร

ถึงแม้ว่าการดำเนินการดังกล่าวจะก่อให้เกิดภาระแก่ประเทศไทยในการออกกฎหมายให้เป็นไปตามข้อมติฯ สอดคล้องกับหลักสากล รวมทั้งการบูรณาการการจัดทำระบบบริหารสินค้าภายใต้ พ.ร.บ. TCWMD แต่ในขณะเดียวกัน เมื่อ พ.ร.บ. TCWMD มีผลบังคับใช้ นับเป็นจุดเริ่มต้นของไทยที่ได้ให้ความร่วมมือกับประชาคมโลกในการปฏิบัติตามข้อมติฯ ซึ่งจะส่งผลดี ดังนี้ (๑) สร้างภาพลักษณ์การค้าระหว่างประเทศของไทยที่มุ่งให้ความสำคัญต่อการไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายทั้งทางตรงและทางอ้อม (๒) ส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางการส่งออก การถ่ายลำ การผ่านแดน DWI ในภูมิภาคอาเซียนตอนบน (๓) สนับสนุนการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) ที่จะเข้ามาลงทุนผลิตสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีที่มีความซับซ้อนและมูลค่าสูงในไทย และ (๔) ป้องกันประเทศคู่ค้านำข้อมติฯ มากำหนดเป็นมาตรการทางการค้าที่มีใช้ภาษี (Non-Tariff Measures: NTMs)

๒. ผู้ทำภารกิจ

๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุน และความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชนทำภารกิจนี้

เนื่องจากภายใต้ภารกิจดังกล่าว จำเป็นต้องมีการพิจารณาอนุญาตดำเนินกิจกรรมที่ควบคุม ซึ่งเป็นภารกิจที่มีต้นทุนสูง รวมทั้งต้องอาศัยความรู้ทางเทคนิคจากผู้เชี่ยวชาญ อีกทั้งต้องมีมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับได้ตามหลักสากลจากนานาประเทศ อีกทั้งภายใต้พันธกรณีตามข้อมติ UNSCR ๑๕๔๐ เป็นการกำหนดให้รัฐบาลของแต่ละประเทศดำเนินการตามพันธกรณีดังกล่าว

ภารกิจนี้ควรทำร่วมกับเอกชนหรือไม่ อย่างไร...ไม่ควรทำร่วมกับเอกชนเนื่องจากเอกชนซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะเป็นทั้งผู้ร่วมพิจารณาอนุญาตดำเนินกิจกรรมที่ควบคุมและผู้ดำเนินกิจกรรมที่ควบคุม ซึ่งอาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนได้

๒.๒ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่จะเกิดแก่การให้บริการประชาชน ควรทำภารกิจนี้ร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด...ควรทำเนื่องจากสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD มีความหลากหลายและเกี่ยวข้อง

กับหลายหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในสินค้าแต่ละประเภท ซึ่งสามารถทำการประเมินการใช้สุดท้ายได้อย่างมีประสิทธิภาพในส่วนของสินค้าที่หน่วยงานดูแลซึ่งปัจจุบันกรมการค้าต่างประเทศดำเนินการนี้ร่วมกับหน่วยงานออกใบอนุญาตอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมการอุตสาหกรรมทหาร และกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นต้น รวมทั้งมีการดำเนินการร่วมกับกรมศุลกากรที่เป็นหน่วยงานตรวจปล่อยสินค้า อย่างไรก็ตาม แต่ละหน่วยงานออกใบอนุญาตควรมีมาตรฐานในการกำกับดูแลที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน...

๒.๓ การกิจดังกล่าวหากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำ จะได้ประโยชน์แก่ประชาชนมากกว่าหรือไม่

การกิจดังกล่าวต้องดำเนินการอย่างทั่วถึงและเป็นมาตรฐานเดียวกัน และองค์กรส่วนท้องถิ่นไม่สามารถทำได้เนื่องจากการพิจารณาสินค้าและปลายทางสินค้าต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญซึ่งอยู่ในส่วนกลาง

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๓.๑ การจัดทำภารกิจนั้นมีความสอดคล้องกับเรื่องใด อย่างไร

หน้าที่หลักของหน่วยงานของรัฐ (ตามภารกิจพื้นฐาน (Function)) ในเรื่อง อำนาจความสะดวกทางการค้า ยุกระดับบริการด้วยระบบดิจิทัลและพัฒนาศักยภาพการแข่งขัน

หน้าที่ของรัฐและแนวนโยบายแห่งรัฐ ในเรื่อง รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงพอที่จำเป็น

ยุทธศาสตร์ชาติในเรื่อง การสร้างความสามารถในการแข่งขัน การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในเรื่อง การสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ ความเชื่อมโยงด้านกฎหมาย ผลักดันการใช้มาตรการที่ไม่ใช่มาตรการทางภาษี

แนวทางการปฏิรูปประเทศในเรื่องการปฏิรูปประเทศทางด้านกฎหมายตามมาตรา ๒๕๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๓.๒ การทำภารกิจนั้นสามารถใช้มาตรการทางบริหารโดยไม่ต้องออกกฎหมายได้หรือไม่ไม่ได้...

ถ้าใช้มาตรการทางบริหารจะมีอุปสรรคอย่างไร ไม่สามารถกำกับดูแลการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยาย WMD ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามหลักสากล

๓.๓ ในการทำภารกิจนั้น เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในขณะนี้

นอกจากไทยจะต้องปฏิบัติตามพันธกิจ UNSCR แล้ว ปัจจุบันทั่วโลกกำลังเผชิญภัยคุกคามจากการก่อการร้ายที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยาย WMD ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงระหว่างประเทศ ประเทศต่างๆ โดยเฉพาะประเทศคู่ค้าของไทยจึงได้มีกฎหมายซึ่งกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันการแพร่ขยาย WMD ประกอบกับทำเลที่ตั้งของไทยที่ถือเป็นจุดยุทธศาสตร์ในการถ่ายลำ ผ่านแดนสินค้าดังกล่าว การตรากฎหมายเฉพาะเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามพันธกิจได้อย่างครอบคลุม จึงนับเป็นกลไกหนึ่งที่สำคัญในการร่วมมือกับประชาคมโลกเพื่อป้องกันการแพร่ขยาย WMD อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๔ การใช้บังคับกฎหมายและระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

(ก) การใช้บังคับกฎหมาย

ต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วประเทศ เนื่องจาก การใช้บังคับต้องเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยมีกระทรวงพาณิชย์เป็นหน่วยงานหลักในการกำกับดูแล

ททยอยใช้บังคับเป็นท้องที่ ๆ ไป เนื่องจาก.....

ใช้บังคับเพียงบางท้องที่ เนื่องจาก.....

(ข) ระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

ใช้บังคับทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เนื่องจาก.....

มีการทอดระยะเวลาในการบังคับใช้เป็นเวลาเท่าใด เพราะเหตุใด...ร่าง พ.ร.บ.ฯ ฉบับดังกล่าวมีการทอดระยะเวลาในการบังคับใช้ภายใน ๑๘๐ วันนับแต่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (หรือมากกว่า) เพื่อพิจารณาจัดทำร่างอนุบัญญัติประกอบร่าง พ.ร.บ.ฯ ฉบับนี้ประมาณ ๑๖ ฉบับ รวมทั้งกระทรวงพาณิชย์โดยกรมฯ มีความจำเป็นต้องสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ประกอบการรวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเตรียมความพร้อมใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับระบบบริหารการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยาย WMD ได้อย่างไม่เป็นอุปสรรคต่อการค้าระหว่างประเทศ

ควรกำหนดระยะเวลาการสิ้นสุดไว้ด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด.....

๓.๕ เหตุใดจึงไม่สมควรตราเป็นกฎในลักษณะอื่น เช่น ข้อบัญญัติท้องถิ่น เนื่องจากเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศและต้องใช้นับตั้งแต่วันออกประกาศเป็นมาตรฐานเดียวกัน

๓.๖ ลักษณะการใช้บังคับ

ควบคุม กำกับ/ติดตาม (ข้ามไปข้อ ๓.๘) ส่งเสริม

ระบบผสม

เหตุใดจึงต้องใช้ระบบดังกล่าวเพื่อกำกับดูแลการดำเนินกิจกรรมที่ควบคุมให้รัดกุมและสอดคล้องกับบริบทของแต่ละกิจกรรมโดยเป็นที่ยอมรับของสากล โดยเฉพาะประเทศคู่ค้า

๓.๗ การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย

๓.๗.๑ เพราะเหตุใดจึงกำหนดให้ใช้ระบบอนุญาต หรือใช้ระบบอื่นที่มีผลเป็นการควบคุม

สินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD เป็นสินค้าที่ต้องมีการตรวจสอบการใช้สุดท้ายและผู้สุดท้ายว่าไม่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยาย WMD ก่อนการดำเนินกิจกรรมที่ควบคุม โดยจำเป็นต้องอาศัยฐานข้อมูลภายใต้ความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีมูลค่าสูงเพื่อที่เจ้าหน้าที่จะสามารถตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงได้ โดยรัฐจะส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมควบคุมกรณีการดำเนินกิจกรรมไม่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยาย WMD อย่างไรก็ตาม รัฐต้องสามารถระงับการดำเนินกิจกรรมควบคุมได้ กรณีพบว่ามีความเกี่ยวข้องกับการแพร่ขยาย WMD เพื่อป้องกันมิให้สินค้าไทยหรือผู้ประกอบการไทยเกี่ยวข้องกับการแพร่ขยาย WMD

๓.๗.๒ มีการกำหนดค่าธรรมเนียมการอนุญาตหรือไม่ ถ้ามี มีความจำเป็นอย่างไร คำนึงค่าต่อภาระที่เกิดขึ้นแก่ประชาชนอย่างไร.....มีการกำหนดค่าธรรมเนียม เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินการในขั้นตอนการพิจารณาอนุญาต โดยเฉพาะการจัดประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาสินค้าที่ใช้ได้สองทางเพื่อจำแนกและประเมินความเสี่ยงทางเทคนิคของสินค้าซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิคจากสถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนา/บำรุงรักษาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (กรณีงบประมาณไม่เพียงพอ)

๓.๗.๓ มีหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจในการอนุญาตหรือไม่ อย่างไร มี โดยใช้หลักการอนุญาตกรณีการใช้สุดท้าย/ผู้สุดท้ายไม่มีความเกี่ยวข้องกับการแพร่ขยาย WMD โดยคณะอนุกรรมการพิจารณาสินค้าที่ใช้ได้สองทางซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญทางด้านต่างๆ จากสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ของประเทศ จะทำหน้าที่ตรวจสอบการใช้สุดท้าย และเจ้าหน้าที่กรมฯ จะตรวจสอบผู้สุดท้ายจากฐานข้อมูลภายใต้ความร่วมมือระหว่างประเทศ

๓.๗.๔ มีขั้นตอนและระยะเวลาที่แน่นอนในการอนุญาตหรือไม่ มีขั้นตอนและระยะเวลาในการอนุญาตแน่นอน ดังนี้ ๑) ผู้ดำเนินกิจกรรมควบคุมลงทะเบียนผ่านระบบ e-TCWMD ๒) ดำเนินการจำแนกสินค้าผ่านระบบและบันทึกข้อมูลสินค้า ๓) ยื่นคำร้องขออนุญาตดำเนินกิจกรรมที่ควบคุม ๔) กรมฯ ดำเนินการจัดประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาสินค้าที่ใช้ได้สองทาง เพื่อตรวจสอบการจำแนกสินค้าและตรวจสอบการใช้สุดท้าย ๕) กรมฯ ดำเนินการตรวจสอบผู้สุดท้าย ซึ่งผู้ดำเนินกิจกรรมที่ควบคุมสามารถดำเนินการในขั้นตอนที่ ๑.- ๓ ได้ล่วงหน้า ในส่วนของขั้นตอนที่ ๔ และ ๕ มีระยะเวลาประมาณ ๒ สัปดาห์ หากข้อมูลและเอกสารมีความถูกต้องชัดเจน ทั้งนี้ ระยะเวลาพิจารณาอนุญาตดังกล่าวมีมาตรฐานเทียบเท่าสากล (ระยะเวลาประมาณ ๗-๓๐ วัน).....

๓.๗.๕ มีการเปิดโอกาสให้อุทธรณ์การปฏิเสธคำขอ การให้ยื่นคำขอใหม่ หรือไม่ อย่างไร
เปิดโอกาสให้มีการอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันได้รับแจ้ง
ผลการพิจารณา

๓.๗.๖ มีการต่ออายุการอนุญาตหรือไม่.....มี โดยผู้ดำเนินกิจกรรมที่ควบคุมต้องยื่นยืนยันข้อมูลเดิม รวมทั้งยื่น
เอกสารที่มีการเปลี่ยนแปลงผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

มีการตรวจสอบก่อนการต่อใบอนุญาตหรือไม่ โดยเจ้าหน้าที่จะตรวจสอบข้อมูลและเอกสารอีกครั้ง

๓.๘ การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

๓.๘.๑ กฎหมายที่จะตราขึ้นมีการใช้ระบบคณะกรรมการ หรือไม่มีความจำเป็นอย่างไร

จะมีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยาย
อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง” เรียกโดยย่อว่า “กอทส.”

๓.๘.๒ คณะกรรมการที่กำหนดขึ้นมีอำนาจเข้าซ้อนกับคณะกรรมการอื่นหรือไม่.....ไม่ซ้ำซ้อน.....

หากมีความซ้ำซ้อน จะดำเนินการอย่างไรกับคณะกรรมการอื่นนั้น.....

๓.๘.๓ องค์ประกอบของคณะกรรมการมีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือนายกรัฐมนตรีหรือหัวหน้าส่วน
ราชการหรือไม่ทั้งหมด ๑๗ ท่าน ได้แก่ (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (ประธานกรรมการ)(๒) ปลัดกระทรวง
พาณิชย์ (รองประธานกรรมการ) (๓) เจ้ากรมการอุตสาหกรรมทหารศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและ
พลังงานทหาร(กรรมการ) (๔) อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม (กรรมการ) (๕) อธิบดีกรมวิชาการเกษตร (กรรมการ)
(๖) อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์(กรรมการ) (๗) อธิบดีกรมศุลกากร(กรรมการ) (๘) อธิบดีกรมส่งเสริมการค้า
ระหว่างประเทศ (กรรมการ) (๙) อธิบดีกรมองค์การระหว่างประเทศ(กรรมการ) (๑๐) เลขาธิการคณะกรรมการ
กฤษฎีกา(กรรมการ) (๑๑) เลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม
แห่งชาติ(กรรมการ) (๑๒) เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ (กรรมการ) (๑๓) เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการ
อาหารและยา (กรรมการ) (๑๔) เลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ (กรรมการ) (๑๕) เลขาธิการคณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (กรรมการ) และ(๑๖) ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ(กรรมการ) และ
(๑๗) อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ (กรรมการและเลขานุการ)

เหตุใดจึงต้องกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ เนื่องจากกร
ดำเนินการตามข้อมติภายใต้ พ.ร.บ. ฉบับนี้ต้องอาศัยความร่วมมือเชิงบูรณาการจากหลายภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อ
ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังเช่น หน่วยงานที่กำกับดูแลสินค้าฯ ได้แก่ กรมการอุตสาหกรรมทหาร กรมโรงงาน
อุตสาหกรรม กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง
กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ กรมการค้าต่างประเทศ โดยมีกรมศุลกากรเป็นหน่วยงาน
ตรวจปล่อยสินค้า นอกจากนี้ ยังมีสำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และสำนักงานป้องกัน
และปราบปรามการฟอกเงินเป็นหน่วยงานให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมาตรการการตรวจสอบผู้ใช้สุดท้ายกรณีสินค้า
ที่ไม่อยู่ในรายการสินค้าที่ควบคุม ส่วนกระทรวงการต่างประเทศจะมีหน้าที่รายงานความคืบหน้าต่อ UN

๓.๘ มีกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร ไม่มีการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

๓.๑๐ ประเภทของโทษที่กำหนด

โทษทางอาญา โทษทางปกครอง ระบบผสม

๓.๑๑ การกำหนดโทษทางอาญาจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผล เพราะเหตุใดให้ผู้ดำเนินกิจกรรมฯ
เกิดความเกรงกลัวที่จะต้องได้รับโทษจากการกระทำผิด

๓.๑๒ ความผิดที่กำหนดให้เป็นโทษทางอาญาเป็นความผิดที่มีความร้ายแรงอย่างไร.....โทษจำคุกตลอดชีวิต หรือ
จำคุกไม่เกิน ๓๐ ปีและปรับไม่เกิน ๕๐ ล้านบาท

๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๔.๑ การดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันหรือไม่

กฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมี ๖ ฉบับ ได้แก่ (๑) พ.ร.บ. ควบคุมการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ซึ่งอาวุธยุทธภัณฑ์และสิ่งที่ใช้ในการสงคราม พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยกรมการอุตสาหกรรมทหาร (๒) พ.ร.บ. วัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม (๓) พ.ร.บ. วิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม โดยสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (๔) พ.ร.บ. เชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ (๕) พ.ร.บ. พลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ และ (๖) พ.ร.บ. การส่งออกไปนอก และการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยกรมการค้าต่างประเทศ อย่างไรก็ตามก็ดี กฎหมายหลายฉบับข้างต้นมีวัตถุประสงค์เพียงเพื่อความปลอดภัย มีเพียงกฎหมายตามข้อ (๑) (๔) และ (๖) ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อความมั่นคง อีกทั้งกฎหมายทุกฉบับข้างต้นยังมีองค์ประกอบของประเด็นทางกฎหมายไม่ครบตามข้อมติ UNSCR ๑๕๔๐ ในเรื่องการควบคุมสินค้าที่จับต้องไม่ได้ (ซอฟต์แวร์และเทคโนโลยี) รวมทั้งการเป็นศูนย์กลางซึ่งสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

๔.๒ ในกรณีที่มีกฎหมายขึ้นใหม่ เหตุใดจึงไม่ยกเลิก แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่องเดียวกัน หรือทำนองเดียวกันที่มีอยู่

ร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ไม่ซ้ำซ้อนกับกฎหมายของหน่วยงานอื่นเนื่องจากแต่ละหน่วยงานต่างก็คุมบัญชีรายการสินค้าที่ต้นกักกันดูแล อย่างไรก็ตามก็ดี เมื่อร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้มีผลบังคับใช้แล้ว กรมฯ จะยกเลิกประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้สินค้าที่ใช้ได้สองทางเป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตและกำหนดสินค้าที่ต้องปฏิบัติตามมาตรการจัดระเบียบในการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๘ ฉบับปัจจุบันเพื่อป้องกันความซ้ำซ้อนทางกฎหมาย

๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย ผู้ดำเนินการตามกิจกรรมที่ควบคุมภายใต้ร่าง พ.ร.บ. ๓ อาทิเช่น การส่งออก

- ผู้มีหน้าที่ตามร่างกฎหมายหรือที่จะได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายนั้นโดยตรง
- ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย

๕.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

- ด้านเศรษฐกิจ

- เชิงบวก...สร้างภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นทางการค้า รวมทั้งโอกาสการเป็นศูนย์กลางการส่งออก การถ่ายลำ และการผ่านแดนสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD ในภูมิภาคอาเซียนตอนบน และโอกาสทางเศรษฐกิจจากการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment : FDI) ที่จะเข้ามาลงทุนผลิตสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีที่มีความซับซ้อนและมูลค่าสูงในไทย นอกจากนี้ป้องกันไม่ให้เกิดประเทศคู่ค้านำข้อมติฯ มากำหนดเป็นมาตรการที่มีใช้ภายใต้การส่งออกสินค้าไทย

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก...ผู้ดำเนินการกิจกรรมที่ควบคุมภายใต้ร่าง พ.ร.บ. ๓

- เชิงลบ...การจำแนกสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ...ผู้ดำเนินการกิจกรรมที่ควบคุมภายใต้ร่าง พ.ร.บ. ๓

- ด้านสังคม

- เชิงบวก...ประชาชนจะได้รับความปลอดภัย และความมั่นคงในชีวิตจากการดำเนินการตามมาตรการภายใต้พ.ร.บ. ๓ ฉบับดังกล่าว

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก...ผู้ดำเนินการกิจกรรมที่ควบคุมภายใต้ร่าง พ.ร.บ. ๓

- เจริญ.....ไม่มี.....

ผู้ได้รับผลกระทบเจริญ.....ไม่มี.....

ด้านอื่นๆ (ด้านความมั่นคง)

- เจริญไทยจะเพิ่มความมั่นคงทางการค้าต่อประเทศที่มีการค้าที่ใช้ได้สองทางอย่างปลอดภัย และสร้างความเชื่อมั่นต่อนานาชาติประเทศ

ผู้ได้รับผลกระทบเจริญไทย.....ไทย.....

- เจริญ.....ไม่มี.....

ผู้ได้รับผลกระทบเจริญ.....ไม่มี.....

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพของคุณในเรื่องใดบ้างที่ต้องถูกจำกัดบุคคลตามข้อ ๕.๑

การจำกัดนั้นเป็นการจำกัดเท่าที่จำเป็นหรือไม่ใช่ อย่างไร ร่าง พ.ร.บ.ฯ ฉบับนี้มีการจำกัดสิทธิตามกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๔ มาตรา ดังนี้ (๑) มาตรา ๒๘ เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย (๒) มาตรา ๓๓ เป็นการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน (๓) มาตรา ๓๗ เป็นการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินฯ และ (๔) มาตรา ๔๐ เป็นการจำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพ ซึ่งการจำกัดสิทธิตามมาตราทั้ง ๔ สามารถบัญญัติได้ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๒๖ ที่กำหนดว่าการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของคุณต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญฯ นอกจากนี้การตราร่าง พ.ร.บ.ฯ ฉบับนี้ของไทยเป็นความจำเป็นเร่งด่วนในฐานะประเทศสมาชิกสหประชาชาติที่ต้องปฏิบัติตามข้อมติฯ ที่ ๑๕๔๐ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

๕.๔.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นในเรื่องใด อย่างไร และเพียงใด หรือเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด มีความมั่นคงในชีวิตและปลอดภัยจากการก่อการร้ายที่เกิดจากการสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD นอกจากนี้ ประชาชนสามารถเรียนรู้การจำแนกสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD

๕.๔.๒ เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใด หากไทยมีมาตรการภายใต้ พ.ร.บ.ฯ ฉบับนี้ดังกล่าวประเทศจะมีการค้าที่มีประสิทธิภาพและปลอดภัยยิ่งขึ้น และคนไทยก็จะตระหนักในการจำแนกสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD

การประกอบกิจการเป็นไปโดยสะดวกหรือลดต้นทุนของผู้ประกอบการได้มากน้อยเพียงใด หากไทยมีมาตรการภายใต้ พ.ร.บ.ฯ ฉบับนี้ดังกล่าวเป็นการเพิ่มความมั่นคงทางการค้าต่อประเทศที่มีการค้าที่ใช้ได้สองทางอย่างปลอดภัย และหากปฏิบัติตามระเบียบ จะมีระบบอิเล็กทรอนิกส์อำนวยความสะดวกลดความยุ่งยากและเสียเวลา

ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้มากน้อยเพียงใด มาตรการภายใต้ พ.ร.บ.ฯ ฉบับนี้ดังกล่าวทำให้เกิดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment : FDI) ที่จะเข้ามาลงทุนผลิตสินค้าที่มีความซับซ้อนและมูลค่าสูงในไทย

และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาได้มากน้อยเพียงใด พ.ร.บ.ฯ ฉบับนี้ดังกล่าวจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่กำกับดูแลสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD โดยประกอบไปด้วยสถาบัน และอุดมศึกษาต่างๆ ที่เข้ามาช่วยในการจำแนกสินค้า ซึ่งจะช่วยให้สถาบัน และอุดมศึกษาได้มีโอกาสพัฒนาการจำแนก และการวิจัยสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD ได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๕.๔.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการอย่างไร การกำกับดูแลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ e-TCWMD ซึ่งภายใต้ระบบดังกล่าวประกอบไปด้วย ๓ ระบบหลัก ได้แก่ e-Self Classification e-Self Certification และ e-Licensing และ ๕ ระบบเสริม ได้แก่ e-Seminar e-Meeting e-Form e-Report และ e-Service จะช่วยสร้างความรวดเร็วในการปฏิบัติราชการ

สามารถลดงบประมาณแผ่นดินได้มากน้อยเพียงใด...ประหยัดเวลาในการปฏิบัติราชการ เช่น e-meeting จะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้าร่วมประชุม

๕.๔.๔ วิธีการและระยะเวลาประเมินผลสัมฤทธิ์ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ ได้แก่ มีการจัดเก็บข้อมูล เช่น สถิติการค้า พิภคศุลกากรที่พบบ่อย เป็นต้น เพื่อนำมาเป็นฐานข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ประเมินได้ในอนาคตได้

๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย ผู้ประกอบการต้องมีความรู้ และตระหนักถึงสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD และสินค้าที่ใช้ได้สองทาง

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชนและการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ สิทธิเสรีภาพของประชาชนจะไม่ถูกจำกัด แต่จะมีความปลอดภัย และมั่นคงในชีวิตยิ่งขึ้นเนื่องจากมี พ.ร.บ.ฯ ที่ช่วยมากำกับดูแลสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการก่อการร้าย สร้างความเชื่อมั่นทางการค้าแก่ผู้ประกอบการ

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่คาดว่าจะต้องใช้...เจ้าหน้าที่ประมาณ ๓๐ คน แบ่งได้เป็น ๑) หน่วยงานกลาง จำนวนประมาณ ๗ คน รับผิดชอบการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ การตรวจสอบระบบควบคุมภายใน และดูแลระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ๒) หน่วยงานกฎหมาย จำนวนประมาณ ๓ คน ดูแลการออก/ปรับปรุงระเบียบที่เกี่ยวข้อง ๓) หน่วยงานการออกใบอนุญาต จำนวนประมาณ ๑๖ คน รับผิดชอบพิจารณาอนุญาต และ ๔) หน่วยงานช่วยเหลือและให้ความรู้ผู้ประกอบการ จำนวนประมาณ ๓ คน รับผิดชอบการอบรมสัมมนาให้แก่ผู้ประกอบการ ทั้งนี้ กำลังคนที่คาดว่าจะต้องใช้อาจมีการรับเพิ่ม ขึ้นอยู่กับปริมาณการขออนุญาต.....

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี...เจ้าหน้าที่ต้องผ่านการอบรมเฉพาะทางในเรื่องการบริหารการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยาย WMD และโดยเฉพาะขั้นตอนการพิจารณาให้อนุญาตซึ่งมีความซับซ้อนโดยต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อการค้าของประเทศ

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้ในระยะห้าปีแรกของการบังคับใช้กฎหมาย...๖๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท

โดยเป็นงบดำเนินงานจำนวน...๓๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท และงบลงทุนจำนวน ๓๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท

๖.๒ ในกรณีที่เป็นร่างกฎหมายที่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง มีความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณหรือไม่ อย่างไร...ไม่มี...

๖.๓ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

วิธีการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนผู้อยู่ภายใต้กฎหมาย...การจัดสัมมนา และฝึกอบรมเกี่ยวกับการดำเนินการตามร่าง พ.ร.บ.ฯ ฉบับนี้ให้แก่ผู้อยู่ภายใต้บังคับกฎหมาย

การเข้าถึงข้อมูลของประชาชน...จัดให้มีโครงการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนผ่านการจัดสัมมนา รวมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารผ่านเว็บไซต์ และสื่อต่าง ๆ

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้รักษาการตามกฎหมาย

๗.๑ มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติภารกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกันหรือไม่ มีข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานนั้นอย่างไร...ไม่มีหน่วยงานอื่นที่ปฏิบัติภารกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกัน

๗.๒ มีความเกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร มีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของกรมศุลกากรเนื่องจากเป็นหน่วยงานตรวจปล่อยสินค้า

๗.๓ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไรการทำงานร่วมกับกรมศุลกากรในด้านกรเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกัน

๗.๔ ผู้รักษาการตามกฎหมาย ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายเนื่องจาก มีความเกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้

๘. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

๘.๑ ระบบการทำงานที่กำหนดสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่

- เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๘.๒ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๘.๒.๑ ในกฎหมายมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องใดบ้าง

การขออนุญาตดำเนินกิจกรรมที่ควบคุม...แต่ละขั้นตอนใช้เวลาดำเนินการเท่าใด...ไม่เกิน ๑๕ วัน

ทำการ

๘.๒.๒ หากมีการใช้ดุลพินิจ การใช้ดุลพินิจสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรมอย่างไร

ไม่มีการใช้ดุลพินิจ

๘.๒.๓ ในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ใช้หลักกระจายอำนาจ หรือมอบอำนาจเพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพอย่างไร กรมฯ ได้ดำเนินการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับระบบการบริหารการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (Thai e-Trade Control on Weapons of Mass Destruction related Items: e-TCWMD) เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงการปฏิบัติตามมาตรการ โดยเฉพาะการขออนุญาตดำเนินกิจกรรมการค้าสินค้าฯ หรือการออกใบรับรองว่าสินค้าไม่เป็น DUL ด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น ได้ตลอดเวลาและทางออนไลน์

๘.๓ มีระบบการตรวจสอบและคานอำนาจอย่างไรบ้าง

๘.๓.๑ มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายในหรือไม่ อย่างไร ภาคเอกชนมีสิทธิในการอุทธรณ์การดำเนินการภายใต้สิทธิที่ระบุไว้ใน พ.ร.บ.ฯ แต่อย่างไรก็ดี การดำเนินมาตรการใดๆ ของ พ.ร.บ.ฯ ฉบับนี้จะอยู่ในรูปแบบคณะกรรมการ / คณะอนุกรรมการ อยู่แล้ว

๘.๓.๒ มีกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกหรือไม่ อย่างไร...สามารถอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันได้รับแจ้งผลการพิจารณา

๙. การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

๙.๑ ได้จัดทำแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา ตลอดจนกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองนั้น หรือไม่ มีการจัดทำแผนไว้แล้ว

ได้ยกร่างกฎหมายลำดับรองในเรื่องใดบ้าง กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ระเบียบกระทรวง และระเบียบกรม จำนวนประมาณ ๑๖ ฉบับ ครอบคลุมรายละเอียดเกี่ยวกับการกำหนดมาตรการ การกำหนดบัญชีสินค้า หลักเกณฑ์การขออนุญาต การเป็นคนกลาง การรับรองตนเอง และค่าธรรมเนียม เป็นต้น .

๙.๒ มีการรอบในการตรากฎหมายเพื่อป้องกันการขยายอำนาจหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่บุคคลเกินสมควรอย่างไร ร่าง พ.ร.บ.๓ ฉบับนี้กำหนดให้มีการตรากฎหมายอย่างชัดเจนเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการต่างๆ ซึ่งเป็นเพียงการกำหนดรายละเอียด ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติสำหรับผู้มีหน้าที่รายงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันเท่านั้น เพื่อป้องกันการขยายอำนาจเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือเพิ่มภาระแก่บุคคลเกินสมควรแต่อย่างใด

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

มีการรับฟังความคิดเห็น ไม่ได้รับฟังความคิดเห็น

๑๐.๑ ผู้ที่เกี่ยวข้องหรืออาจได้รับผลกระทบที่รับฟังความคิดเห็น

หน่วยงานภาครัฐ

สำนักงานประมาณ

สำนักงาน ก.พ.

สำนักงาน ก.พ.ร.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภารกิจ ได้แก่ กรมศุลกากรและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ภาคประชาชน/องค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง

ประชาชนที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ

ประชาชนทั่วไป

องค์กรอื่น ได้แก่...หอการค้าไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมขนส่งสินค้าและโลจิสติกส์

ไทย เป็นต้น

๑๐.๒ มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นต่อประชาชนหรือไม่อย่างไร

มีการเปิดเผยในการจัดสัมมนาทุกครั้ง รวมทั้งการออกข่าวประชาสัมพันธ์ของกรมฯ

๑๐.๓ จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและเสนอมาประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

จัดทำ

ไม่มีการจัดทำ

ในกรณีจัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น มีสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้หรือไม่

วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้ง

พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น

ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น

คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นและการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณา

จัดทำร่างกฎหมาย

ขอรับรองว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและ
การประชุมคณะรัฐมนตรีฯ และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีฯ แล้ว

ลงชื่อ.....

(นางดวงพร รอดพญาธิ)
อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ

วัน/เดือน/ปีที่จัดทำ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑.....

กองบริหารสินค้าข้อตกลงและมาตรการการค้า
กรมการค้าต่างประเทศ
โทร. ๐๒ ๕๔๗๔๗๗๑ ต่อ ๔๗๐๗ (นายสุพัฒน์ฯ)
โทรสาร ๐๒ ๕๔๗๔๘๘๑

เรื่องเสร็จที่ ๘๔๖/๒๕๖๑

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้า
ที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ ๐๕๐๓/๓๗๕๗๖ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็นของกระทรวงกลาโหม กระทรวงอุตสาหกรรม และสำนักงานศาลยุติธรรม ไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) พิจารณา โดยมีผู้แทนกระทรวงกลาโหม (กรมพระธรรมนูญ และกรมการอุตสาหกรรมทหาร) กระทรวงการคลัง (กรมศุลกากร) กระทรวงการต่างประเทศ (กรมองค์การระหว่างประเทศ) กระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าต่างประเทศ) กระทรวงยุติธรรม (สำนักงานศาลยุติธรรม) และกระทรวงอุตสาหกรรม (กรมโรงงานอุตสาหกรรม) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำเป็นบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ประกอบร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ

ร่างพระราชบัญญัติการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง เพื่อที่ประเทศไทยจะสามารถปฏิบัติตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔) เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๗ และข้อมติ ๖ อื่นที่เกี่ยวข้องที่กำหนดให้ประเทศต่าง ๆ ต้องมีมาตรการภายในประเทศในการป้องกันการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ตลอดจนสินค้าทั่วไปที่เกี่ยวข้องที่สามารถนำไปใช้ออกแบบพัฒนา หรือกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง โดยร่างพระราชบัญญัตินี้ มีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนิยามของคำสำคัญ ได้แก่ สินค้า เทคโนโลยี สินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง สินค้าที่ใช้ได้สองทาง สินค้าที่เข้าข่ายเป็นสินค้าที่ใช้ได้สองทาง เหตุอันควรสงสัย และกิจกรรมควบคุม (ร่างมาตรา ๓)

(๒) กำหนดให้มีคณะกรรมการการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นรองประธานกรรมการ และกรรมการโดยตำแหน่ง อีก ๑๕ คน และให้คณะกรรมการมีอำนาจ

หน้าที่ในการกำหนดนโยบายและแนวทางการบริหารการค้าสินค้า ตลอดจนสั่งการและติดตามการดำเนินงานของส่วนราชการ หน่วยงาน และองค์กรต่าง ๆ เพื่อบูรณาการการทำงานของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดและมีประสิทธิภาพ (ร่างมาตรา ๕ ถึงร่างมาตรา ๘)

(๓) กำหนดมาตรการในการดำเนินกิจกรรมควบคุมซึ่งสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง บัญชีรายการสินค้าควบคุม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตหรือการรับรอง การพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตหรือใบรับรอง รวมถึงการกำหนดให้นำค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจากใบอนุญาต ใบรับรอง ไปใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัตินี้ เช่น ค่าเบี้ยประชุมของคณะกรรมการการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และคณะกรรมการฯ รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการจัดทำระบบควบคุมซึ่งสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง การกำหนดให้การกระทำในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มีผลเช่นเดียวกับการกระทำโดยเอกสาร การใช้บังคับบทกฎหมายว่าด้วยศุลกากรและอำนาจพนักงานศุลกากร และการวินิจฉัยสั่งการกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรการในการกำกับดูแลสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (ร่างมาตรา ๙ ถึงร่างมาตรา ๒๗)

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอุทธรณ์ (ร่างมาตรา ๒๘ ถึงร่างมาตรา ๓๑)

(๕) กำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ (ร่างมาตรา ๓๒ ถึงร่างมาตรา ๓๘)

(๖) กำหนดบทกำหนดโทษกรณีที่มีการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ (ร่างมาตรา ๓๙ ถึงร่างมาตรา ๕๒)

(๗) กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับการใด ๆ ที่ได้ปฏิบัติอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๕๓ และร่างมาตรา ๕๔)

๒. ข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ กระทรวงกลาโหมเห็นชอบในหลักการของร่างฯ โดยเห็นควรกำหนดให้ชัดเจนในร่างพระราชบัญญัตินี้ เกี่ยวกับบทยกเว้นการขออนุญาตกรณีสินค้ามีการกำกับดูแลโดยหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องแล้ว เพื่อมิให้มีข้อขัดแย้งระหว่างร่างพระราชบัญญัตินี้และพระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งอาวุธยุทธภัณฑ์และสิ่งที่ใช้ในการสงคราม พ.ศ. ๒๕๕๕

๒.๒ กระทรวงยุติธรรมเห็นชอบในหลักการของร่างฯ และมีข้อสังเกต ดังต่อไปนี้

๒.๒.๑ นิยามพนักงานเจ้าหน้าที่ควรรัดกุมและเทียบเคียงได้กับข้าราชการพลเรือนสามัญระดับสามโดยเทียบเคียงจากพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่จะถูกค้นตามร่างมาตรา ๓๒ (๑) และ (๒) (“ข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญระดับสาม ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวงเพื่อให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้”)

๒.๒.๒ เพื่อให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลตามหลักสิทธิมนุษยชนสากล ควรกำหนดให้อำนาจในการตรวจค้นตรวจสอบในเคสสถานกระทำได้เฉพาะกรณีที่น่าจะเป็นอย่างยิ่งเท่านั้น

๒.๒.๓ การกำหนดให้คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุดท้ายนั้น หมายถึงเป็นที่สุดท้ายในฝ่ายบริหารเท่านั้น

๒.๓ กระทรวงอุตสาหกรรม มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการให้คำแนะนำของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการตามร่างมาตรา ๑๒ ถึงร่างมาตรา ๑๖ ซึ่งเห็นว่าน่าจะกำหนดเพียงคณะกรรมการเท่านั้น เนื่องจากคณะอนุกรรมการได้รับแต่งตั้งโดยคณะกรรมการตามหมวด ๑ อยู่แล้ว

๓. การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๓.๑ การรับฟังความคิดเห็น

กระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าต่างประเทศ) ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ๓ ครั้ง มีรายละเอียดดังนี้

ครั้งที่ ๑ กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ พณ ๐๓๐๘/๓๙๘๘ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๙ ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่า กรมการค้าต่างประเทศ ได้ดำเนินการสัมมนาและจัดรับฟังความคิดเห็นก่อนเสนอร่างพระราชบัญญัติมายังสำนักงานฯ ประกอบด้วย (๑) จัดสัมมนา Industry Hearing Outreach อธิบายกรอบแนวทางการร่างพระราชบัญญัตินี้ ณ โรงแรมเดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๘ (๒) จัดการรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ของกรมการค้าต่างประเทศ เป็นระยะเวลา ๓๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๙ และ (๓) จัดการรับฟังความคิดเห็น Industry Hearing Outreach ร่างพระราชบัญญัติการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๙ ณ ห้องศูนย์ฝึกอบรม ชั้น ๖ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

การรับฟังความคิดเห็นดังกล่าว มีผู้เข้าร่วมประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ได้แก่ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และบริษัทที่ส่งออกสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงและสินค้าสองทาง บริษัทที่ประกอบการเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ไฟฟ้า คอมพิวเตอร์ เครื่องจักรกล และวัสดุที่เกี่ยวข้อง โดยการจัดงานได้มีการอธิบายและสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับความจำเป็นและมาตรการเพื่อยับยั้งการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงและสินค้าสองทาง ซึ่งผู้เข้าร่วมงานได้ให้ความสนใจและไม่มีข้อคัดค้านหรือข้อโต้แย้งต่อกฎหมายฉบับนี้

ครั้งที่ ๒ กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ พณ ๐๓๐๘/๒๔๘๓ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ ถึงสำนักงานฯ แจ้งว่า กระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าต่างประเทศ) ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฯ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ ที่เห็นชอบแนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ โดยมีผู้เข้าร่วม ประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ๔ หน่วยงาน คือ กรมโรงงานอุตสาหกรรม สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ และสำนักข่าวกรองแห่งชาติ และผู้แทนหน่วยงานภาคเอกชน เช่น บริษัท General Motor (Thailand) Ltd. บริษัท Electrolux Thailand Co., Ltd. บริษัท Isuzu Motor Int'l Operations (Thailand) Co., Ltd. และบริษัท เอสซีจี เทคดิง จำกัด เป็นต้น โดยมีผู้เข้าร่วมการรับฟังความคิดเห็นทั้งสิ้น ๑๔๕ คน และได้เปิดรับฟังความคิดเห็นทางเว็บไซต์กรมการค้าต่างประเทศ (www.dft.go.th) ระหว่างวันที่ ๑ - ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐

ครั้งที่ ๓ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้มอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าต่างประเทศ) และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกานำร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ไปดำเนินการรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติม ซึ่งได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็น ๓ ช่องทาง ดังนี้ (๑) การรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ของกรมการค้าต่างประเทศ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นระยะเวลา ๓๓ วัน ตั้งแต่วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ (๒) การรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ของ lawamendment.go.th เป็นระยะเวลา ๓๒ วัน ตั้งแต่วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และ (๓) การจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ ณ ห้องฉลาดลบลเลอสรร์ค สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (รายละเอียดปรากฏตามหนังสือกระทรวงพาณิชย์ ด่วนที่สุด ที่ พณ ๐๓๐๘/๕๐๐๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐)

ทั้งนี้ โดยที่ประเด็นข้อคิดเห็นดังกล่าวเป็นประเด็นที่ได้รับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ผ่านช่องทางของกระทรวงพาณิชย์ กรมการค้าต่างประเทศจึงได้เปิดเผยประเด็นความคิดเห็นและผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นดังกล่าวผ่านทางเว็บไซต์ของกรมการค้าต่างประเทศแล้วตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ ตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นดังกล่าวมาใช้ประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ ด้วยแล้ว

๓.๒ การตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ

(๑) การตราพระราชบัญญัตินี้เป็นการดำเนินการตามพันธกรณีที่ประเทศไทย มีอยู่กับนานาประเทศตามข้อ ๒๕ ของกฎบัตรสหประชาชาติ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ทั้งด้านความมั่นคงในการจัดการด้านความมั่นคงและการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับ และด้านการปรับสมดุลและการพัฒนาในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับข้อตกลงระหว่างประเทศ และแนวนโยบายแห่งรัฐในการให้ความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศ ตามมาตรา ๖๖ ของรัฐธรรมนูญฯ

(๒) ร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่ได้รับการรับรองไว้ตามมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบด้วย เสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สิน และเสรีภาพในการประกอบอาชีพตามมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญฯ ตามลำดับ ซึ่งการจำกัดสิทธิและเสรีภาพดังกล่าวเป็นไปเพื่อให้การควบคุมตรวจสอบสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับ ข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงของสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔) และข้อมติฯ อื่นที่เกี่ยวข้อง

(๓) ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้มีการเปิดเผยการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ต่อประชาชนแล้ว

(๔) ระบบอนุญาตและระบบคณะกรรมการ

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีความจำเป็นต้องมีระบบอนุญาตสำหรับการส่งออก การส่งกลับ การถ่ายลำ การผ่านแดน การเป็นนายหน้า และการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงและความปลอดภัยสาธารณะ และ

เป็นการปฏิบัติตามพันธกรณีซึ่งประเทศไทยมีอยู่ตามข้อ ๒๕ ของกฎบัตรสหประชาชาติ ส่วนการมีระบบคณะกรรมการนั้น ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้มีระบบคณะกรรมการทำหน้าที่ในการเสนอนโยบายและแผนงานในการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อความเห็นชอบ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นคณะกรรมการที่ทำหน้าที่วางกฎเกณฑ์โดยมีการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างผู้วางกฎเกณฑ์หรือผู้กำกับควบคุมออกจากผู้ปฏิบัติ และกำหนดให้มีกรรมการโดยตำแหน่งเฉพาะเท่าที่จำเป็นเพื่อให้สามารถบูรณาการการทำงานในการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงได้ โดยการใช้ระบบอนุญาตและระบบคณะกรรมการดังกล่าวได้พิจารณาให้สอดคล้องกับหลักการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญฯ และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ ที่เห็นชอบแนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญฯ แล้ว

(๕) การกำหนดโทษอาญา

โดยที่ข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔) กำหนดให้ประเทศต่าง ๆ มีและใช้บังคับมาตรการลงโทษทางอาญาหรือทางแพ่งที่เหมาะสมด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) จึงพิจารณาถึงความร้ายแรงแห่งการกระทำความผิดและประสิทธิภาพในการใช้บังคับกฎหมาย และเห็นว่า การกระทำความผิดตามร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นเรื่องร้ายแรงและก่อให้เกิดความเสียหายในวงกว้าง ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ การกำหนดโทษทางอาญาจึงเหมาะสมกับความร้ายแรงแห่งการกระทำความผิดแล้ว และอัตราโทษดังกล่าวสอดคล้องกับการกำหนดโทษสำหรับความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรและความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามมาตรา ๑๐๗ ถึงมาตรา ๑๒๔ และมาตรา ๑๓๕/๑ ถึงมาตรา ๑๓๕/๔ แห่งประมวลกฎหมายอาญาแล้ว นอกจากนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ยังเห็นควรเพิ่มเติมการกำหนดความรับผิดทางแพ่งไว้ด้วยเพื่อให้ผู้ก่อความเสียหายรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น

๔.สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ประกอบกับพิจารณาข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผลการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องแล้วสรุปผลการพิจารณาได้ ดังต่อไปนี้

๔.๑ แก้ไขเพิ่มเติมชื่อร่างพระราชบัญญัติเป็น “ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.” เพื่อให้เกิดความชัดเจนและตรงตามความมุ่งประสงค์ของกฎหมายที่มีขึ้นเพื่อควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้อง

๔.๒ แก้ไขเพิ่มเติมวันใช้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้โดยกำหนดให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป เพื่อให้กฎหมายมีวันใช้บังคับที่ชัดเจน อีกทั้งหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคธุรกิจมีระยะเวลาที่เพียงพอในการปรับเปลี่ยนระบบงานและระบบงานทางอิเล็กทรอนิกส์ในการยื่นเอกสารเพื่อตรวจสอบและปฏิบัติตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นมาตรา ๓ ถึงมาตรา ๑๐ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เพื่อให้คณะกรรมการมีระยะเวลาในการดำเนินการเพื่อออกกฎหมายลำดับรองได้ทันวันใช้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒)

๔.๓ เพิ่มเติมบทยกเว้นการใช้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้แก่กิจกรรมควบคุมใด หรือ แก่สถานศึกษา หรือหน่วยงานอื่นใดโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา เพื่อมิให้การใช้บังคับกฎหมาย ส่งผลกระทบต่อการใช้บริการบางลักษณะที่อาจมีส่วนเกี่ยวข้องในกิจกรรมควบคุม การเผยแพร่และการพัฒนางานวิชาการจนเกินความจำเป็น ตลอดจนมิให้เกิดความซ้ำซ้อนในการใช้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้แก่สินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่มีหน่วยงาน และกฎหมายเฉพาะกำกับดูแลกิจกรรมควบคุมอยู่แล้วด้วย (ร่างมาตรา ๓)

๔.๔ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามต่อไปนี้

(๑) คำว่า “อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง” ให้สอดคล้องกับความหมายตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ เนื่องจากเป็นกฎหมายที่มีขึ้นเพื่อดำเนินการตามข้อมติ คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔) เช่นกัน

(๒) คำว่า “สินค้า” คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) พิจารณาแล้ว เห็นว่า คำว่า “สินค้า” ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ใช้ในความหมายกว้าง รวมทั้งสิ่งของที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ และไม่ว่าจะมีประโยชน์ในเชิงพาณิชย์หรือไม่ และเห็นควรกำหนดให้ความหมายของสินค้านั้นรวมถึงภาวะบรรจุหรือหีบห่อด้วย เพื่อให้การใช้บังคับกฎหมายสามารถบรรลุผลได้แม้ว่าสินค้านั้นจะมีชีวิตที่ถูกควบคุม แต่เป็นภาวะหรือหีบห่อบรรจุสินค้านั้นดังกล่าว จึงแก้ไขเพิ่มเติมนิยามคำว่า “สินค้า” ให้หมายความว่า สิ่งของที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ ไม่ว่าจะมีความประโยชน์ในเชิงพาณิชย์หรือไม่ ตลอดจนภาวะบรรจุสิ่งนั้น และหีบห่อของภาวะบรรจุสิ่งนั้น และให้หมายความรวมถึงเทคโนโลยีและซอฟต์แวร์ด้วย

(๓) คำว่า “สินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง” โดยตัดสินค้าที่เข้าข่ายเป็นสินค้าที่ใช้ได้สองทางออก เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติฯ และแก้ไขคำว่า “อาวุธยุทธโศปกรณ์” เป็นคำว่า “อาวุธยุทธภัณฑ์” เพื่อให้มีความหมายทั่วไป โดยขอบเขตของอาวุธยุทธภัณฑ์จะอยู่ในรายการสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงซึ่งรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการจะประกาศกำหนดมาตรการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงต่อไป

(๔) คำว่า “สินค้าที่ใช้ได้สองทาง” เพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้นว่าหมายถึงสินค้าที่นำไปใช้ได้ทั้งในทางพลเรือนและทางทหาร

(๕) คำว่า “กิจกรรมควบคุม” โดยแก้ไขถ้อยคำในความหมายของคำดังกล่าวจาก “การเป็นคนกลาง” เป็น “การเป็นนายหน้า” เพื่อให้สอดคล้องกับคำว่า “brokering” ซึ่งกำหนดไว้ตามข้อมติ คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔)

(๖) คำว่า “การเป็นนายหน้า” โดยเพิ่มเติมถ้อยคำให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้นว่า เป็นการจัดการหรืออำนวยความสะดวกให้เกิดการเคลื่อนย้ายสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงซึ่งอยู่นอกราชอาณาจักรไม่ว่าจะมีค่าตอบแทนหรือไม่ ซึ่งในประเด็นนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้พิจารณาข้อคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องที่เห็นว่า การควบคุมการเป็นนายหน้าจะเป็นอุปสรรคให้ประเทศไทยไม่สามารถเป็น Trading Nation ได้แล้วยังเห็นว่า ควรคงการควบคุมการเป็นนายหน้าไว้ เนื่องจากการดำเนินการตามพันธกรณีของประเทศไทยตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔) ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับนานาประเทศ

(๗) คำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” ให้ความหมายว่า “ข้าราชการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้” เพื่อให้เกิดความรัดกุมในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อสังเกตของกระทรวงยุติธรรม และ

(๘) ตัดบทนิยามที่เป็นถ้อยคำที่มีความหมายทั่วไปและไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้ยกประกอบด้วยคำว่า “เทคโนโลยี” “สินค้าที่เข้าข่ายเป็นสินค้าที่ใช้ได้สองทาง” “เหตุอันควรสงสัย” “อาวุธยุทธภัณฑ์” “การส่งออก” “การผ่านแดน” และ “การถ่ายลำ” (ร่างมาตรา ๔)

สำหรับบทนิยามคำว่า “กิจกรรมควบคุม” คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) พิจารณาแล้ว เห็นว่า ในปัจจุบันประเทศไทยมีมาตรการตามกฎหมายเฉพาะในการควบคุมการผลิต การนำเข้า การมีไว้ในครอบครองซึ่งอาวุธยุทธภัณฑ์ตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ควบคุมวัสดุนิวเคลียร์ วัสดุแก๊สมันตภาพรังสีตามพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๔ ควบคุมเชื้อโรคและวัตถุอันตรายที่กฎหมายกำหนดตามพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ และพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ อยู่แล้ว กระทรวงพาณิชย์จึงเสนอขอบเขตของ “กิจกรรมควบคุม” ตามร่างพระราชบัญญัตินี้โดยใช้กฎหมายสหภาพยุโรป (Council Regulation (EC) No 428/2009) ที่ควบคุมการส่งออก การส่งกลับ การถ่ายลำ การผ่านแดน และการเป็นนายหน้า ที่ทำให้เกิดการแพร่ขยายของสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง เป็นแนวทางในการพิจารณา เพื่อมิให้มีการควบคุมส่งผลกระทบต่อประชาชนและภาคธุรกิจ ตลอดจนสร้างอุปสรรคทางการค้าจนเกินความจำเป็น และเมื่อพิจารณาประกอบกับกฎหมายของประเทศในอาเซียน เช่น สิงคโปร์และมาเลเซีย พบว่าเป็นการควบคุมในลักษณะเดียวกัน อย่างไรก็ดี ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องควบคุมการผลิตหรือกำหนดมาตรการอื่นใดเพื่อควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงเพื่อให้เป็นไปตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ร่างพระราชบัญญัตินี้ให้อำนาจรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดมาตรการควบคุมตามร่างมาตรา ๑๑ (๓) ได้

๔.๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรารักษาการ โดยกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติหน้าที่ (ร่างมาตรา ๕) โดยมีกลไกคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้ดำรงตำแหน่งในหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องโดยตรงกับการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ร่วมพิจารณากำหนดมาตรการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

๔.๖ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการให้มีกรรมการโดยตำแหน่งเท่าที่จำเป็นเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญฯ และแก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่อำนาจของคณะกรรมการให้การเสนอนโยบายและแผนงานการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อความเห็นชอบ เพื่อให้นโยบายและแผนงานได้รับการพิจารณาอย่างรอบคอบและสามารถปฏิบัติให้บรรลุผลได้ ตลอดจนเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตาม (ร่างมาตรา ๖ และร่างมาตรา ๗)

ในประเด็นนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) มีความเห็นเพิ่มเติมว่า คณะกรรมการทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลให้การดำเนินงานของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นไปตามนโยบายและแนวทางที่กำหนด จึงทำหน้าที่เป็น regulator ในการกำกับควบคุม ซึ่งต้องแยกออกจากผู้ปฏิบัติและผู้อยู่ภายใต้การควบคุมเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ที่มีความเป็นกลางและไม่นำไปสู่

การแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ นอกจากนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถเรียกข้อมูลและเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาและรับทราบข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องได้อยู่แล้ว และในกรณีที่คณะกรรมการจำเป็นต้องพิจารณาประเด็นทางเทคนิค คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อทำหน้าที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงและปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

๔.๗ เพิ่มเติมกลไกให้อธิบดีขอให้คณะอนุกรรมการพิจารณาให้คำแนะนำทางเทคนิคเกี่ยวกับสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงและการประเมินความเสี่ยงทางเทคนิคของสินค้าได้ (ร่างมาตรา ๘) โดยตัดบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้อธิบดีมีอำนาจวินิจฉัยสั่งการกรณีที่มีปัญหาซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปของอธิบดีในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้อยู่แล้ว (ร่างมาตรา ๒๗ เดิม)

๔.๘ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจของรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการในการประกาศกำหนดมาตรการเพื่อควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง เพื่อให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับบัญชีรายการที่จะประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๑๑)

๔.๙ แก้ไขเพิ่มเติมกลไกการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ประกอบด้วย การอนุญาต การรับรอง และการดำเนินมาตรการอื่นใดเพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์ให้มีการตรวจสอบระบบงานควบคุมสินค้าเพื่อประโยชน์สำหรับการออกใบอนุญาตบางประเภท เพื่อให้ผู้กระทำการคุ้มครองมีระบบงานควบคุมสินค้าตามมาตรฐานที่กำหนด โดยหลักเกณฑ์ดังกล่าวต้องกำหนดระยะเวลาดำเนินการในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน เพื่อมิให้เกิดผลกระทบต่อผู้ประกอบการจนเกินสมควร การกำหนดมาตรการทางปกครองที่เหมาะสมตามระดับความร้ายแรงเพื่อให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งเพิ่มเติมการกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตและผู้รับรองไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจน (ร่างมาตรา ๑๒ ถึงร่างมาตรา ๑๘)

ในประเด็นนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) เห็นว่า แม้ว่าการกำหนดมาตรการควบคุมสินค้าจะเป็นการเพิ่มขึ้นตอนและระยะเวลาในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการ อย่างไรก็ตามประเทศไทยในฐานะประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติมีพันธกรณีที่จะต้องยอมรับและปฏิบัติตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติตามที่กำหนดในข้อ ๒๕ ของกฎบัตรฯ ซึ่งในด้านประโยชน์ต่อประเทศในภาพรวม การปฏิบัติตามข้อมติฯ เป็นไปเพื่อดำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศและลดโอกาสที่ประเทศไทยจะเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสนับสนุนการก่อการร้ายระหว่างประเทศ ส่วนในด้านประโยชน์ต่อประชาชนและภาคธุรกิจ เมื่อประเทศไทยมีระบบการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่เหมาะสมและเป็นไปตามมาตรฐานสากล ประเทศไทยจะได้รับการพิจารณาจากประเทศที่มีระบบการควบคุมนี้ให้อยู่ในฐานะ Green Country ที่ประเทศคู่ค้ามีความเชื่อมั่นในการดำเนินธุรกรรมทางการค้าและการลงทุนด้วย อันจะเป็นการเพิ่มศักยภาพและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการและนักลงทุนไทยในการดำเนินธุรกรรมทางการค้าและการลงทุนกับประเทศต่าง ๆ และเพื่อให้ประเทศไทยสามารถควบคุมการแพร่ขยายสินค้าที่เกี่ยวข้อง

กับอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูงได้ตามข้อมติฯ จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรการในการควบคุมสินค้า และการกระทำกิจกรรมควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้โดยให้ดำเนินการผ่านระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ของกรมการค้าต่างประเทศ โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้ตัดค่าธรรมเนียมสำหรับการเข้าใช้ระบบฐานข้อมูลดังกล่าวเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของภาคเอกชน และเห็นควรให้กรมการค้า ต่างประเทศขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการและพัฒนาระบบฐานข้อมูลดังกล่าว

นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ เห็นควรแก้ไขคำว่า “ผู้ยื่นคำขอรับการรับรอง” เป็น คำว่า “ผู้รับรอง” ทุกแห่ง เพื่อให้ตรงตามข้อเท็จจริงเนื่องจากมาตรการรับรองเป็นการรับรองด้วยตนเอง ไม่ต้องมีการยื่นรับรองใด ๆ และเห็นควรเพิ่มเติมคุณสมบัติผู้รับใบอนุญาตและผู้รับรองตามมาตรา ๑๓ (๒) ให้รวมถึงผู้ที่ไม่เคยถูกพักใช้ใบอนุญาตหรือระงับการรับรองตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ได้ปฏิบัติตาม เงื่อนไขครบถ้วนแล้ว เพื่อให้การใช้บังคับกฎหมายกรณีระยะเวลาตามใบอนุญาตหรือการรับรอง ใกล้เคียงกับกำหนดสามารถกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมการนำบทบัญญัติกฎหมายว่าด้วยศุลกากรมาใช้บังคับโดยอนุโลม เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ (ร่างมาตรา ๑๙)

๔.๑๑ ตัดบทบัญญัติเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจากการใช้บริการ ระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ให้นำไปใช้ได้เฉพาะในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการภายใต้ พระราชบัญญัตินี้เท่านั้น และบทบัญญัติเกี่ยวกับการห้ามบุคคลอื่นใช้ใบอนุญาต ใบรับรอง หรือเอกสาร อื่นใดออก เนื่องจากไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดไว้ (ร่างมาตรา ๒๐ เดิม และร่างมาตรา ๒๑ เดิม)

๔.๑๒ ตัดบทบัญญัติเกี่ยวกับการดำเนินการทางอิเล็กทรอนิกส์ให้มีผลโดยชอบ เช่นเดียวกับการดำเนินการโดยเอกสาร ออก เนื่องจากหลักการดังกล่าวเป็นไปตามพระราชบัญญัติว่าด้วย ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ อยู่แล้ว (ร่างมาตรา ๒๑ เดิม)

๔.๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการอุทธรณ์เพื่อให้เกิดความชัดเจนและกระชับ รัดกุมยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๒๐ และร่างมาตรา ๒๑)

ในประเด็นนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) เห็นว่า ระยะเวลาการพิจารณา อุทธรณ์ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดให้ อุทธรณ์ต่อผู้ทำคำสั่ง โดยผู้ทำคำสั่งต้องพิจารณาอุทธรณ์ภายในสามสิบวัน และหากผู้ทำคำสั่งไม่เห็นด้วย กับผู้อุทธรณ์ให้รายงานความเห็น พร้อมทั้งเหตุผลไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ และให้ผู้มีอำนาจ พิจารณาคำอุทธรณ์พิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน ซึ่งหากมีเหตุจำเป็นไม่อาจ พิจารณาให้แล้วเสร็จได้ ให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกินสามสิบวัน รวมระยะเวลา การพิจารณาอุทธรณ์ทั้งสิ้นไม่เกินเก้าสิบวัน ซึ่งการกำหนดระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ตาม ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการลดขั้นตอนการอุทธรณ์โดยให้กรณีอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองต่อรัฐมนตรี ได้โดยตรงโดยไม่ต้องอุทธรณ์ต่อผู้ทำคำสั่งก่อน จึงเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมกรอบระยะเวลาสำหรับ การพิจารณาอุทธรณ์เป็นเก้าสิบวันเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานกลางตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และเพื่อป้องกันผลกระทบต่อกรดำเนินการดำเนินธุรกิจของภาคเอกชน โดยกำหนดให้ รัฐมนตรีพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์ ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจ พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนด

ระยะเวลานั้น และให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน นับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว แต่ถ้ารัฐมนตรียังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ให้ถือว่ารัฐมนตรีเห็นด้วยกับผู้อุทธรณ์

๔.๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับการดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้แก้ไขเพิ่มเติมนิยามคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” ให้หมายความว่า “ข้าราชการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้” เพื่อให้เกิดความรัดกุมในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ส่วนอำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการเข้าไปในเคหสถานหรือสถานประกอบการนั้น ได้เพิ่มเติมบทบัญญัติให้การใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีความชัดเจนและสอดคล้องกับการดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพื่อป้องกันผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน (ร่างมาตรา ๒๒ ถึงร่างมาตรา ๒๕)

๔.๑๕ เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางแพ่งตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔) เพื่อคุ้มครองบุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๖)

๔.๑๖ เพิ่มเติมถ้อยคำในส่วนบทกำหนดโทษเกี่ยวกับ (๑) สำหรับการให้ข้อมูลอันเป็นเท็จให้รวมถึงการปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับองค์ประกอบของความผิด (๒) เพิ่มเติมบทกำหนดโทษสำหรับการกระทำกิจกรรมควบคุมอันเนื่องมาจากการให้ข้อมูลอันเป็นเท็จ และ (๓) เพิ่มเติมบทกำหนดโทษสำหรับการกระทำความผิดนอกราชอาณาจักรที่ต้องรับโทษในราชอาณาจักร เพื่อให้เกิดความครบถ้วนสมบูรณ์และสอดคล้องกับมาตรา ๑๓๕ แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งควบคุมอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงเช่นเดียวกัน (ร่างมาตรา ๒๗ ถึงร่างมาตรา ๓๐)

ในประเด็นการกำหนดอัตราโทษ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) เห็นว่าการกระทำความผิดตามร่างพระราชบัญญัตินี้มีความร้ายแรงและส่งผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของมวลมนุษยชาติ และอัตราโทษจำคุกที่กำหนดสอดคล้องกับการกำหนดโทษสำหรับความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรและความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามมาตรา ๑๐๗ ถึงมาตรา ๑๒๙ และมาตรา ๑๓๕/๑ ถึงมาตรา ๑๓๕/๔ แห่งประมวลกฎหมายอาญาแล้ว นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ ได้แก้ไขถ้อยคำในร่างมาตรา ๒๘ ให้ครอบคลุมการให้ข้อมูลอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้เกิดความชัดเจนและครอบคลุมการให้ข้อมูลไม่บริบูรณ์หรือละเว้นการให้ข้อมูลด้วย

๔.๑๗ ตัดอำนาจของอธิบดีในการเปรียบเทียบเพื่อให้คดีระงับออก (ร่างมาตรา ๒๖ วรรคสองเดิม และร่างมาตรา ๕๒ เดิม) เพื่อให้การใช้บังคับโทษมีความเหมาะสมกับความร้ายแรงของการกระทำความผิด เนื่องจากความผิดตามร่างพระราชบัญญัตินี้มีความร้ายแรงและมีอัตราโทษสูง

๔.๑๘ ตัดการจ่ายเงินสินบนรางวัล (ร่างมาตรา ๕๐ เดิม) ซึ่งอาจเป็นช่องทางในการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบและนำไปสู่การทำลายระบบคุณธรรมในการบริหารราชการแผ่นดิน

๔.๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำของบทบัญญัติเกี่ยวกับความรับผิดของนิติบุคคล ซึ่งในประเด็นนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) เห็นว่าบทกำหนดโทษตามร่างมาตรา ๓๕ เดิม เป็นการกำหนดให้ผู้บริหารนิติบุคคลรับผิดชอบร่วมกับนิติบุคคลด้วย ซึ่งความรับผิดดังกล่าวมิใช่การสันนิษฐาน ความผิดโดยอัตโนมัติ แต่เป็นกรณีที่ผู้บริหารดังกล่าวมีส่วนร่วมในการสั่งการหรือการกระทำความผิด ของนิติบุคคลนั้น หรือละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการในกรณีที่มีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการ จนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม บทบัญญัติแห่งกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดในทางอาญาของผู้แทนนิติบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๐ และคำวินิจฉัย ของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๒/๒๕๕๕ (ร่างมาตรา ๓๒)

๔.๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระของ ร่างพระราชบัญญัติฯ โดยตัดบทบัญญัติเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมรายครั้งในการใช้ระบบฐานข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ของกรมการค้าต่างประเทศเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายแก่ภาคเอกชน และเห็นควรให้กรมการค้า ต่างประเทศขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการและพัฒนาระบบฐานข้อมูลดังกล่าว ส่วนค่าธรรมเนียมอื่นนั้น ได้กำหนดเป็นเพดานขั้นสูงไว้ โดยการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บจริง กรมการค้าต่างประเทศสมควรที่จะพิจารณาอัตราจริงที่จะเรียกเก็บตามที่จำเป็นและเหมาะสม เพื่อมิให้อัตราดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันและทำให้ราคาสินค้าสูงขึ้น นอกจากนี้ ได้กำหนดให้อำนาจรัฐมนตรีที่จะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกัน โดยคำนึงถึงประเภทและ รายละเอียดทางเทคนิคของสินค้าได้เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากผู้ประกอบ ธุรกิจ (ร่างมาตรา ๕ วรรคสอง)

๔.๒๑ นอกจากนี้ ได้แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำเพื่อให้เกิดความถูกต้องและเป็นไปตามแบบ การร่างกฎหมาย ดังนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ โดยระบุเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องมีการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล การใช้ระบบคณะกรรมการ ระบบอนุญาต และการกำหนดโทษอาญา เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางการเขียนบันทึกหลักการและเหตุผล ประกอบการเสนอร่างกฎหมายเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายตามมติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐

(๒) เพิ่มความเป็นวรรคสองและวรรคสาม ของคำปรารภเกี่ยวกับบทบัญญัติ ของรัฐธรรมนูญฯ ที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล โดยระบุถึงเหตุผลความจำเป็นในการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพตามมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ไว้ด้วย และ

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำและวรรคตอนในเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ เพื่อให้มีความถูกต้อง สมบูรณ์ และเหมาะสมยิ่งขึ้น

๕. ข้อสังเกตของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖)

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) เห็นควรมีข้อสังเกตเพื่อให้การใช้บังคับกฎหมาย เป็นไปด้วยความรอบคอบและมีประสิทธิภาพ ดังนี้

๕.๑ ขอบเขตการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงตามร่างพระราชบัญญัตินี้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) มีข้อสังเกตว่า ขอบเขตการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงตามร่างพระราชบัญญัตินี้มิได้ระบุให้ครอบคลุมกิจกรรมทุกชนิดที่กำหนดตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔) เนื่องจากกิจกรรมดังกล่าว เช่น การผลิต การใช้ การเก็บรักษา และการขนส่ง ซึ่งสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงมีการควบคุมอยู่แล้วตามกฎหมายเฉพาะ ได้แก่ การควบคุมอาวุธยุทธภัณฑ์ตามพระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกป็นอกราชอาณาจักรซึ่งอาวุธยุทธภัณฑ์และสิ่งที่ใช้ในการสงคราม พ.ศ. ๒๔๙๕ และพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ การควบคุมเครื่องวิทยุตามพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๔๙๘ การควบคุมวัตถุอันตรายและเชื้อโรคที่กฎหมายกำหนดตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ การควบคุมวัสดุนิวเคลียร์และวัสดุกัมมันตภาพรังสีตามพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ และการควบคุมการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยร่างพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดกลไกที่สำคัญให้มีคณะกรรมการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงทำหน้าที่ในการพิจารณาเสนอแนะนโยบายและแผนงานเพื่อบูรณาการการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงในภาพรวมของประเทศไทย และกำหนดให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการฯ มีอำนาจประกาศกำหนดมาตรการอื่นใดเพื่อควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงให้เป็นไปตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ คณะกรรมการฯ จึงสมควรที่จะพิจารณามาตรการตามกฎหมายต่าง ๆ เพื่อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมายให้เป็นระบบและครอบคลุมกิจกรรมที่กำหนดตามข้อมติฯ ต่อไป

๕.๒ การกำหนดอัตราโทษที่แตกต่างจากกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) เห็นว่า การกระทำความผิดตามร่างพระราชบัญญัตินี้ เป็นเรื่องที่มีความร้ายแรงและก่อให้เกิดความเสียหายในวงกว้าง ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ จึงกำหนดให้ผู้กระทำความผิดที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดต้องระวางโทษในอัตราสูง ซึ่งเป็นอัตราโทษที่สอดคล้องกับความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรและความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณากฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวข้องที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ปรากฏว่า อัตราโทษตามกฎหมายเฉพาะดังกล่าวยังมีความแตกต่างกับอัตราโทษตามร่างพระราชบัญญัตินี้อยู่มาก โดยเฉพาะกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาวุธยุทธภัณฑ์ซึ่งได้ใช้บังคับมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานแล้ว และยังมีได้มีการปรับปรุงอัตราโทษให้เหมาะสมและสอดคล้องกับปัจจุบัน จึงสมควรที่กระทรวงพาณิชย์ในฐานะหน่วยงานหลักในการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงจะได้หารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมอัตราโทษตามกฎหมายเฉพาะดังกล่าวให้เหมาะสมและสอดคล้องกันต่อไป

๕.๓ การควบคุมการเป็นนายหน้า

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการควบคุมการเป็นนายหน้า ซึ่งตามกฎหมายต่างประเทศ เช่น กฎหมายสหภาพยุโรป (Council Regulation (EC) No 428/2009) จะมีบทกเว้นการควบคุมการเป็นนายหน้าไว้ หากว่ากิจกรรมที่กระทำมีเพียงการขนส่ง การให้บริการทางการเงิน การประกันภัย การประกันภัยต่อ หรือการโฆษณาหรือการส่งเสริมการขายทั่วไปเท่านั้น กรณีนี้ กระทรวงพาณิชย์จึงสมควรพิจารณากำหนดบทกเว้นการควบคุมดังกล่าวโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามข้อเสนอของคณะกรรมการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงตามร่างมาตรา ๓ ในการยกเว้นไม่นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่กิจกรรมควบคุม สถานศึกษา หรือหน่วยงานอื่นใด เพื่อมิให้เกิดผลกระทบแก่ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมควบคุมนั้นจนเกินสมควรด้วย

๖. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

ประเทศไทยในฐานะประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติมีพันธกรณีที่จะต้องยอมรับและปฏิบัติตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติตามที่กำหนดในข้อ ๒๕ ของกฎบัตรสหประชาชาติ ซึ่งในด้านประโยชน์ต่อประเทศในภาพรวม การปฏิบัติตามมาตรการในการป้องกันการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงดังกล่าวเป็นไปเพื่อดำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศและลดโอกาสที่ประเทศไทยจะเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสนับสนุนการก่อการร้ายระหว่างประเทศ ในด้านประโยชน์ต่อประชาชนและภาคธุรกิจ เมื่อประเทศไทยมีระบบการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่เหมาะสมและเป็นไปตามมาตรฐานสากล ประเทศไทยจะได้รับการพิจารณาจากประเทศที่มีระบบการควบคุมนี้ให้อยู่ในฐานะ Green Country ที่ประเทศคู่ค้ามีความเชื่อมั่นในการดำเนินธุรกรรมทางการค้าและการลงทุนด้วย อันจะเป็นการเพิ่มศักยภาพและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการและนักลงทุนไทยในการดำเนินธุรกรรมทางการค้าและการลงทุนกับประเทศต่าง ๆ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๖๑

ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.*

ปัจจุบันไทยยังไม่มีกฎหมายในการป้องกันการแพร่ขยายสินค้าและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับ WMD ที่ครอบคลุมการส่งออก การผ่านแดน การถ่ายลำ และการเป็นคนกลาง การที่กระทรวงพาณิชย์ ยกร่างพระราชบัญญัติการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. (Trade Controls on Weapons of Mass Destruction related Items : พระราชบัญญัติ TCWMD) จะทำให้ประเทศไทยมีกฎหมายที่สอดคล้องตามมติคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการปฏิบัติตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ (UNSCR 1540) ที่กำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องมีมาตรการภายในประเทศในการกำกับดูแลการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสินค้าทั่วไปที่สามารถนำไปประกอบพัฒนา เสริมสร้างและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับ WMD ในการป้องกันไม่ให้เกิดการแพร่ขยาย WMD และเป็นที่ยอมรับในเวทีสากล อีกทั้งจะเป็นแบบอย่างให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่กำกับดูแลเฉพาะ DUI ต้องพัฒนาปรับปรุงกฎหมายฉบับปัจจุบันของหน่วยงานให้ทัดเทียมกับร่างกฎหมายฉบับใหม่ของกระทรวงพาณิชย์ เพื่อให้การบริหารจัดการฯ อยู่บนมาตรฐานเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ^๑ ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงจำเป็นต้องมีร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับดังกล่าว ซึ่งมีข้อดีดังนี้

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

ด้านเศรษฐกิจ^๒

๑. มีระบบควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการส่งออกการถ่ายลำ การผ่านแดน DUI ในภูมิภาคอาเซียนตอนบน อันเป็นการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการกระจายสินค้าที่มีความปลอดภัยไม่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

๓. ทำให้เกิดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment : FDI) ที่จะเข้ามาลงทุนผลิตสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีที่มีความซับซ้อนและมูลค่าสูงในไทย โดยผู้ลงทุนมีความมั่นใจว่าการลงทุนในประเทศไทยมีความปลอดภัย และน่าเชื่อถือ ซึ่งจะช่วยยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้

๔. มีการกำกับดูแลสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการก่อการร้าย

๕. ส่งผลให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ แรงงานและบุคลากรของประเทศไทยได้เกิดการพัฒนาความรู้และฝีมือ และสามารถขยายผลไปในการลงทุนวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่จะช่วยลดต้นทุนการผลิต ซึ่งทำให้สินค้าที่ผลิตในประเทศสามารถแข่งขันได้ทั้งในด้านราคาและคุณภาพ ส่งผลให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้น

* เรียบเรียงโดย นางพัชรา พุกเศรษฐี วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

^๑ หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (checklist).

^๒ ผลกระทบจากการตราพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธ ที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. , กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์.

ด้านสังคม

๑. ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น มีความมั่นคงในชีวิตและปลอดภัยจากการก่อการร้ายที่เกิดจากการสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD นอกจากนี้ ประชาชนสามารถเรียนรู้การจำแนกสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD ได้

๒. สังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนเนื่องจากจะมีการค้าที่มีประสิทธิภาพและปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

๓. มีการยกระดับทางการค้าของประเทศให้มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านึงถึงประโยชน์ส่วนรวม

ด้านความมั่นคง

๑. สร้างภาพลักษณ์การค้าระหว่างประเทศของไทย ที่มุ่งให้ความสำคัญต่อการไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายทั้งทางตรงและทางอ้อม อันเป็นการสร้างความมั่นคงและความเชื่อมั่นทางการค้าต่อประเทศที่มีการค้าที่ใช้ได้สองทางอย่างปลอดภัย ซึ่งทำให้ประเทศไทยได้รับการยอมรับจากประเทศคู่ค้าและนานาชาติ

๒. มีมาตรการการกำกับดูแลกิจกรรมตามข้อมติฯ และสอดคล้องกับสากล ได้แก่ การส่งออก การผ่านแดน การถ่ายลำ และการเป็นคนกลาง DUI และเทคโนโลยีขั้นสูงที่ซับซ้อนเพื่อป้องกันการแพร่ขยาย WMD ไม่ให้ไปอยู่ในมือของผู้ก่อการร้าย

๓. ป้องกันประเทศคู่ค้านำข้อมติฯ มากำหนดเป็นมาตรการทางการค้าที่มีใช้ภาษี (Non-Tariff Measures: NTMs)

ด้านเทคโนโลยี/นวัตกรรม

- มีการกำกับดูแลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ e-TCWMD ซึ่งภายใต้ระบบดังกล่าวประกอบไปด้วย ๓ ระบบหลัก ได้แก่ e-Self Classification e-Self Certification และ e-Licensing และ ๕ ระบบเสริม ได้แก่ e-Seminar e-Meeting e-Form e-Report และ e-Service จะช่วยสร้างความรวดเร็วในการปฏิบัติราชการ เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการได้ ซึ่งระบบอิเล็กทรอนิกส์นี้สามารถอำนวยความสะดวกความยุ่งยากและเสียเวลาได้ และเป็นการเสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการได้

ด้านการปกครองและบริหารราชการแผ่นดิน

- ประเทศไทยมีการปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ โดยให้มีการใช้ระบบอนุญาตและระบบการดำเนินการโดยคณะกรรมการเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อให้การทำงานเกิดความคล่องตัว โดยมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน และไม่สร้างภาระแก่ประชาชนเกินความจำเป็น เพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ นอกจากนี้ยังมีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินและการจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน และเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๒๕๘ ของกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มี
อานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

๑. ผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการดำเนินกิจกรรมควบคุมภายใต้ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้า
ที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงทุกภาคส่วน ต้องเตรียมความพร้อมบุคลากร
ให้มีความรู้ในการปฏิบัติตามกฎหมายทุกขั้นตอน ซึ่งอาจส่งผลให้ต้องใช้เวลาและมีค่าใช้จ่ายในการพัฒนา
บุคลากร รวมไปถึงการคัดกรองคู่ค้าที่มีความปลอดภัยนี้อาจทำให้เสียคู่ค้ากลุ่มเก่าที่มีความเสี่ยงได้

๒. ผู้ประกอบการต้องมีความรู้ และมีความตระหนักถึงการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD และ
สินค้าที่ใช้ได้สองทางว่าจะต้องมีการคัดกรองก่อนดำเนินกิจกรรมควบคุมตามกฎหมาย ดังนั้น
ผู้ประกอบการต้องปรับตัวให้เข้ากับมาตรการที่กฎหมายใช้บังคับ

๓. กฎหมายที่จะมีผลบังคับใช้ มีบทกำหนดโทษที่ร้ายแรง โดยเฉพาะโทษทางปกครอง ซึ่งรวมถึง
การพักใช้ การระงับและการเพิกถอนการดำเนินกิจกรรมควบคุม ซึ่งผู้ประกอบการที่กระทำผิดและ
ถูกลงโทษดังกล่าว จะไม่สามารถดำเนินธุรกิจได้จนกว่าจะดำเนินการให้ถูกต้อง นอกจากนี้ ยังมีโทษ
ทางแพ่งและทางอาญาซึ่งมีความร้ายแรงและอาจมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการที่กระทำผิดทั้งในด้าน
เศรษฐกิจและสังคมในระยะยาว

ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธ ที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.*

๑. ความเป็นมาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยาย อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.^๑

๑.๑ UNSCR 1540

คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (United Nation Security Council: UNSC) ได้ออกข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (United Nation Security Council Resolution: UNSCR) ที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔) เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๗ กำหนดให้ประเทศสมาชิก รวมทั้งประเทศไทย ต้องมีมาตรการภายในประเทศในการป้องกันการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (Weapons of Mass Destruction: WMD) ได้แก่ อาวุธนิวเคลียร์ อาวุธเคมี อาวุธชีวภาพ และอาวุธอื่นใด ที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตมนุษย์จำนวนมากหรือต่อสิ่งแวดล้อมอย่างร้ายแรง รวมถึงสินค้าที่ใช้ได้สองทาง (Dual-use Items: DUI) ตลอดจนสินค้าทั่วไปที่สามารถนำไปประกอบ พัฒนา เสริมสร้างและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ WMD โดยให้มีระบบบริหาร การส่งออก การผ่านแดน การถ่ายลำ การเป็นคนกลาง และการดำเนินกิจกรรมทางการเงินที่ต้องพิจารณาการใช้และผู้ใช้สุดท้ายที่เกี่ยวข้องกับ WMD ตลอดจนมีการบังคับใช้บทลงโทษอย่างเหมาะสมด้วย

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

คณะรัฐมนตรี (ครม.) ได้อนุมัติสั่งการเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๗ ให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงกลาโหม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการคลัง กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกระทรวงพาณิชย์ ดำเนินการตามข้อมติฯ และต่อมาเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓ คณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับ ๑๐ หน่วยงาน ประกอบด้วย ๖ หน่วยงานเดิม และอีก ๔ หน่วยงาน (เพิ่มเติม) คือ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการต่างประเทศ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ในการจัดทำระบบบริหารการส่งออก DUI และจัดทำบัญชีรายการ DUI โดยมีคณะกรรมการบริหารการส่งออก DUI เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนนโยบาย ซึ่งคณะรัฐมนตรีชุดปัจจุบัน (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี) ได้มีมติเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการฯ ขึ้นใหม่เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๗ ภายหลังจากที่คณะกรรมการฯ มีอันสิ้นสุดลงไปตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗ ตามการสิ้นสุดวาระการดำรงตำแหน่งของคณะรัฐมนตรีชุดเดิม

๑.๓ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๑.๓.๑ เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ คณะกรรมการฯ มีมติเห็นชอบให้นำบัญชี DUI ของสหภาพยุโรปมาเป็นแนวทางการจัดทำบัญชีรายการสินค้าควบคุมของไทย และมอบหมายให้ ๗ หน่วยงาน ได้แก่ กรมศุลกากร กรมการอุตสาหกรรมทหาร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กรมโรงงาน

* ที่มา : เรียบเรียงโดย นางพัชรา พุกเศรษฐี วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

^๑ กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ข้อมูล ณ วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๑.

อุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ และกรมการค้าต่างประเทศ พิจารณาใช้กฎหมายที่มีอยู่เดิมกำกับดูแล DUI จำนวน ๑,๖๙๒ รายการในเบื้องต้นไปก่อน โดยมีกรมศุลกากรทำหน้าที่ตรวจปล่อย DUI อย่างไรก็ดีการพิจารณาอนุญาตส่งออกฯ DUI 231 รายการอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ ๕ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและอีก ๑,๔๖๑ รายการควบคุมโดย กรมการค้าต่างประเทศ โดยอาศัยอำนาจประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้สินค้าที่ใช้ได้สองทางเป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตและกำหนดสินค้าที่ต้องปฏิบัติตามมาตรการจัดระเบียบในการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๘ ภายใต้พระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่จะมีผลบังคับใช้ในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๑ ซึ่งภายใต้ประกาศฉบับดังกล่าวควบคุมได้เฉพาะสินค้าที่จับต้องได้ ๑,๒๓๐ รายการเท่านั้น ส่วนสินค้าที่จับต้องไม่ได้ (เทคโนโลยี) อีก ๒๓๑ รายการ ยังไม่มีกฎหมายใดของไทยสามารถควบคุมได้ในขณะนี้ ดังนั้นคณะกรรมการฯ จึงเห็นชอบให้กรมการค้าต่างประเทศในฐานะเลขานุการฯ ศึกษาและยกร่างพระราชบัญญัติ DUI เพื่อให้ระบบการบริหาร DUI ของไทยเป็นมาตรฐานเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งศึกษากฎหมายของ ๕ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเดิมให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ DUI ตามหลักสากลควบคู่กันไปด้วย

๑.๓.๒ ปัจจุบันเป็นที่ทราบกันดีว่ากฎหมายที่บังคับใช้กำกับดูแล DUI อยู่เดิมแต่ละฉบับของไทยในการป้องกันการแพร่ขยาย WMD มีองค์ประกอบของประเด็นทางกฎหมายไม่ครบถ้วนตามข้อมติฯ โดยเฉพาะประเด็น

(๑) การควบคุมสินค้าทั่วไปที่สามารถนำไปประกอบ พัฒนา เสริมสร้างและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ WMD (Catch all Control/End Use - End User Control)

(๒) การเป็นคนกลางทางการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD (Brokering) และ

(๓) การบริหารจัดการสินค้าที่จับต้องไม่ได้ / เทคโนโลยี (Technology / Intangible Items) ดังนั้น กรมการค้าต่างประเทศได้ร่วมมือกับศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยรวมทั้งผู้เชี่ยวชาญของต่างประเทศที่มีระบบการบริหารสินค้าฯ ตามข้อมติฯ ทำการศึกษาสาระสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD ซึ่งครอบคลุม DUI รวมทั้ง ๓ องค์ประกอบของประเด็นทางกฎหมายตามข้อมติฯ ทั้งในและต่างประเทศหลายฉบับ ได้แก่

๑) ข้อมติฯ

๒) Strategic Trade Act 2010 ของมาเลเซีย

๓) Foreign Exchange and Foreign Trade Act ของญี่ปุ่น และ

๔) พระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

เป็นต้น

เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพิจารณายกร่างพระราชบัญญัติการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. (Trade Controls on WMD related Items Act : TCWMD) โดยต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทการค้าของประเทศเป็นไปตามหลักสากลรวมทั้งพันธกรณีระหว่างประเทศโดยต้องไม่ขัดต่อข้อมติฯ ตลอดจนให้ประเทศคู่ค้าเกิดความเชื่อมั่นต่อมาตรการดังกล่าวของไทย

๑.๓.๓ กรมการค้าต่างประเทศ ได้สอบถามความเห็นสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาต่อการเสนอร่างพระราชบัญญัติ TCWMD ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติในหลักการ โดยเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นว่ากรรณการร่างพระราชบัญญัติ

TCWMD เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของกรมการค้าต่างประเทศตามมติของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๗ ที่มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามข้อมติ UNSCR ที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔) และมติของคณะกรรมการบริหารการส่งออกสินค้าที่ใช้ได้สองทาง ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ ที่เห็นชอบให้กรมการค้าต่างประเทศจัดทำโครงการยกเว้นพระราชบัญญัติ สินค้าที่ใช้ได้สองทาง ดังนั้น จึงเป็นดุลพินิจของกรมการค้าต่างประเทศในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ TCWMD ได้ตามที่เห็นสมควร โดยให้ตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมายตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนการเสนอเรื่องต่อ คณะรัฐมนตรี ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๑.๓.๔ เพื่อให้กฎหมายฉบับดังกล่าวไม่เป็นอุปสรรคต่อการส่งออกฯ ของประเทศ และเป็นการเตรียมความพร้อมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนโดยเฉพาะผู้ประกอบการ ขนาดกลางหรือขนาดย่อมให้มีความรู้ความเข้าใจต่อความจำเป็นและสาระสำคัญของกฎหมายในการ ปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง กรมการค้าต่างประเทศจึงได้จัดรับฟังความคิดเห็น ดังนี้

(๑) จัดสัมมนา “Industry Hearing Outreach: กรอบแนวทางการร่าง พระราชบัญญัติการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงของไทย” ณ โรงแรมเดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๘

(๒) เปิดรับฟังความคิดเห็นต่อพระราชบัญญัติ TCWMD ผ่านทางเว็บไซต์ของ กรมการค้าต่างประเทศ เป็นระยะเวลา ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ - ๒๒ เมษายน ๒๕๕๙

(๓) จัดรับฟังความคิดเห็น “Industry Hearing Outreach: ร่างพระราชบัญญัติ การค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.” เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๙ ณ ห้องศูนย์ฝึกอบรม ชั้น ๖ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ จังหวัดนนทบุรี

ทั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ได้แก่ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้แทนจากบริษัทส่งออกสินค้าที่เข้าข่ายเป็น สินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD รวมทั้ง DUI จากภาคอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ไฟฟ้า คอมพิวเตอร์ เครื่องจักรกลและวัสดุที่เกี่ยวข้อง เซ็นเซอร์และเลเซอร์ ซอฟต์แวร์และเทคโนโลยี และอุตสาหกรรม ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ซึ่งผู้เข้าร่วมสัมมนาฯ ได้ให้ความสนใจและไม่มีข้อคัดค้านหรือโต้แย้งต่อกฎหมายฉบับนี้ โดยให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจ มากกว่า เนื่องจากตระหนักถึงความจำเป็นของภาครัฐในการกำหนดมาตรการดังกล่าวเพื่อยับยั้งการ แพร่ขยาย WMD ที่แฝงมาในรูปแบบทางการค้าต่าง ๆ ให้ลดน้อยลง

๒. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มี อานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. มีดังนี้

๒.๑ กำหนดนิยามของคำสำคัญ ได้แก่ สินค้า เทคโนโลยี สินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง สินค้าที่ใช้ได้สองทาง สินค้าที่เข้าข่าย เป็นสินค้าที่ใช้ได้สองทาง เหตุอันควรสงสัย และกิจกรรมที่ควบคุม เป็นต้น

๒.๒ กำหนดให้มีคณะกรรมการการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มี อานุภาพทำลายล้างสูง โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวง

พาณิชย์เป็นรองประธานกรรมการ และกรรมการโดยตำแหน่งอีก ๑๕ คน ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนด

๒.๓ การกำหนดมาตรการในการดำเนินกิจกรรมที่ควบคุมซึ่งสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD บัญชีรายการสินค้าควบคุม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาต/การรับรอง พักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต/ใบรับรอง รวมถึงการกำหนดให้นำค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจากใบอนุญาต/ใบรับรองฯ เป็นต้น การใช้บังคับบทกฎหมายว่าด้วยการศุลกากรและอำนาจพนักงานศุลกากร

๒.๔ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอุทธรณ์

๒.๕ กำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่

๒.๖ กำหนดบทกำหนดโทษกรณีที่มีการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

๓. ผลกระทบ

ปัจจุบันทั่วโลกกำลังเผชิญภัยคุกคามจากการก่อการร้ายที่เกี่ยวข้องกับ WMD ซึ่งชัยภูมิของประเทศไทยถือเป็นจุดยุทธศาสตร์การนำผ่านสินค้าเหล่านี้ไปสู่ผู้ก่อการร้ายได้สะดวก ดังนั้นหากประเทศไทยไม่มีการตรากฎหมายเพื่อป้องกันการค้าของประเทศไม่ให้เกิดไปเกี่ยวข้องกับ WMD อย่างมีประสิทธิภาพ ก็จะเป็นเหตุปัจจัยหนึ่งให้ไทยเสียภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นทางการค้า เนื่องจากไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามข้อมติฯ ประกอบกับไม่มีมาตรการควบคุมเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการก่อการร้ายและการยับยั้งการแพร่ขยาย WMD ที่เพียงพอจึงอาจทำให้ไทยสูญเสียโอกาสการเป็นศูนย์กลางการส่งออก การถ่ายลำ และการผ่านแดนสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD ในภูมิภาคอาเซียนตอนบน และสูญเสียโอกาสทางเศรษฐกิจจากการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) ที่จะเข้ามาลงทุนผลิตสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีที่มีความซับซ้อนและมูลค่าสูงในไทย นอกจากนี้ประเทศคู่ค้าอาจนำข้อมติฯ ดังกล่าวมากำหนดเป็น NTMs ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การส่งออกสินค้าของไทยอีกด้วย

๔. ความหมายของสินค้าที่ใช้ได้สองทางและอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

“สินค้าที่ใช้ได้สองทาง” หมายถึง สินค้าที่สามารถนำไปใช้ได้ทั้งทางการพาณิชย์ และการทหาร โดยการนำไปใช้ออกแบบ พัฒนา ผลิต ใช้ ดัดแปลง จัดเก็บ ลำเลียง หรือกระทำด้วย ประการใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้สินค้าที่ใช้ได้สองทางเป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาต และกำหนดสินค้าที่ต้องปฏิบัติตามมาตรการจัดระเบียบในการส่งออก ปี พ.ศ.๒๕๕๘ ซึ่งประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ที่มาของกฎหมายนี้ : ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การสหประชาชาติ และเข้าร่วมปฏิบัติตามมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UNSCR) ซึ่งกำหนดมาตรการในการป้องกันการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงให้มีการควบคุมสินค้าที่ใช้ได้สองทาง (Dual-use Items) หรือสินค้าอื่นใดที่เกี่ยวข้อง

^๒สินค้าที่ใช้ได้สองทาง (Dual-use Items : DUI), สืบค้นได้จาก <http://www.nipponexpress-necl.co.th/knowledge-th1.html> ข้อมูล ณ วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๑

ความหมายของ “อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง” : หมายความว่า อาวุธนิวเคลียร์ อาวุธเคมี อาวุธชีวภาพ และอาวุธอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตมนุษย์จำนวนมากหรือต่อสิ่งแวดล้อมอย่างร้ายแรง รวมทั้ง ระบบนำวิถีด้วยจรวด ขีปนาวุธ หรือระบบไร้คนขับอื่น ๆ ของอาวุธดังกล่าว

ประเภทของอาวุธทำลายล้างสูงอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง^๓

อาวุธทำลายล้างสูง (Weapons of Mass Destruction) มีอยู่ ๓ ชนิด คือ ๑) อาวุธนิวเคลียร์ ๒) อาวุธเคมี และ ๓) อาวุธชีวภาพ อาวุธทำลายล้างสูงนี้มีความแตกต่างจากอาวุธปกติ (Conventional Weapons) ตรงที่ ๑) แม้ว่าจะเป็นอาวุธมีขนาดเล็กและราคาไม่แพงมาก แต่มีอานุภาพในการทำลายล้างสูงมาก และ ๒) เป็นอาวุธที่ไม่สามารถเลือกสังหารระหว่างทหารกับพลเรือนได้ เมื่อถูกติดตั้งไว้ในขีปนาวุธก็จะสามารถยิงหรือปล่อยออกจากดินแดนของรัฐหนึ่งไปทำลายล้างดินแดนของอีกรัฐหนึ่งได้ แต่จวบจนกระทั่งทุกวันนี้ ยังไม่มีการใช้อาวุธทำลายล้างสูงนี้ทำลายล้างกันเลย กระนั้นก็ตามเพียงแค่พูดจาข่มขู่ว่าจะใช้มันเท่านั้น ก็จะเป็นเรื่องใหญ่โตเป็นการคุกคามต่อบุรณภาพแห่งดินแดนและความมั่นคงปลอดภัยของรัฐต่าง ๆ ในระบบระหว่างประเทศเสียแล้ว และที่มีความวิตกกังวลกันในทุกวันนี้ก็คือกลัวว่า มันจะแพร่กระจายไปตกอยู่ในความครอบครองของรัฐต่าง ๆ จำนวนมากรัฐขึ้น และจะตกไปอยู่ในความครอบครองของตัวแสดงที่มีใช้รัฐ (Non-state actors) เช่น กลุ่มผู้ก่อการร้าย เป็นต้น

กิจกรรมทางการค้าระหว่างประเทศที่กฎหมายนี้ควบคุม

- Export : ส่งออก
- Re-export : นำเข้าชั่วคราว
- Transit : ผ่านแดน
- Transship : ถ่ายลำ
- Brokering : นายหน้าหรือคนกลาง สั่งสินค้าจากประเทศหนึ่งไปขายอีกประเทศหนึ่ง

๕. ระบบการบริหารการค้าสินค้าที่ใช้ได้สองทาง^๔ (Trade Management System of Dual-Use Items : TMD)

๑. สินค้าที่ใช้ได้สองทาง (Dual-Use Items : DUI) คือสินค้าประเภทใดสินค้าที่มีการซื้อขายทั่วไป แต่สามารถนำไปใช้ออกแบบ/พัฒนา/ผลิต/ใช้/ดัดแปลงเป็นอาวุธที่สามารถก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อสิ่งมีชีวิต สิ่งก่อสร้าง และสภาพแวดล้อมในวงกว้าง ได้แก่ อาวุธนิวเคลียร์ อาวุธรังสี อาวุธเคมี และอาวุธชีวภาพ เป็นต้น หรือที่เรียกว่า อาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง (Weapons of Mass Destruction :WMD)

๒. ตัวอย่างของสินค้าที่ใช้ได้สองทางที่สามารถพบเห็นโดยทั่วไป มีอะไรบ้าง

๒.๑ เส้นใยคาร์บอนไฟเบอร์ เป็นวัสดุที่ใช้ในการผลิตไม้เทนนิส ไม้กอล์ฟ และอุปกรณ์กีฬาอื่น ๆ ในขณะเดียวกันก็สามารถนำไปใช้ผลิตเป็นชิ้นส่วนขีปนาวุธได้

^๓ ทองใบ ธีรพันธ์ทางกูร, อาวุธทำลายล้างสูง สืบค้นได้จาก <http://www.rtna.ac.th/departments/Law/Thongbai%20%20article3.htm> ข้อมูล ณ วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๑

^๔ ระบบการบริหารการค้าสินค้าที่ใช้ได้สองทาง, กรมการค้าต่างประเทศ, สืบค้นข้อมูลได้จาก www.ditp.go.th ข้อมูล ณ วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๖๑

๒.๒ เชื้อไวรัส สามารถใช้ผลิตเป็นเซรัมได้ แต่ก็สามารถนำไปใช้ผลิตเป็นอาวุธชีวภาพ ซึ่งจะทำลายระบบทางเดินหายใจและระบบประสาท

๒.๓ สารโปแตสเซียมไซยาไนด์ สามารถใช้ทำความสะอาดโลหะหรือสกัดสินแร่ แต่ก็สามารถนำไปใช้ผลิตเป็นอาวุธเคมี ซึ่งจะทำลายหลอดเลือดและเป็นพิษต่อประสาทส่วนกลาง

๒.๔ เครื่องหมักเชื้อ สามารถใช้ในอุตสาหกรรมอาหาร เช่น การผลิตไวน์และเบียร์ และใช้ในการผลิตยาและวัคซีน ขณะเดียวกันก็สามารถใช้ในการผลิตเชื้อโรคและสารพิษได้

๒.๕ เครื่องวัดความเร่ง ใช้ในการควบคุมถุงลมนิรภัยของรถยนต์หรือใช้ตรวจจับความแรงของแผ่นดินไหว แต่ก็สามารถนำไปใช้ในด้านขีปนาวุธได้

๒.๖ มาร์นิงสตีล (Maraging Steel) ใช้ในการผลิตโครงจักรยานและหน้าไม้กอล์ฟ แต่ก็สามารถนำไปใช้เสริมสมรรถนะยูเรเนียมได้

๓. ระบบการบริหารการค้าสินค้าที่ใช้ได้สองทาง (Trade Management System of Dual-Use Items : TMD) คืออะไร และทำไมจึงต้องมี

เนื่องจากตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ ว่าด้วยการไม่แพร่ขยาย WMD กำหนดให้ประเทศสมาชิก รวมทั้งไทย มีระบบควบคุมการส่งออก ผ่านแดน ถ้ายำ การนำเข้ามาแล้วส่งกลับออกไปของสินค้าที่ใช้ได้สองทางและการควบคุมนายหน้า ในการป้องกันความเสี่ยงไม่ให้ผู้ใช่ปลายทางนำสินค้านี้ไปผลิตอาวุธ WMD ได้ ดังนั้นระบบ TMD จึงเป็นมาตรการทางการค้าในการป้องกันการแพร่ขยายอาวุธ WMD ในขณะเดียวกันระบบ TMD ยังเป็นมาตรการทางการค้าเชิงรุกที่นอกจากจะสามารถช่วยป้องกันการลักลอบใช้ไทยเป็นประเทศนำผ่านสินค้าฯ อย่างผิดกฎหมายซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศแล้ว ยังช่วยส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางการขนส่งสินค้าฯ ในภูมิภาคอาเซียน รวมทั้งยังมีส่วนช่วยดึงดูดการลงทุนการผลิตสินค้าฯ ที่ต้องใช้เทคโนโลยีระดับสูงเพื่อเป็นฐานการผลิตสินค้านี้ด้วย

๔. กิจกรรมทางการค้าที่เกี่ยวข้องกับระบบ TMD ของไทย มีอะไรบ้าง

ปัจจุบันกรมการค้าต่างประเทศอยู่ระหว่างพัฒนาระบบ TMD โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ และกิจกรรมทางการค้าที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การส่งออก รวมถึงการนำเข้า มีความหมายดังต่อไปนี้

๔.๑ การส่งออก หมายถึง ส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร

๔.๒ การนำเข้า หมายถึง ส่งสินค้าจากประเทศใดประเทศหนึ่งผ่านราชอาณาจักรไปประเทศที่สาม ไม่ว่าจะมีการเปลี่ยนถ่ายพาหนะหรือไม่ก็ตาม

การควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

ความเป็นมา

ไทยในฐานะประเทศสมาชิกสหประชาชาติต้องปฏิบัติตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ที่ 1540 (UNSCR 1540) ซึ่งกำหนดให้ประเทศสมาชิกมีมาตรการป้องกัน WMD รวมถึง DUI โดยให้มีการกำกับดูแลการส่งออก การเป็นนายหน้า การสนับสนุนทางการเงิน การผ่านแดน การถ่ายลำสินค้าดังกล่าว และการถ่ายโอนเทคโนโลยีและซอฟต์แวร์ ตลอดจนต้องมีบทลงโทษอย่างเหมาะสม

ความสำคัญและประโยชน์ของระบบ TCWMD

- ส่งเสริมการลงทุนการผลิต DUI จากต่างประเทศ
- เพิ่มมูลค่าทางการค้า DUI ที่ไทยมีศักยภาพในการผลิต
- ป้องกันการส่งผ่าน DUI ไปยังกลุ่ม / บุคคลที่เป็นภัยต่อความมั่นคง
- สร้างความเชื่อมั่นและเพิ่มศักยภาพทางการแข่งขันการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD ของไทย
- ป้องกันไม่ให้ประเทศคู่ค้าใช้เป็นมาตรการทางการค้าที่มีใช้ภาษี (Non-tariff Measures : NTMs)
- เป็นศูนย์กลางการส่งออก ถ่ายลำ ผ่านแดน DUI ของภูมิภาคอาเซียนตอนบนที่มีประสิทธิภาพและปลอดภัย

Weapons of mass destruction : WMD

อาวุธนิวเคลียร์ อาวุธชีวภาพ อาวุธเคมี หรืออาวุธ อินไดซึ่งมีอานุภาพที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตมนุษย์ สัตว์ พืช จำนวนมาก หรือต่อสิ่งแวดล้อมอย่างร้ายแรงทำนองเดียวกับอาวุธดังกล่าว รวมทั้งระบบการส่งอาวุธ ส่วนประกอบ หรืออุปกรณ์ของอาวุธนั้นด้วย

Qual- se tems : DUI

สินค้าที่นำไปใช้ได้ทั้งในทางพลเรือนและทางทหาร โดยสามารถนำไปใช้ออกแบบ พัฒนาผลิต ใช้ ตัดแปลง จัดเก็บ ลำเลียง หรือกระทำด้วยประการใดๆ เพื่อให้ได้มาซึ่ง WMD

บทความที่เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธ ที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.*

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ โดยมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงอันเป็นการกำหนดกลไกในการควบคุมสินค้าดังกล่าวเพื่อที่จะสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีที่ประเทศไทยในฐานะประเทศสมาชิก องค์การสหประชาชาติมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติตามที่กำหนดในข้อ ๒๕ ของกฎบัตรสหประชาชาติ

ข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงประกอบด้วยข้อมติที่เกี่ยวข้องหลายข้อมติ ได้แก่ ข้อมติฯ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔) ข้อมติฯ ๑๖๗๓ (๒๐๐๖) ข้อมติฯ ๑๘๑๐ (๒๐๐๘) ข้อมติฯ ๑๙๗๗ (๒๐๑๑) และข้อมติฯ ๒๐๕๕ (๒๐๑๒) มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้ประเทศต่าง ๆ ต้องมีมาตรการภายในประเทศในการป้องกันการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ตลอดจนสินค้าทั่วไปที่เกี่ยวข้องที่สามารถนำไปใช้ออกแบบ พัฒนา หรือกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตมนุษย์ สัตว์ หรือพืชในวงกว้าง หรือต่อสิ่งแวดล้อมอย่างร้ายแรง ตลอดจนสินค้าทั่วไปที่สามารถนำไปประกอบ พัฒนา เสริมสร้าง และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

สำหรับประเทศไทยสินค้าที่ใช้ประโยชน์ที่ได้สองทางถือว่าเป็นเรื่องใหม่ เนื่องจากรัฐบาลไทยได้ให้การรับรองข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งองค์การสหประชาชาติว่าด้วยการไม่แพร่ขยายอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง ที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔) (United Nations Security Council Resolution – UNSCR 1540 (2004)) ซึ่งกำหนดให้ประเทศสมาชิกบังคับใช้กฎหมายเพื่อห้ามผลิต จัดหาให้ได้มา ครอบครอง พัฒนา ขนส่ง หรือใช้อาวุธนิวเคลียร์ อาวุธเคมี หรืออาวุธชีวภาพ และเครื่องส่ง เพื่อวัตถุประสงค์ในการก่อการร้าย และจัดทำระบบควบคุมการส่งออกสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทาง การส่งผ่าน การขนถ่ายลำ และการนำเข้ามาเพื่อส่งกลับออกไป เพื่อป้องกันการแพร่ขยายอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง

ในส่วนของประเทศไทย^๑ ระบบการควบคุมการส่งออกของประเทศเป็นการควบคุมการส่งออกโดยกฎหมายหลายฉบับ กฎหมายแต่ละฉบับจะใช้สำหรับการควบคุมการส่งออกภายใต้เจตนารมณ์เฉพาะของกฎหมายนั้นๆ ไม่ว่าจะเป็นการควบคุมการส่งออกเพื่อจัดระเบียบทางการค้า การควบคุมการส่งออกเพื่อความปลอดภัยของประเทศชาติและประชาชน และการควบคุมการส่งออกเพื่อความมั่นคงและสวัสดิภาพของประชาชน

* เรียบเรียงโดย นางพัชรา พุกเศรษฐี วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

^๑ พัชรินทร์ พัฒนะพงศ์พันธ์, “มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการส่งออกสินค้า ที่ใช้ประโยชน์ได้สองทาง Legal Measures to Regulate the Export of Dual – Use” สืบค้นได้จาก mis.krirk.ac.th/librarytext/LAW/2556/พัชรินทร์/บทความ.doc น. ๕-๑๔. ข้อมูล ณ วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๑

การควบคุมการส่งออกสำหรับสินค้าประเภทต่าง ๆ จึงมีหลักเกณฑ์และโครงสร้างในการควบคุม การปฏิบัติตามกฎหมาย รวมทั้งการกำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อควบคุมตรวจสอบ การดำเนินการตามกฎหมายที่แตกต่างกันและเป็นการดำเนินการที่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของ หน่วยงานแยกต่างหากจากกัน

การควบคุมการส่งออกของประเทศไทยดำเนินการภายใต้กฎหมายหลายฉบับ โดยจะจำแนก ตามความรับผิดชอบของหน่วยงานสามารถสรุปได้ดังนี้

๑. กระทรวงกลาโหม โดยกรมการอุตสาหกรรมทหารดูแลอาวุธยุทธภัณฑ์และสิ่งที่ใช้ในทาง สงคราม และสารเคมีภายใต้พระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ซึ่งอาวุธยุทธภัณฑ์ และสิ่งที่ใช้ในทางสงคราม พ.ศ. ๒๔๙๕ และพระราชกฤษฎีกาควบคุมการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ซึ่งอาวุธยุทธภัณฑ์และสิ่งที่ใช้ในทางสงคราม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒

๒. กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม ดูแลสารเคมีที่เป็นพิษและสารตั้งต้น ภายใต้พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕

๓. กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ดูแลสารชีวภาพ เชื้อโรคและพิษจากสัตว์ ภายใต้พระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๒๕

๔. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ดูแลวัสดุต้นกำลัง วัสดุ นิวเคลียร์พิเศษ และวัสดุพลอย ภายใต้พระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔

๕. กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมการค้าต่างประเทศ สามารถใช้อำนาจภายใต้พระราชบัญญัติการส่งออก ไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒

๖. กระทรวงการคลัง โดยกรมศุลกากร ดูแลรับผิดชอบ การนำเข้า การส่งออก การนำเข้ามาแล้ว ส่งออก การส่งผ่าน การขนถ่ายลำ ภายใต้พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๔๖๙

หากพิจารณาจากกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกข้างต้นแล้วจะเห็นได้ว่า ไม่ปรากฏกฎหมาย ฉบับใดที่ให้การควบคุมการส่งออกสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทางไว้โดยเฉพาะ จะมีแต่เพียงการควบคุม การส่งออกสินค้าหรือวัตถุที่เป็นอันตรายโดยสภาพเท่านั้น

การควบคุมการส่งออกสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทางในต่างประเทศ ได้มีกฎหมายควบคุม การส่งออกสินค้าประเภทนี้ไว้เป็นการเฉพาะเพื่อควบคุมและป้องกันการส่งออกสินค้าประเภทนี้โดย ไม่ได้รับอนุญาต

สหภาพยุโรป มีมาตรการในการควบคุมสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทาง ซึ่งสามารถแยกได้เป็น ๔ กรณี ดังนี้

๑) ประเภทของสินค้าที่ถูกควบคุม Council Regulation (EC) No. 428/2009 จะกำหนด ประเภทของสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทางไว้เป็นบัญชีแนบท้าย โดยสินค้าที่ถูกควบคุมนั้นรวมถึงสิ่ง ที่ไม่อาจจับต้องได้ด้วย เช่น เทคโนโลยีและซอฟต์แวร์ เป็นต้น

๒) การดำเนินการในการควบคุม Council Regulation (EC) No. 428/2009 จะกำหนดวิธีการ ดำเนินการใน ๒ กรณี คือ

(๑) การส่งออกซึ่งได้มีการให้คำจำกัดความไว้ตามมาตรา ๒ ของ Council Regulation (EC) No. 428/2009 และหมายความรวมถึงการส่งข้อมูลซอฟต์แวร์และเทคโนโลยีด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ใด ๆ หรือทางโทรสาร ทางโทรศัพท์ หรือด้วยวิธีการใด ๆ ออกไปยังผู้รับที่อยู่นอกสหภาพยุโรป

(๒) การส่งผ่าน (transit) ซึ่งตามมาตรา ๒ ของ Council Regulation (EC) No. 428/2009 ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่าหมายถึง การขนส่งสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทางที่ไม่ใช่การขนส่งภายในสหภาพยุโรป ซึ่งเข้ามาหรือผ่านเขตศุลกากรพิเศษ (custom territory) ของสหภาพยุโรป โดยมีปลายทางนอกสหภาพยุโรป

๓) ระบบการควบคุม Council Regulation(EC) No. 428/2009 กำหนดให้การส่งออกสินค้าที่ถูกระบุไว้ในบัญชีแนบท้าย จะต้องได้รับการอนุญาตจากพนักงานก่อนจึงจะสามารถทำการส่งออกได้ นอกจากนี้ตามมาตรา ๓ ประกอบกับมาตรา ๔ ของ Regulation ดังกล่าวยังกำหนดว่า กรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุให้เชื่อได้ว่าสินค้าใดอาจถูกนำไปเพื่อวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตหรือพัฒนาอาวุธที่มีอานุภาพในการทำลายล้างสูง พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจที่จะกำหนดให้สินค้านั้นต้องได้รับอนุญาตการส่งออกได้ แม้ว่าสินค้านั้นจะไม่ใช่สินค้าที่อยู่ในรายการควบคุมตามรายการบัญชีแนบท้ายในภาคผนวก ๑ ก็ตาม

๔) ระบบการตรวจสอบเพิ่มเติมในการตรวจสอบการควบคุมการส่งออกของสหภาพยุโรป นอกจากจะมีระบบการตรวจสอบเป็นการทั่วไปแล้ว ยังมีการรับรองให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจในการตรวจสอบหากเป็นที่สงสัยว่าเป็นการส่งออกสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทางอันมีวัตถุประสงค์เพื่อการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

อีกทั้งยังได้มีการกำหนดวิธีการปฏิบัติในการส่งออกสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทางของผู้ส่งออก โดยกำหนดให้ผู้ส่งออกจะต้องแจ้งข้อมูล ดังนี้

(๑) อธิบายถึงคุณลักษณะของสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทาง

(๒) ปริมาณของสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทางที่จะทำการส่งออก

(๓) ชื่อและที่อยู่ของผู้ที่ทำการส่งออกสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทาง รวมถึงชื่อและที่อยู่ของผู้รับ

(๔) สถานที่ หรือผู้รับปลายทางของสินค้านั้น (หากรู้)

พร้อมทั้งได้กำหนดให้การส่งออกสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทางนั้นจะต้องผ่านขั้นตอนของศุลกากรด้วย เช่น จะต้องมีการพิสูจน์เอกสารในการส่งออก และมีการตรวจเช็คสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทางที่ปรากฏในรายการการส่งออกอย่างเข้มงวด เป็นต้น

ประเทศฟินแลนด์ ซึ่งเป็นประเทศสมาชิกของสหภาพยุโรป การออกกฎหมายจึงต้องให้สอดคล้องกับกฎระเบียบของสหภาพยุโรป ซึ่งอาจสรุปได้ดังนี้ คือ ประเทศฟินแลนด์ได้บัญญัติกฎหมายการควบคุมการส่งออกสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทางซึ่งใช้บังคับภายในรัฐมีชื่อว่า Act on the Control of Exports of Dual-Use Goods โดยกำหนดให้กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมมีบทบาทที่สำคัญในหลายกรณีที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทาง เช่น อำนาจในการอนุญาตให้ผู้ส่งออกสามารถส่งออกสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทางออกนอกประเทศได้ เป็นต้น และกำหนดให้อำนาจในการส่งออกสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทางนั้นอยู่ภายใต้การควบคุมของศุลกากร

การกำหนดประเภทของผู้ได้รับอนุญาตให้สามารถส่งออกสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทาง โดยจะแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

(๑) เอกชนที่ได้รับอนุญาต ประเทศฟินแลนด์กำหนดให้เอกชน ผู้รับอนุญาตจะต้องได้รับใบอนุญาตในการส่งออกสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทาง โดยใบอนุญาตดังกล่าวจะมีระยะเวลาการอนุญาต ๑ ปี และจะต้องส่งให้กับประเทศปลายทางที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตนั้นเท่านั้น

(๒) ใบอนุญาตสากล เป็นใบอนุญาตที่ออกให้เฉพาะสำหรับผู้ส่งออกที่ส่งออกเฉพาะสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทาง โดยจะสามารถที่จะส่งออกสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทางไปได้ทั้งประเทศที่กำหนดได้โดยไม่จำกัดจำนวนประเทศ ซึ่งใบอนุญาตดังกล่าวจะมีระยะเวลาการอนุญาต ๒ ปี

(๓) ใบอนุญาตเป็นการทั่วไป เป็นใบอนุญาตที่ออกให้เป็นการทั่วไปที่ออกให้แก่ผู้ส่งออกที่ทำการส่งออกสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทาง ซึ่งผู้ส่งออกดังกล่าวจะต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงการต่างประเทศ

ซึ่งผู้ที่ทำการส่งออกสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทางจากประเทศฟินแลนด์ไปยังประเทศอื่นจะต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมให้สามารถทำการส่งออกสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทางได้ และในการส่งออกสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทางนั้น ก็จะต้องผ่านการตรวจสอบจากกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมและศุลกากรด้วย ผู้ส่งออกจึงจะสามารถทำการส่งออกสินค้าดังกล่าวได้

ประเทศสหรัฐอเมริกา มีการกำหนดประเภทของสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทางไว้ใน Commerce Control List (CCL) ไว้ ๑๐ ประเภท คือ

๑. ส่วนประกอบ วัตถุ และอุปกรณ์ของอาวุธนิวเคลียร์
๒. วัสดุ สารเคมี จุลินทรีย์ และสารพิษ
๓. วัสดุที่เกี่ยวข้องกับการประมวลผล
๔. อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์
๕. เครื่องคอมพิวเตอร์
๖. เครื่องมือสื่อสารและข้อมูลความปลอดภัย
๗. เลเซอร์และระบบตรวจจับ
๘. ระบบการนำทาง และ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเกี่ยวกับอุปกรณ์ไฟฟ้า
๙. สิ่งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทะเล
๑๐. ระบบขับเคลื่อนยานอวกาศและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง

ซึ่งนอกจากประเภททั้ง ๑๐ ประเภทข้างต้นแล้ว ในแต่ละประเภทยังแบ่งออกเป็น ๕ กลุ่ม โดยจะเรียงตามตัวอักษรดังนี้

- A – Equipment, Assemblies and Components
- B – Test, Inspection and Production Equipment
- C – Materials
- D – Software
- E – Technology

และนอกจากการจัดประเภทของสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทางแล้ว ประเทศสหรัฐอเมริกา ยังได้กำหนดให้ผู้ที่จะส่งออกสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทางดังกล่าว จะต้องได้รับใบอนุญาตหรือได้รับอนุญาตจากราชการก่อนจึงจะสามารถทำการส่งออกสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทางไปยังประเทศอื่น ๆ ได้ อีกทั้ง ยังมีการกำหนดประเทศปลายทางที่จะทำการส่งออกสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทาง ซึ่งประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีการกำหนดประเทศปลายทางให้แก่ผู้ที่ทำการส่งออกสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทาง โดยประเทศปลายทางที่ถูกกำหนดนั้นส่วนใหญ่จะเป็นประเทศที่มีความเสี่ยงต่อการก่อการร้าย

โดยกำหนดให้หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแล และควบคุมการส่งออกสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทาง คือ สำนักงานอุตสาหกรรมและความปลอดภัย กระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งจะทำหน้าที่ในการออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ที่มีความประสงค์ที่จะทำการส่งออกสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทาง และให้ศุลกากรมีอำนาจในการตรวจสอบความถูกต้องของสินค้าและการได้รับอนุญาต

จะเห็นได้ว่า ในต่างประเทศได้มีการกำหนดมาตรการที่รัดกุมสำหรับการควบคุมการส่งออกสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทางเอาไว้ ซึ่งจากการศึกษาพบว่า กฎหมายที่ใช้ควบคุมการส่งออกของไทยในปัจจุบันยังไม่สามารถใช้ควบคุมการส่งออกสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทางได้ เนื่องจากยังขาดความชัดเจนในเรื่องของคำนิยามที่ไม่ครอบคลุมถึงสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทาง อีกทั้ง ยังขาดองค์กรที่มีหน้าที่ในการควบคุมและกลไกที่ทำหน้าที่ในการควบคุม เพราะในปัจจุบันกฎหมายไทยให้การควบคุมเฉพาะสินค้าที่มีอันตรายโดยสภาพของสินค้านั้น และยังไม่ครอบคลุมถึงสินค้าที่ใช้ประโยชน์ได้สองทางที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ทั้งในเชิงพาณิชย์และทางการทหาร ซึ่งอาจจะไม่มีลักษณะเป็นสินค้าที่มีอันตรายโดยสภาพก็ได้

ประเทศเยอรมนี^๒

ประเทศสมาชิกของสหภาพยุโรป (EU) รวมไปถึงเยอรมนี ต้องปฏิบัติตามกฎในการควบคุมการส่งออกสินค้าที่ใช้ได้สองทาง โดยสินค้าที่ใช้ได้สองทางหมายถึงสินค้าที่สามารถนำมาใช้ได้ทั่วไป (ทางพลเรือน) และสามารถนำมาใช้ได้ในด้านทหาร เช่น สารเคมี เครื่องจักร เทคโนโลยี และวัสดุบางชนิด โดยระเบียบของสหภาพยุโรป (EG) เลขที่ 428/2009 ลงวันที่ ๕ พ.ค. ๒๐๐๙ (EG-Dual-Use-VO) ที่ได้ระบุและกำหนดรายการสินค้าที่ถูกพิจารณาว่าเป็นสินค้าที่ใช้ได้สองทาง (dual-Use-items) และขั้นตอนการอนุญาต/การออกใบรับรองการส่งออก

การระบุว่าเป็นสินค้าที่ใช้ได้สองทาง

ในปัจจุบันมีจำนวน ๒๒ หมวดสินค้า (เอกสารแนบ ๑ ภาษาเยอรมัน) โดยวัดสินค้านี้ ไม่ใช่พิกัดศุลกากรเป็นเพียงการจัดหมวดสินค้าเท่านั้น ในส่วนสินค้าที่ใช้ได้สองทางที่เยอรมนีเห็นว่า ควรจัดให้เป็นสินค้าที่ใช้ได้สองทาง แต่ไม่มีรายชื่ออยู่ในระดับ EU นั้น BAFA ได้แสดงรายการให้เห็นในภาคผนวก I ข้อ B ในปัจจุบันจำนวน ๑๖ รายการ (เอกสารแนบ ๒ ภาษาเยอรมัน) ซึ่งหมายเลขในภาคผนวกนี้ ไม่ใช่พิกัดศุลกากรเช่นกัน BAFA มีระบบไดเรกทอรีสำหรับเปลี่ยนชื่อรายการให้เป็นพิกัดศุลกากร เพื่อความสะดวกสำหรับผู้ประกอบการ

ตามกฎข้อ ๓ ของ EG-Dual-Use-VO สินค้าทุกอย่างที่ที่อยู่ในมาตรา I ของ EG-Dual-Use-VO (ซึ่งรายชื่อดังกล่าวจะมีการปรับปรุงอยู่เรื่อย ๆ เพื่อให้ทันสมัย) จึงเป็นการตีความที่ผู้ส่งออกชาวเยอรมันจะตรวจสอบว่าสินค้าของตนอยู่ในรายชื่อที่อยู่ในเอกสารดังกล่าวหรือไม่ ซึ่งสามารถทำได้ง่ายผ่านช่องทางพิกัดอัตราศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์ (EZT - Elektronische Zolltarif) ซึ่งเป็นการตรวจสอบข้อมูล Online โดยทุกสินค้าจะมีพิกัดศุลกากร (HS Code) เมื่อตรวจสอบ HS Code ผ่าน EZT แล้ว ก็จะสามารถเห็นว่าสินค้านี้ต้องชำระภาษีเท่าใด ประเทศใดติดภาษีป้องกันการทุ่มตลาด (AD) และเห็นว่าเป็นสินค้านั้นอยู่ในรายชื่อสินค้าที่ใช้ได้สองทาง โดยสินค้าที่ต้องขอใบอนุญาตก็คือสินค้าตามกฎย่อหน้า 5 ๘ มาตรา ๑ ข้อ ๒

^๒ ข้อมูลจาก: สำนักตรวจสอบด้านการส่งออก และด้านเศรษฐกิจ (BAFA – Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle) และกรมศุลกากรเยอรมนี (zoll.de) สืบค้นข้อมูลได้จาก www.ditp.go.th/contents_attach/168648/168648.pdf ข้อมูล ณ วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๑

กฎการควบคุมเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ (AWV – Außenwirtschaftsverordnung) ที่ได้ระบุไว้ในภาคผนวก I ข้อ B

โดยสินค้าที่ใช้ได้สองทางให้กลุ่มสินค้าที่เป็นยุทธโศปกรณ์นั้น เยอรมนีอยู่ภายใต้กฎ และระเบียบจำนวนมาก และพยายามสร้างรายชื่อให้สอดคล้องกับกฎและระเบียบระดับนานาชาติเหล่านั้น โดย BAFA ได้แสดงหมวดสินค้าที่ใช้ได้สองทางให้กลุ่มสินค้าที่เป็นยุทธโศปกรณ์ไว้ในภาคผนวก I ข้อ A

สินค้าที่ไม่ได้ระบุว่าเป็นสินค้าที่ใช้ได้สองทาง

ตามกฎข้อ ๔ ของ EG-Dual-Use-VO แล้วนั้น สินค้าที่ไม่ได้ระบุไว้ว่าเป็นสินค้าที่ใช้ได้สองทางบางชนิดก็ยังคงต้องการใบอนุญาตเช่นกัน เพราะสินค้าบางชนิดติดกับข้อกำหนดของประเทศเยอรมนี ซึ่งสามารถดูได้ใน § ๙ AWW โดยในการขอใบอนุญาตสำหรับสินค้าที่ติดกับข้อกำหนดประเทศนั้น ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ในการใช้งานสินค้านั้นๆ กับตัวผู้ซื้อหรือประเทศคู่ค้านั้นเอง

โดยสินค้าที่ต้องการใบอนุญาตก็ต่อเมื่อเป็น

- สินค้าที่มีความเกี่ยวข้องกับด้านการผลิต การจัดการ การดูแลรักษา การเก็บรักษา การระบุที่อยู่ การแยกแยะ หรือการการปฏิบัติการเพื่อให้ได้มาใช้อาวุธ หรืออากาศยาน ไม่ว่าจะแบบพลังงานนิวเคลียร์ ชีวภาพ หรือแบบเคมี

- สินค้าที่สามารถนำไปจำหน่ายให้กับกลุ่มคน หรือประเทศใดประเทศหนึ่งที่ห้ามซื้อสินค้าเหล่านี้ (Embargo)

- ชิ้นส่วนสำหรับอาวุธยุทธโศปกรณ์ ที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

- เป็นสินค้าที่จะนำไปผลิต หรือจัดการด้านการใช้พลังงานนิวเคลียร์ทางพลเรือนในประเทศแอลจีเรีย อิรัก อิหร่าน อิสราเอล จอร์แดน ลิเบีย เกาหลีเหนือ ปากีสถาน และซีเรีย

โดยสินค้าด้านการทหารที่ต้องขอใบอนุญาตเมื่อเป็น

- ผลิตภัณฑ์ที่อยู่ในภาคผนวก I ของ EG-Dual-Use-VO ข้อ A

- อุปกรณ์ และชิ้นส่วนสำหรับด้าน การวิเคราะห์ การผลิต และการทดลอง สำหรับการพัฒนา และผลิตผลิตภัณฑ์ในหมวดที่อยู่ในภาคผนวก I ของ EG-Dual-Use-VO ข้อ A

- การใช้งานผลิตภัณฑ์ที่ยังไม่เสร็จที่มีความเกี่ยวข้องกับ ผลิตภัณฑ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับมาตรา I ของ EG-Dual-Use-VO ข้อ A

หน้าที่ที่จะต้องแจ้งสินค้าที่ไม่ได้ระบุว่าเป็นสินค้าที่ใช้ได้สองทาง

ถ้าผู้ส่งออกทราบว่าสินค้าที่จะส่งออกไปนั้นมีความเกี่ยวข้องกับสินค้าที่ใช้ได้สองทาง ผู้ส่งออกมีหน้าที่ที่จะต้องแจ้งให้ BAFA ทราบ ซึ่ง BAFA จะมีอำนาจในการตัดสินใจว่าจะต้องใช้ใบอนุญาต หรือไม่

หน่วยงานที่รับผิดชอบในเยอรมนี

หน่วยงานที่ดูแลเรื่องการออกใบอนุญาตได้แก่ สำนักตรวจสอบด้านการส่งออกและด้านเศรษฐกิจ (BAFA – Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle) สำนัก BAFA จะมีหน้าที่ในการให้ข้อมูลต่างๆ ให้รายชื่อสินค้าที่อยู่ในหมวดสินค้าที่ใช้ได้สองทางและออกหนังสือหมายเลข ๐ (Nullbescheide) และการเรียกเอกสารดังกล่าวว่า Nullbescheide เพราะการขอเอกสารดังกล่าว ไม่มีฟอร์มพิเศษจึงให้ใส่หมายเลข ๐ ลงไปในช่องที่ ๑๖ ในการขอใบอนุญาตส่งออก และเมื่อ BAFA ตรวจสอบแล้วว่าสินค้านั้นดังกล่าวไม่ต้องขอใบอนุญาตพิเศษก็จะออกใบ Nullbescheide ให้ ในสำนักตรวจสอบด้านการส่งออกและด้านเศรษฐกิจ (BAFA - Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle) ฝ่ายที่มีความสำคัญกับสินค้าที่ใช้ได้สองทางได้แก่ ฝ่ายการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งจะดูแลด้าน ๑.) การควบคุมการส่งออก ๒.) ข้อตกลงด้าน

อาวุธเคมี ๓.) การนำเข้า ๔.) ข้อตกลงด้านยุทธโธปกรณ์ ๕.) ความปลอดภัยด้านข้อมูลข่าวสารผ่านดาวเทียม ๖.) โครงการวิชาการ ๗.) การตรวจสอบเรือเดินสมุทร และ ๘.) การจัดส่งสารกัมมันตรังสีข้ามพรมแดน สศต. เบอร์ลิน ไคร์จ่อ โดยเลือกหัวข้อที่น่าสนใจ และน่าจะเป็นประโยชน์กับประเทศ และผู้ประกอบการไทยดังนี้

๑. การควบคุมการส่งออก

บริบทหลักของ BAFA ด้านการควบคุมการส่งออกก็คือ ตรวจสอบว่าสินค้า หรือผลิตภัณฑ์นั้นๆ ต้องขอใบอนุญาต หรือไม่ หรือสามารถขอใบอนุญาตได้หรือเปล่า ภายใต้หัวข้อ “การควบคุมการส่งออก” มีหัวข้อต่างๆ ที่ BAFA ภายใต้ฝ่ายควบคุมการส่งออกมีหน้าที่รับผิดชอบ

๑.๑. แบบฟอร์ม และการขออนุญาตต่างๆ

๑.๑.๑. ใบอนุญาตทั่วไป (Allgemeine Genehmigung) เป็นแบบฟอร์มพิเศษสำหรับขออนุญาตส่งออก เป็นฟอร์มที่มีอำนาจเหมือนกับฟอร์มส่งออกอื่นๆ แต่ไม่ต้องขออนุญาต ซึ่งแบบฟอร์มนี้มักจะออกโดย BAFA เพื่อแสดงให้เห็นว่าสินค้าที่ไม่ต้องขออนุญาตใดๆ และสามารถดำเนินการได้ต่าง ๆ ได้โดยอัตโนมัติเพราะได้รับอนุญาตตามข้อกำหนดต่างๆ เรียบร้อยแล้ว ซึ่งเมื่อสินค้าใดได้รับใบอนุญาตทั่วไปก็สามารถใช้งานได้ทันที ไม่ต้องขอใบอนุญาตเพิ่มเติมซึ่งดีต่อการวางแผนการส่งออกสินค้า โดยการใช้งานใบอนุญาตทั่วไปนั้น ต้องแจ้ง BAFA ก่อนมีการส่งออกครั้งแรก หรือ ๓๐ วันหลังจากวันที่ส่งออก ยกเว้นใบอนุญาตทั่วไป หมายเลข ๑๘ เท่านั้นที่ไม่ต้องลงทะเบียน โดยการแจ้งและลงทะเบียนต่างๆ ต้องปฏิบัติผ่าน ระบบ ELAN-K2-Ausfuhr-System ทาง Online เท่านั้น โดย BAFA จะแสดงใบอนุญาตทั่วไปให้ทราบในราชกิจจานุเบกษา (Bundesanzeiger) ในส่วนใบอนุญาตทั่วไปหมายเลข EU 001 ถึง EU 006 อยู่ในภาคผนวก II der Verordnung (EG) Nr. 428/2009 (EG-Dual-use-Verordnung) โดยสินค้าที่มีใบอนุญาตทั่วไปที่ไม่ได้ตั้งอยู่ในสหพันธ์ฯ แต่อยู่ใน EU ก็สามารถใช้อินเทอร์เน็ตใบอนุญาตทั่วไปนั้นได้เช่นกัน

๑.๑.๒. กฎควบคุมเพื่อต่อต้านการทรมาน (Anti-Folter-Verordnung) เป็นกฎควบคุม หมายเลข Nr. 1236/2005 ในกฎนี้แสดงให้เห็นว่าสินค้าใด ห้ามส่งออก หรือต้องขอใบอนุญาตสำหรับส่งออก เพราะผลิตภัณฑ์ดังกล่าวสามารถนำไปใช้ในการทรมาน การประหารชีวิต หรือการกระทำอื่น ๆ ที่นำมาซึ่งความอับอายสุดสุดได้

๑.๑.๓. การขอข้อมูลรายชื่อสินค้าเชิงเทคนิค (AzG-Auskunft zur Güterliste) เป็นการดำเนินการเชิงเทคนิคจะดำเนินการตรวจสอบเมื่อผลิตภัณฑ์นั้น ๆ ไม่ได้ถูกระบุไว้ใน ภาคผนวก I ของ EG-Dual-use-Verordnung และ/หรือ ในภาคผนวก I ของ AWW โดยมักจะมีการขอ AzG ก็ต่อเมื่อศุลกากรต้องการใช้เป็นพยานตามข้อกำหนด S ๑๔ Abs. ๑ AWW สิ่งสำคัญที่ต้องทราบก็คือ AzG นั้นไม่ใช่ใบอนุญาต และจะไม่ระบุเหตุผล ที่ต้องการส่งออกอย่างชัดเจน โดยในระหว่างขั้นตอนการตรวจสอบด้าน AzG นั้น จะไม่มีการตรวจสอบถึงกฎระเบียบของ Embargo, ด้านการขอใบอนุญาตสินค้าใช้ได้สองทาง หรือ AWW แต่อย่างใด โดยขั้นตอนการตรวจสอบ AzG นั้นไม่ตรวจสอบสินค้า ที่อยู่ภายใต้กฎข้อบังคับ Embargoverordnungen, Anti-Folter-Verordnung และ Feuerwaffenverordnung อีกทั้งจะไม่มีการตรวจสอบ AzG เมื่อผลิตภัณฑ์นั้น ๆ เป็น

๑) เป็นสินค้า และผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับ ภาคผนวก I ของ EG-Dual-use-Verordnung และ/หรือ ในภาคผนวก I ของ AWW

๒) เป็นสินค้า และผลิตภัณฑ์ที่มีความสำคัญกับธุรกิจของใครเพียงคนเดียว

๓) ผู้ยื่นคำขอเป็นธนาคาร บริษัทส่งสินค้าหรือบริษัท/สถาบันต่างชาติ

๔) เป็นสินค้า ทั้งแคตตาล็อก

- ๕) เป็นการตรวจสอบเครื่องจักรขนาดใหญ่ เช่น โรงกลั่นน้ำมัน หรือโรงไฟฟ้า และ
- ๖) เป็นการตรวจสอบเทคโนโลยี

๑.๑.๔. ใบอนุญาตเฉพาะกิจ (Einzelgenehmigung) จะใช้สำหรับการส่งออก โดยใบอนุญาตนี้จะผูกพันกับตัวผู้ขอ และตัวผู้รับ จึงต้องขอใหม่ทุกครั้งที่มีการส่งออก หรือต้องการจะส่งออก ใบอนุญาตนี้จะใช้ได้ในการส่งออกสินค้ายังผู้ที่ได้ระบุไว้เท่านั้น และมีอายุการใช้งานจำกัด โดยปกติแล้วจะมีอายุการใช้งาน ๑ ปี โดยหลังจากที่มีการตรวจสอบแล้วว่าสินค้านี้ไม่ต้องขอ ใบอนุญาตพิเศษ BAFA ก็จะสามารถส่งออก Nullbescheide ให้ โดยใบอนุญาตดังกล่าวจะใช้ได้เฉพาะกับบุคคลที่เกี่ยวข้องเท่านั้นไม่สามารถโอนย้ายได้

๑.๑.๕. กฎควบคุมการใช้อาวุธปืน (Feuerwaffenverordnung) นั้นเป็นกฎของสหภาพยุโรป (EU) Nr. 258/2012 เริ่มใช้เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๐๑๓ พร้อมกันทั่วทั้ง EU ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องการส่งออกอาวุธปืน การส่งออกอาวุธปืนตามภาคผนวก I ของกฎนี้จะต้องได้รับใบอนุญาต ตามข้อกำหนดข้อ ๔ นอกเสียว่ามีข้อบังคับให้ต้องขอใบอนุญาต ตามข้อ 5 § Abs. 1 ของ AWW แล้ว

๑.๒. การยื่นคำขอ

๑.๒.๑. ผู้รับผิดชอบในการส่งออก (AV – Ausführverantwortlichen) รัฐบาลเยอรมนีได้ตัดสินใจว่า จะต้องตรวจสอบความน่าเชื่อถือของผู้ส่งออกเพื่อป้องกันไม่ให้อาวุธสงครามตกไปอยู่ในมือของบุคคล หรือองค์กรที่ไม่พึงประสงค์ได้ จึงเป็นหน้าที่ของภาครัฐที่จะต้องตรวจสอบ สินค้าใช้ได้สองทางอย่างจริงจัง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องแจ้งชื่อ AV ให้กับ BAFA ทราบ ซึ่งรายชื่อ AV นั้นจะต้องเป็นชื่อบุคคลที่มีความรับผิดชอบในบริษัทนั้น เช่น ผู้บริหาร หรือเจ้าของบริษัท โดยตำแหน่ง AV นั้นจะคงอยู่จนกว่าจะมีการยกเลิกอย่างเป็นทางการ โดยการจะเป็น AV ต้องมีการเอกสารแต่งตั้ง AV (Formular AV1) ซึ่งนอกจากเอกสารนี้แล้ว จะต้องเอาเอกสารแสดงความเป็นนิติบุคคลมาขึ้นแนบด้วย โดย AV จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบ ผลิตภัณฑ์/สินค้าเป็นเวลา ๑ ปี โดยต้องลงนามแสดงความจำนงในเอกสารแสดงความจำนงว่าจะเป็นผู้รับผิดชอบ (Formular AV2) ถ้าเอกสารดังกล่าวหมดอายุ VA จะต้องเป็นผู้ลงนามใหม่ และถ้ามีการยื่นเอกสารผ่านระบบ ELAN-K2 ซึ่งเป็นระบบ Online ตัว VA จะต้องเป็นผู้แสดงตนในช่วงกลางระบบ สำหรับ VA มีความเข้าใจด้านภาษาเยอรมัน ไม่มากนัก BAFA มีเอกสารแปล Formular AV1 และ 2 อย่างไม่เป็นทางการเตรียมให้รับทราบ

๑.๒.๒. ระบบ ELAN – K2 - สำนัก BAFA เตรียมระบบ ELAN-K2 ไว้สำหรับจัดเตรียมเอกสาร ปรมาศจากค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกเกือบทั้งหมดไว้ในระบบดังกล่าว ซึ่งการยื่นคำขอทั้งหมดแทบจะไม่ต้องใช้กระดาษเลย มีฟังก์ชันสำหรับแนบเอกสารแบบ PDF ในระบบด้วย ถ้าระบบมีความต้องการเอกสารแนบในกรณีที่มีข้อสงสัย ระบบมีช่องสำหรับให้กรอกรหัสส่งเพื่อจัดส่งให้เจ้าหน้าที่ที่ดูแลเป็นผู้ตอบคำถามต่อไป

๑.๒.๓. EORI - Nummer หรือ (Economic Operators Registration and Identification Number) เป็นพิกัดศุลกากรที่ใช้ทั่วทั้ง EU ซึ่งศุลกากรเยอรมันได้ปรับพิกัดศุลกากรให้สอดคล้องกับ EORI-Nummer และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ ๒๐๐๙ เป็นต้นมา ซึ่งหมายเลข EORI - Nummer มีความสำคัญในการกรอกข้อมูลในระบบ ELAN – K2

๒. ข้อตกลงด้านอาวุธเคมี ตามอนุสัญญาว่าด้วยอาวุธเคมี (CWÜ -Das Chemiewaffenübereinkommen) ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๑๙๙๓ (BGBl. II 14.7.1994, หน้า ๘๐๖ ff.) ประเทศต่างๆ ได้ร่วมลงนามลดและทำลายอาวุธเคมี โดยใน CWÜ ยังบังคับให้มีการตรวจสอบ การใช้ การผลิต การรักษา การซื้อขาย และ

การแพร่กระจายของสารเคมีที่ใช้ได้สองทาง โดย BAFA มีหน้าที่ดูแลและตรวจสอบการใช้สารเคมีที่ใช้ได้สองทางภาคพลเรือน ซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบและให้ใบอนุญาตกับสินค้าดังกล่าว

๓. การนำเข้า

๓.๑. เหล็ก และผลิตภัณฑ์จากเหล็ก ตามกฎ (EU) 2016/670 ของสหภาพยุโรป ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๐๑๖ คณะกรรมาธิการ EU บังคับให้มีการตรวจสอบการนำเข้าสินค้า เหล็ก และผลิตภัณฑ์จากเหล็กจากประเทศนอกเขต EU โดยกรมศุลกากรต้องการเอกสารการตรวจสอบการนำเข้า ตั้งแต่วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๐๑๖ - ๑๕ พฤษภาคม ๒๐๒๐ โดยการนำเข้าสินค้านี้มีน้ำหนักไม่เกิน ๒,๕๐๐ กิโลกรัม จะไม่ถูกตรวจสอบ โดยรายละเอียดปลีกย่อยต้องประสานกับทางศุลกากรอีกครั้ง เพราะบางสินค้าก็สามารถส่งเกิน ๒,๕๐๐ กิโลกรัม และไม่ต้องใช้เอกสารการตรวจสอบการนำเข้า ขึ้นอยู่กับ TARIC-Code

๓.๒. การออก และตรวจสอบหนังสือรับรองสินค้านำเข้าระหว่างประเทศ (IEB - Die Internationale Einfuhrbescheinigung) นั้นจะออกให้ เมื่อหน่วยราชการที่ประเทศที่ส่งสินค้าออก ต้องการเอกสารดังกล่าว ซึ่งผู้นำเข้าชาวเยอรมันสามารถขอได้ที่ BAFA โดยเอกสารนี้ไม่ได้ ไม่ใช่เอกสารการนำเข้าที่อยู่ภายใต้กฎหมายเยอรมัน ซึ่งสามารถขอ Online ผ่านระบบ ELAN-K2 ได้เช่นกัน

๔. ข้อตกลงด้านยุทธโศปกรณ์ อำนาจในการตัดสินใจในการซื้อขายยุทธโศปกรณ์อยู่ที่กระทรวงเศรษฐกิจและพลังงาน (BMW) โดย BAFA มีหน้าที่ตรวจสอบขั้นตอนการขออนุมัติ และตรวจสอบจำนวนยุทธโศปกรณ์ผ่านหนังสือรายการสินค้า ณ สถานที่นั้นๆ โดยในการตรวจสอบนี้จะรวมการตรวจสอบว่ามีการรักษาความปลอดภัยถูกต้องหรือไม่ และมีการนำสินค้ามาใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต หรือไม่

๕. ความปลอดภัยด้านข้อมูลข่าวสารผ่านดาวเทียม จุดหมายของกฎหมายการรักษาความปลอดภัย ด้านข้อมูลข่าวสารผ่านดาวเทียม (SatDSiG - Satellitendatensicherheitsgesetzes) ก็คือรักษาความปลอดภัยของข้อมูลที่มีความสำคัญกับประเทศเยอรมนีในระหว่างที่มีการสื่อสารผ่านดาวเทียม โดยข้อมูลเหล่านี้เป็นข้อมูลของภาครัฐ และเอกชน

๖. โครงการวิชาการ - BAFA ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ในโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการส่งออกและการป้องกันการเผยแพร่ ทั่วโลก (Outreach)

๗. การตรวจสอบเรือเดินสมุทร ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๐๑๓ เป็นต้นมา บริษัทเอกชนที่ต้องการรับหน้าที่ดูแล รักษา และป้องกันการปล้น ทำร้ายร่างกาย และเรียกค่าไถ่ของลูกเรือ และเรือเดินสมุทรที่อยู่ภายใต้ธงเยอรมันต้องขอใบอนุญาตจาก BAFA จึงจะสามารถดำเนินธุรกิจนี้ได้ ไม่ว่าบริษัทเอกชนนั้นจะมีการจดทะเบียนที่ไหนก็ตาม โดยจะมีสำนักงานตำรวจแห่งชาติเข้าร่วมตรวจสอบด้านความสามารถต่าง ๆ ด้านทะเลของบริษัทเอกชนนั้น ๆ และถ้าบริษัทเอกชนสัญชาติเยอรมันต้องการที่จะประกอบธุรกิจดังกล่าวในระดับนานาชาติก็ต้องขอใบอนุญาตนี้เช่นกัน

๘. การจัดส่งสารกัมมันตรังสีข้ามพรมแดน ตามกฎหมายเรื่องสารกัมมันตรังสี BAFA มีหน้าที่ ออกใบอนุญาต และตรวจสอบการเคลื่อนย้ายสารกัมมันตรังสีข้ามพรมแดน ซึ่งตามกฎหมาย EU ขอนี้แล้วมีสินค้าอุปโภค และบริโภควมเข้าไปด้วย เช่น นาฬิกา เครื่องมือวัด ที่เสี่ยงสำหรับป็นยาว ที่มีการใช้ทริเทียมเป็นตัวเล็ง ที่ตรวจจับควันผ่านการแตกตัวเป็นไอออน หรือเพชรพลอยที่ได้รับการฉายแสง เป็นต้น

ประเทศญี่ปุ่น^๓

ข้อพิจารณาด้านกฎหมายเกี่ยวกับระบบการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงเปรียบเทียบกับกลไกตามกฎหมายของประเทศญี่ปุ่นกับร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้า ที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

๑. ขอบเขตการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

พระราชบัญญัติว่าด้วยการค้าและการแลกเปลี่ยนกับต่างประเทศ หรือ “Foreign Exchange and Foreign Trade Act” (Act No. ๒๒๘ of ๑๙๔๙, as amended, the “FEFTA”) เป็นกฎหมายฉบับสำคัญของประเทศญี่ปุ่นที่ใช้ในการกำหนดมาตรการควบคุมการค้า การนำเข้าส่งออกสินค้า บริการ และเทคโนโลยี ไม่ว่าจะเป็นสิ่งจับต้องได้หรือจับต้องไม่ได้ โดยขอบเขตของกฎหมายนี้รวมถึงการควบคุมการนำเข้า การถ่ายลำ การผ่านแดน การส่งกลับ ตลอดจนการกำหนดมาตรการใด ๆ ในลักษณะที่เป็น catch-all controls เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมาย ประเทศญี่ปุ่น จึงนำบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ที่ให้อำนาจในการควบคุมการส่งออกสินค้ามาใช้ในการควบคุม การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง โดยจำแนกเป็นการควบคุม “สินค้า” ซึ่งรวมถึง อาวุธทั่วไปและอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ตลอดจนอุปกรณ์และส่วนประกอบที่ทำให้อาวุธดังกล่าวสามารถนำไปใช้ได้ กับการควบคุมการดำเนินธุรกรรมทาง “เทคโนโลยี”

ข้อพิจารณา เมื่อพิจารณาขอบเขตการควบคุมตามกฎหมายญี่ปุ่น เห็นว่า เป็นการดำเนินการเพื่อควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติแล้ว ซึ่งในส่วนของประเทศไทยร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ได้กำหนดขอบเขตการควบคุมในลักษณะเดียวกัน กล่าวคือ ครอบคลุมทั้งอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง อาวุธทั่วไป และสินค้าทั่วไปที่อาจมีการนำไปใช้เพื่อพัฒนาหรือสนับสนุนให้ได้มาซึ่งอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ทั้งที่สามารถจับต้องได้และจับต้องไม่ได้ และรวมถึงเทคโนโลยีและซอฟต์แวร์ที่เกี่ยวข้องด้วย

๒. มาตรการหลักในการควบคุม

ในพระราชบัญญัติว่าด้วยการค้าและการแลกเปลี่ยนกับต่างประเทศ (FEFTA) กำหนดมาตรการที่ใช้สำหรับการควบคุมสินค้าและเทคโนโลยีในลักษณะเดียวกัน คือ การขออนุญาต สำหรับกลไกการควบคุมจะควบคุมจากบัญชีควบคุมสินค้า (control list) และบัญชีผู้ใช้สุดท้าย (end-user list) เป็นหลัก ทั้งนี้ ในการพิจารณาอนุญาตจะใช้มาตรการครอบคลุม (catch-all control) มาพิจารณาประกอบด้วย กล่าวคือ การพิจารณาว่าผู้ที่เข้าถึงสินค้านั้นมีความเกี่ยวข้องกับบุคคล หรือนิติบุคคลที่ให้การสนับสนุนหรือส่งเสริมให้มีการพัฒนา ผลิต หรือใช้อาวุธทำลายล้างสูงหรือไม่ โดยอาจพิจารณาได้จากประกาศรายชื่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง (end-user list) และการพิจารณา การใช้ประโยชน์ในสินค้านั้นว่าจะมีผลเป็นการสนับสนุนหรือส่งเสริมให้มีการพัฒนา ผลิต หรือใช้อาวุธทำลายล้างสูงหรือไม่ โดยอาจพิจารณาได้จากมาตรการตามข้อมติขององค์การสหประชาชาติ ที่มีข้อมติกำหนดห้ามส่งออกอาวุธ

^๓ สิริกาญจน์ สุวรรณจริตกุล, ข้อพิจารณาด้านกฎหมายเกี่ยวกับระบบการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงเปรียบเทียบกับกลไกตามกฎหมายของประเทศญี่ปุ่นกับร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้า ที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.เข้าถึงข้อมูลได้จาก <https://lawforasean.com/blog/2018/07/-WMD-?lang=th> น.๑๖ ข้อมูล ณ วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑

ไปยังประเทศที่กำหนดประกอบด้วย ทั้งนี้ โดยกำหนดให้ผู้ส่งออกเป็นผู้มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบความถูกต้องของข้อมูลเกี่ยวกับการขอรับใบอนุญาตดังกล่าว

การออกใบอนุญาตของประเทศญี่ปุ่นจะมี ๒ ลักษณะ คือ ใบอนุญาตรายครั้ง (Individual License) สำหรับผู้ประกอบการทั่วไป และใบอนุญาตแบบครอบคลุม (Bulk License) สำหรับผู้ประกอบการที่มีระบบการตรวจสอบภายในที่ดีที่เรียกว่า Internal Compliance Programme (ICP) ทั้งนี้ ใบอนุญาตแบบครอบคลุมจำแนกได้เป็น ๔ ประเภท คือ

๑) Bulk License สำหรับสินค้าเฉพาะรายการที่ส่งไปยังประเทศที่ METI ระบุว่ามีการควบคุมการส่งออกที่มีประสิทธิภาพ

๒) Special General Bulk License สำหรับผู้ส่งออกที่มีระบบตรวจสอบภายในและส่งออกสินค้า หลายรายการไปยังหลายประเทศ

๓) Special Bulk License สำหรับผู้ส่งออกที่มีระบบตรวจสอบภายใน และส่งออกสินค้าเฉพาะรายการไปยังลูกค้าเฉพาะราย และ

๔) Special Bulk License for Overseas Subsidiaries สำหรับผู้ส่งออกที่มีระบบตรวจสอบภายใน และส่งออกสินค้าเฉพาะรายการไปยัง บริษัทลูกในต่างประเทศ

ข้อพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ได้กำหนดมาตรการควบคุมสินค้าโดยใช้ระบบอนุญาตเช่นเดียวกันสำหรับอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง อาวุธยุทธภัณฑ์ และสินค้าที่ใช้ได้สองทาง ซึ่งเป็นสินค้าที่มีพิภคอันตรายและการและอยู่ในบัญชีสินค้าที่จะต้องขอรับใบอนุญาตในการกระทำ “กิจกรรมควบคุม” ซึ่งได้แก่ การส่งออก การส่งกลับ การถ่ายลำ การผ่านแดน การเป็นนายหน้า และให้หมายความรวมถึงการดำเนินการใด ๆ เพื่อแพร่ขยายสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง โดยบัญชีดังกล่าวจะมีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งการใช้กลไกของระบบอนุญาตดังกล่าว มีความจำเป็นเพื่อให้สามารถตรวจสอบการเคลื่อนย้ายของอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

ตลอดจนสินค้าที่ใช้ได้สองทางออกไปนอกราชอาณาจักร โดยมีกรมศุลกากรเป็นหน่วยปฏิบัติ และตรวจสอบการปฏิบัติการตามกฎหมายเป็นหลัก นอกจากนี้ ในร่างพระราชบัญญัติฯ ยังได้กำหนดให้มีมาตรการรับรองสินค้าขึ้นอีกระบบหนึ่งเพิ่มเติมขึ้นจากระบบอนุญาตเพื่อมิให้เป็นการสร้างภาระแก่ภาคเอกชนและก่อหน้าที่แก่ภาครัฐในการดำเนินการอนุญาตเกินสมควร โดยกลไกการรองรับสินค้าจะใช้สำหรับการตรวจสอบสินค้าที่ไม่อยู่ในบัญชีสินค้าที่จะต้องขอรับใบอนุญาต โดยผู้กระทำกิจกรรมควบคุมเป็นผู้มีหน้าที่รับรองความถูกต้องของข้อมูลเกี่ยวกับสินค้านั้นเอง ซึ่งหลักการดังกล่าวจึงเป็นไปในลักษณะเดียวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการค้าและการแลกเปลี่ยนกับต่างประเทศ (FEFTA) ของประเทศญี่ปุ่น

ในส่วนการออกใบอนุญาตของประเทศไทย จะมีการออกใบอนุญาตเป็น ๒ ลักษณะเช่นเดียวกัน คือ ใบอนุญาตรายครั้ง ซึ่งอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศสามารถกำหนดเงื่อนไขการอนุญาตให้ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติได้ และใบอนุญาตแบบครอบคลุมสำหรับผู้ประกอบการที่มีระบบการตรวจสอบภายในที่ดี (Internal Compliance Programme (ICP)) ซึ่งระบบการตรวจสอบดังกล่าวจะต้องได้รับการตรวจสอบทุกกรอบระยะเวลาเพื่อให้ระบบการตรวจสอบยังคงมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

สำหรับการกำหนดมาตรการควบคุมแบบครอบคลุม (Catch-all control) นั้น แม้กฎหมายจะกำหนดให้มีกลไกการ “ขออนุญาต” ส่งออกซึ่งสินค้าควบคุม หรือกำหนดให้ “รับรอง” สินค้า

ในรายการที่กำหนดก็ตาม แต่การที่มาตรการจะต้องเป็นไปตามรายการสินค้าที่กำหนด ในขณะที่การนำสินค้าไปใช้อาจมีการเปลี่ยนแปลงไปตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยี กรณีจึงมีความจำเป็นที่ต้องมีกลไกการตรวจสอบถึง “การใช้” หรือ “ผู้ใช้” ที่แท้จริงซึ่งสินค้านี้ดังกล่าวเพื่อที่จะสามารถพิจารณาถึงความเสี่ยงที่จะมีขึ้นจากการเคลื่อนย้ายสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร ซึ่งกลไกนี้เป็นกลไกสำคัญในการตรวจสอบสินค้าที่มีประสิทธิภาพ เพราะวัตถุประสงค์สำคัญของการควบคุมการส่งออกสินค้าคือ การควบคุมความเสี่ยงในการนำสินค้าไปใช้ โดยเฉพาะสินค้าที่มีได้มีลักษณะเป็นอาวุธโดยสภาพ แต่อาจเป็นหรือเป็นส่วนหนึ่งของอาวุธโดยวิธีการใช้หรือศักยภาพของผู้นำสินค้านี้ดังกล่าวไปใช้

สำหรับการควบคุมเทคโนโลยีโดยสถาบันการศึกษาของประเทศไทย เมื่อพิจารณาผลกระทบด้านความพร้อมในการปฏิบัติของสถาบันการศึกษา ในมาตรา ๓ แห่งร่างพระราชบัญญัติฯ จึงได้กำหนดให้อาจกำหนดยกเว้นไม่ให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่กิจกรรม ควบคุมใดหรือแก่สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติหรือหน่วยงานอื่นใดได้ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามข้อเสนอของคณะกรรมการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ทั้งนี้ จะกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับกิจกรรมควบคุมไว้ด้วยก็ได้

๓. ข้อยกเว้นการใช้บังคับกฎหมาย

ข้อยกเว้นประการหนึ่งในการใช้บังคับพระราชบัญญัติว่าด้วยการค้าและการแลกเปลี่ยนกับต่างประเทศ (FEFTA) คือ การยกเว้นการขออนุญาตในกรณีของใช้ติดตัวหรือเป็นสิ่งของที่มีมูลค่าไม่เกินอัตราที่กำหนด กล่าวคือ ในกรณีของอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่มีมูลค่าไม่เกินห้าแสนเยน และสินค้าสองทางที่มีมูลค่าไม่เกินหนึ่งล้านเยน อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าในกรณีใด ๆ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรม (Ministry of Economy, Trade and Industry; METI) อาจมีหนังสือแจ้งเพื่อให้มีการตรวจสอบสินค้าที่ได้รับยกเว้นดังกล่าวเพื่อให้ต้องปฏิบัติตามการเพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายนี้ก็ได้

ข้อพิจารณา ข้อยกเว้นการใช้บังคับกฎหมายของประเทศญี่ปุ่นได้กำหนดไว้ชัดเจน โดยใช้มูลค่าของสินค้าเป็นเกณฑ์ แม้ว่าเกณฑ์มูลค่าอาจทำให้สินค้าบางอย่างไม่อยู่ภายใต้การควบคุมของกฎหมาย แต่เกณฑ์ในลักษณะนี้ทำให้การปฏิบัติตามกฎหมายมีความชัดเจนแน่นอนและสะดวกต่อการปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติฯ ไม่ปรากฏข้อยกเว้นการใช้บังคับไว้ เนื่องจากขอบเขตของบัญชีสินค้าที่ควบคุมและที่จะไม่ควบคุมจะออกโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา จึงทำให้ขอบเขตของกฎหมายของญี่ปุ่นมีความชัดเจนมากกว่า แต่กลไกในร่างพระราชบัญญัตินี้จะมีข้อได้เปรียบในเรื่องความคล่องตัวและความยืดหยุ่นในการปฏิบัติเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์

๔. การกำหนดโทษ พระราชบัญญัติว่าด้วยการค้าและการแลกเปลี่ยนกับต่างประเทศ (FEFTA) ของประเทศญี่ปุ่นได้กำหนดบทกำหนดโทษทั้งทางอาญา (โทษจำคุกและปรับ) และทางปกครอง (กำหนดระยะเวลาห้ามส่งออกสินค้าและบริการ (เทคโนโลยี) การสั่งให้แก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้อง การกำหนดให้ต้องกระทำการหรืองดกระทำการ การเปิดเผยชื่อผู้ส่งออกที่ฝ่าฝืนกฎหมาย) ซึ่งการแก้ไขบทกำหนดโทษครั้งล่าสุดท้าย มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ โดยมีสาระสำคัญ คือ การปรับปรุงอัตราโทษ ให้เหมาะสมและเพิ่มจำนวนโทษปรับให้สูงขึ้น จากเดิมที่อัตราค่าปรับสำหรับบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลกำหนดไว้เท่ากัน คือ สิบล้านเยนหรือห้าเท่าของมูลค่าสินค้าสำหรับอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง เจ็ดล้านเยนหรือห้าเท่าของมูลค่าสินค้าสำหรับอาวุธทั่วไป และห้าล้านเยนหรือห้าเท่าของมูลค่าสินค้าสำหรับ

สินค้าทั่วไป เป็นการแยกอัตราค่าปรับของบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลเป็นคนละอัตรากัน และปรับปรุงบทกำหนดโทษปรับทางอาญาให้สูงขึ้น กล่าวคือ กรณีความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมที่มีอาชญากรรมทำลายล้างสูง กำหนดโทษปรับสามปีถึงห้าปีหรือห้าถึงสิบปีของมูลค่าสินค้าสำหรับบุคคลธรรมดา และหนึ่งถึงสามปีหรือห้าถึงสิบปีของมูลค่าสินค้าสำหรับนิติบุคคล กรณีความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทั่วไป กำหนดโทษปรับสี่ถึงสิบปีหรือห้าถึงสิบปีของมูลค่าสินค้าสำหรับบุคคลธรรมดา และเจ็ดถึงสิบปีหรือห้าถึงสิบปีของมูลค่าสินค้าสำหรับนิติบุคคล และกรณีสินค้าทั่วไป กำหนดโทษปรับสี่ถึงสิบปีหรือห้าถึงสิบปีของมูลค่าสินค้าสำหรับบุคคลธรรมดา และห้าถึงสิบปีหรือห้าถึงสิบปีของมูลค่าสินค้าสำหรับนิติบุคคล

ข้อพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาชญากรรมที่มีอาชญากรรมทำลายล้างสูง พ.ศ. กำหนดโทษทั้งทางอาญาและทางปกครองเช่นเดียวกัน โดยในส่วนของบทกำหนดโทษอาญาที่กำหนดไว้ตามร่างพระราชบัญญัติฯ ในอัตราโทษจำคุกไม่เกินสิบปีหรือปรับ ไม่เกินสิบล้านบาทนั้น ถือว่ามีสัดส่วนของโทษที่สูงกว่ากฎหมายทั่วไป แต่เพื่อให้อัตราโทษได้สัดส่วนกับความร้ายแรงของการกระทำความผิดและเพื่อป้องปรามและลงโทษผู้ฝ่าฝืน ซึ่งสอดคล้องกับการปรับปรุงอัตราโทษของการฝ่าฝืนมาตรการควบคุมการส่งออกสินค้าของประเทศญี่ปุ่นโดยมีการปรับเพิ่มทั้งโทษจำคุกและโทษปรับ โดยเฉพาะโทษปรับที่มีการขยายเพดานโทษขั้นสูงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

นอกจากนี้ ร่างพระราชบัญญัติฯ ได้กำหนดให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศมีคำสั่งทางปกครองเพื่อพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตการระงับการรับรองหรือการดำเนินกิจกรรมที่ควบคุม เพื่อให้สามารถบังคับการให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดได้ทันที่ด้วย

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้กลไกการใช้บังคับกฎหมายบรรลุผลตามความมุ่งประสงค์จำเป็นที่จะต้องมีการให้ข้อมูลที่ชัดเจนเพื่อสร้างความเข้าใจในขั้นตอนและกลไกแก่ภาคเอกชน การให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่ผู้ประกอบการ การประกาศกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาการดำเนินการที่ชัดเจน การพิจารณาโดยเร็วของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างหน่วยงานกำกับดูแลอย่างกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์และหน่วยงานปฏิบัติอย่างกรมศุลกากร กระทรวงการคลังด้วย

ข่าวเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธ ที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.*

๑. การควบคุมการแพร่ขยายอาวุธทำลายล้างสูงผ่านมาตรการควบคุมการส่งออกสินค้าของประเทศไทย^๑
ความพยายามพัฒนาขีดความสามารถของอาวุธจากประเทศต่างๆทั้งจากประเทศที่อยู่ในภูมิภาคที่มีความขัดแย้งรุนแรงรวมถึงกลุ่มก่อการร้ายมีเพิ่มขึ้นอย่างกว้างขวางและก้าวกระโดด มีการพัฒนาอาวุธที่มีขีดทำลายล้างสูง (Weapons of Mass Destruction [WMD]) ขึ้นมากกว่าที่ผ่านมา จึงมีความพยายามในการจำกัดขีดความสามารถในการพัฒนาอาวุธดังกล่าวให้อยู่ในประเทศพัฒนาแล้ว เพียงไม่กี่ประเทศ

เพื่อให้การจำกัดขีดความสามารถการพัฒนาอาวุธอยู่ในวงจำกัดได้ผล จึงมีมาตรการควบคุมการส่งออกสินค้า (export control) สำหรับสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงที่ใช้ในเชิงพาณิชย์แต่อาจนำไปพัฒนาเป็นอาวุธทำลายล้างสูงได้ หรือที่เรียกว่าสินค้าที่ใช้ได้สองทาง หรือ Dual-Use Items (DUI) เพื่อไม่ให้สินค้าเทคโนโลยีและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ได้สองทางที่อาจนำไปพัฒนาเป็นอาวุธ ถูกผลิตหรือส่งผ่านไปยังกลุ่มก่อการร้าย

การนำสินค้าทางสันติไปใช้ในทางสงคราม

ภัยคุกคามต่อความสงบเกิดขึ้นทั่วโลกบ่อยครั้งขึ้น มีการนำอาวุธที่มีขีดทำลายล้างสูงมาใช้ โดยเฉพาะอาวุธเคมีและอาวุธชีวภาพซึ่งมีราคาถูกและผลิตได้ง่าย รวมถึงระเบิดที่มีความรุนแรง ดังเช่น เหตุการณ์ต่อไปนี้

๑. การปล่อยแก๊สซารินในรถไฟใต้ดิน (ค.ศ. ๑๙๙๕)
๒. การปล่อยเชื้อแอนแทรกซ์ ในอเมริกา (ค.ศ. ๒๐๐๑)
๓. การลอบวางระเบิดรถไฟของสเปน (ค.ศ. ๒๐๐๔)
๔. การลอบวางระเบิดรถไฟใต้ดิน/รถบัสกรุงลอนดอน (ค.ศ. ๒๐๐๕)
๕. การลอบวางระเบิดรถไฟที่มุมไบ (ค.ศ. ๒๐๐๘)
๖. การก่อการร้ายลอบวางระเบิดรถไฟใต้ดินกรุงมอสโก (ค.ศ. ๒๐๑๐)
๗. การยิงจรวดของเกาหลีเหนือเข้าเกาะยองเปียว เกาหลีใต้ (ค.ศ. ๒๐๑๐)
๘. การทดสอบยิงขีปนาวุธของเกาหลีเหนือ (ค.ศ. ๒๐๐๖/๒๐๐๙/๒๐๑๒/๒๐๑๔)
๙. การใช้อาวุธเคมีในสงครามในประเทศซีเรีย (ค.ศ. ๒๐๑๓)

ตัวอย่างของสินค้าส่งออกเพื่อใช้ในทางพาณิชย์แต่อาจถูกนำไปใช้ในทางสงครามในประเทศปลายทาง เช่น

* เรียบเรียงโดย นางพัชรา พุกศรีชวี วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

^๑ สมพงษ์ เสี่ยงโรคาพาธ, การควบคุมการแพร่ขยายอาวุธทำลายล้างสูงผ่านมาตรการควบคุมการส่งออกสินค้าของประเทศไทย สืบค้นข้อมูลได้จาก <http://physics.mut.ac.th/km20161226.html> ข้อมูล ณ วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๑.

๑. เครื่องจักรขึ้นรูป สำหรับการผลิต กัด ขึ้นรูปชิ้นส่วนยานยนต์ อาจถูกนำไปผลิตเครื่องปั้นเหนียงความเร็วสูง เพื่อใช้เพิ่มความเข้มข้นของยูเรเนียม ในการผลิตอาวุธนิวเคลียร์

๒. โซเดียมไฮไดรไรด์ สำหรับกระบวนการชุบทองคำ อาจถูกนำไปเป็นวัตถุดิบสำหรับอาวุธเคมี

๓. เครื่องกรอง สำหรับการกรองน้ำเค็มเป็นน้ำจืด อาจถูกนำไปสกัดเชื้อโรคเพื่อการผลิตอาวุธชีวภาพ

๔. คาร์บอนไฟเบอร์ ถูกใช้เป็นวัสดุโครงสร้างของเครื่องบินหรือแม้แต่อุปกรณ์กีฬา อาจถูกนำไปใช้เป็นวัสดุโครงสร้างของจรวดขีปนาวุธ

การแพร่ขยายอาวุธทำลายล้างสูงผ่านการส่งออกสินค้าที่ใช้ได้สองทาง

ตัวอย่างของการส่งออกสินค้าที่เข้าข่ายสินค้าที่ใช้ได้สองทางที่มีความพยายามปกปิดและให้ข้อมูลที่เป็นเท็จ เพื่อให้มีการส่งออกไปยังประเทศปลายทางที่มีความเสี่ยงในการผลิตอาวุธที่มีขีดทำลายล้างสูง เช่น

๑. ๒๐๐๓ : บริษัทในญี่ปุ่นแห่งหนึ่งส่งออกอินเวอร์เตอร์ที่ใช้ในเครื่องซักผ้าโรงงาน ไปที่จีน แต่ตรวจสอบพบว่ามี การลำเลียงส่งต่อจากจีนไปยังเกาหลีเหนือ ซึ่งอินเวอร์เตอร์ดังกล่าวมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้กับเครื่องปั้นเหนียงในการผลิตยูเรเนียมความเข้มข้นสูง

๒. ๒๐๐๔ : บริษัทแห่งหนึ่งในปากีสถาน ได้ติดต่อบริษัทในแอฟริกาใต้ให้จัดหาอุปกรณ์ ๑๐๐ - ๔๐๐ Triggered Spark Gap โดยอ้างว่าจะนำไปใช้ในการวิจัยทางการแพทย์ส่งผ่านทางคูโบ แต่ทางบริษัทแห่งนี้ไม่สามารถแสดงหลักฐานการนำไปใช้งานทางการแพทย์ได้อย่างถูกต้องตามที่อ้าง จึงถูกดำเนินคดีในการจัดหาและส่งออกอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างระเบิดนิวเคลียร์

๓. ๒๐๐๙ : บุคคลสัญชาติแคนาดาเชื้อชาติอิหร่าน เป็นธุระจัดหา pressure transducer จากบริษัทในสหรัฐฯ โดยระบุว่าเป็นสินค้าสำหรับส่งออกไปที่เดนมาร์ค แต่บริษัทผู้ผลิตได้รายงานความน่าสงสัยของการสั่งซื้อนี้ จึงมีการตรวจสอบจากรัฐบาลและพบว่ามี การปกปิดมูลค่าสินค้า ลอกสลากออกจากตัวสินค้า และมีการส่งออกไปยัง UAE และบริษัทที่ UAE อาจมีการส่งต่อไปยังอิหร่าน นอกจากนี้ยังพบว่ามี การทำความผิดในการส่งออกสินค้าอีก ๙ รายการ จึงถูกดำเนินคดี

๔. ๒๐๑๒ : บุคคลสัญชาติอิหร่านได้สั่งการให้บุคคลในประเทศจีน มีการสั่งซื้อ Aluminum alloy, mass spectrometer บีมสเปกโตรเมทรี และสินค้าอื่น ๆ จากสหรัฐฯ เพื่อให้ส่งออกไปยัง จีนและฮ่องกง ต่อมาพบว่ามี การปกปิดว่าอิหร่านเป็นประเทศปลายทางของสินค้าและผู้ซื้อสุดท้าย จึงถูกดำเนินคดีและถูกจับกุม

สินค้าที่อยู่ในข่ายต้องควบคุม

สินค้าที่เข้าข่ายต้องควบคุมการส่งออก แบ่งเป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่

๑. Nuclear Suppliers Group (NSG) ควบคุมเทคโนโลยีขั้นสูง และวัสดุอุปกรณ์ที่อาจนำไปพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ มีข้อตกลงตั้งแต่ปี ๑๙๗๕

๒. Australia Group (AG) ควบคุมสารเคมี สารชีวภาพ วัสดุและอุปกรณ์ที่สามารถนำมาพัฒนาเป็นอาวุธเคมีหรืออาวุธชีวภาพได้ มีข้อตกลงตั้งแต่ปี ๑๙๘๕

๓. Missile Technology Control Regime (MTCR) ควบคุมระบบการขนส่งเทคโนโลยีขั้นสูง และวัสดุอุปกรณ์ที่อาจนำไปใช้ในการพัฒนาขีปนาวุธ มีข้อตกลงตั้งแต่ปี ๑๙๘๗

๔. Wassenaar Arrangement (WA) ควบคุมวัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่สามารถนำไปผลิตอาวุธร้ายแรงอื่นๆ มีข้อตกลงตั้งแต่ปี ๑๙๙๖

การจัดหมวดสินค้าควบคุมจะใช้บัญชีสินค้าที่ใช้ได้สองทางของสหภาพยุโรป หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า EU List เป็นแนวทางเนื่องจากใช้กันทั่วโลก ซึ่ง EU List ฉบับล่าสุดเป็นฉบับปี ๒๐๑๒ โดยแบ่งออกเป็นหมวดต่างๆ ได้แก่

๐. วัสดุนิวเคลียร์ โรงงานผลิต และอุปกรณ์ (Nuclear Materials, Facilities and Equipment)
๑. วัสดุพิเศษ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง (Special Materials and related Equipment)
๒. วัสดุ อุปกรณ์ในการผลิต (Material Processing)
๓. อิเล็กทรอนิกส์ (Electronics)
๔. คอมพิวเตอร์ (Computers)
๕. ระบบโทรคมนาคมและการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล (Telecommunications and Information Security)
๖. เครื่องเซนเซอร์ และเครื่องเลเซอร์ (Sensors and Lasers)
๗. ระบบนำทางและการบิน (Navigation and Avionics)
๘. ยานพาหนะทางน้ำและอุปกรณ์ (Marine)
๙. ยานอวกาศ และระบบขับเคลื่อนจรวด (Aerospace and Propulsion)

หน่วยงานของไทยกับพระราชบัญญัติการค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

ในปัจจุบันประเทศไทยมีหน่วยงานกำกับดูแลสินค้าสองทางอยู่ ๕ หน่วยงาน ได้แก่ กรมอุตสาหกรรมทหาร กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมวิทยาศาสตร์และการแพทย์ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ และสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ซึ่งทั้ง ๕ หน่วยงานยังไม่สามารถกำกับดูแลสินค้าสองทางได้ครอบคลุมทั้งหมดตามบัญชีของสหภาพยุโรป

คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบในหลักการร่างพระราชบัญญัติการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (Trade Control on Weapons of Mass Destruction related Items [TCWMD]) เพื่อให้ประเทศไทยมีกฎหมายในการกำกับดูแลการส่งออก ถ้ายาลำ ผ่านแดน และการเป็นคนกลาง ซึ่งสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD รวมทั้งสินค้าที่ใช้ได้สองทาง ตลอดจนสินค้าทั่วไปที่สามารถนำไปประกอบพัฒนาเสริมสร้างและดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ WMD แล้วก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตมนุษย์จำนวนมากอย่างร้ายแรง โดยกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้กำกับดูแลรายการสินค้า DUI ร่วมกับหน่วยงานอื่น เพื่อป้องกันการส่งสินค้าดังกล่าวไปยังกลุ่ม หรือบุคคลที่เป็นภัยต่อความมั่นคง ในขณะเดียวกันการดำเนินการควบคุมและดูแลมาตรฐานสินค้าไทยที่อาจมีส่วนประกอบเป็นสินค้าสองทางตามมาตรฐานของประเทศคู่ค้า จะสามารถช่วยรักษาตลาดสินค้าส่งออกของไทยให้เป็นไปตามประกาศ DUI ของสหภาพยุโรป ตลอดจนช่วยป้องกันไม่ให้ประเทศคู่ค้านำเหตุผลว่าไทยไม่มีการควบคุมกำกับดูแลที่เพียงพอมาเป็นเหตุในการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีต่อสินค้าส่งออกของไทย

โดยมาตรการดังกล่าวจะช่วยส่งผลดีต่อภาพพจน์การค้าระหว่างประเทศของไทยให้ได้รับการยอมรับในระดับสากลว่ามีความปลอดภัยจากการแพร่ขยาย WMD ซึ่งสอดคล้องตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ ที่กำหนดให้ประเทศสมาชิกรวมถึงประเทศไทย ต้องมีมาตรการภายในประเทศที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการแพร่ขยาย WMD นอกจากนี้จะเป็นการป้องกันการค้าของประเทศไม่ให้ไปเกี่ยวข้องกับ WMD อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว จะเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดี

อีกทั้งยังช่วยสร้างความเชื่อมั่นต่อมิตรประเทศโดยเฉพาะประเทศคู่ค้าว่าไทยมีมาตรการควบคุมและยับยั้งการแพร่ขยาย WMD รวมทั้งป้องกันความเสี่ยงจากการก่อการร้ายในขณะเดียวกันด้วย

การเข้าร่วมเป็นคณะอนุกรรมการพิจารณาสินค้าที่ใช้ได้สองทาง

กรมการค้าต่างประเทศ ได้จัดตั้งระบบการบริหารการค้าสินค้าที่ใช้ได้สองทางของไทย (Trade Management of Dual-Use Items : TMD) สำหรับดูแลและสนับสนุนการส่งออกของไทย พบว่าปัจจุบันหน่วยงานของไทยที่เกี่ยวข้องในเรื่องการควบคุมสินค้า DUI รวม ๗ หน่วยงาน ได้แก่ กรมการอุตสาหกรรมทหาร กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ กรมวิชาการเกษตร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ มีกฎหมายที่สามารถใช้กำกับดูแลสินค้า DUI ได้เพียงประมาณ ๒๕๐ รายการเท่านั้น ดังนั้น ในส่วนของสินค้า DUI อีก ๑,๔๑๗ รายการ ที่ยังไม่มีหน่วยงานใดควบคุมได้ ทั้งนี้บุคลากรของกรมการค้าต่างประเทศ ไม่มีความรู้ทางเทคนิคในการจำแนก กำหนดและประเมินความเสี่ยงของสินค้า DUI กรมการค้าต่างประเทศจึงได้ขอความอนุเคราะห์จากสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีทักษะความรู้และประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญเพื่อช่วยในการดำเนินงาน ซึ่งจะประสานดำเนินการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อลดภาระและอำนวยความสะดวกในการทำงานร่วมกันระหว่างกรมฯ และผู้เชี่ยวชาญให้ได้มากที่สุด

โดย “คณะอนุกรรมการพิจารณาสินค้าที่ใช้ได้สองทาง” ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อให้คำปรึกษาและข้อคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาตส่งออกสินค้า DUI ของกรมการค้าต่างประเทศ โดยแบ่งคณะอนุกรรมการฯ ตามกลุ่มสินค้าออกเป็น ๕ คณะ ประกอบด้วย

๑. กลุ่มสินค้านิวเคลียร์ วัสดุโลหะการ เครื่องจักรกล กระบวนการแปรรูปวัสดุ รวมทั้งอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ ๕ ราย รับผิดชอบสินค้า DUI ๔๐๕ รายการ

๒. กลุ่มสินค้าสารเคมี และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ ๕ ราย รับผิดชอบสินค้า DUI ๙๒ รายการ

๓. กลุ่มสินค้าเชื้อโรค และพิษจากสัตว์และพืช และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ ๔ ราย รับผิดชอบสินค้า DUI ๒๗ รายการ

๔. กลุ่มสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ ระบบโทรคมนาคมและการรักษาความปลอดภัยข้อมูล เครื่องเซนเซอร์และเลเซอร์ รวมทั้งอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ ๓ ราย รับผิดชอบสินค้า DUI ๕๙๔ รายการ

๕. กลุ่มสินค้านำทางและการบิน ยานพาหนะและอุปกรณ์ทางน้ำ ยานอวกาศและระบบขับเคลื่อนจรวด และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ ๖ ราย รับผิดชอบสินค้า DUI ๓๐๐

โดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานครจะให้ข้อคิดเห็นในหมวดที่ ๕ คือ ยานอวกาศและระบบขับเคลื่อนจรวด และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง

ในการนี้ได้มีพิธีลงนาม บันทึกข้อตกลงความร่วมมือและแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการทางด้านสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง ไปเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๙ โดยท่านอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร ได้เข้าร่วมในพิธีดังกล่าว โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน

๒. แนวคิดการตรวจสอบสินค้าอาวุธทำลายล้างสูง (WMD)^๒

อาวุธอำนาจทำลายล้างสูง (Weapon of Mass Destruction, WMD) คือ อาวุธที่สามารถสังหารมนุษย์ สัตว์หรือพืชในจำนวนมาก และอาจทำลายสภาพแวดล้อมของโลกอย่างมหาดศาล ซึ่งจำแนกได้เป็นอาวุธหลายประเภทด้วยกันได้แก่ อาวุธเคมี (Chemical), อาวุธชีวภาพ (Biological), อาวุธปรมาณู (Nuclear) รวมไปถึงอาวุธกัมมันตภาพรังสี (Radiological) CBRN คำนี้ถูกใช้มากที่สุดในการรุกรานอิรักใน พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่มีสหรัฐฯ เป็นผู้นำการโจมตี (โดยอ้างเหตุในการรุกรานว่าอิรักนั้นครอบครองอาวุธอำนาจทำลายล้างสูง) (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี: ๓.๐๖.๕๔)

ลำดับประเทศที่มีการทดลองนิวเคลียร์ (๑) สหรัฐอเมริกา ๑๙๔๕ / พ.ศ. ๒๔๘๘ (๒) รัสเซีย ๑๙๔๙ / พ.ศ. ๒๔๙๒(๓) สหราชอาณาจักร ๑๙๕๒ / พ.ศ. ๒๔๙๕ (๔) ฝรั่งเศส ๑๙๖๐ / พ.ศ.๒๕๐๓ (๕) จีน ๑๙๖๔ / พ.ศ.๒๕๐๗ (๖) อินเดีย ๑๙๗๔ / พ.ศ. ๒๕๑๗ (๗) ปากีสถาน ๑๙๙๘ / พ.ศ. ๒๕๔๑ (๘) เกาหลีเหนือ ๒๐๐๖ / พ.ศ. ๒๕๔๙

ความนำวิตกอันเนื่องจากการเผยแพร่ WMD

การเผยแพร่ (Proliferation): กระบวนการซึ่งประเทศหนึ่งเข้าครอบครอง WMD และ/หรือวิธีการขนส่ง (อาวุธนิวเคลียร์, ชีวภาพ, เคมีและ/หรือจรวดขีปนาวุธ) ต่อจากประเทศอื่นใด ๆ

ระดับระหว่างประเทศ

๑๙๙๑; การค้นหาการพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ของอิรัก ฯลฯ จากผลต่อเนื่องของการตรวจสอบของ UN หลังสงครามอ่าวเปอร์เซีย

๑๙๙๓; - การทดลองปล่อยจรวดขีปนาวุธ Nodong โดยเกาหลีเหนือ (จรวดตกในทะเลญี่ปุ่น)

๑๙๙๘; - การทดลองอาวุธนิวเคลียร์โดยอินเดียและปากีสถาน

- การทดลองปล่อยจรวดขีปนาวุธ Taepodong โดยเกาหลีเหนือ

๒๐๐๒; - การสงสัยการฟื้นฟูการพัฒนานิวเคลียร์ใหม่ของเกาหลีเหนือ

๒๐๐๔; - การค้นหาเครือข่ายจัดซื้อที่ผิดกฎหมายของเทคโนโลยีนิวเคลียร์และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง

๒๐๐๖; - ปัญหานิวเคลียร์ของอิหร่าน

- ร้อยรอยอาวุธนิวเคลียร์ของเกาหลีเหนือ (เกาหลีเหนืออ้างว่าประสบความสำเร็จในการทดลองระเบิดนิวเคลียร์ใต้ดินครั้งประวัติศาสตร์เป็นครั้งแรก)

ระดับภายในประเทศ

๑๙๙๕; - การโจมตีด้วยแก๊สซารินในรถไฟใต้ดินโตเกียวประเทศญี่ปุ่น

๒๐๐๑; - การโจมตีของผู้ก่อการร้าย วันที่ ๑๑ เดือนกันยายน ค.ศ. ๒๐๐๑

- การโจมตีแก๊สแอนแทรกซ์โดยผู้ก่อการร้ายในสหรัฐอเมริกา

^๒ แนวคิดการตรวจสอบสินค้าอาวุธทำลายล้างสูง (WMD), สืบค้นข้อมูลได้จาก <http://dr-sangob.blogspot.com/2011/06/wmd.html> ข้อมูล ณ วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๑

เครือข่ายการจัดซื้อที่ผิดกฎหมาย

๑. กำจัดองค์ประกอบทั้งหมดของอาวุธเคมีและนิวเคลียร์
๒. กำจัดจรวดขีปนาวุธที่มีพิสัยเกิน ๓๐๐ กิโลเมตรและ, น้ำหนักบรรทุกมากกว่า ๕๐๐ กิโลกรัม
๓. ยอมรับการตรวจสอบจากนานาชาตินำโดย IAEA

จากการตรวจสอบ IAEA พบว่า

(๑) มีเครือข่ายในการจัดซื้อจัดหาเทคโนโลยีนิวเคลียร์และ

(๒) อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง การขนส่งอุปกรณ์และวัตถุดิบกระทำผ่านคนกลางซึ่งทำหน้าที่ประสานงาน

สินค้าที่ใช้ได้สองทาง ‘Dual-use items’

สินค้าที่ใช้ได้สองทาง ‘Dual-use items’ หมายถึงสินค้า และเทคโนโลยีที่สามารถนำมาใช้ได้ทั้งทางพาณิชย์ หรือทางสงคราม ซึ่งรวมถึงวัสดุอุปกรณ์/โรงงานที่เกี่ยวข้องกับการผลิตหรือพัฒนาสินค้าสองทาง ด้านอิเล็กทรอนิกส์ ด้านคอมพิวเตอร์ ด้านความปลอดภัยและเทคโนโลยี (รวมถึงซอฟต์แวร์และอุปกรณ์ติดต่อสื่อสารโทรคมนาคม) ด้านเซนเซอร์และเลเซอร์ ด้านอุปกรณ์เดินเรือและการบิน ด้านเรือเดินทะเล และด้านอุปกรณ์ขับเคลื่อนทางอวกาศ เป็นต้น (Council Regulation (EC) No.428/2009 Category 0-9)

กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการควบคุม WMD

ในกรอบพหุภาคี

๑. กลุ่มผู้จัดหานิวเคลียร์ - Nuclear Supplier Group (NSG) 1975 ควบคุมวัสดุนิวเคลียร์ และสินค้าที่ใช้ได้สองทาง

๒. กลุ่มออสเตรเลีย - Australia Group (AG) 1985 ควบคุมสารเคมี สารชีวภาพ วัสดุและอุปกรณ์ที่สามารถนำมาพัฒนาเป็นอาวุธเคมีและอาวุธชีวภาพได้ และสินค้าที่ใช้ได้สองทาง

๓. กรอบระเบียบการควบคุมเทคโนโลยีขีปนาวุธ - Missile Technology Control Regime (MTCR) 1987 ควบคุมวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีขั้นสูงที่ใช้ผลิตขีปนาวุธ

๔. การจัดทรวาเซนาร์ - Wassenaar Arrangement (WA) ๑๙๙๔ ควบคุมวัสดุ อุปกรณ์เทคโนโลยี ที่สามารถนำไปใช้ผลิตอาวุธตามแบบที่ร้ายแรง และสินค้าที่ใช้ได้สองทาง

๕. ข้อบังคับคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรป (Council Regulation (EC) No. 428/2009) ควบคุมด้านนิวเคลียร์ และสินค้าสองทางรวมถึงซอฟต์แวร์และเทคโนโลยี ตลอดจนเทคนิคและวิธีการใช้เทคโนโลยี

ประเทศสมาชิกระบอบควบคุมการส่งออกร่วมกันกำหนดรายการสินค้า dual-use และกำหนดมาตรการควบคุมสินค้าดังกล่าวอย่างเข้มงวดในเรื่องการออกใบอนุญาต (license) การรับรองการใช้หรือผู้ใช้ปลายทาง (end-use/end-users) การตรวจสอบปลายทางหลังการส่งออก (verification) และมาตรการสอบสวนและบทลงโทษ (investigation mechanism and penalties) ทั้งนี้รวมถึง การควบคุมการส่งผ่าน (transit) การถ่ายลำ (transshipment) และการส่งออกไปใหม่ (re-export) ด้วย โดยจะเน้นการนำมาตรการตรวจสอบคอนเทนเนอร์ (Container Security Initiative: CSI) และมาตรการ catch all control ซึ่งจะควบคุมสินค้า dual-use ทุกชนิดที่จะส่งไปยังกลุ่ม country of concern มาใช้อย่างเข้มงวดด้วย

ในกรอบสหประชาชาติ

๑. สนธิสัญญาไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ (Nuclear Non-Proliferation Treaty: NPT) 1970 ห้ามรัฐที่ครอบครองอาวุธนิวเคลียร์ (Nuclear Weapon State หรือ NWS) ซึ่งได้แก่ สหรัฐฯ สหราชอาณาจักร รัสเซีย ฝรั่งเศส และจีน ส่งหรือช่วยให้ประเทศอื่น ผลิต หรือครอบครองอาวุธนิวเคลียร์ และห้ามรัฐที่ไม่ได้ครอบครองอาวุธนิวเคลียร์ (Non-Nuclear Weapon State หรือ NNWS) รับ แสวงหา หรือขอความช่วยเหลือในการผลิตอาวุธนิวเคลียร์ และให้ NNWS จัดทำความตกลงพิทักษ์ความปลอดภัยทางนิวเคลียร์ (Safeguards Agreement) กับทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (International Atomic Energy Agency หรือ IAEA) ว่าจะไม่นำพลังงานนิวเคลียร์ในทางสันติไปดัดแปลงใช้ผลิตอาวุธนิวเคลียร์

๒. สนธิสัญญาห้ามทดลองอาวุธนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์ (Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty: CTBT) 1996 ห้ามรัฐภาคีทำการทดลองอาวุธนิวเคลียร์โดยสิ้นเชิง โดยครอบคลุมทั้งบนดิน ใต้ดิน ใต้น้ำ และอวกาศ

๓. อนุสัญญาห้ามอาวุธเคมี (Chemical Weapons Convention : CWC) 1997

- ห้ามรัฐภาคีใช้อาวุธเคมีในการทำสงคราม ห้ามพัฒนา ผลิต สะสมอาวุธเคมี
- ให้ดำเนินการทำลายอาวุธเคมีที่ได้ผลิตและมีอยู่ในครอบครอง และให้มีการตรวจพิสูจน์ยืนยัน (verification) การดำเนินการดังกล่าวด้วย
- ให้มีการควบคุมการผลิต ครอบครอง จำหน่าย นำเข้า ส่งออก และส่งผ่านสารเคมีพิษ และสารที่อาจใช้ผลิตสารเคมีพิษตามที่อนุสัญญาควบคุมอย่างเข้มงวด

๔. อนุสัญญาห้ามอาวุธชีว (Biological Weapons Convention: BWC) 1975

ห้ามพัฒนา ผลิต และสะสมอาวุธแบคทีเรีย (ชีว) และอาวุธทอกซิน และว่าด้วยการทำลายอาวุธเหล่านี้

๕. มติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UNSC) ที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔) เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๗ ว่าด้วยการไม่แพร่ขยาย WMD หลังเหตุการณ์ ๙.๐๙.๒๐๐๑

(๑) งดเว้นให้การสนับสนุนบุคคลหรือคณะบุคคลที่มีใช้รัฐ (non-State actors) ในความพยายามที่จะพัฒนา ผลิต จัดหาให้ได้มา ผลิต ครอบครอง ขนส่ง โอน หรือใช้อาวุธนิวเคลียร์ อาวุธเคมี อาวุธชีวภาพ และเครื่องส่ง

(๒) ให้ออกกฎหมายห้ามคณะบุคคลที่มีใช้รัฐ (non-State actors) ผลิต จัดหาให้ได้มา ครอบครอง พัฒนา ขนส่ง โอน หรือใช้ WMD และเครื่องส่ง เพื่อวัตถุประสงค์ในการก่อการร้าย รวมถึงความพยายามที่จะมีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมข้างต้น ไม่ว่าจะในฐานะผู้กระทำสำเร็จ ผู้ให้ความช่วยเหลือ หรือผู้สนับสนุนทางการเงิน และให้มีการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) ให้ออกกฎหมายและกฎระเบียบควบคุม WMD เครื่องส่ง และวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง ทั้งการรักษาความมั่นคงของวัสดุที่เกี่ยวข้องกับ WMD การควบคุมชายแดน การป้องกันการลักลอบค้าอย่างผิดกฎหมายและกิจกรรมนายหน้าค้าอาวุธและวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง การควบคุมการส่งออก การส่งผ่าน การถ่ายลำ การส่งออกกลับไปอีกครั้ง การควบคุมเงินทุนและบริการที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกและถ่ายลำดังกล่าว รวมทั้งจัดตั้งระบบควบคุมผู้ใช้สุดท้าย ตลอดจนถึงบังคับใช้บทลงโทษทางแพ่ง และอาญาที่เหมาะสมต่อผู้ที่ละเมิดกฎหมายและกฎระเบียบเรื่องการควบคุมการส่งออก (กรมองค์การระหว่างประเทศ : ๗ สิงหาคม ๒๕๔๙)

มติคณะรัฐมนตรี ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เรื่อง การบริหารการนำเข้าส่งออกสินค้าที่ใช้ได้สองทาง เห็นชอบให้ประเทศไทยมีระบบบริหารการนำเข้า - ส่งออกสินค้าที่ใช้ได้สองทาง (สินค้าและเทคโนโลยีที่สามารถนำมาใช้ได้ทั้งทางพาณิชย์ หรือทางสงคราม) และมอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์ เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำระบบบริหารการนำเข้า - ส่งออกสินค้าที่ใช้ได้สองทาง โดยอาศัยอำนาจ แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ และ จัดทำบัญชีรายการสินค้าที่ใช้ได้สองทาง โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และให้คำนึงถึงความจำเป็น เหมาะสมในการกำหนดระบบมาตรฐานสากลที่เทียบเท่ากับนานาประเทศ โดยไม่ก่อให้เกิดปัญหาและ อุปสรรคต่อการแข่งขันทางการค้าและการลงทุนของประเทศ

๖. มติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๗๑๘ (๒๐๐๖) เรื่อง การทดลองอาวุธ นิวเคลียร์ของเกาหลีเหนือ เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๙ (Security Council Committee established pursuant to resolution 1718 (2006) concerning the Democratic People's Republic of Korea) มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามข้อมติ UNSC 1718 (2006) โดยพิจารณาข้อเสนอแนะของที่ประชุมหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๙

ข้อมติฯ ในข้อ ๘ (a), (b), (c) เกี่ยวข้องกับการที่รัฐสมาชิกจะต้องจำกัดการจัดหา ขยาย ขนย้าย และจัดซื้อสินค้าประเภทยุทธภัณฑ์ สินค้าเทคโนโลยี สิ่งของ วัตถุดิบ อุปกรณ์ สินค้า หรือเทคโนโลยีอื่นใดที่คณะมนตรีฯ หรือคณะกรรมการเห็นว่าอาจมีส่วนช่วยในโครงการที่เกี่ยวข้องกับนิวเคลียร์ ซีปนาวุธ พิสัยไกล หรืออาวุธอานุภาพทำลายล้างสูงอื่น ๆ ของเกาหลีเหนือตามรายการที่คณะมนตรีฯ กำหนดใน เอกสารที่ S/๒๐๐๖/๘๑๔, S/๒๐๐๖/๘๑๕, S/๒๐๐๖/๘๑๖ ดังนี้

S/๒๐๐๖/๘๑๔: รายชื่อของรายการวัสดุ อุปกรณ์ สินค้าและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับโครงการ นิวเคลียร์

S/๒๐๐๖/๘๑๕: รายชื่อของรายการวัสดุ อุปกรณ์ สินค้าและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ซีปนาวุธนำวิถี

S/๒๐๐๖/๘๑๖:

- รายชื่อของรายการวัสดุ อุปกรณ์ สินค้าและเทคโนโลยีอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการอาวุธ ทำลายล้างสูง

- รายการควบคุมการส่งออก : สารตั้งต้นของอาวุธเคมี

- รายการควบคุมโรงงานที่ใช้ผลิตสารเคมี อุปกรณ์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการใช้ได้สองทาง

- รายการควบคุมอุปกรณ์ทางชีววิทยาและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการใช้ได้สองทาง Annex

(http://documents.un.org/basic_E.html)

๑. รายการควบคุมการส่งออก : สารตั้งต้นของอาวุธเคมี

๒. โรงงานที่ใช้ผลิตสารเคมี อุปกรณ์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการใช้ได้สองทาง

1. โรงงานที่ผลิตและอุปกรณ์

๑) Reaction Vessels, Reactors or Agitators

๒) Storage Tanks, Containers or Receivers

๓) Heat Exchangers or Condensers

- ๔) Distillation or Absorption Columns
- ๕) Filling Equipment
- ๖) Valves
- ๗) Multi-Walled Piping
- ๘) Pumps
- ๙) Incinerators

II. ก๊าซพิษระบบการติดตามและเครื่องตรวจจับ

III. เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง

- ๓. สารชีวะ (ไวรัส, Rickettsia, แบคทีเรียสารพิษดังต่อไปนี้, สิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรม -)
- ๔. เชื้อโรคจากพืช (Bacteria, Fungi, Genetically-modified Organisms)
- ๕. เชื้อโรคจากสัตว์ (Viruses, Bacteria, Genetically-modified Organisms)
- ๖. อุปกรณ์ทางชีววิทยาและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องการใช้ได้สองทาง

I. Equipment

II. Related Technology

การลดและการไม่เผยแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

๑. นโยบายของประเทศไทยในเรื่องการลดและการไม่แพร่กระจายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

๑) นโยบายเรื่องการลดและการไม่แพร่กระจายอาวุธของไทยสอดคล้องกับกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด (NAM) โดยไทยให้ความสำคัญกับการลดและไม่แพร่กระจายอาวุธในฐานะเป็นมาตรการสำคัญอย่างหนึ่งเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายและเสริมสร้างสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศไทย เห็นว่าการลดและการไม่แพร่กระจายอาวุธจะต้องดำเนินการควบคู่กันไปจึงจะนำไปสู่สันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศที่ยั่งยืน และประเทศต่างๆ จะต้องปฏิบัติตามพันธกรณีของตนภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศด้านการลดและไม่แพร่กระจายอาวุธ

๒) ไทยสนับสนุนระบอบการลดและไม่แพร่กระจายอาวุธระหว่างประเทศ และให้ความร่วมมือกับประชาคมโลกในเรื่องการลดอาวุธและไม่แพร่กระจายอาวุธภายใต้ระบอบพหุภาคีด้วยดีมาโดยตลอด ไทยเข้าร่วมในความตกลงระหว่างประเทศด้านการลดอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (WMD) แล้วทุกฉบับ โดยเป็นรัฐภาคีสันติสัญญาไม่แพร่กระจายอาวุธนิวเคลียร์ (NPT), อนุสัญญาห้ามอาวุธเคมี (CWC), อนุสัญญาห้ามอาวุธชีวภาพ (BWC), ความตกลงพิทักษ์ความปลอดภัยทางนิวเคลียร์ (Safeguards Agreement) และเป็นรัฐร่วมลงนามสนธิสัญญาห้ามทดลองอาวุธนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์ (CTBT) รวมทั้งได้ลงนามในพิธีสารเพิ่มเติม (Additional Protocol) ของ IAEA Safeguards Agreement แล้วในปี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓) รัฐบาลไทยมีนโยบายแน่วแน่ที่จะไม่ผลิต พัฒนา แสวงหา แพร่กระจายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (WMD) ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ของไทยพร้อมให้ความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ในการป้องกันการแพร่กระจายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (WMD) และการก่อการร้าย ทั้งในกรอบทวิภาคีและพหุภาคี ทั้งนี้ไทยปฏิบัติตามพันธกรณีของความตกลงระหว่างประเทศด้านการลดและไม่แพร่กระจายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (WMD) ที่ไทยเป็นภาคีอย่างเคร่งครัด โดยไทยมีกฎหมายบังคับใช้อย่างเข้มงวด และมีบทลงโทษคนชาติตนที่กระทำการละเมิดพันธกรณีความตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว

กล่าวโดยสรุป หนทางในการจัดการของรัฐที่ต้องเผชิญกับปัญหาอาวุธที่มีอานุภาพในการทำลายล้างสูง (WMD) นั้น (กรมยุโรป กระทรวงการต่างประเทศ : ๒๕๕๒)

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ WMD

- พ.ร.บ. ศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๙
- พ.ร.บ. ควบคุมการส่งออกป็นอกราชอาณาจักรซึ่งอาวุธยุทธภัณฑ์ และสิ่งที่ใช้ในการสงคราม พ.ศ. ๒๕๙๕ และ พระราชกฤษฎีกาควบคุมการส่งออกป็นอกราชอาณาจักรซึ่งอาวุธยุทธภัณฑ์ และสิ่งที่ใช้ในการสงคราม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒
- พ.ร.บ. พลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔
- พ.ร.บ. การส่งออกป็นอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒
- พ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๒๓
- พ.ร.บ. ควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ และประกาศกระทรวงกลาโหม เรื่อง กำหนดยุทธภัณฑ์ที่ต้องขออนุญาต ๓๐.๑๑.๕๐
- พ.ร.บ. วัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕
- พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒
- พ.ร.บ. โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๙๙
- พ.ร.บ. เชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๒๕
- ประมวลกฎหมายอาญา ม.๑๓๕ (แก้ไขเพิ่มเติม)

๓. เกณฑ์ใหม่คุมส่งออกสินค้าใช้ได้สองทาง^๓

หนึ่งในประเด็นร้อนแรงที่คนในแวดวงอุตสาหกรรมและการส่งออกต่างให้ความสนใจ ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. (ร่างพระราชบัญญัติ TCWMD) กฎหมายที่ควบคุมการส่งออกสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอาวุธอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. (WMD) ทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นอาวุธหรือเป็นสินค้าที่ใช้ได้สองทาง เพื่อให้เป็นไปตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔) ที่กำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องมีมาตรการภายในประเทศเพื่อกำกับดูแลการส่งออก การดำเนินธุรกรรมการเงิน และกิจกรรมอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับ WMD ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวอยู่ในขั้นรอพิจารณาโดยสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และคาดว่าจะกฎหมายจะเริ่มใช้บังคับในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๒

ร่างพระราชบัญญัติ TCWMD ผ่านการรับฟังความคิดเห็นไปแล้วเมื่อปลายปี ๒๕๖๐ ที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม หลังรับฟังความคิดเห็นไปแล้วกรมการค้าต่างประเทศ (DFT) ยังได้ปรับปรุงและเพิ่มเติมเกณฑ์บางประการ เช่น นอกจากจะควบคุมสินค้าที่ใช้ได้สองทางและสินค้าที่เข้าข่ายแล้ว ร่างพระราชบัญญัติ TCWMD ยังควบคุมอาวุธยุทธภัณฑ์ ซึ่งจะประกาศออกมาเป็นบัญชีที่ ๓ หรือ ML List ในส่วนของบัญชี ๑ (บัญชี DUI) และ ๒ (บัญชีสินค้าเข้าข่าย DUI) ก็จะมีการปรับปรุงบัญชีให้สอดคล้องกับ EU List ฉบับล่าสุดและ HS 2017 พิกัดศุลกากรฉบับล่าสุดที่เพิ่งเริ่มใช้เมื่อปีก่อน

^๓ สุจิตรา สุขพานิช , เกณฑ์ใหม่คุมส่งออกสินค้าใช้ได้สองทาง, สืบค้นข้อมูลได้จาก <http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/644370> ข้อมูล ณ วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๑

สำหรับใบอนุญาตแบบรายปี ซึ่งในร่างพระราชบัญญัติ TCWMD ยังไม่ได้กำหนดรายละเอียดมากนัก DFT เตรียมจะออกประกาศหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวหลังจากร่างพระราชบัญญัติหลักเรียบร้อยแล้ว เกณฑ์คร่าว ๆ คือ DFT จะเปิดให้บริษัทที่มีระบบงานควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยาย WMD ภายในองค์กร (ICP: Internal Compliance Program) อันได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กรมกำหนด เช่น มีระบบการตรวจสอบการซื้อขายที่ปลอดภัย สามารถวิเคราะห์สินค้าที่ตัวเองส่งออกได้ว่าเป็น DUI หรือไม่ มีการตรวจสอบระบบภายในองค์กร เป็นต้น หากเข้าเกณฑ์บริษัทก็สามารถขอใบอนุญาตแบบรายปีได้ ผู้ถือใบอนุญาตแบบรายปีจะได้สิทธิพิเศษ เช่น ไม่ต้องขอใบอนุญาตเป็นรายใบสำหรับสินค้าบางรายการที่ต้องขออนุญาตเป็นรายครั้งก็จะได้รับการพิจารณาก่อน ซึ่งจะทำให้ผู้ประกอบการปฏิบัติงานได้สะดวกกว่าใบอนุญาตปกติ

แม้ DFT จะพยายามออกเกณฑ์และระบบการควบคุมและออกใบอนุญาตออนไลน์ (e-TCWMD) ที่เข้าใจง่ายและอำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบการได้ดี แต่ก็ยังมีประเด็นที่ผู้ประกอบการต้องระวัง เช่น การควบคุมที่ครอบคลุมไปถึงสินค้าจับต้องไม่ได้ อย่างเทคโนโลยีและข้อมูลต่างๆ ไม่ว่าจะส่งผ่านเอกสาร DVD Cloud หรือการฝึกอบรม ให้ความช่วยเหลือทางเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับสินค้าควบคุมภายใต้ร่างพระราชบัญญัติฯ นี้ ในเรื่องของการจำแนกสินค้า แม้กรมจะมีระบบ e-TCWMD ให้ความช่วยเหลือในการจำแนกแล้ว แต่ระบบก็จำแนกสินค้าจากข้อมูลที่ผู้ประกอบการเป็นคนป้อน ดังนั้นหากป้อนข้อมูลผิดหรือตอบคำถามทางเทคนิคไม่ถูกต้อง ก็อาจส่งผลให้ระบบจำแนกสินค้าออกมาผิดได้ โดยเฉพาะ HS Code ของสินค้าส่งออก ซึ่งส่วนใหญ่ไม่มีภาษาซี ทำให้ผู้ส่งออกอาจไม่ได้ให้ความสนใจมากนัก แต่เมื่อร่างพระราชบัญญัติ TCWMD เริ่มใช้บังคับ HS Code ที่ปรากฏจะต้องถูกต้อง ดังนั้น ผู้ประกอบการจะต้องให้ความสำคัญกับการกรอกข้อมูลจำแนกสินค้าให้มาก รวมถึงเริ่มเตรียมความพร้อมก่อนกฎหมายจะบังคับใช้ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในอนาคต การควบคุมสินค้าที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ที่ไม่ดีพอ รวมถึงการจำแนกสินค้าผิดอาจนำไปสู่โทษอาญาสูงสุดถึงจำคุกไม่เกิน ๓๐ ปี หรือปรับไม่เกิน ๓๐ ล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ทั้งยังอาจต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายและอาจถูกแบนไม่ให้ส่งออกสินค้าอีกด้วย

๔. อาเซียนกับการเขตปลอด WMD^๔

WMD คือคำเรียกย่อๆ ของอาวุธที่มีอานุภาพ ทำลายล้างสูง (Weapons of Mass Destruction) ซึ่งประกอบด้วยอาวุธ ๓ ประเภท ได้แก่ อาวุธนิวเคลียร์ อาวุธชีวภาพ และอาวุธเคมีเหตุผลที่อาวุธทั้ง ๓ ประเภทเหล่านี้จัดให้เป็น WMD ก็เนื่องมาจากอานุภาพการทำลายล้างชีวิตผู้คนได้จำนวนมากและสามารถสร้างผลกระทบอย่างมากมาย ทั้งด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม สภาวะแวดล้อม และจิตวิทยา ด้วยการใช้อาวุธดังกล่าวเพียง ๑ ครั้ง และด้วยระดับความรุนแรงและผลกระทบของ WMD ที่มีได้จำกัดเฉพาะบนสมรภูมิมิรบหรือบุคลากรทางการทหาร แต่ความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นสามารถส่งผลกระทบต่อชีวิตพลเรือน สิ่งก่อสร้างสภาพบ้านเมืองและสภาวะแวดล้อมในวงกว้าง อาวุธเหล่านี้จึงถือเป็นอาวุธที่ร้ายแรงและมีสถานะทางยุทธศาสตร์ที่แตกต่างจากอาวุธตามแบบโดยทั่วไป การสะสมอาวุธเหล่านี้จึงเป็นการสร้างบรรยากาศของความหวาดระแวงระหว่างกันว่าจะมีการใช้อาวุธ

^๔ ฉัตรวิจิ จินดาวงษ์, วารสารอาเซียนไฮไลท์ส ๒๕๕๔, อาเซียนกับการเขตปลอด WMD สืบค้นข้อมูลได้จาก <http://www.asean-thailand.org/> ข้อมูล ณ วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๑

ร้ายแรงพวกนี้ต่อกันหรือไม่ ซึ่งจะเป็นการบั่นทอนความพยายามในการส่งเสริมเสถียรภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ ประชาคมระหว่างประเทศจึงมีความพยายามที่จะ “จำกัด” และ “กำจัด” อาวุธเหล่านี้ให้หมดสิ้นไป

ในระดับระหว่างประเทศ ได้มีการจัดทำตราสารที่เป็นพื้นฐานหลักเพื่อ “จำกัด” และ “กำจัด” WMD ทั้ง ๓ ประเภท ได้แก่ สนธิสัญญาไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ (Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons : NPT) สนธิสัญญาห้ามอาวุธชีวภาพ (Biological Weapons Convention : BWC) และสนธิสัญญาห้ามอาวุธเคมี (Chemical Weapons Convention : CWC) นอกจากนี้ยังมีตราสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องและกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อีกมากมายในเรื่องนี้

กลับมาดูที่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ของเราประเด็นเกี่ยวกับ WMD เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการลดและไม่แพร่ขยายอาวุธซึ่งเป็นประเด็นความมั่นคงรูปแบบเดิม (traditional security issue) และจัดว่าเป็นประเด็น “hard security” รวมทั้งมิได้เป็นประเด็นที่เป็นข้อห่วงกังวลของประเทศในภูมิภาคนี้มากเท่ากับภูมิภาคอื่น จึงมิได้รับความสนใจมากนักเมื่อเทียบกับประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อประเทศในอาเซียนโดยตรง อาทิ ปัญหาภัยพิบัติ การโยกย้ายถิ่นฐานหรืออาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งน่าจะมีสาเหตุมาจากประเทศในอาเซียนไม่เคยได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงโดยตรงจากการใช้ WMD กอปรกับปัจจุบันประเทศในอาเซียนมิได้มีความขัดแย้งทางการเมืองที่ลึกซึ้งและรุนแรงจนส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของภูมิภาคอย่างมีนัยสำคัญดังเช่นในภูมิภาคตะวันออกกลาง ทำให้ต้องมีการสะสมอาวุธร้ายแรงเพื่อเป็นการป้องปราม (Deterrence) ระหว่างกัน นอกจากนี้ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในอาเซียนมุ่งเน้นการส่งเสริมความร่วมมือในสาขาต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของประเทศในภูมิภาค การรับรู้ถึงภัยคุกคามด้านความมั่นคงที่เกิดจาก WMD จึงมีไม่มากและไม่ชัดเจนและความพยายามในการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงของประเทศในอาเซียน จึงมุ่งไปที่ประเด็นความมั่นคงรูปแบบใหม่ (Non-Traditional Security Issues) มากกว่า

แม้ว่าภัยคุกคามจาก WMD ต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะไม่เห็นเด่นชัด แต่การดำเนินการในเรื่องนี้ระดับภูมิภาคก็มีใจจะไม่เสียทีเดียวอันที่จริงแล้ว ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้และมีการดำเนินการที่ก้าวหน้า ดังจะเห็นได้จากการจัดทำสนธิสัญญาว่าด้วยเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty on the South East Asia Nuclear Weapons Free Zone) เมื่อปี ๒๕๓๘ และการจัดทำกฎบัตรอาเซียนซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อเดือน ธันวาคม ๒๕๕๑ โดยระบุในข้อ ๑ อย่างชัดเจนว่าเป้าหมายประการหนึ่งของอาเซียนคือ “การรักษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้เป็นเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์และปลอดจากอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูงอื่นๆ”

การดำเนินการที่สำคัญประการหนึ่งเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกฎบัตรอาเซียนในเรื่องเขตปลอด WMD ได้แก่ การส่งเสริมความเป็นสากล (Universalization) ของตราสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง โดยในปัจจุบันมีเพียง NPT เท่านั้นที่มีความเป็นสากลในภูมิภาค ซึ่งหมายความว่าทุกประเทศต้องจัดทำความตกลงพิทักษ์ความปลอดภัยทางนิวเคลียร์ (Comprehensive Safe guards Agreement) กับทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (International Atomic Energy Agency : IAEA) เพื่อเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบว่ากิจกรรมทางนิวเคลียร์ที่แต่ละประเทศดำเนินจะไม่ถูกดัดแปลงไป ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทางการทหารสำหรับ BWC และ CWC นั้น อย่างไรก็ตามนอกจากตราสารระหว่างประเทศทั้ง ๓ ฉบับข้างต้นแล้ว ปัจจุบันยังมีตราสารอีก ๒ ฉบับ ที่สำคัญได้แก่ สนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลองอาวุธ นิวเคลียร์โดยสมบูรณ์

(Comprehensive Nuclear Test Ban Treaty: CTBT) และพิธีสารเพิ่มเติมแนบท้ายความตกลงพิทักษ์ความปลอดภัยทางนิวเคลียร์กับ IAEA (Additional Protocol to Safeguards Agreement) ซึ่งกำหนดมาตรการเพิ่มเติมเพื่อให้ IAEA สามารถเข้ามาตรวจสอบกิจกรรมทางนิวเคลียร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้สำหรับ CTBT และ Additional Protocol นั้น ยังมีบางประเทศในอาเซียนยังมิได้ให้สัตยาบันหรือยังมิได้จัดทำรวมทั้งไทยด้วย

ประเทศที่เกี่ยวข้องกับ WMD มักจะมีกลไกการตรวจสอบการปฏิบัติตามพันธกรณีของรัฐภาคี (verification) โดยให้องค์การที่มีความเชี่ยวชาญทางเทคนิคในเรื่องนั้นๆ เป็นผู้ตรวจสอบ ซึ่งในส่วนของอาวุธนิวเคลียร์ นอกจากจะมี IAEA เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติตามพันธกรณีของ NPT แล้ว ยังมีคณะกรรมการเตรียมการสำหรับองค์การสนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลองอาวุธนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์ (Preparatory Commission for the Comprehensive Nuclear Test Ban Treaty Organization: CTBTO PrepCom) เพื่อเฝ้าระวังและตรวจจับการทดลองอาวุธนิวเคลียร์ทั่วโลกและในกรณีของอาวุธเคมีก็ได้มีการจัดตั้งองค์การห้ามอาวุธเคมี (Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons : OPCW) เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติตามพันธกรณีของ CWC สำหรับอาวุธชีวภาพนั้น แม้ว่าจะยังไม่มีหน่วยงานเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติตาม BWC ดังเช่น กรณีของอาวุธนิวเคลียร์และอาวุธเคมี แต่ก็มีการจัดตั้งหน่วยสนับสนุนการปฏิบัติตามพันธกรณี (Implementation Support Unit) และมีการจัดทำรายงานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ BWC ของรัฐภาคีเพื่อเป็นมาตรการสร้างความไว้วางใจระหว่างกัน ดังนั้น ความเป็นสากลของตราสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะช่วยส่งเสริมเป้าหมายการเป็นเขตปลอด WMD ของอาเซียนได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ

บางคนอาจมีคำถามในใจว่าการเป็นเขตปลอด WMD มีความสำคัญอย่างไรกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในเมื่อภัยคุกคามจาก WMD ในภูมิภาคนี้ยังไม่เห็นเด่นชัด ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น WMD มีสถานะเชิงยุทธศาสตร์ต่างจากอาวุธตามแบบโดยทั่วไป ดังนั้น การไม่มีหรือการปลอดจาก WMD ในภูมิภาค จึงเป็นมาตรการสร้างความไว้วางใจที่สำคัญระหว่างประเทศในภูมิภาค และกับประเทศนอกภูมิภาค ซึ่งช่วยส่งเสริมเสถียรภาพและความมั่นคงของภูมิภาคในภาพรวม และเพื่อให้เห็นประเด็นในเรื่องนี้ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงขอยกตัวอย่างภูมิภาคอื่นที่ไม่เป็นเขตปลอด WMD ได้แก่ เอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเกาหลีเหนือได้ถอนตัวจาก NPT และไม่เป็นภาคีทั้ง BWC และ CWC และตะวันออกเฉียงกลาง ซึ่งอิสราเอลไม่เป็นภาคีตราสารระหว่างประเทศด้าน WMD ใด ๆ เลย กอปรกับอิหร่านก็ยังคงเป็นที่ต้องสงสัยของหลายประเทศว่าปฏิบัติตามพันธกรณี NPT ด้านการไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์อย่างแท้จริงหรือไม่ซึ่งข้อสงสัยเกี่ยวกับการมี WMD ในครอบครองหรือความพยายามแสวงหา WMD ของบางประเทศในทั้งสองภูมิภาคข้างต้น มีส่วนทำให้เพิ่มความตึงเครียดทางการเมืองระหว่างประเทศในภูมิภาคอย่างเห็นได้ชัดตามที่เรารับทราบจากการรายงานข่าวต่างๆ นอกจากนี้การไม่มีหรือการปลอดจาก WMD ในภูมิภาค ย่อมหมายถึงโอกาสที่กลุ่มบุคคลไม่พึงประสงค์โดยเฉพาะกลุ่มผู้ก่อการร้ายจะเข้าถึงอาวุธร้ายแรงเหล่านี้ลดน้อยลงไปด้วยอย่างมาก

แม้ว่าปัจจุบันโอกาสที่จะมีการใช้ WMD ในการทำสงครามตามแบบจะลดลงมาก แต่ก็ยังปรากฏว่ามีข้อห่วงกังวลของนานาประเทศเกี่ยวกับการแพร่ขยาย WMD อยู่ในโลก และแม้ว่าภัยคุกคามจากการแพร่ขยาย WMD จะอยู่ในภูมิภาคอื่น และอาจมิได้ส่งผลกระทบต่ออาเซียนโดยตรง แต่ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ปัจจุบัน ผลกระทบต่อเสถียรภาพและความมั่นคงของโลกย่อมส่งผลกระทบต่อภูมิภาคของ

เราไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม ดังนั้น การดำเนินการที่สำคัญอีกประการหนึ่งในฐานะที่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นเขตปลอด WMD ได้แก่การป้องกันมิให้ภูมิภาคของเราเป็นทางผ่านของวัสดุและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับ WMD ไปยังประเทศที่เป็นข้อห่วงกังวลด้านการแพร่ขยายอาวุธหรือกลุ่มบุคคลที่ไม่พึงประสงค์ และประเทศในอาเซียนโดยเฉพาะประเทศที่เป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งในภูมิภาคควรมีมาตรการป้องกันในเรื่องนี้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะเมื่อคำนึงว่าอาเซียนกำลังมีความพยายามที่จะส่งเสริมความเชื่อมโยงในภูมิภาคเพื่อให้การคมนาคมขนส่งในภูมิภาคสะดวกและง่ายดายยิ่งขึ้น เพื่อมิให้ความพยายามในเรื่องนี้กลายเป็นช่องว่างที่นำไปสู่การแพร่ขยาย WMD และเพื่อให้เอเชียตะวันออกเฉียงใต้บรรลุความเป็นเขตปลอด WMD อย่างแท้จริงและมีความหมาย

ภาคผนวก

- : หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ นร ๐๕๐๓/๒๘๗๖๒ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๑
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธ
ที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- : ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธ
ที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธ
ที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้า
ที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.
- : ผลกระทบจากการตราร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ
การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.
- : สรุปประเด็นข้อเสนอแนะสำคัญการจัดรับฟังความคิดเห็นต่อ
ร่าง พ.ร.บ. การควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพ
ทำลายล้างสูง พ.ศ. ในการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น ณ สำนักงาน
ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ และทางเว็บไซต์
กรมการค้าต่างประเทศ ระหว่างวันที่ ๙ ตุลาคม - ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

ภาคผนวก (ต่อ)

- : การวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. จากการเปิดรับฟังความคิดเห็นทางเว็บไซต์กรมการค้าต่างประเทศ (www.dft.go.th) ระหว่างวันที่ ๑ - ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และการจัดให้มีการแสดงความคิดเห็นเมื่อวันจันทร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ตามแนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
- : แผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบสาระสำคัญและกรอบระยะเวลา

(๑)

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
เลขรับ 9676
วันที่ 19 ก.ย. 2561
เวลา 11.37 น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๕๖๒

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

ก ก้นยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง
พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติฯ และเอกสารประกอบในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ และเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่ ๒๖/๒๕๖๑
วันที่ ๑๙ ก.ย. / ๖๑
เวลา ๑๕.๓๘ น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๓๑ (อมรลักษณ์)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๒๔๘/๒๕๖๑ วันที่ 19 ก.ย. ๖๑
เวลา 15-24 ส่ง พระราชบัญญัติ
สำนักเลขาธิการ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

เหตุผล

โดยที่คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติได้ออกข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔) เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๗ และข้อมติอื่นที่เกี่ยวข้อง กำหนดให้ประเทศต่าง ๆ ต้องมีมาตรการภายในประเทศในการป้องกันการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตมนุษย์ สัตว์ หรือพืชในวงกว้างหรือต่อสิ่งแวดล้อมอย่างร้ายแรง ตลอดจนสินค้าทั่วไปที่สามารถนำไปประกอบ พัฒนา เสริมสร้าง และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ซึ่งประเทศไทยในฐานะประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติมีหน้าที่ตามที่กำหนดในข้อ ๒๕ ของกฎบัตรสหประชาชาติที่จะต้องปฏิบัติตาม แต่กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่สามารถควบคุมการเป็นนายหน้าและสินค้าที่จับต้องไม่ได้ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องใช้ระบบคณะกรรมการในการกำหนดนโยบายและแนวทางการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงเพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้ระบบอนุญาตหรือมาตรการอื่นใดสำหรับการกระทำกิจกรรมควบคุมและสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่กำหนดเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงและความปลอดภัยสาธารณะ และกำหนดความรับผิดชอบทางแพ่ง ตลอดจนโทษทางปกครองและทางอาญาที่เหมาะสมเพื่อให้ประเทศไทยสามารถควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

การควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยาย
อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อให้มีกฎหมายควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงตามข้อมติ
คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔) และข้อมติฯ อื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการตรา
พระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการควบคุมสินค้า
ที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป
เว้นแต่มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐
ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ การยกเว้นไม่ให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับ แก่กิจกรรมควบคุมใดหรือแก่สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติหรือหน่วยงานอื่นใด ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามข้อเสนอของคณะกรรมการ ทั้งนี้ พระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จะกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับกิจกรรมควบคุมไว้ด้วยก็ได้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง” หมายความว่า อาวุธนิวเคลียร์ อาวุธชีวภาพ อาวุธเคมี หรืออาวุธอื่นใดซึ่งมีอานุภาพที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตมนุษย์ สัตว์ หรือพืชในวงกว้าง หรือต่อสิ่งแวดล้อมอย่างร้ายแรงทำนองเดียวกับอาวุธดังกล่าว รวมทั้งระบบการส่งอาวุธ และส่วนประกอบหรืออุปกรณ์ของอาวุธนั้นด้วย

“สินค้า” หมายความว่า สิ่งที่ต้องได้และจับต้องไม่ได้ ไม่ว่าจะมิประโยชน์ ในเชิงพาณิชย์หรือไม่ ตลอดจนภาชนะบรรจุสิ่งนั้นและหีบห่อของภาชนะบรรจุสิ่งนั้น และให้หมายความรวมถึงเทคโนโลยีและซอฟต์แวร์ด้วย

“สินค้าที่ใช้ได้สองทาง” หมายความว่า สินค้าที่นำไปใช้ได้ทั้งในทางพลเรือน และทางทหาร โดยสามารถนำไปใช้ออกแบบ พัฒนา ผลิต ใช้ ดัดแปลง จัดเก็บ หรือลำเลียงอาวุธ ที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง หรือนำไปกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งอาวุธที่มีอานุภาพ ทำลายล้างสูง

“สินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง” หมายความว่า อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง อาวุธยุทโธปกรณ์ และสินค้าที่ใช้ได้สองทาง

“กิจกรรมควบคุม” หมายความว่า การส่งออก การส่งกลับ การถ่ายลำ การผ่านแดน การเป็นนายหน้า และให้หมายความรวมถึงการดำเนินการใด ๆ เพื่อแพร่ขยายสินค้าที่เกี่ยวข้อง กับอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

“การเป็นนายหน้า” หมายความว่า การจัดการหรืออำนวยความสะดวก เพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ซึ่งอยู่นอกราชอาณาจักร ไม่ว่าจะกระทำในนามของตนเองหรือเป็นตัวแทนในนามของบุคคลอื่น และไม่ว่าจะมีค่าตอบแทนหรือไม่

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการ ตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนด ลด หรือยกเว้น ค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ กับออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกันตามประเภท หรือรายละเอียดทางเทคนิคของสินค้าก็ได้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง” ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เป็นรองประธานกรรมการ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อธิบดีกรมศุลกากร อธิบดีกรมองค์การระหว่างประเทศ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ เจ้ากรมการอุตสาหกรรมทหาร และเลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการกรมการค้าต่างประเทศจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๗ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอนโยบายและแผนงานในการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ
- (๒) เสนอแนะมาตรการและแนวทางต่อรัฐมนตรีเพื่อกำหนดมาตรการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง
- (๓) ตรวจสอบและให้คำแนะนำการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง
- (๔) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
- (๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ มาตรการหรือแนวทางตาม (๒) และการตรวจสอบตาม (๓) ต้องมีผู้รับผิดชอบชัดเจนและไม่สร้างภาระแก่ประชาชนเกินความจำเป็น และการแต่งตั้งคณะกรรมการตาม (๔) ให้กระทำได้ตามที่จำเป็นและให้กำหนดระยะเวลาดำเนินงานให้ชัดเจนด้วย

มาตรา ๘ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ อธิบดีอาจขอให้คณะอนุกรรมการให้คำแนะนำเกี่ยวกับสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงและการประเมินความเสี่ยงทางเทคนิคของสินค้า และให้อธิบดีรายงานให้คณะกรรมการทราบต่อไป

มาตรา ๙ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๐ ให้นำความในมาตรา ๙ มาใช้บังคับแก่การประชุมคณะอนุกรรมการด้วยโดยอนุโลม

หมวด ๒

การควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

มาตรา ๑๑ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจประกาศกำหนดมาตรการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดสินค้าที่ต้องขออนุญาตหรือต้องมีการรับรอง

(๒) กำหนดกิจกรรมควบคุมสำหรับสินค้าตาม (๑)

(๓) กำหนดมาตรการอื่นใดเพื่อควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงให้เป็นไปตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ

เมื่อรัฐมนตรีประกาศกำหนดมาตรการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้รายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ และให้เผยแพร่ให้ประชาชนทราบในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมการค้าต่างประเทศด้วย

มาตรา ๑๒ เมื่อได้มีประกาศกำหนดกิจกรรมควบคุมสำหรับสินค้าที่ต้องขออนุญาตแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำกิจกรรมควบคุมนั้น เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

การขออนุญาต ประเภทของใบอนุญาต การออกใบอนุญาต แบบใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ซึ่งจะกำหนดให้มีการตรวจสอบระบบงานควบคุมสินค้าด้วยก็ได้ แต่ต้องกำหนดระยะเวลาดำเนินการในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนด้วย

มาตรา ๑๓ ผู้ขออนุญาตตามมาตรา ๑๒ ต้องเป็นบุคคลที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับ
กรมการค้าต่างประเทศตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีประกาศกำหนดและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือระงับการรับรอง
ตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) เคยถูกพักใช้ใบอนุญาตหรือระงับการรับรองตามพระราชบัญญัตินี้
เว้นแต่ได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดครบถ้วนแล้ว
- (๓) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๑๓ เว้นแต่ได้ถูกเพิกถอน
ใบอนุญาตมาแล้วเกินหนึ่งปีก่อนวันยื่นคำขออนุญาต
- (๔) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดตามพระราชบัญญัตินี้
ในกรณีนิติบุคคลเป็นผู้ขออนุญาต ผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลต้องมีคุณสมบัติ
และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามวรรคหนึ่งด้วย

มาตรา ๑๔ ผู้ใดกระทำกิจกรรมควบคุมโดยมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้
ในใบอนุญาต ให้อธิบดีมีคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดครั้งละไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน

ในกรณีที่ผู้กระทำกิจกรรมควบคุมมิได้แก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด
ตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตนั้น

มาตรา ๑๕ เมื่อได้มีประกาศกำหนดกิจกรรมควบคุมสำหรับสินค้าที่ต้อง
มีการรับรองแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำกิจกรรมควบคุมนั้น เว้นแต่จะได้มีการรับรองสินค้านั้น
การรับรองสินค้า แบบการรับรอง และอายุการรับรอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ให้นำความในมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับแก่ผู้รับรองด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ สินค้าที่ผู้รับรองมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์หรือวิธีการ
ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง ให้ถือว่าไม่เคยมีการรับรองนั้น

สินค้าที่ผู้รับรองมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด
ตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง ให้อธิบดีมีคำสั่งระงับการรับรองจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๑๗ เมื่อได้มีประกาศกำหนดมาตรการตามมาตรา ๑๑ (๓) แล้ว
ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำกิจกรรมควบคุม เว้นแต่จะได้มีการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดนั้น

การกำหนดมาตรการตามวรรคหนึ่ง อธิบดีอาจกำหนดเงื่อนไขให้ผู้กระทำกิจกรรม
ควบคุมต้องปฏิบัติตามด้วยก็ได้

มาตรา ๑๘ ผู้ใดกระทำกิจกรรมควบคุมโดยมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไข
ที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๑๗ วรรคสอง ให้อธิบดีมีคำสั่งระงับการกระทำกิจกรรมควบคุมนั้น
จนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๑๙ ให้นำความในกฎหมายว่าด้วยศุลกากรในส่วนที่ว่าด้วยการนำของเข้า และการส่งของออก การผ่านแดน การถ่ายลำ และของตกค้าง พนักงานศุลกากร และบทกำหนดโทษ มาใช้บังคับแก่กิจกรรมควบคุมซึ่งสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ด้วยโดยอนุโลม

หมวด ๓
การอุทธรณ์

มาตรา ๒๐ ผู้กระทำกิจกรรมควบคุมผู้ใดไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของอธิบดี ตามหมวด ๒ มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนั้น การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งนั้น เว้นแต่รัฐมนตรี จะสั่งให้ทุเลาการบังคับไว้ก่อน คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๑ ให้รัฐมนตรีพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่ วันที่ได้รับอุทธรณ์

ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จได้ภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดระยะเวลาใน การนี้ ให้ขยายระยะเวลาพิจารณา อุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ถ้ายังวินิจฉัยไม่แล้วเสร็จ ให้ถือว่ารัฐมนตรีเห็นด้วยกับผู้อุทธรณ์

หมวด ๔
พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๒๒ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานประกอบการ หรือสถานที่ใด ๆ ที่เกี่ยวกับการกระทำ กิจกรรมควบคุมในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น หรือเข้าตรวจค้นหรือตรวจสอบยานพาหนะที่บรรทุกหรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบรรทุกสินค้า ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) กักยานพาหนะที่บรรทุกหรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบรรทุกสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ การกระทำความผิด หรือเรียกให้ยานพาหนะใด ๆ ซึ่งยังอยู่ในราชอาณาจักรให้กลับเข้ามาจอดหรือ เทียบท่า ณ สถานที่หรือท่าที่กำหนดเพื่อตรวจสอบและควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด เพื่อประโยชน์ ในการดำเนินคดีในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) มีหนังสือเรียกให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารและหลักฐานที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่

การใช้อำนาจตามวรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แสดงความบริสุทธิ์ก่อนการเข้าค้น แสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่และเอกสารที่ให้อำนาจในการตรวจค้นให้แก่ผู้ครอบครองเคหสถานหรือสถานที่ค้น เว้นแต่ไม่มีผู้ครอบครองอยู่ ณ ที่นั้น การค้นให้กระทำต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคน โดยให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งมอบสำเนาเอกสารนั้นให้แก่ผู้ครอบครองในทันทีที่กระทำได้

เมื่อได้เข้าไปและทำการค้นแล้ว หากยังดำเนินการไม่เสร็จจะกระทำต่อเนืองไปในเวลากลางคืนหรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นก็ได้

ในกรณีฉุกเฉินอย่างยิ่งจะทำการค้นในเวลากลางคืนก็ได้ โดยจะต้องมีพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไปเป็นหัวหน้าในการดำเนินการ

มาตรา ๒๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๒ ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๒๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๕

ความรับผิดชอบแห่ง

มาตรา ๒๖ ผู้ใดกระทำกิจกรรมควบคุมซึ่งสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงโดยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้จนเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพอนามัย หรือเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหายด้วยประการใด ๆ ผู้กระทำกิจกรรมควบคุมต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายเพื่อการนั้น เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าความเสียหายนั้นเกิดจากเหตุสุดวิสัย การสงคราม หรือเกิดเพราะความผิดของผู้เสียหายนั่นเอง

นอกจากการกำหนดค่าสินไหมทดแทนเฉพาะในความเสียหายที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง ศาลอาจมีคำสั่งให้ผู้กระทำกิจกรรมควบคุมคืนผลประโยชน์ที่ได้จากหรือเนื่องจากการกระทำความผิด โดยคิดรวมเข้าไปในค่าสินไหมทดแทนได้ รวมทั้งกำหนดค่าเสียหายตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ผู้เสียหายต้องรับภาระจ่ายจริงในการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

(๒) ค่าเสียหายสำหรับความเสียหายต่อจิตใจอันเป็นผลมาจากความเสียหายต่อร่างกาย หรือสุขภาพอนามัยของผู้เสียหาย และหากผู้เสียหายถึงแก่ความตาย สามมี ภริยา บุพการี หรือผู้สืบสันดานของบุคคลนั้นชอบที่จะได้รับค่าเสียหายสำหรับความเสียหายต่อจิตใจ

หมวด ๖

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดตามมาตรา ๑๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสิบล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่มีการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำเพื่อที่จะนำสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงไปใช้ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้อื่น หรือนำไปใช้ออกแบบ พัฒนา ผลิต ใช้ ดัดแปลง จัดเก็บ หรือลำเลียงอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง หรือนำไปกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสิบล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่มีการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามสิบปี หรือปรับไม่เกินสามสิบล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ สินค้าที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามวรรคสอง ให้ริบเสียทั้งสิ้น

มาตรา ๒๘ ผู้ใดให้ข้อมูลอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อให้มีการออกใบอนุญาตกระทำกิจกรรมควบคุมตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง เพื่อให้มีการรับรองว่าสินค้าที่จะกระทำกิจกรรมควบคุมไม่เป็นสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง หรือเพื่อให้เป็นไปตามมาตรการที่กำหนดตามมาตรา ๑๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๙ ผู้ใดได้กระทำกิจกรรมควบคุมซึ่งสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงอันเนื่องมาจากการให้ข้อมูลอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งตามมาตรา ๒๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสิบล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่มีการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำเพื่อที่จะนำสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงไปใช้ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้อื่น หรือนำไปใช้ออกแบบ พัฒนา ผลิต ใช้ ดัดแปลง จัดเก็บ หรือลำเลียงอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง หรือนำไปกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสิบล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่มีการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามสิบปี หรือปรับไม่เกินสามสิบล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

สินค้าที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามวรรคสอง ให้ริบเสียทั้งสิ้น

มาตรา ๓๐ ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ นอกพระราชอาณาจักร ผู้นั้นจะต้องรับโทษในราชอาณาจักรตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ถ้าปรากฏว่า

- (๑) ผู้กระทำความผิดหรือผู้ร่วมกระทำความผิดคนใดคนหนึ่งเป็นคนไทย หรือมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย
 - (๒) ผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าว และได้กระทำโดยประสงค์ให้ความผิดเกิดขึ้น ในราชอาณาจักรหรือรัฐบาลไทยเป็นผู้เสียหาย
 - (๓) ผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าว และการกระทำนั้นเป็นความผิดตามกฎหมายของรัฐที่การกระทำเกิดขึ้นภายในเขตอำนาจของรัฐนั้น หากผู้นั้นได้ปรากฏตัวในราชอาณาจักร และมีได้มีการส่งตัวผู้นั้นออกไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน
- ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับ แก่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๓๑ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำ หรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามหนังสือเรียกตามมาตรา ๒๒ (๔) หรือขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการ หรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

(๑๒)

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) คำขอรับใบอนุญาต	ฉบับละ	๒,๐๐๐ บาท
(๒) คำขอต่ออายุใบอนุญาต	ฉบับละ	๒,๐๐๐ บาท
(๓) คำขอใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
(๔) คำขอรับการตรวจสอบระบบงานควบคุมสินค้า	ฉบับละ	๒,๐๐๐ บาท
(๕) คำขอต่ออายุใบรับรองระบบงานควบคุมสินค้า	ฉบับละ	๒,๐๐๐ บาท
(๖) ใบอนุญาต	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐ บาท
(๗) การต่ออายุใบอนุญาต	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐ บาท
(๘) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
(๙) การตรวจสอบระบบงานควบคุมสินค้า	ครั้งละ	๑๐๐,๐๐๐ บาท
(๑๐) ใบรับรองระบบงานควบคุมสินค้า	ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท
(๑๑) การต่ออายุใบรับรองระบบงานควบคุมสินค้า	ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้า
ที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติได้ออกข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔) เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๗ และข้อมติฯ อื่นที่เกี่ยวข้อง กำหนดให้ประเทศต่าง ๆ ต้องมีมาตรการภายในประเทศในการป้องกันการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตมนุษย์ สัตว์ หรือพืชในวงกว้างหรือต่อสิ่งแวดล้อมอย่างร้ายแรง ตลอดจนสินค้าทั่วไปที่สามารถนำไปประกอบ พัฒนา เสริมสร้าง และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ซึ่งประเทศไทยในฐานะประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติมีหน้าที่ตามที่กำหนดในข้อ ๒๕ ของกฎบัตรสหประชาชาติที่จะต้องปฏิบัติตาม แต่กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่สามารถควบคุมการเป็นนายหน้าและสินค้าที่จับต้องไม่ได้ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องใช้ระบบคณะกรรมการในการกำหนดนโยบายและแนวทางการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงเพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้ระบบอนุญาตหรือมาตรการอื่นใดสำหรับการกระทำกิจกรรมควบคุมและสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่กำหนดเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงและความปลอดภัยสาธารณะ และกำหนดความรับผิดชอบทางแพ่ง ตลอดจนโทษทางปกครองและทางอาญาที่เหมาะสมเพื่อให้ประเทศไทยสามารถควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงอันเป็นการกำหนดกลไกในการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพในการทำลายล้างสูง เพื่อที่จะปฏิบัติตามพันธกรณีที่ประเทศไทยในฐานะประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติต้องยอมรับและปฏิบัติตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติตามที่กำหนดในข้อ ๒๕ ของกฎบัตรสหประชาชาติ โดยมีเนื้อหาจำนวน ๓๒ มาตรา และแบ่งออกเป็น ๖ หมวด โดยมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๑. บททั่วไป

๑.๑ ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.”

๑.๒ วันใช้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒)

กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป เพื่อให้กฎหมายมีวันใช้บังคับที่ชัดเจน อีกทั้งหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคธุรกิจมีระยะเวลาที่เพียงพอในการปรับเปลี่ยนระบบงานและระบบงานทางอิเล็กทรอนิกส์ในการยื่นเอกสารเพื่อตรวจสอบและปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่มาตรา ๓ ถึงมาตรา ๑๐ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เนื่องจากประสงค์ให้หน่วยงานสามารถดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมออกกฎหมายลำดับรองเพื่อให้การควบคุมสินค้าตามร่างพระราชบัญญัตินี้สามารถดำเนินการได้ทันทีเมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับ

๑.๓ บทยกเว้นไม่นำพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๓)

กำหนดยกเว้นไม่นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่กิจกรรมควบคุมใดหรือแก่สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติหรือหน่วยงานอื่นใดสามารถกระทำได้ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามข้อเสนอของคณะกรรมการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง โดยการยกเว้นดังกล่าวจะกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับกิจกรรมควบคุมไว้ด้วยก็ได้ เพื่อให้การใช้บังคับกฎหมายไม่ส่งผลกระทบต่อการเผยแพร่งานเพื่อประโยชน์ในทางวิชาการของสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่นใด

๑.๔ บทนิยาม (ร่างมาตรา ๔)

กำหนดบทนิยามคำว่า “อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง” “สินค้า” “สินค้าที่ใช้ได้สองทาง” “สินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง” “กิจกรรมควบคุม” “การเป็นนายหน้า” “คณะกรรมการ” “พนักงานเจ้าหน้าที่” “อธิบดี” และ “รัฐมนตรี”

๑.๕ มาตรารักษาการ (ร่างมาตรา ๕)

กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนด ลด หรือยกเว้นค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ กับออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

๒. หมวด ๑ คณะกรรมการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (ร่างมาตรา ๖ ถึงร่างมาตรา ๑๐)

๒.๑ องค์ประกอบคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๖)

กำหนดให้คณะกรรมการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งเท่าที่จำเป็นเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญฯ โดยพิจารณาจากหน่วยงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องโดยตรงในการพิจารณาออกใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง หน่วยงาน

(๑๕)

ด้านการตรวจปล่อยสินค้า และหน่วยงานด้านการข่าวและการเงิน จำนวน ๑๕ คน ได้แก่ (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานกรรมการ (๒) ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เป็นรองประธานกรรมการ (๓) เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (๔) เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ (๕) ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ (๖) อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม (๗) อธิบดีกรมวิชาการเกษตร (๘) อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ (๙) อธิบดีกรมศุลกากร (๑๐) อธิบดีกรมองค์การระหว่างประเทศ (๑๑) เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา (๑๒) เลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ (๑๓) เจ้ากรมการอุตสาหกรรมทหาร (๑๔) เลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ และ (๑๕) อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เป็นกรรมการ ทั้งนี้ ให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เป็นเลขานุการอีกหน้าที่หนึ่ง และมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการในกรมการค้าต่างประเทศจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๒.๒ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๗)

คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการดังต่อไปนี้ เพื่อให้เกิดการบูรณาการในการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ทั้งในด้านนโยบาย กฎหมาย และทางปฏิบัติ

(๑) เสนอนโยบายและแผนงานในการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้เห็นชอบ

(๒) เสนอแนะมาตรการและแนวทางต่อรัฐมนตรีเพื่อกำหนดมาตรการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

(๓) ตรวจสอบและให้คำแนะนำการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

(๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย และ

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ

๒.๓ หน้าที่และอำนาจของคณะอนุกรรมการ (ร่างมาตรา ๘)

นอกจากคณะอนุกรรมการจะทำหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมายแล้ว อธิบดีอาจขอให้คณะอนุกรรมการซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางเทคนิคให้ความเห็นและคำแนะนำเกี่ยวกับสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงและประเมินความเสี่ยงทางเทคนิคของสินค้าเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้ โดยกรณีนี้ให้อธิบดีรายงานให้คณะกรรมการทราบด้วย

๒.๔ การประชุมของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ (ร่างมาตรา ๙ และ ร่างมาตรา ๑๐)

กำหนดองค์ประชุมคณะกรรมการว่าต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่า กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม สำหรับประธานในที่ประชุมกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธาน

ในที่ประชุม และถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม โดยการออกเสียงและการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด (ร่างมาตรา ๙) หลักการนี้เป็นหลักการทั่วไปที่กำหนดไว้เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินการประชุม ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๗๙ มาตรา ๘๑ และมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

สำหรับการประชุมของคณะกรรมการ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการประชุมคณะกรรมการมาใช้บังคับโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๑๐)

๓. หมวด ๒ การควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (ร่างมาตรา ๑๑ ถึงร่างมาตรา ๑๙)

๓.๑ มาตรการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (ร่างมาตรา ๑๑)

มาตรการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่รัฐมนตรีจะประกาศกำหนดตามคำแนะนำของคณะกรรมการมีขอบเขต ดังนี้ (๑) การกำหนดสินค้าที่ต้องขออนุญาตหรือต้องมีการรับรอง (๒) การกำหนดกิจกรรมควบคุมสำหรับสินค้าข้างต้น และ (๓) การกำหนดมาตรการอื่นใดเพื่อควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงให้เป็นไปตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ

เมื่อรัฐมนตรีได้ประกาศกำหนดมาตรการดังกล่าวแล้ว ต้องรายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ และให้กรมการค้าต่างประเทศเผยแพร่ข้อมูลมาตรการควบคุมให้ประชาชนทราบในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมการค้าต่างประเทศเพื่อเพิ่มช่องทางการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวของประชาชนด้วย

๓.๒ กลไกการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (ร่างมาตรา ๑๒ และร่างมาตรา ๑๔ ถึงร่างมาตรา ๑๘)

เมื่อรัฐมนตรีประกาศกำหนดมาตรการควบคุมตามมาตรา ๑๑ แล้ว ให้ผู้กระทำกิจกรรมควบคุมดำเนินการดังนี้

(๑) สำหรับกิจกรรมควบคุมที่ต้องขออนุญาต ให้ผู้กระทำกิจกรรมควบคุมยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเพื่อกระทำกิจกรรมควบคุมนั้น โดยการอนุญาตดังกล่าวอาจมีเงื่อนไขให้ผู้กระทำกิจกรรมควบคุมต้องปฏิบัติด้วยก็ได้

กรณี que ผู้กระทำกิจกรรมควบคุมไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไขการอนุญาตที่กำหนด ให้อธิบดีมีคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดครั้งละไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน และหากผู้กระทำกิจกรรมควบคุมยังไม่แก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้อธิบดีมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตนั้น

สำหรับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาต ประเภทของใบอนุญาต การออกใบอนุญาต แบบใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาตจะเป็นไปตามประกาศที่รัฐมนตรีกำหนด ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวจะกำหนดให้มีการตรวจสอบระบบงานควบคุมสินค้าด้วยก็ได้ แต่ต้องกำหนดระยะเวลาดำเนินการในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนด้วย (ร่างมาตรา ๑๒ และร่างมาตรา ๑๔)

(๒) สำหรับกิจกรรมควบคุมที่ต้องมีการรับรอง ให้ผู้กระทำกิจกรรมควบคุมรับรองสินค้านั้นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

กรณีที่ผู้รับรองมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด เช่น การไม่ระบุข้อมูลของสินค้าให้ครบถ้วน ให้ถือว่าไม่เคยมีการรับรองนั้น ส่วนผู้รับรองที่มีได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด เช่น การไม่รายงานผลการดำเนินการภายในกำหนดระยะเวลา ให้อธิบดีมีคำสั่งระงับการรับรองจนกว่าจะมีการปฏิบัติให้ถูกต้อง (ร่างมาตรา ๑๕ และร่างมาตรา ๑๖)

๓) สำหรับกิจกรรมควบคุมที่มีการกำหนดมาตรการอื่นใดเพื่อควบคุมการแพร่ขยายอาวูรที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงให้เป็นไปตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ให้ผู้กระทำกิจกรรมควบคุมปฏิบัติตามมาตรการอื่นใดดังกล่าว โดยอธิบดีอาจกำหนดเงื่อนไขให้ผู้กระทำกิจกรรมควบคุมต้องปฏิบัติตามด้วยก็ได้

กรณีที่ผู้กระทำกิจกรรมควบคุมไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด ให้อธิบดีมีคำสั่งระงับการกระทำกิจกรรมควบคุมนั้นจนกว่าจะมีการปฏิบัติให้ถูกต้อง (ร่างมาตรา ๑๗ และร่างมาตรา ๑๘)

๓.๓ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตและผู้รับรอง (ร่างมาตรา ๑๓ และร่างมาตรา ๑๕)

ผู้ขอรับใบอนุญาตและผู้รับรองต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ (๑) เป็นบุคคลที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมการค้าต่างประเทศตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีประกาศกำหนด (๒) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือระงับการรับรองตามพระราชบัญญัตินี้ (๓) ไม่เคยถูกพักใช้ใบอนุญาตหรือระงับการรับรองตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดครบถ้วนแล้ว (๔) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ได้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตมาแล้วเกินหนึ่งปีก่อนวันยื่นคำขออนุญาต และ (๕) ไม่เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

กรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้ขออนุญาตหรือเป็นผู้รับรอง ผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้กระทำกิจการควบคุมต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวด้วย

๓.๔ อำนาจของพนักงานศุลกากร (ร่างมาตรา ๑๙)

กำหนดให้นำบทบัญญัติกฎหมายว่าด้วยศุลกากรในส่วนที่ว่าด้วยการนำของเข้า และการส่งของออก การผ่านแดน การถ่ายลำ และของตกค้าง พนักงานศุลกากร และบทกำหนดโทษมาใช้บังคับแก่การกระทำกิจกรรมควบคุมซึ่งสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวูรที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงตามพระราชบัญญัตินี้ด้วยโดยอนุโลม

๔. หมวด ๓ การอุทธรณ์ (ร่างมาตรา ๒๐ และร่างมาตรา ๒๑)

๔.๑ สิทธิและระยะเวลาในการอุทธรณ์ (ร่างมาตรา ๒๐)

กำหนดให้สิทธิแก่ผู้กระทำกิจกรรมควบคุมที่ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งในการอนุญาต การรับรอง การพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต หรือการระงับการกระทำกิจกรรมควบคุม มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนั้น อย่างไรก็ตาม การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งดังกล่าว เว้นแต่รัฐมนตรีจะสั่งให้ทุเลาการบังคับไว้ก่อน

๔.๒ ระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์ (ร่างมาตรา ๒๑)

กำหนดให้รัฐมนตรีพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ หากมีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จได้ภายในระยะเวลาสามสิบวัน ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดระยะเวลานั้น และสามารถขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว แต่ถ้ายังไม่วินิจฉัยไม่แล้วเสร็จ ให้ถือว่ารัฐมนตรีเห็นด้วยกับผู้อุทธรณ์

๕. หมวด ๔ พนักงานเจ้าหน้าที่ (ร่างมาตรา ๒๒ ถึงร่างมาตรา ๒๕)

๕.๑ หน้าที่และอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ (ร่างมาตรา ๒๒ ร่างมาตรา ๒๔ และร่างมาตรา ๒๕)

กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) เข้าไปในสถานประกอบการ หรือสถานที่ใด ๆ ที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือการควบคุมในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น หรือเข้าตรวจค้นหรือตรวจสอบยานพาหนะที่บรรทุกหรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบรรทุกสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งเมื่อได้เข้าไปและทำการค้นแล้ว หากดำเนินการไม่เสร็จจะกระทำต่อเนื่องไปในเวลากลางคืนหรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นก็ได้

ในกรณีฉุกเฉินอย่างยิ่งจะทำการค้นในเวลากลางคืนก็ได้ โดยจะต้องมีพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไปเป็นหัวหน้าในการดำเนินการ

(๒) กักยานพาหนะที่บรรทุกหรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบรรทุกสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด หรือเรียกให้ยานพาหนะใด ๆ ซึ่งยังอยู่ในราชอาณาจักรให้กลับเข้ามาเพื่อตรวจสอบและควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และ

(๔) มีหนังสือเรียกให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารและหลักฐานที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่

การใช้อำนาจตาม (๑) และ (๓) ต้องดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แสดงความบริสุทธิ์ก่อนเข้าค้น แสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ และเอกสารที่ให้อำนาจในการตรวจค้นให้แก่ผู้ครอบครองเคหสถานหรือสถานที่ค้น เว้นแต่ไม่มีผู้ครอบครองอยู่ ณ ที่นั้น และการค้นให้กระทำต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคน โดยให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งมอบสำเนาเอกสารนั้นให้แก่ผู้ครอบครองในทันทีที่กระทำได้ (ร่างมาตรา ๒๒)

ทั้งนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วย (ร่างมาตรา ๒๔ และร่างมาตรา ๒๕)

๕.๒ หน้าที่ในการอำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ (ร่างมาตรา ๒๓)

กำหนดให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามสมควร

๖. หมวด ๕ ความรับผิดชอบทางแพ่ง (ร่างมาตรา ๒๖)

กำหนดให้ผู้กระทำกิจกรรมควบคุมที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ จนเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพอนามัย หรือเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหาย ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหาย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่า ความเสียหายนั้นเกิดจากเหตุสุดวิสัย การสงคราม หรือเกิดเพราะความผิดของผู้เสียหายนั่นเอง โดยค่าเสียหายดังกล่าวมีหลักเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

(๑) ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ผู้เสียหายต้องรับภาระจ่ายจริงในการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และ

(๒) ค่าเสียหายสำหรับความเสียหายต่อจิตใจอันเป็นผลมาจากความเสียหายต่อร่างกาย หรือสุขภาพอนามัยของผู้เสียหาย และหากผู้เสียหายถึงแก่ความตาย สามมี ภริยา บุพการี หรือผู้สืบสันดานของบุคคลนั้นชอบที่จะได้รับค่าเสียหายสำหรับความเสียหายต่อจิตใจ

นอกจากนี้ ศาลอาจมีคำสั่งให้ผู้กระทำกิจกรรมควบคุมคืนผลประโยชน์ที่ได้จาก หรือเนื่องจากการกระทำความผิดโดยคิดรวมเข้าไปในค่าสินไหมทดแทนได้

๗. หมวด ๖ บทกำหนดโทษ (ร่างมาตรา ๒๗ ถึงร่างมาตรา ๓๒)

๗.๑ การกระทำความผิดโดยไม่ได้รับใบอนุญาตหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการอื่นใดที่กำหนด (ร่างมาตรา ๒๗)

กำหนดโทษสำหรับผู้กระทำกิจกรรมควบคุมโดยไม่ได้รับใบอนุญาต ตามมาตรา ๑๒ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการอื่นใดตามมาตรา ๑๗ ให้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสิบล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ โดยมีเงื่อนไขให้ผู้กระทำกิจกรรมควบคุมต้องรับโทษหนักขึ้น ดังนี้

(๑) หากเป็นการกระทำเพื่อที่จะนำสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงไปใช้ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้อื่น หรือนำไปใช้ออกแบบ พัฒนา ผลิต ใช้ ดัดแปลง จัดเก็บ หรือลำเลียงอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง หรือนำไปกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสิบล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้รับสินค้าดังกล่าวทั้งสิ้น

(๒) หากการกระทำเป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามสิบปี หรือปรับไม่เกินสามสิบล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๗.๒ การให้ข้อมูลอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งเพื่อให้มีการออกใบอนุญาต การรับรอง หรือเพื่อให้เป็นไปตามมาตรการอื่นใด (ร่างมาตรา ๒๘)

กำหนดโทษสำหรับผู้ให้ข้อมูลอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้มีการออกใบอนุญาตกระทำความผิดตาม มาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง เพื่อให้มีการรับรองว่าสินค้าที่จะกระทำความผิดควบคุมไม่เป็นสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง หรือเพื่อให้เป็นไปตามมาตรการอื่นใดที่กำหนดตามมาตรา ๑๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๗.๓ การกระทำกิจกรรมควบคุมอันเนื่องมาจากการให้ข้อมูลอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้ง (ร่างมาตรา ๒๙)

กำหนดโทษสำหรับผู้กระทำกิจกรรมควบคุมอันเนื่องมาจากการให้ข้อมูลอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งตามมาตรา ๒๘ ให้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสิบล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ โดยมีเงื่อนไขให้ผู้กระทำกิจกรรมควบคุมต้องรับโทษหนักขึ้น ดังนี้

(๑) หากเป็นการกระทำเพื่อที่จะนำสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงไปใช้ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้อื่น หรือนำไปใช้ออกแบบ พัฒนา ผลิต ใช้ ดัดแปลง จัดเก็บ หรือลำเลียงอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง หรือนำไปกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินยี่สิบปี หรือปรับไม่เกินยี่สิบล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้รับสินค้านี้ดังกล่าวทั้งสิ้น

(๒) หากการกระทำเป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามสิบปี หรือปรับไม่เกินสามสิบล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๗.๔ ความผิดที่ต้องรับโทษในราชอาณาจักร (ร่างมาตรา ๓๐)

กำหนดให้ความผิดตามมาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ ที่ได้กระทำนอกราชอาณาจักร ผู้กระทำต้องรับโทษในราชอาณาจักรตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หากปรากฏว่า

(๑) ผู้กระทำความผิดหรือผู้ร่วมกระทำความผิดคนใดคนหนึ่งเป็นคนไทย หรือมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย

(๒) ผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าว และได้กระทำโดยประสงค์ให้ความผิดเกิดขึ้นในราชอาณาจักรหรือรัฐบาลไทยเป็นผู้เสียหาย

(๓) ผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าว และการกระทำนั้นเป็นความผิดตามกฎหมายของรัฐที่การกระทำเกิดขึ้นภายในเขตอำนาจของรัฐนั้น หากผู้นั้นได้ปรากฏตัวในราชอาณาจักร และมีได้มีการส่งตัวผู้นั้นออกไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๗.๕ ความผิดสำหรับการไม่มาให้ถ้อยคำ การไม่ส่งเอกสารหลักฐาน หรือการขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ (ร่างมาตรา ๓๑)

กำหนดความผิดสำหรับบุคคลที่ไม่มาให้ถ้อยคำ ไม่ส่งเอกสารหลักฐานตามหนังสือเรียก หรือขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๒ (๔) หรือมาตรา ๒๓ ให้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๗.๖ ความรับผิดของนิติบุคคล (ร่างมาตรา ๓๒)

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการ หรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

ในด้านประโยชน์ต่อประเทศในภาพรวม การปฏิบัติตามมาตรการในการป้องกัน การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงดังกล่าวเป็นไปเพื่อดำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคง ระหว่างประเทศและลดโอกาสที่ประเทศไทยจะเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสนับสนุน การก่อการร้ายระหว่างประเทศ ส่วนด้านประโยชน์ต่อประชาชนและภาคธุรกิจ เมื่อประเทศไทย มีระบบการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่เหมาะสม และเป็นไปตามมาตรฐานสากล ประเทศไทยจะได้รับการพิจารณาจากประเทศที่มีระบบการควบคุมนี้ ให้อยู่ในฐานะ Green Country ที่ประเทศคู่ค้ามีความเชื่อมั่นในการดำเนินธุรกรรมทางการค้า และการลงทุนด้วย อันจะเป็นการเพิ่มศักยภาพและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการและนักลงทุนไทย ในการดำเนินธุรกรรมทางการค้าและการลงทุนกับประเทศต่าง ๆ

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

๑. วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

ก. กรณีเริ่มแรก

กระทรวงพาณิชย์โดยกรมการค้าต่างประเทศได้จัดรับฟังความคิดเห็นเพื่อให้ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. (Thailand's Controls on Weapons of Mass Destruction related items Act: ร่าง พ.ร.บ. TCWMD) ไม่เป็นอุปสรรคต่อการส่งออกฯ ของประเทศและเป็นการเตรียมความพร้อมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดกลางหรือขนาดย่อมให้มีความรู้ความเข้าใจต่อความจำเป็นและสาระสำคัญของกฎหมายในการปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง โดยมีการจัดรับฟังความคิดเห็น ดังนี้

(๑) จัดสัมมนา “Industry Hearing Outreach: กรอบแนวทางการยกร่างพระราชบัญญัติการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงของไทย” ณ โรงแรมเดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๘

(๒) จัดรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพ.ร.บ. TCWMD ผ่านทางเว็บไซต์ของกรมการค้าต่างประเทศ (www.dft.go.th) เป็นระยะเวลา ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๘ - ๒๒ เมษายน ๒๕๕๘

(๓) จัดรับฟังความคิดเห็น “Industry Hearing Outreach: ร่างพระราชบัญญัติการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.” เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๘ ณ ห้องศูนย์ฝึกอบรม ชั้น ๖ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ จังหวัดนนทบุรี

ทั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ได้แก่ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้แทนจากบริษัทส่งออกสินค้าที่เข้าข่ายเป็นสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (Weapons of Mass Destruction : WMD) รวมถึงสินค้าที่ใช้ได้สองทาง (Dual Use Item : DUI) จากภาคอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ไฟฟ้า คอมพิวเตอร์ เครื่องจักรกลและวัสดุที่เกี่ยวข้อง เซมิคอนดักเตอร์และเลเซอร์ ซอฟต์แวร์และเทคโนโลยี และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ซึ่งผู้เข้าร่วมสัมมนา ได้ให้ความสนใจและไม่มีความขัดแย้งต่อกฎหมายฉบับนี้โดยให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดเพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจ เนื่องจากตระหนักถึงความจำเป็นของภาครัฐในการกำหนดมาตรการดังกล่าวเพื่อยับยั้งการแพร่ขยาย WMD ที่แฝงมาในรูปแบบทางการค้าต่างๆ ให้ลดน้อยลง

(๔) จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๑๔ หน่วยงาน เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ประกอบด้วย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงกลาโหม กระทรวงการคลัง กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อพิจารณาเสนอความเห็นต่อร่าง พ.ร.บ. TCWMD โดยที่ประชุมได้รับทราบสรุปข้อคิดเห็นต่อร่าง พ.ร.บ.

TCWMD รวมทั้งแนวทางการดำเนินงานของกระทรวงพาณิชย์ (พณ.) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ซึ่ง ๑๓ หน่วยงาน ยกเว้นสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (สคก.) ได้มีหนังสือเห็นชอบและยืนยันหลักการร่าง พ.ร.บ. TCWMD มาเพื่อประกอบการเสนอคณะรัฐมนตรี (ครม.) พิจารณานุมัติในหลักการต่อไป โดยที่ สคก. ให้เหตุผลในขั้นนี้ ว่า พณ. ควรนำร่าง พ.ร.บ. TCWMD เสนอให้ ครม. พิจารณาฯ ได้ทันที โดยไม่ต้องรอหนังสือยืนยันหลักการ ร่าง พ.ร.บ. TCWMD เนื่องจาก สคก. จะพิจารณาให้ความเห็นต่อร่างกฎหมายต่อเมื่อ ครม. หรือนายกรัฐมนตรี ได้มีมติหรือคำสั่งให้ สคก. ดำเนินการตรวจพิจารณาฯ ตามข้อ ๓ ของระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าด้วยการจัดทำและการพิจารณาร่างกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับหรือประกาศโดยคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒

ข. กรณีได้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (สลค.) ได้มีหนังสือถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความเห็นต่อร่าง พ.ร.บ. TCWMD เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ ประกอบด้วยกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงกลาโหม กระทรวงการคลัง กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ๑๕ หน่วยงาน

ครม. นุมัติหลักการร่าง พ.ร.บ. TCWMD เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็นของกระทรวงกลาโหม กระทรวง อุตสาหกรรม และสำนักงานศาลยุติธรรม ไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

สคก. ตรวจพิจารณาร่าง พ.ร.บ.ฯ ระหว่างเดือนเมษายน - ธันวาคม ๒๕๖๑ โดยมีการจัดการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่าง พ.ร.บ.ฯ จากผู้ที่เกี่ยวข้องอีก ๒ ครั้ง ดังนี้

๑) พณ. โดยกรมการค้าต่างประเทศ จัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นร่าง พ.ร.บ. TCWMD เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ ห้องฉลาตลบลูเลอสรร์ค สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ เพื่อให้เป็นไปตามมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ ที่เห็นชอบแนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตาม บทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ โดยมีผู้เข้าร่วม ประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ๔ หน่วยงาน คือ กรมโรงงาน อุตสาหกรรม สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ และสำนักข่าวกรองแห่งชาติ และ ผู้แทนหน่วยงานภาคเอกชน เช่น บริษัท General Motor (Thailand) Ltd. บริษัท Electrolux Thailand Co., Ltd. บริษัท Isuzu Motor Int'l Operations (Thailand) Co., Ltd. และบริษัท เอสซีจี เทคดิง จำกัด เป็นต้น โดยมีผู้เข้าร่วมการรับฟังความคิดเห็นทั้งสิ้น ๑๔๕ คน และได้เปิดรับฟังความคิดเห็นทางเว็บไซต์กรมฯ (www.dft.go.th) ระหว่างวันที่ ๑ - ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐

๒) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้มอบหมายให้ พณ. (กรมการค้าต่างประเทศ) และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกานำร่าง พ.ร.บ. TCWMD ที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ไปดำเนินการรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติม ซึ่งได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็น ๓ ช่องทาง ดังนี้ (๑) การรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ของกรมการค้าต่างประเทศและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นระยะเวลา ๓๓ วัน ตั้งแต่วันที่ ๙ ตุลาคม ถึงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ (๒) การรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ของ lawamendment.go.th เป็นระยะเวลา ๓๒ วัน ตั้งแต่วันที่ ๑๙ ตุลาคม ถึงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และ (๓) การจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นร่าง พ.ร.บ. TCWMD เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ ณ ห้องฉลาตลบลอสรรค์ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ทั้งนี้โดยที่ประเด็นข้อคิดเห็นดังกล่าวเป็นประเด็นที่ได้รับจากผู้ที่เกี่ยวข้องผ่านช่องทางของ พณ. กรมการค้าต่างประเทศจึงได้เปิดเผยประเด็นความคิดเห็นและผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นดังกล่าวผ่านทางเว็บไซต์ของกรมการค้าต่างประเทศแล้วตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นดังกล่าวมาใช้ประกอบการพิจารณาร่าง พ.ร.บ.ฯ ด้วยแล้ว

๒. จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความเห็นแต่ละครั้ง

พณ. โดยกรมการค้าต่างประเทศ ได้ดำเนินการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นร่าง พ.ร.บ. TCWMD จำนวน ๕ ครั้ง ดังนี้

๒.๑ วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๘ จัดสัมมนา “Industry Hearing Outreach: กรอบแนวทางการยก ร่างพระราชบัญญัติการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงของไทย” ณ โรงแรมเดอะ สุกโศกส กรุงเทพมหานคร

๒.๒ วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๙ จัดรับฟังความคิดเห็น “Industry Hearing Outreach: ร่างพระราชบัญญัติการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.” ณ ห้องศูนย์ฝึกอบรม ชั้น ๖ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ จังหวัดนนทบุรี และได้เปิดรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ของกรมฯ (www.dft.go.th) เป็นระยะเวลา ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๙

๒.๓ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๑๔ หน่วยงาน ณ ห้องประชุม ๑๖๐๑ กรมการค้าต่างประเทศ เพื่อพิจารณาเสนอความเห็นต่อร่าง พ.ร.บ. TCWMD โดยที่ประชุมได้รับทราบสรุปข้อคิดเห็นต่อร่าง พ.ร.บ. TCWMD รวมทั้งแนวทางการดำเนินงานของ พณ.

๒.๔ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ จัดรับฟังความคิดเห็นฯ ณ ห้องฉลาตลบลอสรรค์ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ และได้เปิดรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์กรมฯ (www.dft.go.th) เป็นระยะเวลา ๒๓ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๑ ถึงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐

๒.๕ วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ จัดรับฟังความคิดเห็นฯ ณ ห้องฉลาตลบลอสรรค์ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ และได้เปิดรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ของกรมฯ (www.dft.go.th) และเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (www.krisdika.go.th) เป็นระยะเวลา ๓๓ วัน ตั้งแต่วันที่ ๙ ตุลาคม ถึงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ รวมทั้ง เปิดรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ของ lawamendment.go.th เป็นระยะเวลา ๓๒ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๑๙ ตุลาคม ถึงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

๓. พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น

การรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์กรมฯ (www.dft.go.th) และเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (www.krisdika.go.th) ครอบคลุมทุกพื้นที่ และจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและกระทรวงพาณิชย์ จังหวัดนนทบุรี

๔. ความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้อง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการคลัง กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมคณะรักษาความสงบแห่งชาติ มีความเห็นไม่ขัดข้องในหลักการร่าง พ.ร.บ. TCWMD เพื่อให้ไทยมีกฎหมายในการป้องกันการแพร่ขยาย WMD ตามหลักสากลและสอดคล้องตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ อย่างไรก็ตาม ภาครัฐบาล กระทรวงกลาโหม กระทรวงยุติธรรม และกระทรวงอุตสาหกรรม มีความเห็นและข้อสังเกต ดังนี้

๔.๑ กระทรวงกลาโหม เห็นชอบในหลักการของร่างฯ โดยเห็นควรกำหนดให้ชัดเจนในร่างพระราชบัญญัติฯ เกี่ยวกับบทยกเว้นการขออนุญาตกรณีสินค้ามีการกำกับดูแลโดยหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องแล้ว เพื่อมิให้มีข้อขัดแย้งระหว่างร่างพระราชบัญญัตินี้และพระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งอาวุธยุทธภัณฑ์และสิ่งที่ใช้ในการสงคราม พ.ศ. ๒๕๔๕

๔.๒ กระทรวงยุติธรรม เห็นชอบในหลักการของร่างฯ และมีข้อสังเกต ดังต่อไปนี้

(๑) นิยามพนักงานเจ้าหน้าที่ควรรัดกุมและเทียบเคียงได้กับข้าราชการพลเรือนสามัญระดับสาม โดยเทียบเคียงจากพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่จะถูกค้นตามร่างมาตรา ๓๒(๑) และ (๒) (“ข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญระดับสาม ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มิคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวงเพื่อให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ”)

(๒) เพื่อให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลตามหลักสิทธิมนุษยชนสากลควรกำหนดให้อำนาจในการตรวจค้นตรวจสอบในเคหสถานกระทำได้เฉพาะกรณีที่น่าจะเป็นอย่างยิ่งเท่านั้น

(๓) การกำหนดให้คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุดนั้น หมายถึงเป็นที่สุดฝ่ายบริหารเท่านั้น

๔.๓ กระทรวงอุตสาหกรรม มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการให้คำแนะนำของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการตามร่างมาตรา ๑๒ ถึงร่างมาตรา ๑๖ ซึ่งเห็นว่าน่าจะกำหนดเพียงคณะกรรมการเท่านั้น เนื่องจากคณะอนุกรรมการได้รับแต่งตั้งโดยคณะกรรมการตามหมวด ๑ อยู่แล้ว

๕. คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นและการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้พิจารณาร่าง พ.ร.บ. TCWMD ประกอบกับพิจารณาข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผลการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องสรุปผลการพิจารณาได้ ดังนี้

๕.๑ แก้ไขเพิ่มเติมชื่อร่างพระราชบัญญัติเป็น “ร่างพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.” เพื่อให้เกิดความชัดเจนและตรงตามความมุ่งประสงค์ของกฎหมายที่มีขึ้นเพื่อควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้อง

๕.๒ แก้ไขเพิ่มเติมวันใช้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้โดยกำหนดให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป เพื่อให้กฎหมายมีวันใช้บังคับที่ชัดเจน อีกทั้งหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคธุรกิจมีระยะเวลาที่เพียงพอในการปรับเปลี่ยนระบบงานและระบบงานทางอิเล็กทรอนิกส์ในการยื่นเอกสารเพื่อตรวจสอบและปฏิบัติตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นมาตรา ๓ ถึงมาตรา ๑๐ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เพื่อให้คณะกรรมการมีระยะเวลาในการดำเนินการเพื่อออกกฎหมายลำดับรองได้ทันวันใช้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒)

๕.๓ เพิ่มเติมบทยกเว้นการใช้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้แก่กิจกรรมควบคุมใด หรือแก่สถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่นใดโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา เพื่อให้การใช้บังคับกฎหมายส่งผลกระทบต่อการใช้บริการบางลักษณะที่อาจมีส่วนเกี่ยวข้องในกิจกรรมควบคุม การเผยแพร่และการพัฒนางานวิชาการจนเกินความจำเป็น ตลอดจนมิให้เกิดความซ้ำซ้อนในการใช้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้แก่สินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่มีหน่วยงานและกฎหมายเฉพาะกำกับดูแลกิจกรรมควบคุมอยู่แล้วด้วย (ร่างมาตรา ๓)

๕.๔ คำว่า “อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง” ให้สอดคล้องกับความหมายตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.๒๕๕๙ เนื่องจากเป็นกฎหมายที่มีขึ้นเพื่อดำเนินการตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐(๒๐๐๔) เช่นกัน

๕.๕ คำว่า “สินค้า” คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) พิจารณาแล้ว เห็นว่า คำว่า “สินค้า” ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ใช้ในความหมายกว้าง รวมทั้งสิ่งของที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ และไม่ว่าจะมีประโยชน์ในเชิงพาณิชย์หรือไม่ และเห็นควรกำหนดให้ความหมายของสินค้านั้นรวมถึงภาชนะบรรจุหรือหีบห่อด้วย เพื่อให้การใช้บังคับกฎหมายสามารถบรรลุผลได้แม้ว่าสินค้านั้นจะมีชีวิตที่ถูกควบคุมแต่เป็นภาชนะหรือหีบห่อบรรจุสินค้านั้นดังกล่าว จึงแก้ไขเพิ่มเติมนิยามคำว่า “สินค้า” ให้หมายความว่าสิ่งของที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ ไม่ว่าจะมีความเป็นพาณิชย์หรือไม่ ตลอดจนภาชนะบรรจุสิ่งนั้นและหีบห่อของภาชนะบรรจุสิ่งนั้น และให้ความหมายรวมถึงเทคโนโลยีและซอฟต์แวร์ด้วย

๕.๖ คำว่า “สินค้าที่ใช้ได้สองทาง” เพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้นว่าหมายถึงสินค้าที่นำไปใช้ได้ทั้งในทางพลเรือนและทางทหาร

๕.๗ คำว่า “สินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง” โดยตัดสินค้าที่เข้าข่ายเป็นสินค้าที่ใช้ได้สองทางออก เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติฯ และแก้ไขคำว่า “อาวุธยุทธภัณฑ์” เป็นคำว่า “อาวุธยุทธภัณฑ์” เพื่อให้มีความหมายทั่วไป โดยขอบเขตของอาวุธ

ยุทธภณต์จะอยู่ในรายการสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงซึ่งรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการจะประกาศกำหนดมาตรการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงต่อไป

๕.๘ คำว่า “กิจกรรมควบคุม” โดยแก้ไขถ้อยคำในความหมายของคำดังกล่าวจาก “การเป็นคนกลาง” เป็น “การเป็นนายหน้า” เพื่อให้สอดคล้องกับคำว่า “brokering” ซึ่งกำหนดไว้ตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔)

๕.๙ คำว่า “การเป็นนายหน้า” โดยเพิ่มเติมถ้อยคำให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้นว่าเป็นการจัดการหรืออำนวยความสะดวกเพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงซึ่งอยู่นอกราชอาณาจักรไม่ว่าจะมีค่าตอบแทนหรือไม่ ซึ่งในประเด็นนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๖) ได้พิจารณาข้อคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องที่เห็นว่า การควบคุมการเป็นนายหน้าจะเป็นอุปสรรคให้ประเทศไทยไม่สามารถเป็น Trading Nation ได้แล้วยังเห็นว่า ควรคงการควบคุมการเป็นนายหน้าไว้ เนื่องจากเป็นการดำเนินการตามพันธกรณีของประเทศไทยตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔) ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับนานาประเทศ

๕.๑๐ คำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” ให้ความหมายว่า “ข้าราชการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้” เพื่อให้เกิดความรัดกุมในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อสังเกตของกระทรวงยุติธรรม

๕.๑๑ ดัดบทนิยามที่เป็นถ้อยคำที่มีความหมายทั่วไปและไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้ ออกประกอบด้วย คำว่า “เทคโนโลยี” “สินค้าที่เข้าข่ายเป็นสินค้าที่ใช้ได้สองทาง” “เหตุอันควรสงสัย” “อาวุธยุทธโปกรณ์” “การส่งออก” “การผ่านแดน” และ “การถ่ายลำ” (ร่างมาตรา ๔)

๕.๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ วรรค ๑ โดยกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติหน้าที่ (ร่างมาตรา ๕) โดยมีกลไกคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้ดำรงตำแหน่งในหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องโดยตรงกับการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ร่วมพิจารณากำหนดมาตรการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

๕.๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการให้มีกรรมการโดยตำแหน่งเท่าที่จำเป็นเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญฯ และแก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการให้การเสนอนโยบายและแผนงานการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อความเห็นชอบ เพื่อให้นโยบายและแผนงานได้รับการพิจารณาอย่างรอบคอบและสามารถปฏิบัติให้บรรลุผลได้ ตลอดจนเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตาม (ร่างมาตรา ๖ และมาตรา ๗)

ในประเด็นนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) มีความเห็นเพิ่มเติมว่า คณะกรรมการทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลให้การดำเนินงานของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นไปตามนโยบายและแนวทางที่กำหนด จึงทำหน้าที่เป็น regulator ในการกำกับควบคุม ซึ่งต้องแยกออกจากผู้ปฏิบัติและผู้อยู่ภายใต้การควบคุม เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่มีความเป็นกลางและไม่นำไปสู่การแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ นอกจากนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถเรียกข้อมูลและเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาและรับทราบข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องได้อยู่แล้ว และในกรณีที่คณะกรรมการจำเป็นต้องพิจารณาประเด็นทางเทคนิค คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจากผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อทำหน้าที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงและปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

๕.๑๔ เพิ่มเติมกลไกให้อธิบดีขอให้คณะกรรมการพิจารณาให้คำแนะนำทางเทคนิคเกี่ยวกับสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงและการประเมินความเสี่ยงทางเทคนิคของสินค้าได้ (ร่างมาตรา ๘) โดยตัดบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้อธิบดีมีอำนาจวินิจฉัยสั่งการกรณีที่มีปัญหาซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปของอธิบดีในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้อยู่แล้ว (ร่างมาตรา ๒๗ เดิม)

๕.๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจของรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการในการประกาศกำหนดมาตรการเพื่อควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงเพื่อให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับบัญชีรายการที่จะประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๑๑)

๕.๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมกลไกการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ประกอบด้วย การอนุญาต การรับรอง และการดำเนินมาตรการอื่นใดเพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์ให้มีการตรวจสอบระบบงานควบคุมสินค้าเพื่อประโยชน์สำหรับการออกใบอนุญาตบางประเภท เพื่อให้ผู้กระทำกิจกรรมควบคุมมีระบบงานควบคุมสินค้าตามมาตรฐานที่กำหนด โดยหลักเกณฑ์ดังกล่าวต้องกำหนดระยะเวลาดำเนินการในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนเพื่อมิให้เกิดผลกระทบต่อผู้ประกอบการจนเกินสมควร การกำหนดมาตรการทางปกครองที่เหมาะสมตามระดับความร้ายแรงเพื่อให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งเพิ่มเติมการกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตและผู้รับรองไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจน (ร่างมาตรา ๑๒ ถึง ร่างมาตรา ๑๘)

ในประเด็นนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) เห็นว่า แม้ว่าการกำหนดมาตรการควบคุมสินค้าจะเป็นการเพิ่มขึ้นขั้นตอนและระยะเวลาในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยในฐานะประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติมีพันธกรณีที่จะต้องยอมรับและปฏิบัติตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติตามที่กำหนดในข้อ ๒๕ ของกฎบัตรฯ ซึ่งในด้านประโยชน์ต่อประเทศในภาพรวม การปฏิบัติตามข้อมติฯ เป็นไปเพื่อดำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศและลดโอกาสที่ประเทศไทยจะเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสนับสนุนการก่อการร้ายระหว่างประเทศ ส่วนในด้านประโยชน์ต่อประชาชนและภาคธุรกิจ เมื่อประเทศไทยมีระบบการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่เหมาะสมและเป็นไปตามมาตรฐานสากล ประเทศไทยจะได้รับการพิจารณาจากประเทศที่มีระบบการควบคุมนี้ให้อยู่ในฐานะ Green Country ที่ประเทศคู่ค้ามีความเชื่อมั่นในการดำเนินธุรกรรมทางการค้าและการลงทุนด้วย อันจะเป็นการเพิ่มศักยภาพและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการและนักลงทุนไทยในการดำเนินธุรกรรมทางการค้าและการลงทุนกับประเทศต่างๆ และเพื่อให้ประเทศไทยสามารถควบคุมการแพร่ขยายสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงได้ตามข้อมติฯ จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรการในการควบคุมสินค้าและการกระทำกิจกรรมควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้โดยให้ดำเนินการผ่านระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของกรมการค้าต่างประเทศ โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้ตัดค่าธรรมเนียมสำหรับการเข้าใช้ระบบฐานข้อมูลดังกล่าวเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของภาคเอกชน และเห็นควรให้กรมการค้าต่างประเทศขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการและพัฒนาระบบฐานข้อมูลดังกล่าว

นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ เห็นควรแก้ไขคำว่า “ผู้ยื่นคำขอรับการรับรอง” เป็นคำว่า “ผู้รับรอง” ทุกแห่ง เพื่อให้ตรงตามข้อเท็จจริงเนื่องจากมาตรการรับรองเป็นการรับรองด้วยตนเอง ไม่ต้องมีการยื่นรับรองใดๆ และเห็นควรเพิ่มเติมคุณสมบัติผู้รับใบอนุญาตและผู้รับรองตามมาตรา ๑๓ (๒) ให้รวมถึงผู้ที่ไม่เคยถูกพักใช้ใบอนุญาตหรือระงับการรับรองตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขครบถ้วนแล้ว เพื่อให้การใช้บังคับกฎหมายกรณีระยะเวลาตามใบอนุญาตหรือการรับรองใกล้เคียงกับกำหนดสามารถกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมการนำบทบัญญัติกฎหมายว่าด้วยศุลกากรมาใช้บังคับโดยอนุโลมเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.๒๕๖๐ (ร่างมาตรา ๑๙)

๕.๑๘ ตัดบทบัญญัติเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจากการใช้บริหารระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ให้นำไปใช้ได้เฉพาะในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัตินี้เท่านั้น และบทบัญญัติเกี่ยวกับการห้ามบุคคลอื่นใช้ใบอนุญาต ใบรับรอง หรือเอกสารอื่นใดออก เนื่องจากไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดไว้ (ร่างมาตรา ๒๐ เดิม และร่างมาตรา ๒๑ เดิม)

๕.๑๙ ตัดบทบัญญัติเกี่ยวกับการดำเนินการทางอิเล็กทรอนิกส์ให้มีผลโดยชอบเช่นเดียวกับการดำเนินการโดยเอกสาร ออก เนื่องจากหลักการดังกล่าวเป็นไปตามพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.๒๕๕๔ อยู่แล้ว (ร่างมาตรา ๒๑ เดิม)

๕.๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการอุทธรณ์เพื่อให้เกิดความชัดเจนและกระชับรัดกุมยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๒๐ และร่างมาตรา ๒๑)

ในประเด็นนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) เห็นว่า ระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดให้อุทธรณ์ต่อผู้ทำคำสั่ง โดยผู้ทำคำสั่งต้องพิจารณาอุทธรณ์ภายในสามสิบวัน และหากผู้ทำคำสั่งไม่เห็นด้วยกับผู้อุทธรณ์ให้รายงานความเห็น พร้อมทั้งเหตุผลไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาค่าอุทธรณ์ และให้ผู้มีอำนาจพิจารณาค่าอุทธรณ์พิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน ซึ่งหากมีเหตุจำเป็นไปอาจพิจารณาให้แล้วเสร็จได้ ให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกินสามสิบวัน รวมระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์ทั้งสิ้นไม่เกินเก้าสิบวัน ซึ่งการกำหนดระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์ตามร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการลดขั้นตอนการอุทธรณ์โดยให้คู่กรณีอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองต่อรัฐมนตรีได้โดยตรงโดยไม่ต้องอุทธรณ์ต่อผู้ทำคำสั่งก่อน จึงเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมกรอบระยะเวลาสำหรับการพิจารณาอุทธรณ์เป็นเก้าสิบวันเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานกลางตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และเพื่อป้องกันผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจของภาคเอกชน โดยกำหนดให้รัฐมนตรีพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์ ถ้ามีเหตุจำเป็นไปอาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดระยะเวลานั้น และให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว แต่ถ้ารัฐมนตรียังพิจารณาไม่แล้วเสร็จให้ถือว่ารัฐมนตรีเห็นด้วยกับผู้อุทธรณ์

๕.๒๑ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับการดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้แก้ไขเพิ่มเติมนิยามคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” ให้หมายความว่า “ข้าราชการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้” เพื่อให้เกิดความรัดกุมในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ส่วนอำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการเข้าไปในเคหสถานหรือสถานประกอบการนั้น ได้เพิ่มเติมบทบัญญัติให้การใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับการดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพื่อป้องกันผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน (ร่างมาตรา ๒๒ ถึงร่างมาตรา ๒๕)

๕.๒๒ เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับความรับผิดทางแพ่งตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔) เพื่อคุ้มครองบุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๖)

๕.๒๓ เพิ่มเติมถ้อยคำในส่วนบทกำหนดโทษเกี่ยวกับ (๑) สำหรับการให้ข้อมูลอันเป็นเท็จให้รวมถึงการปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับองค์ประกอบของความผิด (๒) เพิ่มเติมบทกำหนดโทษสำหรับการกระทำความผิดอันเนื่องมาจากการให้ข้อมูลอันเป็นเท็จ และ (๓) เพิ่มเติมบทกำหนดโทษสำหรับการกระทำความผิดนอกราชอาณาจักรที่ต้องรับโทษในราชอาณาจักร เพื่อให้เกิดครบถ้วนสมบูรณ์และสอดคล้องกับมาตรา ๑๓๕ แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งควบคุมอาวุธที่มีอนุภาพทำลายล้างสูงเช่นเดียวกัน (ร่างมาตรา ๒๗ ถึงร่างมาตรา ๓๐)

ในประเด็นการกำหนดอัตราโทษ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) เห็นว่า การกระทำความผิดตามร่างพระราชบัญญัตินี้มีความร้ายแรงและส่งผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของมวลมนุษยชาติ และอัตราโทษจำคุกที่กำหนดสอดคล้องกับการกำหนดโทษสำหรับความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรและความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามมาตรา ๑๐๗ ถึงมาตรา ๑๒๙ และมาตรา ๑๓๕/๑ ถึงมาตรา ๑๓๕/๔ แห่งประมวลกฎหมายอาญาแล้ว นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ ได้แก้ไขถ้อยคำในร่างมาตรา ๒๘ ให้ครอบคลุมการให้ข้อมูลอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้เกิดความชัดเจนและครอบคลุมการให้ข้อมูลไม่บริบูรณ์หรือละเว้นการให้ข้อมูลด้วย

๕.๒๔ ตัดอำนาจของอธิบดีในการเปรียบเทียบเพื่อให้คดีระงับออก (ร่างมาตรา ๒๖ วรรคสองเดิม และร่างมาตรา ๕๒ เดิม) เพื่อให้การใช้บังคับโทษมีความเหมาะสมกับความร้ายแรงของการกระทำความผิดเนื่องจากความผิดตามร่างพระราชบัญญัตินี้มีความร้ายแรงและมีอัตราโทษสูง

๕.๒๕ ตัดการจ่ายเงินสินบนรางวัล (ร่างมาตรา ๕๐ เดิม) ซึ่งอาจเป็นช่องทางในการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบและนำไปสู่การทำลายระบบคุณธรรมในการบริหารราชการแผ่นดิน

๕.๒๖ แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำของบทบัญญัติเกี่ยวกับความรับผิดของนิติบุคคลซึ่งในประเด็นนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) เห็นว่าบทกำหนดโทษตามร่างมาตรา ๓๕ เดิมเป็นการกำหนดให้ผู้บริหารนิติบุคคลรับผิดชอบร่วมกับนิติบุคคลด้วย ซึ่งความรับผิดดังกล่าวมิใช่การสันนิษฐานความผิดโดยอัตโนมัติ แต่เป็นกรณีที่ผู้บริหารดังกล่าวมีส่วนร่วมในการสั่งการหรือการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น หรือละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการในกรณีที่หน้าที่ต้องสั่งการหรือการกระทำจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดในทางอาญาของผู้แทนนิติบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๐ และคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๒/๒๕๕๕ (ร่างมาตรา ๓๒)

๕.๒๗ แก้ไขเพิ่มเติมค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระของร่างพระราชบัญญัติฯ โดยตัดบทบัญญัติเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมรายครั้งในการใช้ระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของกรมการค้าต่างประเทศเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายแก่ภาคเอกชน และเห็นควรให้กรมการค้าต่างประเทศขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการและพัฒนาระบบฐานข้อมูลดังกล่าว ส่วนค่าธรรมเนียมอื่นนั้น ได้กำหนดเป็นเพดานขั้นสูงไว้ โดยการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บจริง กรมการค้าต่างประเทศสมควรที่จะพิจารณาอัตราจริงที่จะเรียกเก็บตามที่จำเป็นและเหมาะสม เพื่อมิให้อัตราดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันและทำให้ราคาสินค้าสูงขึ้น นอกจากนี้ได้กำหนดให้อำนาจรัฐมนตรีที่จะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกัน โดยคำนึงถึงประเภทและรายละเอียดทางเทคนิคของสินค้าได้เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากผู้ประกอบธุรกิจ (ร่างมาตรา ๕ วรรคสอง)

๕.๒๘ แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำเพื่อให้เกิดความถูกต้องและเป็นไปตามแบบการร่างกฎหมาย ดังนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติโดยระบุเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องมีการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล การใช้ระบบคณะกรรมการ ระบบอนุญาต และการกำหนดโทษอาญา เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางการเขียนบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบการเสนอร่างกฎหมายเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐

(๒) เพิ่มความเป็นวรรคสองและวรรคสาม ของคำปรารภเกี่ยวกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฯ ที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลโดยระบุถึงเหตุผลความจำเป็นในการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพตามมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ไว้ด้วย และ

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำและวรรคตอนในเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติเพื่อให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ และเหมาะสมยิ่งขึ้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) มีข้อสังเกตเพื่อให้การใช้บังคับกฎหมายเป็นไปด้วยความรอบคอบและมีประสิทธิภาพ ดังนี้

(๑) ขอบเขตการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงตามร่างพระราชบัญญัตินี้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) มีข้อสังเกตว่า ขอบเขตการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงตามร่างพระราชบัญญัตินี้ มิได้ระบุให้ครอบคลุมกิจกรรมทุกชนิดที่กำหนดตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ (๒๐๐๔) เนื่องจากกิจกรรมดังกล่าว เช่น การผลิต การใช้ การเก็บรักษา และการขนส่ง ซึ่งสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงมีการควบคุมอยู่แล้วตามกฎหมายเฉพาะได้แก่ การควบคุมอาวุธยุทธภัณฑ์ตามพระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกป้อนกราชอาณาจักรซึ่งอาวุธยุทธภัณฑ์และสิ่งที่ใช้ในการสงคราม พ.ศ. ๒๔๙๕ และพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ การควบคุมเครื่องวิทยุตามพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๔๙๘ การควบคุมวัตถุอันตรายและเชื้อโรคที่กฎหมายกำหนดตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ การควบคุมวัสดุนิวเคลียร์และวัสดุกัมมันตภาพรังสีตามพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ และการควบคุมการสนับสนุน

ทางการเงินแก่การก่อการร้ายตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.๒๕๕๙ โดยร่างพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดกลไกที่สำคัญให้มีคณะกรรมการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงทำหน้าที่ในการพิจารณาเสนอแนะนโยบายและแผนงานเพื่อบูรณาการการควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงในภาพรวมของประเทศไทย และกำหนดให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการฯ มีอำนาจประกาศกำหนดมาตรการอื่นใดเพื่อควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงให้เป็นไปตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ คณะกรรมการฯ จึงสมควรที่จะพิจารณามาตรการตามกฎหมายต่าง ๆ เพื่อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมายให้เป็นระบบและครอบคลุมกิจกรรมที่กำหนดตามข้อมติฯ ต่อไป

(๒) การกำหนดอัตราโทษที่แตกต่างจากกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) เห็นว่าการกระทำความผิดตามร่างพระราชบัญญัตินี้ เป็นเรื่องที่มีความร้ายแรงและก่อให้เกิดความเสียหายในวงกว้าง ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ จึงกำหนดให้ผู้กระทำความผิดที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดต้องระวางโทษในอัตราสูง ซึ่งเป็นอัตราโทษที่สอดคล้องกับความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรและความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณากฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวข้องที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ปรากฏว่า อัตราโทษตามกฎหมายเฉพาะดังกล่าวยังมีความแตกต่างกับอัตราโทษตามร่างพระราชบัญญัตินี้อยู่มาก โดยเฉพาะกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาวุธยุทโธปกรณ์ซึ่งได้ใช้บังคับมาเป็นระยะเวลานานแล้ว และยังมีได้มีการปรับปรุงอัตราโทษให้เหมาะสมและสอดคล้องกับปัจจุบันจึงสมควรที่กระทรวงพาณิชย์ในฐานะหน่วยงานหลักในการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงจะได้หารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมอัตราโทษตามกฎหมายเฉพาะดังกล่าวให้เหมาะสมและสอดคล้องกันต่อไป

(๓) การควบคุมการเป็นนายหน้า

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการควบคุมการเป็นนายหน้าซึ่งตามกฎหมายต่างประเทศ เช่น กฎหมายสหภาพยุโรป (Council Regulation (EC) No ๔๒๘/๒๐๐๙) จะมีบทกเว้นการควบคุมการเป็นนายหน้าไว้ หากว่ากิจกรรมที่กระทำมีเพียงการขนส่ง การให้บริการทางการเงิน การประกันภัย การประกันภัยต่อ หรือการโฆษณาหรือการส่งเสริมการขายทั่วไปเท่านั้น กรณีนี้ กระทรวงพาณิชย์จึงสมควรพิจารณากำหนดบทกเว้นการควบคุมดังกล่าวโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามข้อเสนอของคณะกรรมการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงตามร่างมาตรา ๓ ในการยกเว้นไม่นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับแก่กิจกรรมควบคุม สถานศึกษา หรือหน่วยงานอื่นใด เพื่อมิให้เกิดผลกระทบแก่ธุรกิจที่เกี่ยวข้องเนื่องกับกิจกรรมควบคุมนั้นจนเกินสมควรด้วย

ผลกระทบจากการตราพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธ
ที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

ผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการดำเนินกิจกรรมควบคุม ได้แก่ ส่งออก ผ่านแดน ถ้ายลำ นายหน้า ถ้ายโอน เทคโนโลยี ซอฟต์แวร์ และองค์ความรู้ รวมถึงการดำเนินการอื่นใดซึ่งทำให้เกิดการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชน

ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

ด้านเศรษฐกิจและสังคม

เชิงบวก

ประเทศไทยได้รับการยอมรับจากประเทศคู่ค้า และนานาชาติในการมีระบบควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเป็นศูนย์กลางการลงทุนการผลิตสินค้าที่ต้องใช้เทคโนโลยีการผลิตขั้นสูงที่มีความซับซ้อน ส่งผลให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ แรงงาน และบุคลากรของประเทศไทยได้เกิดการพัฒนาความรู้และฝีมือ และสามารถขยายผลไปในการลงทุนวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่จะช่วยลดต้นทุนการผลิต ซึ่งทำให้สินค้าที่ผลิตในประเทศสามารถแข่งขันได้ทั้งในด้านราคาและคุณภาพ ส่งผลให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้น

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในกิจกรรมควบคุม รวมถึงการดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง จะมั่นใจได้ว่าการคัดกรองความปลอดภัยของการทำธุรกิจว่าจะไม่ก่อให้เกิดการแพร่ขยายสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ซึ่งจะทำให้ได้รับการยอมรับและมีความน่าเชื่อถือว่าเป็นองค์กรที่มีคุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ เป็นองค์กรที่น่าร่วมทุนหรือดำเนินธุรกิจด้วยก่อให้เกิดกลุ่มคู่ค้าใหม่ และเกิดขยายตัวทางธุรกิจได้

เชิงลบ

ในช่วงต้นของการใช้บังคับกฎหมายจะเป็นการเพิ่มกระบวนการทำงานของภาคเอกชนในการตรวจสอบจำแนกสินค้า คัดกรองคู่ค้า ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวใช้เวลาเพื่อให้บุคลากรในองค์กรทุกระดับ ตั้งแต่ระดับบริหารจนถึงระดับปฏิบัติ ทราบถึงความจำเป็น ความสำคัญของกฎหมาย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย โดยองค์กรต้องเตรียมความพร้อมบุคลากรให้มีความรู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ

ผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการดำเนินกิจกรรมควบคุมภายใต้ร่าง พ.ร.บ. การควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงทุกภาคส่วน และผู้ที่ดำเนินการอื่นใดซึ่งทำให้เกิดการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ต้องเตรียมความพร้อมบุคลากรให้มีความรู้ในการปฏิบัติตามกฎหมายทุกขั้นตอน ซึ่งต้องใช้เวลา มีค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากร และการคัดกรองคู่ค้าที่มีความปลอดภัยอาจทำให้เสียคู่ค้ากลุ่มเก่าที่มีความเสี่ยง

ด้านความมั่นคง

เชิงบวก

ร่าง พ.ร.บ. การควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง จะเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนการใช้บังคับกฎหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ให้ครอบคลุมตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ และยังมีส่วนสำคัญในการแสดงท่าทีของไทยด้านการให้ความร่วมมือในการป้องกันการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ซึ่งจะส่งผลเชิงบวกต่อความสัมพันธ์และความมั่นคงระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศคู่ค้าหลักของไทยที่เป็นรัฐสมาชิกสหประชาชาติว่าไทยมีนโยบายการค้าระหว่างประเทศที่มีจริยธรรมและคำนึงถึงความปลอดภัยของส่วนรวม

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

ผู้ผลิตและผู้ประกอบธุรกิจระหว่างประเทศ สถาบันการเงิน รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐของไทย ที่เกี่ยวข้องกับสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง หรือสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีซับซ้อนและนวัตกรรมขั้นสูง

เชิงลบ

ประเทศไทยได้แสดงท่าทีที่ชัดเจนในที่จะไม่สนับสนุน และไม่ให้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศหรือกลุ่มบุคคลที่ปรากฏในบัญชีรายชื่อต้องห้ามของสหประชาชาติ ซึ่งหากไทยแสดงท่าทีที่เข้มงวดเกินข้อมติฯ ก็อาจส่งผลเชิงลบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยประเทศหรือกลุ่มคนดังกล่าวอาจเพ่งเล็งประเทศไทยว่าเป็นปฏิปักษ์ได้ กับประเทศหรือกลุ่มคนดังกล่าว นอกจากนี้ การบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ระบบควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงให้เป็นมาตรฐานเดียวกันและเกิดประสิทธิภาพต้องใช้เวลา เนื่องจากแต่ละหน่วยงานมีกระบวนการดำเนินงานและอำนาจกฎหมายที่แตกต่างกัน หากไม่มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจนอาจเป็นช่องให้ผู้ไม่หวังดีใช้เป็นช่องทางกระทำผิดที่อาจก่อให้เกิดอันตรายและเป็นภัยต่อความมั่นคงได้

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ

หน่วยงานภาครัฐ เอกชน ประชาชนไทย และนักลงทุนต่างประเทศที่ต้องศึกษา ติดตาม และปรับ ลักษณะการดำเนินงานและการประกอบธุรกิจให้ถูกต้องตรงตามกฎหมายของไทย โดยบางรายต้องมีการ ตรวจสอบคู่ค้าโดยละเอียดว่ามีความปลอดภัย หรือปฏิเสธการทำการค้ากับคู่ค้าที่ไม่รับรองว่าจะไม่ไปเกี่ยวข้อง กับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง เป็นต้น

ด้านการปกครองและบริหารราชการแผ่นดิน

เชิงบวก

ประเทศไทยมีการปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ โดยให้มีการใช้ระบบอนุญาตและระบบการดำเนินการโดยคณะกรรมการเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อให้การทำงานเกิดความ คล่องตัว โดยมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน และไม่สร้างภาระแก่ประชาชนเกินความจำเป็น เพิ่มความสามารถในการ แข่งขันของประเทศ และป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ นอกจากนี้ยังมีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมา ประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินและการจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการ แผ่นดิน และเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๒๕๘ ของกฎหมาย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

ภาครัฐ เอกชน ประชาชนไทย และนักลงทุนต่างประเทศ จะได้รับการอำนวยความสะดวกทางการค้า สร้างความสามารถในการแข่งขัน การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก โดยที่ไม่มีผลกระทบเชิงลบและผู้ ได้รับผลกระทบเชิงลบแต่อย่างใด

เชิงลบ

ร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ มีการจำกัดสิทธิตามกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ทางด้านสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย เสรีภาพในเคหะสถาน และสิทธิในทรัพย์สิน รวมทั้ง เสรีภาพในการประกอบอาชีพ ถึงแม้ว่าจะสามารถบัญญัติได้ตามมาตรา ๒๖ ของกฎหมายรัฐธรรมนูญฯ เนื่องจากเป็นการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ ในรัฐธรรมนูญฯ

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ

ภาคเอกชนไทย

ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

๑) ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น มีความมั่นคงในชีวิตและปลอดภัยจากการก่อการร้ายที่เกิดจากการสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD นอกจากนี้ ประชาชนสามารถเรียนรู้การจำแนกสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD

๒) เศรษฐกิจและสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนเนื่องจากจะมีการค้าที่มีประสิทธิภาพและปลอดภัยยิ่งขึ้นจากการมีมาตรการภายใต้ พ.ร.บ.ฯ ฉบับดังกล่าว และคนไทยก็จะตระหนักในการจำแนกสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD

๓) เพิ่มความมั่นคงทางการค้าต่อประเทศที่มีการค้าที่ใช้ได้สองทางอย่างปลอดภัย โดยจะมีระบบอิเล็กทรอนิกส์อำนวยความสะดวกเพื่อลดความยุ่งยากและเสียเวลา

๔) ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทำให้เกิดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment : FDI) ที่จะเข้ามาลงทุนผลิตสินค้าที่มีความซับซ้อนและมูลค่าสูงในไทย

๕) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเนื่องจากจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่กำกับดูแลสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD โดยประกอบไปด้วยสถาบัน และอุดมศึกษาต่างๆ ที่เข้ามาช่วยในการจำแนกสินค้า ซึ่งจะช่วยให้สถาบัน และอุดมศึกษาได้มีโอกาสพัฒนาการจำแนก และการวิจัยสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD ได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจหรือสังคม

ระยะสั้น

ผู้ประกอบการต้องมีความรู้ และมีความตระหนักถึงการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD และสินค้าที่ใช้ได้สองทางว่าจะต้องมีการคัดกรองก่อนดำเนินกิจกรรมควบคุมตามกฎหมาย จึงต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับมาตรการที่กฎหมายใช้บังคับ

ระยะยาว

กฎหมายที่จะมีผลบังคับใช้ มีบทกำหนดโทษที่ร้ายแรง โดยเฉพาะโทษทางปกครอง ซึ่งรวมถึงการพักใช้การระงับและการเพิกถอนการดำเนินกิจกรรมควบคุมซึ่งผู้ประกอบการที่กระทำผิดและถูกลงโทษดังกล่าว จะไม่สามารถดำเนินธุรกิจได้จนกว่าจะดำเนินการให้ถูกต้อง นอกจากนี้ ยังมีโทษทางแพ่งและทางอาญาซึ่งมีความร้ายแรงและอาจมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการที่กระทำผิดทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาว

การยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ไทยได้ปฏิบัติตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ ซึ่งนำไปสู่ (๑) การยกระดับทางการค้าของประเทศให้มีคุณธรรม จริยธรรม และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม (๒) ส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางการกระจายสินค้าที่มีความปลอดภัย ไม่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (๓) กระตุ้นการลงทุนจากต่างประเทศในการผลิตต่าง ๆ ที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง โดยผู้ลงทุนมีความมั่นใจว่าการลงทุนในประเทศไทยมีความปลอดภัย และน่าเชื่อถือ (๔) ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ (Know-how) และพัฒนาบุคลากรและแรงงานไทย (๕) องค์กรความรู้ใหม่ ๆ จะสามารถนำไปใช้ในการวิจัยพัฒนาต่อยอดเทคโนโลยี นวัตกรรมใหม่ ๆ ของไทย ซึ่งสามารถใช้ในด้านเศรษฐกิจของประเทศ ลดต้นทุนการ

ผลิตสินค้า สินค้าของไทยสามารถแข่งขันได้ทั้งด้านราคาและคุณภาพ (๖) ประเทศคู่ค้าไม่สามารถนำมาเป็นมาตรการทางการค้าที่มีใช้ภาษี (Non-Tariff Measures: NTMs) ได้

ด้านเสริมสร้างประสิทธิภาพ หรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการ

กระทรวงพาณิชย์โดยกรมการค้าต่างประเทศได้ดำเนินการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับระบบการบริหารการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (e-Thailand's Control on Weapons of Mass Destruction related Items: e-TCWMD) เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงการปฏิบัติตามมาตรการ โดยเฉพาะการขออนุญาตดำเนินกิจกรรมการค้าสินค้าฯ หรือการออกไปรับรองว่าสินค้าไม่เป็น DUI ด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น ได้ตลอดเวลาและทางออนไลน์ ซึ่งภายใต้ระบบดังกล่าวประกอบไปด้วย ๓ ระบบหลัก ได้แก่ e-Self Classification e-Self Certification และ e-Licensing และ ๕ ระบบเสริม ได้แก่ e-Seminar e-Meeting e-Form e-Report และ e-Service โดยเป็นการกำกับดูแลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นการเสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการ

.....

สรุปประเด็นข้อเสนอแนะสำคัญ

การจัดรับฟังความคิดเห็นต่อร่าง พ.ร.บ.การควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

ในการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น ณ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐

และทางเว็บไซต์กรมการค้าต่างประเทศระหว่างวันที่ ๙ ตุลาคม - ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

หมวด	มาตรา	ข้อเสนอแนะ
หลักการ และเหตุผล		ไม่มี
คำปรารภ / ชื่อ / วัน บังคับใช้ / นิยาม (ม. ๑-๕)	คำปรารภ	ไม่มี
	๑	ไม่มี
	๒	ไม่มี
	๓	ไม่มี
	๔	คำว่า "กิจกรรมที่ควบคุม" - เสนอให้มีการควบคุมการผลิต เนื่องจากสินค้าบางอย่างอาจเป็นวัตถุดิบจำเป็น การผลิตได้ - เสนอให้กำหนดใบอนุญาตเฉพาะตามร่าง พ.ร.บ.ฯ ฉบับนี้ เท่านั้น ดังเช่น ใบขนสินค้าขาออก (Type 1) ต้องดำเนินการตามร่าง พ.ร.บ.ฯ และใบขนสินค้าขาออกโอนย้ายเข้าเขตปลอดอากร (Type D) ไม่ต้องดำเนินการตามร่าง พ.ร.บ.ฯ เป็นต้น คำว่า "การเป็นนายหน้า" - เสนอให้ "การเป็นนายหน้า" ไม่เป็นมาตรการที่ต้องขออนุญาตเนื่องจากจะเป็น อุปสรรคให้ไทยไม่สามารถเป็น Trading Nation ได้
๕	ไม่มี	
หมวด ๑ คณะกรรมการ (ม. ๖-๑๐)	๖	- เสนอให้เพิ่มองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ ดังนี้ (๑) กรมควบคุมโรค เนื่องจากเป็น หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านอาวุธชีวภาพ และ (๒) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) เพื่อช่วยสนับสนุนการพิจารณาด้านเทคนิคและเทคโนโลยี เกี่ยวกับสินค้าและกิจกรรมควบคุมภายใต้ร่าง พ.ร.บ.ฯ - เสนอให้มีการขอความเห็นจากผู้ประกอบการในขั้นตอนการร่างอนุบัญญัติภายใต้อำนาจ ของคณะกรรมการ เช่นเดียวกับหน่วยงานอื่นๆ ดังนี้ กรมศุลกากร และกรมสรรพสามิต เป็นต้น
	๗	ไม่มี
	๘	ไม่มี
	๙	ไม่มี
	๑๐	ไม่มี
	หมวด ๒ การควบคุมสินค้าฯ (ม.๑๑-๒๒)	๑๑
๑๒		- เสนอให้กำหนดขั้นตอน หลักเกณฑ์วิธีการขออนุญาต และระยะเวลาดำเนินการอย่างชัดเจน เพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน
๑๓		- เสนอให้กรมฯ กำหนดหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนเฉพาะตามมาตรา ๑๓ (๑) และ คุณสมบัติผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตอื่น ๆ (ถ้ามี) ไว้ในอนุบัญญัติ เพื่อความชัดเจนในทางปฏิบัติ และเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปรับปรุงแก้ไขที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

หมวด	มาตรา	ข้อเสนอแนะ
		- เสนอให้เพิ่มคุณสมบัติผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตให้รองรับกรณีผู้กระทำกิจกรรมที่ควบคุมไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในมาตรา ๑๖ และ ๒๑
	๑๔	ไม่มี
	๑๕	ไม่มี
	๑๖	ไม่มี
	๑๗	ไม่มี
	๑๘	- เสนอให้เปลี่ยนการใช้คำ “ผู้ยื่นคำขอรับการรับรอง” เนื่องจากมาตรการรับรองเป็นการรับรองด้วยตนเอง ไม่ต้องมีการยื่นรับรองใดๆ
	๑๙	ไม่มี
	๒๐	ไม่มี
	๒๑	ไม่มี
	๒๒	ไม่มี
หมวด ๓ การอุทธรณ์ (ม.๒๓-๒๔)	๒๓	ไม่มี
	๒๔	- ระยะเวลาในการพิจารณาอุทธรณ์กรณีไม่ได้รับอนุญาตฯ การถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตใช้เวลานานเกินไป โดยรัฐมนตรีควรพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จได้ภายในระยะเวลาดังกล่าว อาจขยายพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้
หมวด ๔ พนักงาน เจ้าหน้าที่ (ม. ๒๕-๒๘)	๒๕	- เสนอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจและวิธีการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายศุลกากร อาทิ มีการแจ้งล่วงหน้าเป็นหนังสือก่อนเข้าไปตรวจสอบสถานประกอบการใดที่มีเหตุสงสัยว่ามีสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด
	๒๖	ไม่มี
	๒๗	ไม่มี
	๒๘	ไม่มี
หมวด ๕ ความรับผิดทางแพ่ง (ม.๒๙)	๒๙	- เสนอให้ระบุนความรับผิดชอบของพนักงานเจ้าหน้าที่กรณีปฏิบัติหน้าที่เกินขอบเขตอำนาจ
หมวด ๖ บทกำหนดโทษ (ม.๓๐-๓๕)	๓๐	- มาตรา ๓๐ เสนอให้ตัดโทษจำคุกในวรรค ๑ เนื่องจากเป็นการกระทำกิจกรรมที่ควบคุมโดยไม่มีใบอนุญาต แต่ยังไม่เกิดความเสียหายใด ๆ ซึ่งมีเพียงโทษปรับน่าจะเพียงพอแล้ว - มาตรา ๓๐-๓๕ เสนอให้ตัดโทษจำคุกให้เหลือเพียงการปรับ หรือลดอัตราโทษลง หรือให้มีการรอลงอาญาได้นอกจากนี้อาจใช้โทษทางปกครองอื่นๆ ในการลงโทษได้ เช่น การห้ามส่งออกตามเวลาที่กำหนด การยึดสินค้า เป็นต้น
	๓๑	- มาตรา ๓๑ เสนอให้เพิ่มถ้อยคำแสดง “เจตนา” ในการให้ข้อมูลเท็จ เนื่องจากอาจมีความผิดพลาดเกิดขึ้นได้โดยมิได้เจตนา โดยเฉพาะกรณีผู้ให้ข้อมูลมิได้เป็นผู้ผลิตโดยตรง - มาตรา ๓๑ เสนอให้ปรับเรื่องการให้ข้อมูลเท็จให้ครอบคลุมการให้ข้อมูลไม่บริบูรณ์หรือละเว้นการให้ข้อมูลตามแนวทาง พ.ร.บ. กรมศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๐๒ ใช้คำว่า “...ไม่ถูกต้องหรือไม่บริบูรณ์ อันอาจก่อให้เกิดความสำคัญผิดในรายการใด...”
	๓๒	ไม่มี

หมวด	มาตรา	ข้อเสนอแนะ
	๓๓	ไม่มี
	๓๔	ไม่มี
	๓๕	- เสนอให้มีการเปรียบเทียบปรับเนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่มีเจตนา ในกฎหมายอื่น มีคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับ ในคดีที่โทษไม่สูง - มาตรา ๓๕ ควรยกเว้นโทษให้กับผู้ได้รับมอบอำนาจ
อัตราค่าธรรมเนียม		- เสนอให้ไม่มีการเก็บค่าธรรมเนียมเพื่อไม่เป็นการสร้างภาระทางด้านต้นทุนให้กับ ผู้ประกอบการ หรือลดค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบระบบงานควบคุมสินค้า (ICP) ที่กำหนดไว้ครั้งละ ๑๐๐,๐๐๐ บาทหรือควรกำหนดหลายอัตราขึ้นอยู่กับระดับความเสี่ยง ของแต่ละสินค้าที่จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับ WMD

กลุ่มงาน TCWMD

กองบริหารสินค้าข้อตกลงและมาตรการกีดกันการค้า

๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

การวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก

ร่างพระราชบัญญัติการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.

จากการเปิดรับฟังความคิดเห็นทางเว็บไซต์กรมการค้าต่างประเทศ (www.dft.go.th)

ระหว่างวันที่ ๑ - ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และการจัดให้มีการแสดงความคิดเห็นเมื่อวันจันทร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ตามแนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมาย คามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยปี พ.ศ. ๒๕๖๐

กรมการค้าต่างประเทศได้เปิดรับฟังความคิดเห็นฯ ๓ ช่องทาง โดยมีผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นฯ จำนวนทั้งสิ้น ๑๖๒ คน ดังนี้

๑. การรับฟังความคิดเห็นฯ ณ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ โดยมีผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ๔ หน่วยงานคือกรมโรงงานอุตสาหกรรม สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ และสำนักข่าวกรองแห่งชาติ และผู้แทนภาคเอกชน อาทิเช่น บริษัท General Motors (Thailand) Ltd. บริษัท Electrolux Thailand Co., Ltd. บริษัท Isuzu Motors Int'l Operations (Thailand) Co., Ltd. และบริษัท เอสซีจี เทคคิง จำกัด เป็นต้น รวมทั้งสิ้น ๑๔๕ คน

๒. การเปิดรับฟังความคิดเห็นฯ ทางเว็บไซต์ www.dft.go.th ตั้งแต่วันที่ ๑ - ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ รวม ๒๓ วัน โดยมีความคิดเห็นจากผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ๗ หน่วยงาน ดังนี้ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและนโยบายต่างประเทศ ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ ๗ ขอนแก่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น กรมศุลกากร และกรมวิชาการเกษตรและจากผู้แทนภาคเอกชนจาก ๗ บริษัท ดังนี้ มารูเบนิ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท Maxim Integrated Products (Thailand) Co., Ltd. สถาผู้ส่งสินค้าทางเรือแห่งประเทศไทย บริษัท เกษตรภัณฑ์ อุตสาหกรรม จำกัด บริษัท สยามอีสต์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน) บริษัท Mitsubishi Electric จำกัด และบริษัท Beker and Mckenzie Ltd.

๓. การเปิดรับฟังความคิดเห็นฯ ทางไปรษณีย์ โดยมี ๒ หน่วยงาน สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและนโยบายต่างประเทศ และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยได้ร่วมแสดงความคิดเห็นฯ ด้วย

ในการนี้ กรมการค้าต่างประเทศ ได้เปิดรับฟังความคิดเห็นฯ ตามรายมาตราของร่างพระราชบัญญัติฯ ทั้ง ๕ หมวด ๕๔ มาตรา รวมถึงบทเฉพาะกาล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

มาตรา ๑ ชื่อพระราชบัญญัติฯ

ข้อคิดเห็น

เสนอเปลี่ยนชื่อเป็น “ร่างพระราชบัญญัติการค้าสินค้าที่ใช้ได้ทั้งการอุปโภคบริโภคและการผลิตอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.” เนื่องจากจะสามารถแสดงให้เห็นเจตนารมณ์ของกฎหมายได้ง่าย

ผลการวิเคราะห์

ร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ควบคุมเฉพาะสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ซึ่งเป็นสินค้าในกลุ่มอุตสาหกรรมเท่านั้น

มาตรา ๓ คำนิยาม

ข้อคิดเห็น

เสนอให้ปรับคำนิยาม“สินค้า” หมายความว่า (๑) “ทรัพย์สินหรือทรัพย์สินที่ผู้ขายได้โอนกรรมสิทธิ์และส่งมอบให้กับผู้ซื้อตามสัญญาซื้อขาย” และ (๒) “สินค้าที่ใช้ได้ทั้งการอุปโภคและการผลิตอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง” หมายความว่า “เป็นสินค้าที่มีลักษณะใช้ประโยชน์ได้ทั้งการอุปโภคและการผลิตอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง”

ผลการวิเคราะห์

คำนิยาม “สินค้า” ตามร่างพระราชบัญญัติฯ ครอบคลุมสิ่งที่จับต้องได้ และสิ่งที่จับต้องไม่ได้ รวมทั้งเทคโนโลยี ซึ่งครอบคลุมมากกว่าคำนิยามที่ได้เสนอมานี้ แม้ว่าในอนาคตจะมีการเพิ่มจำนวนสินค้าที่เข้าข่ายเป็นสินค้าที่ใช้ได้สองทาง

หมวด ๑ คณะกรรมการ (มาตรา ๕ – ๘)

ข้อคิดเห็น

การกำหนดให้องค์ประกอบของคณะกรรมการการค้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงมาจากหน่วยงานภาครัฐเท่านั้นโดยไม่มีภาคเอกชนเข้าร่วมฯ จะทำให้คณะกรรมการฯ ไม่ได้รับทราบข้อมูลข้อเท็จจริงอย่างชัดเจน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของภาคเอกชนได้

ผลการวิเคราะห์

คณะกรรมการฯ มีอำนาจและหน้าที่ในการกำหนดและกำกับดูแลนโยบายการบริหารสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงดังเช่น การเชิญผู้แทนส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรที่เกี่ยวข้อง ผู้เชี่ยวชาญหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานภาคเอกชนเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริง ให้ข้อมูล ข้อคิดเห็น รวมทั้งส่งเอกสาร หลักฐาน รายงานผลการดำเนินงาน หรือให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการตามที่ได้รับร้องขอ ซึ่งสามารถเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนมาให้ข้อมูลประกอบการพิจารณาได้อยู่แล้ว นอกจากนี้ ข้อมติ UNSCR ๑๕๔๐ รัฐสมาชิกรับผิดชอบในการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวภายใต้ข้อมติ ประกอบกับมาตรการการพิจารณาอนุญาตส่งออก ถ้ายาล่า ผ่านแดน การเป็นคนกลาง สินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง รวมถึงสินค้าที่ใช้ได้สองทาง ซึ่งอาจมีส่วนได้ส่วนเสียต่อภาคเอกชน โดยเฉพาะประเด็นผลประโยชน์ทับซ้อนกรณีการเข้าร่วมเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ

หมวด ๒ การกำกับดูแลสินค้า (มาตรา ๙ – ๒๗)

ข้อคิดเห็น ๑

การจำแนกสินค้าที่ใช้ได้สองทาง (DUI) การรับรองสินค้าที่เข้าข่าย DUI ด้วยตนเอง และการพิจารณาอนุญาตส่งออกฯ เป็นต้นเป็นการเพิ่มขั้นตอนและเวลาในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการ อาจไม่ทันต่อสถานะเศรษฐกิจและตลาดการค้าระหว่างประเทศในปัจจุบันที่มีการแข่งขันกันสูงในการรักษาส่วนแบ่งทางการตลาดเดิมและการขยายตลาดใหม่ โดยเฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกของไทยที่มีมูลค่ามากที่สุด

ผลการวิเคราะห์

ไทยมีความจำเป็นต้องออกกฎหมายฉบับดังกล่าวในฐานะประเทศสมาชิกสหประชาชาติ อย่างไรก็ตาม เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการปฏิบัติตามมาตรการภายใต้กฎหมายฯ ให้สมาชิกแข่งขันกับ

ประเทศคู่ค้าได้อย่างรวดเร็ว กรมฯ ได้พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับระบบการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง(e-TradeControls on Weapons of Mass Destruction related Items : e-TCWMD) โดยผู้ประกอบการสามารถดำเนินการขออนุญาตรับรองตนเองและอื่นๆ ได้ล่วงหน้า นอกจากนี้ ระบบ e-TCWMD ยังมีช่องทาง Fast Track ให้ผู้ประกอบการที่ต้องการดำเนินการอย่างเร่งด่วนโดยผ่านกระบวนการตรวจสอบย้อนหลังได้อีกด้วย

ข้อคิดเห็น ๒

บริษัทอาจต้องจ้างบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องTCWMD ในการปฏิบัติงานตามมาตรการภายใต้กฎหมายที่เพิ่มขึ้น อาจทำให้บริษัทฯ ขนาดเล็กไม่สามารถประกอบกิจการได้ต่อไป

ผลการวิเคราะห์

ผู้ผลิต / ผู้ส่งออกฯ สินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD โดยเฉพาะ DUI ต้องรับผิดชอบในการให้ข้อมูลสินค้า เพื่อประกอบการพิจารณาตามมาตรการที่กำหนด ซึ่งในฐานะผู้ผลิตต้องสามารถให้ข้อมูลสินค้าที่ผลิตได้ตามรายการคุณสมบัติของ DUI ที่สากลกำหนดขึ้นและเป็นที่ยอมรับของประเทศคู่ค้า ในกรณีผู้ส่งออกหรือบริษัทขนส่งต้องขอข้อมูลสินค้าจากผู้ผลิตซึ่งเป็นแนวปฏิบัติที่ทุกประเทศที่มีระบบ TCWMD ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดและแพร่ขยายมานานแล้ว ซึ่งถือเป็นโอกาสดีของภาคอุตสาหกรรมส่งออกของไทยจะปรับตัวโดยการยกระดับมาตรฐานการรับรองสินค้าด้วยตนเอง รวมทั้งการตรวจเช็คผู้ใช้และการใช้สุดท้ายๆ ก่อนดำเนินธุรกรรมโดยจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นทางการค้า เป็นศูนย์กลางการส่งออก การถ่ายลำ และการผ่านแดนสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD ในภูมิภาคอาเซียนตอนบน และสามารถดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment : FDI) ที่จะเข้ามาตั้งฐานการผลิตสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีที่มีความซับซ้อนและมูลค่าสูงในไทยได้อีกด้วย พ.ร.บ.ฯ ดังกล่าวจะช่วยป้องกันไม่ให้ประเทศคู่ค้านำข้อดีที่กำหนดเป็นมาตรการที่มีใช้ภาษีต่อการส่งออกสินค้าไทยในอนาคต ในที่สุดมาตรการของไทยจะเป็นอีกกลไกหนึ่งที่จะช่วยเสริมสร้างความมั่นคงทางชีวิตและทรัพย์สินของประชาโลก

หมวด ๓ การอุทธรณ์(มาตรา ๒๘ - ๓๑)

ข้อคิดเห็น

ระยะเวลาในการพิจารณาอุทธรณ์กรณีไม่ได้รับอนุญาตฯ การถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต เป็นต้นใช้เวลานานเกินไป โดยรัฐมนตรีต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จได้ภายในระยะเวลาดังกล่าว สามารถขยายพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกิน ๖๐ วัน ซึ่งรวมระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์แล้วมากถึง ๑๒๐ วัน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการค้าและธุรกิจของภาคเอกชนได้

ผลการวิเคราะห์

การพิจารณาอุทธรณ์ฯ ต้องดำเนินการอย่างรอบคอบและเป็นธรรมกับผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งนี้ขึ้นกับข้อมูลและผู้อุทธรณ์ต้องเสนอให้กรมฯ พิจารณา อย่างไรก็ดี ระยะเวลาดังกล่าวก็เป็นไปแนวทางเดียวกับการอุทธรณ์ของกฎหมายไทยหลายฉบับที่มีผลบังคับใช้ในช่วงเวลานี้ ดังเช่น พ.ร.บ.เชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้น

หมวด ๔ พนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๓๒ - ๓๘)

ข้อคิดเห็น ๑

คำจำกัดความของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีลักษณะกว้าง ไม่มีความชัดเจนแม้ว่ากฎหมายจะให้อำนาจรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ ดังนั้นกฎหมายควรกำหนดระดับ / ตำแหน่งของพนักงานเจ้าหน้าที่

ผลการวิเคราะห์

การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นอำนาจของรัฐมนตรีฯ ซึ่งจะออกเป็นประกาศกระทรวงพาณิชย์ฯ ในภายหลัง โดยจะมีการกำหนดระดับ / ตำแหน่งของพนักงานเจ้าหน้าที่โดยจะเป็นไปตามแนวทางเดียวกับกฎหมายอื่นๆ

ข้อคิดเห็น ๒

การกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถเข้าไปตรวจค้นในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ อาจกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล

ผลการวิเคราะห์

หลักการดังกล่าวไม่ขัดต่อหลักเกณฑ์การร่างกฎหมายภายใต้บทบัญญัติมาตรา ๓๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ระบุไว้ว่าการเข้าไปในเคหสถานโดยปราศจากความยินยอมจากผู้ครอบครอง หรือค้นเคหสถานหรือที่รโหฐานจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

หมวด ๕ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๓๙ - ๕๒)

ข้อคิดเห็น ๑

อัตราโทษที่กำหนดมีความรุนแรงเกินไปนอกจากนี้บุคคลที่จำเป็นต้องกระทำการแทนนิติบุคคลตามมาตรา ๕๑ ไม่ควรต้องรับโทษเนื่องจากอาจถูกบังคับให้กระทำการแทนหรือหลีกเลี่ยงกระทำการแทนไม่ได้ เนื่องจากเป็นลูกจ้าง

ผลการวิเคราะห์

การกำหนดอัตราโทษตามพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นไปตามหลักสากล โดยได้มีการศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างๆ ทั้งของไทยและต่างประเทศอย่างรอบครอบรัดกุม เป็นธรรม การกระทำความคิดโดยเจตนาหรือไม่นั้นอยู่ในการพิจารณาของกระบวนการยุติธรรม ซึ่งบทลงโทษจะเป็นเพียงขอบเขตของระดับโทษที่ศาลจะพิจารณาตัดสิน

ข้อคิดเห็น ๒

ไม่ควรกำหนดเรื่องเงินสินบนและรางวัลนำจับในร่างพระราชบัญญัติฯ เนื่องจากอาจจะเป็นช่องทางการกระทำทุจริต เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ของรัฐหาผลประโยชน์

ผลการวิเคราะห์

การกำหนดเรื่องเงินสินบนและรางวัลนำจับเป็นไปตามแนวทางกับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมสินค้าอันตราย ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวมีเกณฑ์การปฏิบัติอย่างชัดเจนตามกระบวนการยุติธรรม

ข้อคิดเห็น ๓

โทษจำคุกควรใช้เฉพาะการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำทางอาญา ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จึงควรตัดโทษจำคุกออก

ผลการวิเคราะห์

การกำหนดโทษอาญาและโทษทางปกครองมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายมีความเกรงกลัวต่อบทลงโทษเมื่อจะกระทำความผิดซึ่งนับเป็นมาตรการป้องปรามและป้องกันที่หลายๆ ประเทศกำหนดใช้

อัตราค่าธรรมเนียมท้าย พ.ร.บ.ฯ

ข้อคิดเห็น

อัตราค่าธรรมเนียมสูงเกินไปเป็นการเพิ่มต้นทุนของสินค้าทำให้ราคาสินค้าสูงขึ้นส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขัน จึงไม่ควรเก็บค่าธรรมเนียมใดๆ เนื่องจากเป็นหน้าที่ของรัฐในการรักษาความมั่นคง และอำนวยความสะดวกทางการค้า

ผลการวิเคราะห์

ค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บภายใต้พระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ เป็นรายได้แผ่นดินที่กรมฯ สามารถขอรัฐบาลมาเป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนา / บำรุงระบบฯ รวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารระบบฯ โดยเฉพาะค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการฯ ในกรณีที่รัฐบาลไม่สนับสนุนงบประมาณในส่วนนี้ โดยในเบื้องต้น กรมฯ ได้ประมาณการงบประมาณเพื่อดำเนินการดังกล่าวอย่างน้อย ๕ - ๑๐ ล้านบาทต่อปี

กองบริหารสินค้าข้อตกลงและมาตรการการค้า
กรมการค้าต่างประเทศ

(๔๖)

การวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.)
การควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงพ.ศ.
จากการเปิดรับฟังความคิดเห็นทางเว็บไซต์กรมการค้าต่างประเทศ (www.dft.go.th)
ระหว่างวันที่ ๙ ตุลาคม - ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และการจัดให้มีการแสดงความคิดเห็นเมื่อวันที่
พฤหัสบดีที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ ณ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ตามแนวทางการจัดทำ
และการเสนอร่างกฎหมายมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๕๖๐
และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐

กรมการค้าต่างประเทศได้เปิดรับฟังความคิดเห็นฯ รายละเอียดของร่าง พ.ร.บ.ฯ ทั้ง ๖ หมวด ๓๕ มาตรา
ทางเว็บไซต์กรมการค้าต่างประเทศ (www.dft.go.th) รวมทั้งการจัดให้มีการแสดงความคิดเห็นระหว่างวันที่
๙ ตุลาคม - ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ โดยมีผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นฯ ทั้งสิ้น ๓๑๘ ราย รายละเอียดดังนี้

๑. การรับฟังความคิดเห็นฯ ณ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่พฤหัสบดี
ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ มีผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ (๔ หน่วยงาน) และภาคเอกชน (๑๔๑ บริษัท) ดังนี้
สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี กรมวิชาการเกษตร กรมองค์การระหว่างประเทศ สำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกา กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน กรมเจรจา
การค้าระหว่างประเทศ กรมทรัพย์สินทางปัญญา บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
บริษัท เวสเทิร์น ดิจิตอล (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท ดีเอชแอล เอ็กซ์เพรส (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท นิส
สัน มอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด และบริษัท มิตซูบิชิ มอเตอร์ส (ประเทศไทย) จำกัด เป็นต้น

๒. การเปิดรับฟังความคิดเห็นฯ ทางเว็บไซต์ www.dft.go.th ตั้งแต่วันที่ ๙ ตุลาคม - ๑๐
พฤศจิกายน ๒๕๖๐ รวม ๓๓ วัน มีผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ (๘ หน่วยงาน) และภาคเอกชน (๒๐ บริษัท) ดังนี้
กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมศุลกากร สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สำนักงานเกษตร
และสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดตราด สิงห์บุรี และ
พระนครศรีอยุธยา บริษัท เอ็นอีซี คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท อีซูซุ โกลบอล ซีวี เอ็นจีเนียริง เซ็นเตอร์
จำกัด บริษัท เอส เอ็ม ที อินสตรูเมนท์ จำกัด บริษัท เกษตรภัณฑ์อุตสาหกรรม จำกัด บริษัท ยังสตาร์ เอ็กซ์เพรส กรู๊ป
อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด บริษัท โตโยต้า ฟูโซ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท พานาโซนิค แมนเนจเม้นท์ (ประเทศไทย) จำกัด
และบริษัท แคนนอน ไฮ-เทค (ประเทศไทย) จำกัด เป็นต้น นอกจากนี้ สภาผู้ส่งสินค้าทางเรือแห่งประเทศไทย
ได้มีหนังสือเลขที่ สรท. ๓๐๓ / ๒๕๖๐ เรื่อง ความเห็นในมุมมองของผู้ส่งออกต่อ (ร่าง) พระราชบัญญัติการ
ควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงพ.ศ. เพียง ๑ ราย

๓. ประเด็นความคิดเห็นฯ และผลการวิเคราะห์ มีดังนี้

มาตรา ๔ คำนิยาม

ข้อคิดเห็น ๑

เสนอให้มีการควบคุมการผลิต เนื่องจากสินค้าบางอย่างอาจเป็นวัตถุอันตรายของการผลิตได้

ผลการวิเคราะห์

การผลิตไม่ได้เป็นกิจกรรมที่ควบคุมภายใต้ร่าง พ.ร.บ.ฯ ฉบับนี้ ส่วนการควบคุมการผลิตมีหลาย
หน่วยงานกำกับดูแลอยู่แล้ว ดังเช่น (๑) พ.ร.บ.วัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม
(๒) พ.ร.บ.พลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ และ (๓) พ.ร.บ.เชื้อโรค
และพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นต้น

ข้อคิดเห็น ๒

เสนอให้กำหนดใบอนุญาตเฉพาะตามร่าง พ.ร.บ.ฯ ฉบับนี้ เท่านั้น ดังเช่น ใบขนสินค้าขาออก (Type ๑) ต้องดำเนินการตามร่าง พ.ร.บ.ฯ และใบขนสินค้าขาออกโอนย้ายเข้าเขตปลอดอากร (Type D) ไม่ต้องดำเนินการตามร่าง พ.ร.บ.ฯ เป็นต้น

ผลการวิเคราะห์

การกำหนดประเภทใบอนุญาตเป็นความรับผิดชอบของกรมศุลกากร

ข้อคิดเห็น ๓

เสนอให้ “การเป็นนายหน้า” ไม่เป็นมาตรการที่ต้องขออนุญาตเนื่องจากจะเป็นอุปสรรคให้ไทยไม่สามารถเป็น Trading Nation ได้

ผลการวิเคราะห์

ข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ กำหนดให้ประเทศสมาชิกรวมทั้งประเทศไทยต้องกำหนดมาตรการในการควบคุมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ซึ่ง “การเป็นนายหน้า” เป็นกิจกรรมหนึ่งที่สำคัญตามข้อมติฯ คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UNSC) ให้แต่ละประเทศสามารถพิจารณาดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับนานาประเทศ ซึ่งการกำหนดข้อยกเว้นใดๆ ยังต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของข้อมติฯ

หมวด ๑ คณะกรรมการ (มาตรา ๖ - ๑๐)

ข้อคิดเห็น ๑

เสนอให้เพิ่มองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ ดังนี้ (๑) กรมควบคุมโรค เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านอาวุธชีวภาพ และ (๒) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) เพื่อช่วยสนับสนุนการพิจารณาด้านเทคนิคและเทคโนโลยีเกี่ยวกับสินค้าและกิจกรรมควบคุมภายใต้ร่าง พ.ร.บ.ฯ

ผลการวิเคราะห์

คณะกรรมการฯ ต้องแต่งตั้งเท่าที่จำเป็นตามแนวทางที่กำหนดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๕๖๐ โดยหน่วยงานที่เป็นองค์ประกอบคณะกรรมการฯ ต้องมีหน้าที่หลักและสำคัญด้านนโยบายเท่านั้น แต่อย่างไรก็ดี คณะกรรมการสามารถเชิญผู้แทนส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรที่เกี่ยวข้อง ผู้เชี่ยวชาญหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานภาคเอกชนเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริง ให้ข้อมูล ข้อคิดเห็น รวมทั้งส่งเอกสาร หลักฐาน รายงานผลการดำเนินงาน หรือให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการตามที่ได้รับภารกิจกรณีกรมควบคุมโรคไม่สามารถควบคุมสินค้าภายใต้ พ.ร.บ. ฉบับดังกล่าวได้ ซึ่งในส่วนของ สวทช. ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะอนุกรรมการพิจารณาสินค้าที่ใช้ได้สองทางอยู่แล้ว

ข้อคิดเห็น ๒

เสนอให้มีการขอความเห็นจากผู้ประกอบการในขั้นตอนการร่างอนุบัญญัติภายใต้อำนาจของคณะกรรมการ เช่นเดียวกับหน่วยงานอื่นๆ ดังนี้ กรมศุลกากร และกรมสรรพสามิต เป็นต้น

ผลการวิเคราะห์

ร่างอนุบัญญัติภายใต้ พ.ร.บ.ฯ ส่วนใหญ่จะเป็นประกาศกระทรวงพาณิชย์และประกาศกรมการค้าต่างประเทศโดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและขั้นตอนในการปฏิบัติทั้งในส่วนของเจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการ ซึ่งต้องเป็นไปตาม พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคต่อการค้าระหว่างประเทศ

หมวด ๒ การกำกับดูแลสินค้าฯ (มาตรา ๑๑ - ๒๒)

ข้อคิดเห็น ๑

เสนอให้ไม่ต้องมีการรับรองสินค้าที่อยู่ในรายการบัญชี ๒ ตามมาตรา ๑๑ (๑) (๒) เพราะก่อให้เกิดขั้นตอนและกระบวนการที่เพิ่มขึ้น และควรวางแนวทางการกำหนดรายการบัญชีสินค้าสำหรับมาตรการอื่นใด ตามมาตรา ๑๑ (๓)

ผลการวิเคราะห์

บัญชีรายการสินค้าที่เข้าข่ายเป็น DUI แต่ไม่มีคุณสมบัติเป็น DUI ตามมาตรา ๑๑ (๑) และ (๒) กำหนดขึ้นเนื่องจากปัจจุบันสินค้า DUI ไม่สามารถกำหนด HS Code ๑๑ หลักได้โดยตรง ประกอบกับหน่วยงานตรวจสอบปล่อยสินค้าของไทยยังไม่มีผู้เชี่ยวชาญในการชี้ชัดว่าสินค้าใดเป็น DUI ในส่วนของมาตรการตรวจสอบการใช้และผู้ใช้น้ำดื่ม DUI สอดคล้องตามมาตรา ๑๑ (๓) เป็นมาตรการที่สำคัญอย่างยิ่งของระบบควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD รวมทั้ง DUI โดยต้องสามารถบังคับใช้ได้กับสินค้าทุกชนิดแม้ว่าไม่เป็น DUI แต่อาจนำไปสนับสนุน ประกอบ หรือเกี่ยวข้องทำให้เกิดการแพร่ขยาย WMD ได้ จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดรายการสินค้า ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการค้าของประเทศ

ข้อคิดเห็น ๒

เสนอให้กำหนดขั้นตอน หลักเกณฑ์วิธีการขออนุญาต และระยะเวลาดำเนินการอย่างชัดเจน เพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคในการดำเนินงานของผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

ผลการวิเคราะห์

การกำหนดขั้นตอน หลักเกณฑ์วิธีการขออนุญาต รวมทั้งระยะเวลาดำเนินการ ต้องจัดทำเป็นอนุบัญญัติ อยู่แล้ว ซึ่งกรมฯ ได้ดำเนินการให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. อำนาจความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ด้วยความระมัดระวัง

ข้อคิดเห็น ๓

เสนอให้กรมฯ กำหนดหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนเฉพาะตามมาตรา ๑๓ (๑) และคุณสมบัติผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตอื่น ๆ (ถ้ามี) ไว้ในอนุบัญญัติ เพื่อความชัดเจนในทางปฏิบัติ และเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปรับปรุงแก้ไขที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ผลการวิเคราะห์

การกำหนดคุณสมบัติฯ ตามมาตรา ๑๓ (๑) เป็นคุณสมบัติทั่วไปเท่านั้น ซึ่งกรมฯ เห็นด้วยในการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน และคุณสมบัติเพิ่มเติม (ถ้ามี) ในอนุบัญญัติ จะช่วยให้กฎหมายมีความยืดหยุ่นและสามารถปรับให้ตรงตามความจำเป็นในอนาคตได้ง่าย

ข้อคิดเห็น ๔

เสนอให้เพิ่มคุณสมบัติผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตให้รองรับกรณีผู้กระทำการที่ควบคุมไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในมาตรา ๑๖ และ ๒๑

ผลการวิเคราะห์

ตามร่าง พ.ร.บ. ณ ปัจจุบัน มาตรา ๑๖ และ ๒๑ ให้อำนาจอธิบดีพักใช้ /เพิกถอนใบอนุญาต หรือระงับการกระทำการที่ควบคุมกรณีผู้กระทำการที่ควบคุมไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด แต่ไม่สามารถบังคับใช้กับผู้ที่ต้องการใช้ใบอนุญาตที่ใกล้หมดอายุ หรือผู้ที่ต้องการกระทำการที่ควบคุมเพียงครั้งเดียวโดยไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขได้

ข้อคิดเห็น ๕

เสนอให้เปลี่ยนการใช้คำ “ผู้ยื่นคำขอรับการรับรอง” เนื่องจากมาตรการรับรองเป็นการรับรองด้วยตนเอง ไม่ต้องมีการยื่นรับรองใดๆ

ผลการวิเคราะห์

เห็นด้วย

หมวด ๓ การอุทธรณ์ (มาตรา ๒๓ - ๒๔)

ข้อคิดเห็น

ระยะเวลาในการพิจารณาอุทธรณ์กรณีไม่ได้รับอนุญาตฯ การถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต ใช้เวลานานเกินไป โดยรัฐมนตรีควรพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จได้ภายในระยะเวลาดังกล่าว อาจขยายพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้

ผลการวิเคราะห์

การพิจารณาอุทธรณ์ฯ ขึ้นอยู่กับข้อมูลเอกสารหลักฐานที่กำหนดให้ยื่น หากข้อมูลฯ มีความชัดเจนครบถ้วน สมบูรณ์ การพิจารณาก็สามารถดำเนินการได้ด้วยความสะดวกเร็ว

หมวด ๔ พนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๒๕ - ๒๘)

ข้อคิดเห็น

เสนอให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจและวิธีการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายศุลกากร อาทิ มีการแจ้งล่วงหน้าเป็นหนังสือก่อนเข้าไปตรวจสอบสถานประกอบการใดที่มีเหตุสงสัยว่ามีสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด

ผลการวิเคราะห์

ตามมาตรา ๒๒ ของร่าง พ.ร.บ.ฯ กำหนดให้นำบทบัญญัติกฎหมายว่าด้วยการศุลกากรในส่วนที่ว่าด้วยพนักงานศุลกากรมาใช้บังคับได้อยู่แล้ว

หมวด ๕ ความรับผิดทางแพ่ง (มาตรา ๒๙)

ข้อคิดเห็น

เสนอให้ระบุมความรับผิดชอบของพนักงานเจ้าหน้าที่กรณีปฏิบัติหน้าที่เกินขอบเขตอำนาจ

ผลการวิเคราะห์

แม้ว่าร่าง พ.ร.บ.ฯ ไม่มีการกำหนดความรับผิดของพนักงานเจ้าหน้าที่ แต่อย่างไรก็ดี ผู้เสียหายสามารถฟ้องร้องผู้ใดก็ตามที่กระทำความผิดเพื่อให้รับผิดทางแพ่งได้อยู่แล้ว

หมวด ๖ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๓๐ - ๓๕)

ข้อคิดเห็น ๑

มาตรา ๓๐ เสนอให้ตัดโทษจำคุกในวรรค ๑ เนื่องจากเป็นการกระทำกิจกรรมที่ควบคุมโดยไม่มีใบอนุญาต แต่ยังไม่เกิดความเสียหายใด ๆ ซึ่งมีเพียงโทษปรับน่าจะเพียงพอแล้ว

ผลการวิเคราะห์

โทษจำคุกในวรรค ๑ ในทางกฎหมายถือว่าเป็นเจตนาทั่วไปที่จะกระทำความผิดเนื่องจากสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยาย WMD มีความร้ายแรงอยู่ในตัวเอง จึงต้องกำหนดโทษสูงไว้เพื่อเป็นการป้องปรามมิให้ผู้ประกอบการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ WMD นอกจากนี้ การกำหนดอัตราโทษไปตามหลักสากลแต่อย่างไรก็ดี การกระทำความผิดโดยเจตนาหรือไม่ขึ้นอยู่กับพิจารณาของกระบวนการยุติธรรม

ข้อคิดเห็น ๒

มาตรา ๓๑ เสนอให้เพิ่มถ้อยคำแสดง “เจตนา” ในการให้ข้อมูลเท็จ เนื่องจากอาจมีความผิดพลาดเกิดขึ้นได้โดยมิได้เจตนา โดยเฉพาะกรณีผู้ให้ข้อมูลมิได้เป็นผู้ผลิตโดยตรง

ผลการวิเคราะห์

ตามมาตรา ๓๑ การให้ข้อมูลเท็จเพื่อให้มีการออกใบอนุญาตกระทำกิจกรรมที่ควบคุม มีผลทำให้สินค้า DUI เกิดการแพร่ขยาย WMD ได้ซึ่งถือว่าเป็นความผิดทางอาญา ทั้งนี้ การพิสูจน์เจตนาของผู้ให้ข้อมูล เป็นไปตามกระบวนการยุติธรรม

ข้อคิดเห็น ๓

มาตรา ๓๑ เสนอให้ปรับเรื่องการให้ข้อมูลเท็จให้ครอบคลุมการให้ข้อมูลไม่บริบูรณ์หรือละเว้นการให้ข้อมูลตามแนวทาง พ.ร.บ. กรมศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๐๒ ใช้คำว่า “...ไม่ถูกต้องหรือไม่บริบูรณ์ อันอาจก่อให้เกิดความสำคัญผิดในรายการใด...”

ผลการวิเคราะห์

เห็นด้วย

ข้อคิดเห็น ๔

มาตรา ๓๐-๓๕ เสนอให้ตัดโทษจำคุกให้เหลือเพียงการปรับ หรือลดอัตราโทษลง หรือให้มีการรอลงอาญาได้นอกจากนี้อาจใช้โทษทางปกครองอื่นๆ ในการลงโทษได้ เช่น การห้ามส่งออกตามเวลาที่กำหนด การยึดสินค้า เป็นต้น

ผลการวิเคราะห์

การกำหนดโทษจำคุกตามมาตรา ๓๐ - ๓๕ เพื่อลงโทษผู้ดำเนินกิจกรรมให้สินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD มีการแพร่ขยายซึ่งจะเกิดผลกระทบต่อประเทศชาติ สิ่งแวดล้อมและมวลมนุษยชาติ ทั้งนี้การพิจารณาเป็นไปตามกระบวนการยุติธรรม

ข้อคิดเห็น ๕

เสนอให้มีการเปรียบเทียบปรับเนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่มีเจตนา ในกฎหมายอื่นมีคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับ ในคดีที่โทษไม่สูง

ผลการวิเคราะห์

การเปรียบเทียบปรับตามหลักกฎหมายโดยทั่วไปจะเกิดจากความผิดที่มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือมีโทษปรับสถานเดียว

ข้อคิดเห็น ๖

มาตรา ๓๕ ควรยกเว้นโทษให้กับผู้ได้รับมอบอำนาจ

ผลการวิเคราะห์

ผู้ได้รับมอบอำนาจเรียกว่า ตัวแทน ซึ่งในทางกฎหมายถือว่าผลการกระทำของบุคคลที่เป็น ตัวแทน นั้น เสมือน ตัวการ กระทำทุกประการ ทั้งนี้ผู้ได้รับมอบอำนาจต้องปฏิบัติงานภายใต้กรอบอำนาจที่ได้รับมอบหมายและดำเนินการถูกต้องตามกฎหมายเท่านั้น

อัตราค่าธรรมเนียมท้าย พ.ร.บ.๖

ข้อคิดเห็น

เสนอให้ไม่มีการเก็บค่าธรรมเนียมเพื่อไม่เป็นการสร้างภาระทางด้านต้นทุนให้กับผู้ประกอบการ หรือลดค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบระบบงานควบคุมสินค้า (ICP) ที่กำหนดไว้ครั้งละ ๑๐๐,๐๐๐ บาทหรือควรกำหนดหลายอัตราขึ้นอยู่กับระดับความเสี่ยงของแต่ละสินค้าที่จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับ WMD

ผลการวิเคราะห์

อัตราค่าธรรมเนียมแนบท้ายร่าง พ.ร.บ.ฯ เป็นเพดานสูงสุดที่กำหนดไว้ให้สามารถกำหนดใช้ได้จากปัจจุบันไปอีก ๒๐ ปี (คิดตามอัตราเงินเฟ้อร้อยละ ๑ ต่อปี) อย่างไรก็ดี หากรัฐมีงบประมาณสนับสนุนระบบการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD ภายใต้ พ.ร.บ.ฉบับนี้เพียงพอแล้ว การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมจะถูกกำหนดขึ้นอย่างเป็นธรรมโดยไม่เป็นภาระต่อต้นทุนการค้าระหว่างประเทศ

กองบริหารสินค้าข้อตกลงและมาตรการการค้า
กรมการค้าต่างประเทศ

แผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบสาระสำคัญและกรอบระยะเวลา

ลำดับ	อนุบัญญัติ	ฐานอำนาจ	กรอบสาระสำคัญ	กรอบระยะเวลา
๑	พระราชกฤษฎีกา (๑ ฉบับ)	มาตรา ๓	ให้คณะกรรมการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงเสนอการยกเว้นไม่ให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติมาใช้บังคับแก่กิจกรรมควบคุมใดหรือแก่สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติหรือหน่วยงานอื่นใด	ภายในปี ๒๕๖๒
๒	กฎกระทรวง (๑ ฉบับ)	มาตรา ๕	ให้รัฐมนตรีกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ.	
๓	ประกาศกระทรวงพาณิชย์ (๘ ฉบับ)		ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้	
๔		มาตรา ๑๑ (๑) และ (๒)	ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ กำหนดสินค้าที่ต้องมีการรับรองในการส่งออกและส่งกลับไปนอกราชอาณาจักร	
๕			ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ กำหนดสินค้าที่ใช้ได้สองทางที่ต้องขออนุญาตในการทำกิจกรรมควบคุม	
๖		มาตรา ๑๑ (๓)	ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการกำหนดมาตรการอื่นใดเพื่อควบคุมการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงให้เป็นไปตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ	
๗		มาตรา ๑๒ วรรค ๒	ให้รัฐมนตรีประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขในการขออนุญาต ประเภทของใบอนุญาต การออกใบอนุญาต แบบใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต	

ลำดับ	อนุบัญญัติ	ฐานอำนาจ	กรอบสาระสำคัญ	กรอบระยะเวลา
๘	ประกาศกระทรวงพาณิชย์ (๘ ฉบับ)	มาตรา ๑๒ วรรค ๒	ให้รัฐมนตรีประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบระบบงานควบคุม สินค้า	ภายในปี ๒๕๖๒ (๒๕)
๙			ให้รัฐมนตรีประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนขอ อนุญาตการเป็นนายหน้า	
๑๐		มาตรา ๑๕	ให้รัฐมนตรีประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการรับรอง แบบการ รับรอง และอายุการรับรอง	
๑๑	ประกาศ กรมการค้าต่างประเทศ (๕ ฉบับ)	มาตรา ๑๒ วรรค ๒	ให้อธิบดีประกาศกำหนดเงื่อนไขการดำเนินการขอรับการตรวจสอบระบบงาน ควบคุมสินค้า	
๑๒		มาตรา ๑๓	ให้อธิบดีประกาศกำหนดคุณสมบัติของบุคคลที่จะขึ้นทะเบียนไว้กับกรม การค้า ต่างประเทศในการดำเนินกิจกรรมควบคุมสำหรับสินค้าที่ต้องขออนุญาต	
๑๓		มาตรา ๕	คำสั่งมอบอำนาจข้าราชการกรมการค้าต่างประเทศปฏิบัติราชการแทนอธิบดี	
๑๔		มาตรา ๒๔ วรรค ๒	ให้อธิบดีประกาศกำหนดแบบบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่	
๑๕			ให้อธิบดีประกาศกำหนดแบบคำขอมิบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่	

หมายเหตุ ๑. ชื่อพระราชกฤษฎีกาและกฎกระทรวงที่เป็นทางการ ขึ้นกับการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒. ชื่อประกาศกระทรวงพาณิชย์ ขึ้นกับคณะกรรมการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวูที่มีอันุภาพทำลายล้างสูง (คณะกรรมการ TCWMD)